

Notat

Modtager(e):
CC:

Høringssvar til lovforslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning

Dato: 16. august 2024
Sags nr.: 13.03.00-K04-1-24
Sagsbehandler: NEJ

I det der takkes for muligheden for at afgive høringssvar, fremsendes hermed Albertslund Kommunes bemærkninger til *Lov om ændring af varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)*. Høringssvaret koncentrerer sig om indførelse af prisloft for fjernvarmen, med deraf følgende risiko for ophævelse af pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt til fjernvarmen, samt til kravet om selskabsgørelse af kommunale varmforsyninger.

Bemærkninger til prisloftet

Fjernvarmen i Danmark er underlagt en regulering med stor forbrugerbeskyttelse. Der kan nævnes:

- Hvile-i-sig-selv-reguleringen
- Princippet om nødvendige omkostninger
- Substitutionsprincippet
- Krav om brugerindflydelse
- Krav om prisanmeldelse og priseftersvisning
- Krav om offentlighed og adgang til aktindsigt

Et nyt prisloft er udover den gældende regulering.

Prisloftet skal være retvisende

Prisloftet vil blive baseret på omkostningerne til individuel opvarmning baseret på vedvarende energi – forventeligt omkostninger til investering og drift af en luft-/vand varmepumpe. I lovforslaget beskrives kravene til denne varmepumpe ikke. Det bør sikres, at den varmepumpe prisloftet baseres på, lever op til en række tydelige krav til f.eks. støjniveauer, størrelse, effektivitet, mv., så fjernvarme sammenlignes rimeligt og på et kendt grundlag. Kravene til varmepumpen fremgår ikke tydeligt af lovforslaget.

Fjernvarmeprisen skal, ifølge lovforslaget, være lavere end prisloftet. Prisen på fjernvarme tager udgangspunkt i den årlige prisstatistik for standardboliger. Fjernvarme er ikke entydig og umiddelbart sammenlignelig størrelse. Prisen på fjernvarme kan afspejle et utal af valg fra de enkelte forsyningselskaber, herunder opfyldelse af nationalpolitiske krav. Desuden kan fjernvarmeprisen på den enkelte forsynings fjernvarme sammensættes på mange forskellige måder inden for den eksisterende lovgivning. Det vil derfor være en fordel, hvis

**By, Kultur, Miljø &
Beskæftigelse**

Miljø & Teknik
Administration & Udvikling

Albertslund Kommune
Vognporten 9
2620 Albertslund

T 43686888

sammenligningsgrundlaget for fjernvarme bliver tydeliggjort i forhold til en kommende regulering med prisloft. Eksempelvis tydeliggørelse af:

- Faste og variable andele af fjernvarme prisen
- Sæsonvariation i fjernvarmeprisen
- Forbruget der skal leveres, skal være tidssvarende. De nuværende energiforbrug i 'standardhuse', og især i rækkehuse og lejligheder, er for høje og sammenligningen bliver derfor ikke retvisende.

Der er i den *Opfølgende aftale ifm. Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022 og Rigsrevisionens beretning om tilsyn med aftaler i forsyningssektoren* fra 28. juni 2024 også udtrykt et ønske om, at prisloftet skal udgøre et retvisende og sammenligneligt grundlag for de varmepriser, der skal overholde prisloftet. Lovforslaget opfylder ikke aftalens indhold.

Fjernvarmens rolle og samfundsøkonomiske værdi

Fjernvarmen har i mange år indgået i et tæt samspil med elproduktionen – og fjernvarmen har via kraftvarmen forbedret ressourceudnyttelsen markant, når der blev produceret el i Danmark. Nu udbygges den vedvarende elproduktion markant med en elektrificering af varme, transport og industri til følge. Fjernvarmen spiller en nøglerolle i fremtidens elmarked som et lager for overskydende el og som leverandør af systemydelser til elnettet. Den enorme samfundsøkonomiske værdi, som fjernvarmen bidrager med via sektorkobling og leverandør af systemydelser til elmarkedet, afspejles ikke i en direkte prissammenligning med en individuel. Fjernvarmens positive samfundsøkonomi har netop været udslagsgivende for kommunernes godkendelse af fjernvarmeprojekter. Og denne værdi bør tilskrives fjernvarme i en prissammenligning. Dette for at styrke sammenligningsgrundlaget og dermed gøre prissammenligningen retvisende, jfr. ovenfor om den opfølgende aftale.

Fjernvarmen er omkostningstung at etablere, hvorfor forbrugerbindinger har været med til at sikre finansieringen. Sikkerhed omkring fjernvarmens investeringer er fundamentalt for fjernvarmens succes. Lovforslaget risikerer at øge usikkerheden – og frafald af varmekunder vil føre til øgede omkostninger for de varmekunder, der ikke har mulighed for et alternativ til fjernvarmen. Ophævelsen af forbrugerbindinger risikerer også at kunne føre til store værditab for kommunerne, hvis et fjernvarmeselskab skulle lukke som følge af kundeflugt. Fjernvarmen er billigere for alle med en høj tilslutningsprocent.

Særligt om klageadgang

Generelt set bemærker vi, at der flere steder i lovforslaget foreslås at hverken fjernvarmeselskab eller fjernvarmekunder, har adgang til administrativt at klage over afgørelser truffet af Forsyningstilsynet. Det er en uskik, at skulle tvinge fjernvarmeselskaber og fjernvarmekunder til straks at skulle gå via domstolene, hvis man er uenig i en afgørelse. Lovforslaget bør derfor genovervejes på dette punkt.

Bemærkninger til kravet om selskabsgørelse af kommunale varmeforsyninger

Der stilles med lovforslaget krav om at kommunale fjernvarmeforsyninger skal selskabsgøres. Der sker for at skabe mere gennemsigtighed med en klar adskillelse af drift og myndighed. Endvidere kommer der med lovforslaget et krav om uafhængige repræsentanter i kommunale fjernvarmeselskabers bestyrelser.

Fjernvarmen i Danmark har historisk været organiseret og drevet af a.m.b.a.'er og af kommuner. Det skyldes ikke mindst, at fjernvarmedistributionen i Danmark er hvile-i-sig-selv – altså kendetegnet ved, at overskud/overdækning skal tilbageføres til kunderne, men omvendt også, at kunderne skal opkræves for underskud/underdækning. Der er meget få privatejede aktører, der leverer fjernvarme til slutbrugere i Danmark.

Det er i de færreste kommuner, at der sker varmeplanlægning uden et nært samarbejde med de lokale fjernvarmeselskaber – hvad end fjernvarmeselskabet er et a.m.b.a., et kommunalt ejet selskab eller er drevet som led i den kommunale forvaltning. Formalitetskravene i projektbekendtgørelsen sikrer et minimum af kvalitet i nye fjernvarmeprojekter.

Kommunale fjernvarmeselskaber spiller en vigtig rolle i den grønne omstilling af Danmark, herunder ikke mindst de fælleskommunale fjernvarmeselskaber, der med sine målsætninger understøtter en udvikling til gavn for klimaet og for dansk erhvervsliv. De fælleskommunale fjernvarmeselskaber er i dag typisk organiserede som interessentskaber, hvilket har været en succes i den grønne omstilling af Danmark.

Armslængdeprincippet opfyldes i dag i interessentskaberne, hvorfor et yderligere krav om etablering af et selskab med begrænset ansvar næppe vil føre andet med sig, end yderligere omkostninger for fjernvarmebrugerne. I en selskabsgørelse af kommunale fjernvarmeselskaber bør det sikres, at de grønne målsætninger hos kommunerne ikke svækkes, men at de kan gennemføres, også på lang sigt. Det har de kommunale fjernvarmeselskaber og interessentskaberne hidtil været garant for i Danmark. Så lovforslaget bør som et minimum ændres, så kommunalt ejerskab af fjernvarmeselskaber kan ske, hvis de er organiseret som interessentskaber, anpartsselskaber eller aktieselskaber.

Notat

22. august 2024
Sagsnr. 24/232
Dok. nr. -
Initialer OHLN/akh

Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 - 7178

Side 1 af 2

Til Energistyrelsen (cte@ens.dk og akm@ens.dk, Cc. varme@ens.dk)
Kopi til Brancheforeningen Cirkulær, Dansk Fjernvarme, ARCs ejerkommuner

Høring af lovforslag

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har den 1. juli 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) i høring. Der er frist for at afgive høringssvar den 22. august 2024.

ARCs bemærkninger

Lovforslaget indeholder en selskabsmæssig adskillelse af transmissions- og distributionsaktiviteter i § 60-koncerner, der også ejer forbrændingsanlæg.

ARC støtter kravet om selskabsmæssig adskillelse, der giver en mere fair konkurrencesituation end den nuværende situation. ARC havde dog gerne set, at der ud over selskabsmæssig adskillelse var krav om en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme for at sikre en mere fuldstændig adskillelse af forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrenceudsættelse af affaldsenergi.

Det skyldes, at der er signifikant forskel på konkurrencekraften mellem et værk, hvor varmesiden dækker op til 100 % af investeringerne og driftsomkostningerne i forhold til et værk, hvor varmesiden alene dækker en væsentligt mindre del – f.eks. 50 %. Denne forskel skal håndteres, hvis det skal give mening at tale om fair konkurrence mellem de danske anlæg.

Problemet kan forstærkes, hvis der ikke kommer et krav om unbundling i koncernforholdet mellem produktion og transmission/distribution. ARC mener, at krav om selskabsgørelse er et væsentligt skridt ift. at sikre øget transparens og finder det afgørende, at der sker en reel og risikobaseret kontrol af, at aftaler mellem koncernforbundne selskaber reelt sker til markedspriser, herunder om der i alle tilfælde er tale om, at princippet om "rimelig fordeling" er iagttaget i tilstrækkelig grad.

Dette bør – ikke mindst i selskaber hvor omkostningsfordelingen er aftalt mellem koncernforbundne enheder - ske med henblik på at sikre fair konkurrence på affaldssiden uden subsidiering fra varmesiden. Selskabsgørelsen bør efter ARCs opfattelse følges op af krav til særskilt ejerskab, så der sikres fuldstændig adskillelse mellem aktiviteter mellem affald og varme.

For selskaber, der ikke ejer eller er (koncern)forbundet med affaldsforbrændingsanlæg, herunder rene transmissions- og distributionselskaber, ser ARC ikke behov for at pålægge selskaberne krav om selskabsgørelse eller nye regler om koncerninterne aftaler.

Vedrørende bemærkninger til prisloft henvises til høringssvar fra Dansk Fjernvarme.

ARC står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller behov for afklaring.

Venlig hilsen

Peter Roulund
Sekretariatschef

Til: Camilla Teilmann (cte@ens.dk), ak@ens.dk (ak@ens.dk), ENS Varme (varme@ens.dk)
Cc: 'smn@argo.dk' (smn@argo.dk), Klaus W. Hansen (kwh@argo.dk)
Fra: Trine Lindegaard Holmberg (tlh@argo.dk)
Titel: Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)
Sendt: 22-08-2024 09:08
Bilag: Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder - høringssvar.pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Til Energistyrelsen,
Vedr. Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 - 7178
ARGO er bekendt med høringssvar afgivet fra ARC (vedlagt) og kan tilslutte sig indholdet i høringssvaret, idet vi på linje med ARC finder det afgørende, at der sikres en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme for at sikre en mere fuldstændig adskillelse af forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrence-udsættelse af affaldsenergi.

Vi står naturligvis til rådighed for nærmere oplysninger om ønsket.

Venlig hilsen

Trine Lindegaard Holmberg

Direktør
mob +45 29 28 88 44
e-mail: tlh@argo.dk

[affald](#) > [ressourcer](#) > [genbrug](#) > [overskud](#)

Håndværkervej 70
4000 Roskilde
tlf +45 46 34 75 00
www.argo.dk
info@argo.dk

Notat

22. august 2024
Sagsnr. 24/232
Dok. nr. -
Initialer OHLN/akh

Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthighed i varmeforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 - 7178

Side 1 af 2

Til Energistyrelsen (cte@ens.dk og akm@ens.dk, Cc. varme@ens.dk)
Kopi til Brancheforeningen Cirkulær, Dansk Fjernvarme, ARCs ejerkommuner

Høring af lovforslag

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har den 1. juli 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthighed i varmeforsyningsvirksomheder) i høring. Der er frist for at afgive høringsvar den 22. august 2024.

ARCs bemærkninger

Lovforslaget indeholder en selskabsmæssig adskillelse af transmissions- og distributionsaktiviteter i § 60-koncerner, der også ejer forbrændingsanlæg.

ARC støtter kravet om selskabsmæssig adskillelse, der giver en mere fair konkurrencesituation end den nuværende situation. ARC havde dog gerne set, at der ud over selskabsmæssig adskillelse var krav om en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme for at sikre en mere fuldstændig adskillelse af forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrenceudsættelse af affaldsenergi.

Det skyldes, at der er signifikant forskel på konkurrencekraften mellem et værk, hvor varmesiden dækker op til 100 % af investeringerne og driftsomkostningerne i forhold til et værk, hvor varmesiden alene dækker en væsentligt mindre del – f.eks. 50 %. Denne forskel skal håndteres, hvis det skal give mening at tale om fair konkurrence mellem de danske anlæg.

Problemet kan forstærkes, hvis der ikke kommer et krav om unbundling i koncernforholdet mellem produktion og transmission/distribution. ARC mener, at krav om selskabsgørelse er et væsentligt skridt ift. at sikre øget transparens og finder det afgørende, at der sker en reel og risikobaseret kontrol af, at aftaler mellem koncernforbundne selskaber reelt sker til markedspriser, herunder om der i alle tilfælde er tale om, at princippet om "rimelig fordeling" er iagttaget i tilstrækkelig grad.

Dette bør – ikke mindst i selskaber hvor omkostningsfordelingen er aftalt mellem koncernforbundne enheder - ske med henblik på at sikre fair konkurrence på affaldssiden uden subsidiering fra varmesiden. Selskabsgørelsen bør efter ARCs opfattelse følges op af krav til særskilt ejerskab, så der sikres fuldstændig adskillelse mellem aktiviteter mellem affald og varme.

For selskaber, der ikke ejer eller er (koncern)forbundet med affaldsforbrændingsanlæg, herunder rene transmissions- og distributionselskaber, ser ARC ikke behov for at pålægge selskaberne krav om selskabsgørelse eller nye regler om koncerninterne aftaler.

Vedrørende bemærkninger til prisloft henvises til høringssvar fra Dansk Fjernvarme.

ARC står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller behov for afklaring.

Venlig hilsen

Peter Roulund
Sekretariatschef

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Sendt per e-mail til:
cte@ens.dk og akm@ens.dk med kopi til
varme@ens.dk

22. august 2024

Høringssvar til udkast til lovforslag om gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder (j.nr. 2024-7178)

BIOFOS HOLDING A/S (herefter: "BIOFOS") er et kommunalt ejet spildevandsselskab, der ejer to spildevandsrenseselskaber, BIOFOS Lynettefællesskabet A/S og BIOFOS Spildevandscenter Avedøre A/S (herefter: "Spildevandsselskaberne").

Spildevandsselskaberne modtager og renser spildevandet fra 15 kommunale spildevandsselskaber i Hovedstadsområdet. Det er Spildevandsselskaberne hovedformål at behandle og rense spildevand, og Spildevandsselskaberne er omfattet af vandsektorloven. BIOFOS ejes direkte eller indirekte af de 15 kommuner, som Spildevandsselskaberne renser spildevandet for.

Udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) indeholder bl.a. et krav om, at der skal være mindst to uafhængige medlemmer i kommunale varmforsyningsvirksomheders bestyrelse (eller tilsvarende ledelsesorgan). Dette forslag giver BIOFOS og Spildevandsselskaberne anledning til at afgive dette høringssvar.

Spildevandsselskaberne håndterer slam fra renseprocessen. Ved forgasning af slam opstår der biogas, som enten sælges eller ved anvendelse af en gasmotor udnyttes til el og varme. Biogassen og varmen sælges til forsyningsselskaber. Forsyningerne omdanner biogassen til bygas (køgeformål) og anvender varmen til fjernvarme (rumvarmeformål). Spildevandsselskaberne leverer ikke varme direkte til slutkunder.

BIOFOS og Spildevandsselskaberne antager, det ikke er hensigten med forslaget, at spildevandsselskaber, der sælger eller udnytter energi, der hidrører fra deres hovedvirksomhed, bliver omfattet af det kommende uafhængighedskrav. Det er i så fald hensigtsmæssigt, at det præciseres i lovforslaget, fx ved udtrykkeligt at undtage vand- og spildevandsselskaber fra uafhængighedskravet.

Efter § 1, stk. 2, nr. 1 og 3, i bekendtgørelse nr. 793 af 21. juni 2024 om vandselskabers deltagelse i tilknyttet virksomhed kan spildevandsselskaber *som led i deres hovedvirksomhed* sælge rest-,

overskuds- eller biprodukter samt udnytte og sælge energi, der hidrører fra hovedvirksomheden. Salg af biogas fra slamhåndtering eller udnyttelse af biogassen til el og varme anses dermed for en del af spildevandsselskabernes hovedvirksomhed. Det sker som led i rensning af spildevandet. Efter BIOFOS' og Spildevandsselskabernes opfattelse bør disse aktiviteter således ikke anses for kollektiv varmeforsyningsvirksomhed omfattet af det kommende uafhængighedskrav.

Med venlig hilsen
BIOFOS A/S

Søren Povlsen
Chefkonsulent

København, den 23. august 2024

Høringssvar – Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

BL – Danmarks Almene Boliger har den 1. juli 2024 modtaget Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (ENS Id nr.: 3636649)

Prisloft på forbrugerpriser på fjernvarme

Det fremgår af lovforslaget, at der skal indføres et prisloft på forbrugerpriser på fjernvarme sammenlignet med en alternativ VE-varmekilde fx en individuel varmepumpe.

Fjernvarmen udgør en stor del af opvarmningen af de almene boliger i Danmark, og anvendes som opvarmning i 92 pct. af de almene boliger. BL finder det vigtigt at beskytte beboere imod store prisstigninger og bakker op om tiltag, der kan medføre løbende incitamenter til effektivisering og større gennemsigtighed i priserne på fjernvarme. Det er desuden en vigtig forudsætning for opfyldelse af det mål for effektivisering, der er underlagt den almene boligsektor.

Tilslutningspligt til kollektive varmforsyningsanlæg

Med de foreslåede ændringer skabes mulighed for at vælge anden varmekilde, hvis varmforsyningsvirksomhedens forbrugerpris inden for en rimelig periode ikke kan holde sig under det foreslåede prisloft.

BL er således af den opfattelse, at almene boligorganisationer skal have mulighed for at vælge den forsyningsform, der er bedst, billigst og mest bæredygtig for dem. De skal ikke forblive bundet til et kollektivt varmforsyningsanlæg, hvis andre varmekilder er bedre og billigere alternativer. Der kan være områder særligt decentralt og uden for byerne i mindre tæt bebyggelse, hvor der er økonomisk attraktive alternativer til fjernvarmen, som den almene boligsektor ikke skal begrænses adgang til.

En særlig problemstilling ved de foreslåede ændringer er dog ansvaret for strandede omkostninger for afholdte investeringer og serviceringen af gælden på disse. Der bør sikres en ordentlig håndtering af fremtidige afskrivninger for at undgå, at fjernvarmeforbrugere, der ikke kan eller må skifte til alternativ varmforsyning, kommer til at hænge på disse strandede omkostninger, der ikke dækkes af et udtrædelsesgebyr, og vil opleve store stigninger i deres varmeregninger, fordi de skal bære en uforholdsmæssig stor del af afskrivningsbyrden.

Udviklingen bør monitoreres løbende, og det bør undersøges, hvordan denne risiko kan afhjælpes, og evt. støttepakker kan gives.

Venlig hilsen

Bent Madsen

Til: cte@ens.dk, akm@ens.dk
Cc: varme@ens.dk
Fra: Sofie Persson (sop@beof.dk)
Titel: Jr. nr. 2024-7178 - Svar på høring vedr. LF om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)
Sendt: 22-08-2024 22:34
Bilag: image001.png; BEOF Høringssvar lovforslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder).pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Kære begge

Vedhæftet er høringssvar fra Bornholms Energi og Forsyning til udkast til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder).

Vi takker for muligheden for høring og står naturligvis til rådighed for uddybning og dialog. Særligt indgår vi meget gerne i dialog med relevante hos jer i forhold til arbejdet med at definere modellen for beregning af prisloftet forud for udmøntning i bekendtgørelsen. Der er en række lokale forhold et sted som Bornholm, som kan have stor betydning for, hvordan et prisloft rammer – og som derfor bør tages med i opbygning af modellen.

Med venlig hilsen

Sofie Persson

Afdelingsleder · Direktionssupport

Direkte telefon: +45 56 900 065 · Mobil: +45 2624 7472 · sop@beof.dk

Skansevej 2 · 3700 Rønne
Telefon +45 5690 0000 · beof@beof.dk · www.beof.dk

Vores kunders forsyningsikkerhed er vigtig for os. Det samme er det at passe godt på vores kunders personoplysninger. Hvis du vil vide, hvilke oplysninger vi har registreret om dig, og hvordan vi passer på dem, kan du læse om det i vores privatlivspolitik på beof.dk/persondata

Bornholms Energi & Forsynings høringssvar på udkast til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Bornholms Energi & Forsyning (BEOF) takker for muligheden for at afgive høringssvar på forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) – J.nr. 2024-7178.

BEOF har nedenfor følgende kommentarer til lovforslaget og dets punkter.

Opsummering

BEOF bakker op om intentionerne i den opfølgende politiske aftale af den 28. juni 2024, herunder aftalepartierenes ambitioner om mere grøn varme i de danske hjem og bedre forbrugerbeskyttelse. BEOF ser dog nogle udfordringer i udmøntningen af initiativerne. Det gælder særligt i forhold til et kommende prisloft for varme, hvis det ikke lykkes at lave en beregningsmodel, der tager højde for de mange forhold, der gør sig gældende lokalt et sted som Bornholm – men også for de mange variable, der generelt gælder for varmepumper.

Vi ser en risiko for, at modellen for beregning af prisloftet ikke vil være retvisende for den reelle omkostning, en kunde vil opleve ved at skifte fra fjernvarme til en individuel varmepumpe. Desuden er vi bekymrede for, om en model for beregning af prisloftet vil kunne rumme de mange variable, der findes omkring varmepumper. Som det fremgår nedenfor, har Bornholm fx nogle af landets dyreste eltariffer, hvilket en model således skal tage højde for.

Hvis beregningsmodellen bag prisloftet er upræcis og ikke tager højde for alle variable, kan man risikere at stille forbrugerne i en situation, hvor de ender med en dyrere løsning, fordi de følger listen over varmeselskaber med priser over loftet. Stik imod aftalens intentioner. Derfor er det helt afgørende, at beregningen af prisloftet fx medtager kundernes skifteomkostninger.

Prisloft for fjernvarme

Formålet med prisloftet er jf. lovforslaget at fremme gennemsigtighed i forbrugernes varmepriser samt at give forbrugerne bedre muligheder for at vælge anden varmekilde.

Prisloftet indeholder tre mekanismer:

1. Prisloft ud fra individuel varmforsyning baseret på VE, med liste af selskaber med en gennemsnitlig varmepris over prisloftet i de 3 foregående år.
2. Efterfølgende skal fjernvarmeselskabet indberette en plan til Forsyningstilsynet for nedbringelse af varmeprisen til implementering over 3 år.
3. Afgørelse om ophævelse af eventuelle tilslutnings- og forblivelsespligter, når selskabet i 3 år ikke formår at komme under prisloftet.

Prisloft baseret på individuel varmforsyning

BEOF finder det beklageligt, at udkastet til lovforslaget ikke fremviser en model for beregning af prisloftet. En konkret model for beregning af prisloftet vil gøre det gennemskueligt, hvilke fjernvarmeselskaber, der vil blive omfattet af prisloftet. Ligeledes vil der være mulighed for at sikre sig, at prisloftet bliver beregnet på et gennemskueligt grundlag, der sikrer et tilstrækkeligt sammenligningsgrundlag mellem fjernvarmeselskabernes priser og prisloftet. Det er vigtigt, at partierne bag aftalen aktivt tager stilling til modellen for beregningen, så de kender konsekvenserne. Det ville have været mere tydeligt, hvis modellen indgik i lovforslaget og ikke som udmøntning i en bekendtgørelse.

Den eksisterende varmforsyningslovgivning har til hensigt at sikre forbrugerne de lavest mulige priser. Lovforslaget og de foreslåede ændringer ser ud til fortrinsvist at ramme mindre fjernvarmeselskaber, da det vil være dem, der har størst etableringsomkostninger og gæld pr. kunde. I større selskabers forsyningsområder vil det slet ikke være muligt med alternative fjernvarme løsninger - fx i etageejendomme. Dermed skaber lovforslaget en skævvridning, der i sidste ende går ud over forbrugerne.

I henhold til det skrevne i stemmeaftalen af 28. juni 2024 tager prisloftet udgangspunkt i omkostningerne i en luft til vand varmepumpe. BEOF bemærker hertil, at der findes rigtig mange variable vedr. varmepumper. Det være sig fx pris, kvalitet, finansieringsomkostninger, holdbarhed, elpriser og særligt tariffer. I forhold til sidstnævnte har Bornholm fx nogle af landets dyreste eltariffer. BEOF opfordrer derfor til, at man i udarbejdelsen af modellen for prisloftet finder en løsning, der tager højde for sådanne variable.

I og med at selskabernes varmepriser tager udgangspunkt i faktiske priser, forventes det også, at prisloftet beregnes ud fra faktiske priser/omkostninger ved en luft til vand varmepumpe i det samme år, som den varmepris der anvendes. Sammenligningsgrundlaget mellem varmeprisen og den individuelle varmepumpe skal være så korrekt som muligt.

Men det er også problematisk, at prisloftet med en individuel varmepumpe ikke tager højde for de skifteomkostninger, som en kunde vil opleve med at skifte varmforsyning. Det kan være omkostninger for at få nedlagt stikledning til fjernvarme, udtrædelse af fjernvarme og omkostninger til interne installationer, der kræves opgraderet ved skift til individuel varmepumpe. I et geografisk fjernvarmeområde som Bornholm, kan omkostningerne ved udtrædelse være særdeles store, fordi etableringen af fjernvarme er relativt dyrt på grund af de geografiske forhold og et begrænset kundegrundlag. Der er ganske enkelt langt mellem borgerne nogle steder på øen.

Når disse omkostninger ikke indregnes i prisloftet, giver det kunder en falsk forventning om, at de kan opnå en billigere varmepris ved at skifte fra fjernvarme til en individuel varmepumpe. Forbrugerne kan dermed risikere at stå i en situation, som ender med at blive dyrere for dem, hvis de agerer direkte på listen over selskaber over varmeprisloftet. Det synes at være i modstrid med intentionen i den politiske aftale. Det er uheldigt, at BEOF vil komme til at stå på en liste ved Forsyningstilsynet over selskaber, der har en varmepris over individuelle varmepumper, når prisloftet ikke er retvisende.

Usikkerhed om fremtidige investeringer

BEOF står over for potentielt at skulle investere i et større projekt om udnyttelse af overskudsvarme fra Energiø Bornholm, hvilket er helt i tråd med myndighedernes planer for grøn omstilling af varmeproduktionen og i øvrigt kan være med til på sigt at reducere varmeprisen.

BEOF står desuden over for større investeringer i produktionsanlæg og ledningsnet, som på sigt vil være med til at nedbringe varmeprisen, ligesom BEOF løbende kigger på projekter med ny teknologi, der samlet set kan forbedre økonomien i varmeselskabet

Men som ved alle andre investeringer kan investeringerne have væsentlige opstartsomkostninger, og den positive businesscase bliver ofte opgjort over en længere periode end 3 år, hvilket dermed vil forøge BEOF's varmepris yderligere i en opstartsperiode. Med lovforslagets prisloftsmodel vil BEOF genoverveje, om man vil starte sådanne projekter op, idet BEOF's varmepris vil komme endnu længere over myndighedernes prisloft, hvilket vil sende et forkert signal til kunderne om, at BEOF's varme er for dyr i projektets opstartsperiode.

Selvom BEOF ikke på kort sigt frygter en kundeflugt, vil prisloftet være med til at begrænse vores muligheder for at foretage større investeringer, til trods for at de på længere sigt kan have en positiv indflydelse på vores økonomi.

Det er uheldigt, at prisloftsreguleringen er med til at skabe disse usikkerheder for investeringer, der har til hensigt at effektivisere BEOF's økonomi, når prisloftet ikke er retvisende.

Plan for nedbringelse af varmeprisen

Som det ses ovenfor, arbejder vi i BEOF løbende med strategiske planer for økonomi, drift og nedbringelse af varmeprisen. Derfor mener vi, at lovforslaget omkring tvungne planer er en overregulering.

Dette bliver forstærket af, at der kun gives 3 år til at nedbringe varmeprisen. Som beskrevet ovenfor, kan det tage længere tid, før der ses en positiv gevinst af investeringer i varmeprisen.

I BEOF er hovedparten af fjernvarmen udrullet i perioden 2010-2020, hvorfor langt størstedelen af BEOF's afskrivninger er planlagt i en længere årrække frem, og det vil ikke give lavere varmepriser at afkorte anvendelsen eller forkorte afskrivningerne af disse aktiver. Derfor opfordrer BEOF til, at denne tilpasningsperiode bliver udvidet til mere end blot 3 år. Dette er specielt tilfældet, når de fjernvarmeselskaber, der bliver omfattet af Forsyningstilsynets liste allerede i 2025, vil have en meget kort periode til at tilpasse sig den nye regulering.

Forbrugerbindinger er med til at sikre økonomien

BEOF har tilslutnings- og forblivelsespligt i ca. 1/3 af områderne jf. lokalplaner. I de øvrige områder har de kunder, der blev tilsluttet før 2010, 18 måneders opsigelse ved udløb af regnskabsåret. De kunder, der er tilsluttet efter 2010, er kontraktligt bundet i de første 5 måneder og har herefter 1,5 måneds opsigelse. Dette hjælper med at sikre en stabil økonomi for disse områder og selskabets økonomi generelt.

Lovforslaget lægger op til, at når et selskab har stået på Forsyningstilsynets liste i 3 år, vil alle forbrugerbindinger blive ophævet.

Igen mener vi i BEOF, at det vil give et forkert billede af fjernvarmeselskabets situation og konkurrencesituationen.

Når det bliver meldt ud til kunderne, at forbrugerbindinger ophæves, fordi BEOF i 3 år har en pris over prisloftet, giver det et forstærket og forkert billede til forbrugeren, om at denne på langt sigt er bedre stillet med at skifte til en individuel varmepumpe. Det siger intet om, at kunderne får en

langt større omkostning ved at skifte til varmepumpe eller, at det på sigt, grundet BEOF's investeringsplaner, vil blive billigere at forblive på fjernvarmen.

Derfor mener vi helt grundlæggende, at prisloftsreguleringen ikke er med til at give det korrekte billede af, hvad varmekunderne er bedst tjent med af varmekilde på langt sigt.

Samtidig betyder prisloftet, at BEOF ikke vil turde at gå ud i nye områder, og give nye kunder et godt tilbud for at komme på, hvor det projekt på sigt vil give billigere varmepriser for eksisterende kunder, da prisloftet vil give nye kunder et forkert indtryk af konkurrencesituationen.

Udtrædelsesgodtgørelse

I den opfølgende politisk aftale af 28. juni 2024 lægges der op til, at udtrædelsesgodtgørelsen i højere grad skal ensrettes, hvilket lovforslaget nu giver ministeren bemyndigelse til.

Det er dog ikke hensigtsmæssigt, at lovforslaget ikke indeholder en specifik beskrivelse af, hvad der er formålet med ensretningen. Er det hvilke omkostninger, der skal indregnes i udtrædelsesgodtgørelsen, der skal ensrettes, eller er det selve prisen for udtrædelse, der skal ensrettes?

BEOF vil gøre opmærksom på, at udtrædelsesgodtgørelsen er et princip om, at den enkelte kunde er med til at betale sin andel af den restgæld, der er blevet etableret under kundeforholdet med fjernvarmeselskabet. Restgældens størrelse vil naturligvis være forskellig fra fjernvarmeselskab til fjernvarmeselskab i forhold til de investeringer, der er foretaget i selskabet til bl.a. grøn omstilling af produktionsanlæg.

Myndighederne skal derfor være meget påpasselige med at ensrette udtrædelsesgodtgørelsen og principperne herom for meget, da det kan resultere i en ond økonomisk spiral for selskaberne, hvor de tilbageværende kunder sidder inde med en forholdsmæssig større andel af gælden, end de selv har været med til at etablere.

Øvrige kommentarer til prisloftet for fjernvarme

I stemmeaftalen af 28. juni 2024 omkring gennemsigtighed i varmeforsyningsselskaber fremgår det, at reglerne for afskrivninger af ledningsnettet i fjernvarme skal forlænges fra 30 år til 45 år. Det bakker BEOF fuldt op om, da det i flere år har været kendt, at ledningsnettet holder i 45+ år. Men samtidig vil vi gerne fremhæve, at det, som det fremgår af stemmeaftalen, er lige så vigtigt, at mulighederne for at lånefinansiere også bliver udvidet til 45 år.

Ligeledes er det også vigtigt, at fleksibilitet i afskrivningsperioderne fastholdes, så der stadigvæk er mulighed for at afskrive over kortere perioder, da det er med til at skabe et bedre investeringsgrundlag i fjernvarmeselskaberne.

Med venlig hilsen

Bornholms Energi og Forsyning

Sofie Persson, afdelingsleder for direktionssupport

Journalnummer 2024-7178

19.8.2024

Høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning.

Vi – landsbyen Borris i Ringkøbing – Skjern Kommune -har i det sidste halvandet år arbejdet på et lokalt fjernvarmeprojekt. Årsagen til at vi har arbejdet på at etablere vores eget anlæg er, at vi ligger for langt fra etablerede fjernvarmeverker til, at det er økonomisk forsvarligt at bruge denne løsning. Vi har arbejdet med etablering af en fælles varmepumpe med et rørforsyningsnet. Vi har fået støtte af både Region Midt og Ringkøbing-Skjern kommune, samt selv skaffet midler til at få lavet – i første omgang en forundersøgelse – vi havde 2 uafhængige fagingeniører til at regne på vores tal.

Tallene fra forundersøgelsen (21.000 kr. – 22.000 kr. årligt – gennemsnit for standardbolig – afdrag på fællesgæld og varme), er så efterfølgende blevet forelagt lokalbefolkningen i Borris. Vi kunne efter et par måneder konstatere, at vi havde en forhåndstilslutning af 67% af vores varmeforbrug samt en mulig tilslutning af Militærets øvelsesterræn – Borris Lejeren (deres forbrug er ikke indregnet i de 67%), hvis projektet blev realiseret.

Opbakningen og projektets tal har efterfølgende været forelagt 2 uafhængige fagfolk, der har sagt god for tallene og sagt, at det var så økonomisk samfundsmæssigt forsvarligt, at vi kunne bede kommunen om en kommunegaranti. Her ligger vores projektbeskrivelse lige nu. Kommunen har indtil nu været meget velvillig overfor vores projekt, så vi har positive forventninger.

I sammenhæng med forundersøgelserne har ingen af de 2 ingeniører kunnet finde kvalitets varmepumper til en pris meget under vores prisniveau, hvorfor vi mener, at et prisloft på ca. 18.000 kr. er alt for lavt. Vi håber på, at man i fastlægningen af prisloftet, vil være så realistisk, at man ikke smadrer ellers økonomisk samfundsansvarlige projekter.

Det er klart, at vi først, hvis vi får bevilliget en kommunegaranti, vil gå i gang med at få lavet et udbudsmateriale. Først når der foreligger et resultat herfra, vil vi kunne forelægge lokalbefolkningen disse tal og bede dem om at afgøre, om de stadig vil være med i projektet. Først herefter vil vi kunne vide, om projektet kan realiseres.

Jes R.Nissen

For projektholder Borris Rådet

Til: cte@ens.dk, akmn@ens.dk
Cc: varme@ens.dk
Fra: gilbert@klimahelt.dk (gilbert.jensen@carbon-neutral.energy)
Titel: Høringssvar til journalnummer 2024-7178
Sendt: 20-08-2024 15:35
Bilag: image001.png;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Carbon Neutral Energy's høringssvar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (J. nr. 2024 – 7178)

Carbon Neutral Energy er rådgiver indenfor solenergi og varmepumper, og ønsker hermed at komme med nedenstående høringssvar til journalnummer 2024-7178. Høringssvaret omhandler alene de dele af lovforslaget og lovforslagets bemærkninger, der har til formål at regulere termonet:

1. 1. Lovforslaget indeholder en forkert definition af termonet:

Definitionen i lovforslagets side 47-48 er forkert og bør erstattes af den korrekte definition, som er "Et termonet er et forsyningsnet af uisolerede rør, som transporterer termisk energi fra forskellige typer af energikilder på tværs af flere matrikler ved en temperatur relativt tæt på jordtemperatur." Et termonet er således alene selve forsyningsnettet. Den termiske energi (typisk indvundet som overfladenær geotermi), der transporteres i et termonet, udgør cirka 75 procent den varme, som leveres hos slutbruger. Den resterende energi tilføres decentralt i form af strøm, der driver små eller store decentrale varmepumper tilsluttet termonettet. Dermed sikres varmforsyningen netop via røret og ikke via de decentrale varmepumper.

2. 2. Indførelsen af nyt § 2 stk. 5 i loven fjerner ikke usikkerhed og uklarhed om hvorvidt termonet er omfattet af loven:

Stykket åbner op for, at der findes tilfælde, hvor et termonet alligevel er omfattet af varmforsyningsloven, det er således uklart om følgende scenarier vil være omfattet:

- * Et termonet med en effekt på over 250 kW, ejet af et forsyningselskab, der har leveringsgrænse ved husmuren, hvorefter forbrugerens egen varmepumpe aftager energien fra nettet.
- * Fjernvarme baseret på termonet, hvor varmepumperne er ejet af forsyningselskabet, men etableres i et skur eller en brønd uden for den tilsluttede bygning.
- * Fjernvarme baseret på termonet, hvor der er tale om større varmepumper, i stil med de varmepumper traditionelle fjernvarmeværker sætter op i dag, som dog er forbundet af et termonet.

Det er nødvendigt at loven ændres på en måde, der reelt fjerner usikkerhed og uklarhed.

3. 3. Udredningen af regionale, økonomiske og administrative konsekvenser tager ikke højde for reguleringen af termonet:

I lovforslagets side 50 til 53 redegøres for en række konsekvenser af lovforslaget. Disse konsekvenser lader ikke til at tage højde for reguleringen af termonet. Det ses bl.a. ved at Landdistrikternes Fællesråd frygter at tusindvis af borgere i landdistrikterne får svært ved at komme videre med kollektive varmforsyningsløsninger baseret på f.eks. termonet:

<https://www.landdistrikterne.dk/pressemeddelelser/landdistrikterne-fjernvarmeaftale-svifter-borgeres-mulighed-for-at-vaelge-andre-kollektive-varmeloesninger/>

Vi ser frem til at se behandlingen af vores høringssvar.

Bedste hilsner/Best regards/Freundlichen Grüßen
Gilbert, +45 2021 0099
www.carbon-neutral.energy

Energistyrelsen
Center for Forsyning
cte@ens.dk akmn@ens.dk varme@ens.dk
Att.: Camilla Teilmann

22. august 2024
J.nr. 260400/DM#113119
RASK/MA

Høringssvar fra CTR I/S: Høring af forslag til ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (ENS ID 2024-7178)

CTR – Centralkommunernes Transmissionsselskab I/S – takker for muligheden for at indgive høringssvar til *Forslag til ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning*, herefter kaldet "Lovforslaget".

CTR er et fælleskommunalt interessentskab, ejet af København, Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe og Tårnby kommuner. CTR er et fjernvarmeselskab, der er leverandør af en grøn og sammenhængende varmforsyning på tværs af de fem ejerkommuner i hovedstadsområdet. CTR omsætter for knapt 2,8 mia. kr. årligt og håndterer årligt en varmemængde svarende til ca. 15% af al dansk fjernvarme.

Vi er repræsenteret af Dansk Fjernvarme og vil udover nærværende høringssvar henvise til Dansk Fjernvarmes høringssvar.

Resumé:

Forbud mod §60-selskaber (I/S) vil øge selskabernes omkostninger og dermed varmeprisen for varmemedbrugerne. Omdannelse til A/S vil medføre både engangsomkostninger til selskabsudskillelse såvel som løbende og blivende omkostninger til betaling af garantiprovision. De øgede omkostninger vil desuden – udover at medføre prisstigninger – påvirke samfundsøkonomien i kommende grønne projekter (fx etablering af varmepumper) og kan dermed sænke tempoet i den grønne omstilling. Selskabsgørelse vil desuden reducere kommunernes direkte indflydelse på den grønne omstilling, idet kommunerne som ejere af A/S er forpligtet til at varetage selskabets snævre interesser fremfor almenvællets.

Prisloft: Indførelse af et prisloft kan have den uheldige konsekvens, at varmforsyningsvirksomheder vil blive tilbageholdende med at foretage grønne investeringer, der på kort sigt kan påvirke prisen, selvom investeringerne er hensigtsmæssige i et langsigtet og miljø/klimamæssigt perspektiv. Vi savner desuden indsigt i beregningsmetode og beregningsforudsætninger.

Krav om dokumentation af markedsmæssighed i aftaler mellem koncernforbundne selskaber vil skabe øgede administrationsomkostninger.

Centralkommunernes
Transmissionsselskab I/S

Stæhr Johansens Vej 38
2000 Frederiksberg
Tlf. 3818 5777
E-mail: ctr@ctr.dk
www.ctr.dk

Generelle bemærkninger

Hele grundtanken med § 20, stk. 1 i varmforsyningsloven er at sikre, at en varmforsyningsvirksomhed kun medregner de nødvendige omkostninger ved fastsættelse af varmeprisen.

Efter vores vurdering har Forsyningstilsynet allerede i dag de nødvendige værktøjer til at vurdere, hvorvidt dette er tilfældet ved tilsyn af de indsendte prisettersninger. Lovforslaget kan derfor ses som indførelse af dobbeltregulering, der via yderligere administrative byrder alt-andet-lige vil resultere i en stigning i varmforsyningsvirksomhedernes omkostningsbase til ugunst for varmemeforbrugerne.

CTR er bekymret for, at lovforslaget vil begrænse CTR's mulighed for at leve op til intentionen i varmforsyningslovens formål. Ifølge §1 er lovens formål at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. CTR er bekymret for, at de ekstra udgifter som CTR pålægges med lovforslaget, vil begrænse CTR's muligheder for at sikre, at den fjernvarme, som leveres, bliver CO₂-neutral og produceret ved begrænset brug af biomasse. De øgede udgifter kan begrænse CTR's muligheder for at foretage de nødvendige investeringer i / indkøbe varme fra ny og grønnere produktionskapacitet, men i stedet binde fjernvarmen til eksisterende anlæg der bl.a. anvender olie og naturgas til produktion af fjernvarme.

Selskabsgørelse – forbud mod organisering som interessentskab (I/S)

Lovforslaget indeholder krav om selskabsgørelse af kommunale fjernvarmeselskaber samt uafhængighed og kompetencer af to medlemmer af bestyrelsen eller tilsvarende ledelsesorganer i kommunale fjernvarmeselskaber.

Det fremgår af lovforslaget, at kravet om selskabsudskillelse har til formål at implementere politisk aftale om, at der i de kommunale fjernvarmeforsyninger skal være en klar adskillelse af myndighed og drift.

Det er overraskende for os, at lovforslaget indeholder krav om selskabsgørelse af §60-selskaber, da vi tidligere har forstået, at selskabsgørelseskravet alene ville omfatte de 4-6 fjernvarmeforsyninger, der fortsat bliver drevet som en integreret del af den kommunale forvaltning. Kravene i den foreslåede model vil drive omfattende omkostninger, som skal dækkes af varmekunderne. Der synes dog umiddelbart ikke at være nogen gevinst for varmekunderne forbundet med kravet om selskabsgørelse.

Ifølge Lovforslaget er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at et krav om selskabsgørelse vil bidrage til at skabe et klarere skel mellem kommunernes myndighedsbehandling og driften

af varmeforsyningsvirksomheder, hvilket vil bidrage til at fremme fokus på driften af varmeforsyningsvirksomheder.

I varmeforsyninger, der er organiseret som kommunale fællesskaber i interessentskabsform (herunder CTR), er der i forvejen sikret en adskillelse mellem kommunernes myndighedsbehandling og driften. Dette er sikret ved, at driftsopgaverne er udskilt til et interessentskab, mens myndighedsopgaverne fortsat varetages af de enkelte kommuner.

Det er derfor ikke nødvendigt for at sikre en klar adskillelse mellem myndighed og drift, at der i lovforslaget stilles krav om, at kommunale varmeforsyninger, som i forvejen er selskabsudskilt til et interessentskab, skal omdannes til et aktie- eller anpartsselskab.

Det synes uhensigtsmæssigt, at et ønske om at håndtere nogle få, fortsat kommunalt drevne fjernvarmeselskaber betyder, at nogle af landets største fjernvarmeselskaber bliver ramt af et helt unødvendigt selskabskrav, med store engangsomkostninger og løbende nye drifts- omkostninger og skattebetalinger som følgevirkning (jf. afsnittet nedenfor). Det vil - for en meget stor del af landets fjernvarmebrugere – trække i den modsatte retning af det politiske ønske om at sikre billigere varme, da der kun er varmebrugere til at betale for disse omkostninger.

Økonomiske konsekvenser af krav om selskabsudskillelse

Kravet om selskabsgørelse vil i forbindelse med selve udskillelsen påføre de omfattede varmeforsyninger omkostninger til juridisk og økonomisk bistand, samt internt tidsforbrug til at analysere, planlægge og gennemføre en selskabsudskillelse.

Omkostningerne vil blive indregnet i varmepriserne, og vil dermed føre til højere fjernvarmepriser i de år, hvor udskillelsen foregår, i de områder, som modtager varme fra CTR.

Derudover vil udskillelsen til aktie- eller anpartsselskab medføre betydelige ekstra omkostninger, som er løbende og blivende.

Eftersom CTR i dag er organiseret som et interessentskab, hvor ejerkommunerne hæfter ubegrænset for CTR's forpligtelser, har det hidtil ikke være nødvendigt for CTR at opnå kommunegarantier i forbindelse med optagelse af lån.

Hvis CTR udskilles til aktie- eller anpartsselskabsform, vil det være nødvendigt at opnå kommunegarantier fra ejerkommunerne for at kunne opretholde de nuværende kreditfaciliteter. Som betaling for garantierne, skal ejerkommunerne opkræve garantiprovision fra CTR på markeds-mæssige vilkår. Kravet om selskabsudskillelse vil således påføre CTR, og dermed varmebrugere, væsentlige omkostninger til betaling af garantiprovision. Det vil bl.a. betyde en fordyrelse af finansiering til grønne projekter og dermed en fordyrelse

af den grønne omstilling, som CTR er i gang med, og som er en væsentlig del af CTR's samfundsnyttige formål.

CTR er i dag ikke skattepligtig, da interessentskabsformen er skattemæssigt transparent. Ejerkommunerne beskattes ikke af CTR's aktiviteter, da kommuner ikke er skattepligtige.

Hvis CTR udskilles til aktie- eller anpartsselskabsform, vil selskabet blive skattepligtigt. Dette vil medføre omkostninger til administration og beskatning.

Derudover vil udskillelsen medføre nye administrative opgaver ifm. den løbende drift, herunder regnskabsafklæggelse og rapportering efter yderligere regelsæt, som vil kræve tilførsel af nye administrative kompetencer som følge af disse regelsæt.

Kravet om selskabsudskillelse vil således mindst medføre følgende ekstra omkostninger for CTR:

- Engangsomkostninger til selskabsudskillelsen
- Løbende og blivende omkostninger til betaling af garantiprovision
- Løbende og blivende omkostninger som følge af skattepligt
- Løbende og blivende omkostninger til mer-administration som følge af yderligere regelsæt, som tillægges de regelsæt, der allerede følges i dag (fx i dag regnskabsafklæggelse efter varmemforsyningsloven)

Disse omkostninger vil blive indregnet i varmepriserne. Kravet om selskabsudskillelse vil derfor direkte resultere i højere fjernvarmepriser for varmeforbrugere i de områder, som CTR leverer varme til.

Betydning for ejerkommunernes indflydelse på selskabet

CTR's ejerkommuner har i dag instruktionsbeføjelser over kommunernes repræsentanter i CTR's bestyrelse. Ejerkommunerne har derved en direkte indflydelse på CTR's forhold.

Hvis CTR omdannes til et aktie- eller anpartsselskab, kan ejerkommunerne ikke have instruktionsbeføjelse over de enkelte bestyrelsesmedlemmer, da bestyrelsen i aktie- og anpartsselskaber udelukkende skal varetage selskabets interesser.

Ejerkommunerne vil således ikke have direkte indflydelse på selskabets overordnede og strategiske ledelse, og kommunerne må i stedet gøre sin indflydelse gældende på aktie- eller anpartsselskabets generalforsamling. Det vil ikke være muligt at have samme bestyrelsessammensætning som i dag i et aktie- eller

anpartsselskabet. Dette skyldes, at der i sidstnævnte vil være krav om medarbejderrepræsentanter svarende til mindst halvdelen af de øvrige bestyrelsesmedlemmer og to uafhængige bestyrelsesmedlemmer, hvorimod der i kommunale fællesskaber (herunder CTR) gælder et krav om, at ejerkommunerne har instruktionsbeføjelse over for alle bestyrelsesmedlemmer.

Tabet af den direkte indflydelse vil for ejerkommunerne betyde mindre mulighed for at påvirke udviklingen og driften af selskabet og dermed selskabets bidrag til fx ejerkommunernes klimamål samt reduceret indflydelse på en væsentlig del af den kritiske infrastruktur i ejerkommunerne. Dette kan medføre en forskydning fra varetagelse af almenvællets interesser over mod snævrere selskabsinteresser.

Prisloft

Udsigten til at få offentliggjort en manglende overholdelse af prisloftet, og til at kunne miste indtjeningssikkerheden fra forsyningsområder med tilslutningspligt kan have den uheldige konsekvens, at varmforsyningsvirksomheder vil blive tilbageholdende med at foretage investeringer, der kan forhøje varmepriserne, selvom investeringerne ville have været hensigtsmæssige i et langsigtet og/eller miljø/klimamæssigt perspektiv, i overensstemmelse med varmforsyningslovens formål og projektbekendtgørelsens bestemmelser.

Lovforslaget synes at vægte hensynet til forbrugerpriser højere end varmforsyningslovens grundlæggende formål, som er at fremme de mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige opvarmningsformer.

CTR leverer ikke varme til slutkunder, og er derfor ikke direkte omfattet af det foreslåede prisloft. CTR leverer dog varme til en række varmforsyningsvirksomheder, som vil blive omfattet af prisloftet. CTR's varmepriser kan derfor potentielt betyde, eller være medvirkende til, at de varmedistributionsselskaber, der er CTR's kunder, ikke kan overholde prisloftet.

Udover disse generelle bemærkninger har vi følgende kommentarer til prisloftet:

- 1) Der opereres med et nationalt prisloft sammenholdt med national pris ift. individuel opvarmning. En varmeanhed er en generisk størrelse, men de geografiske, fysiske/tekniske forhold og ikke mindst historiske forhold spiller enormt ind på varmeprisen i de enkelte områder. Præmisserne for varmeprisen i hovedstadsområdet kan på ingen måde sammenlignes med præmisserne for en varmepris i en mindre by eller et mindre værk, hvor der på den ene side er langt mellem husstande, og hvor antallet af forbrugere er begrænset, mens der på den an-

den side kan være mere gunstige planforhold. Det synes derfor uhensigtsmæssigt, at "æbler og pærer" på den måde bliver blandet sammen til brug for en sammenligning, hvilket også klart illustreres af, at det forventes, at 1/3 af alle fjernvarmeværker ender med at fremstå som for dyre, sammenlignet med en individuel løsning.

- 2) Præmissen for prisloftet er, at varmeprisen skal være konkurrencedygtig, sammenlignet med individuel opvarmning, ud fra en generisk betragtning. Det er uhensigtsmæssigt, at der i den forbindelse ikke tages højde for, at en luft-til-vand varmepumpe kan være attraktiv i visse områder men ikke i andre. F.eks. synes det irrelevant at udskifte varmekilden i lejligheder i indre København eller lignende tætbebyggede områder med en luft-til-vand varmepumpe, da det ikke fysisk er muligt, uanset om den teoretiske pris til en luft-til-vand varmepumpe er lavere end f.eks. fjernvarmepriserne for slutbrugere i CTR's område. I et sådant scenarie vil den foreslåede model blot skabe tvivl og mistillid til den kollektive løsning til skade for fjernvarmen (som helhed), og for forbrugerne og samfundet.
- 3) Der vil altid være en forskydning i data, når priseftersvisningstal skal anvendes, og derfor kan enkeltstående peaks i den ene eller anden retning komme til at fylde meget og resultere i unøjagtige og misvisende tal. For at undgå, at udsvingene i prisloftet kommer til at betyde, at fjernvarmevirksomheder ryger ind og ud af listen, kan det overvejes at indføre en "bagatelgrænse", sådan at mindre overskridelser ikke resulterer i, at en fjernvarmevirksomhed kommer på listen, for så at ryge af den igen det efterfølgende år. En bagatelgrænse kan enten være procentvis eller ud fra absolutte tal.

Indførelse af nye krav til dokumentation af markedsmæssighed for samhandel mellem koncernforbundne selskaber:

De nye krav til dokumentation af markedsmæssighed vil øge den administrative arbejdsbyrde i CTR ift. indgåelse og håndtering af kontrakter. Herunder betyder Lovforslagets §21 b, stk. 2, at varmforsynings-virksomhederne skal tilvejebringe dokumentation for, hvordan priser og vilkår er fastsat, og at denne dokumentation skal kunne danne grundlag for en vurdering af prisernes og vilkårenes markedsmæssighed. Det vil øge de interne omkostninger til compliance og administration, hvor omfanget af omkostningsforøgelsen vil afhænge af den konkrete udmøntning af dokumentationskravene.

Venlig hilsen

Adm. direktør
Randi Skogstad

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
6700 Esbjerg
J.nr.: 2024-7178

Den 21. august 2024

Dansk Erhverv hørings svar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at give input til forslag om lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning.

Dansk Erhverv støtter grundlæggende lovforslaget og ser det som meget positivt, at der indføres et prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme. Prisloftet fremmer gennemsigtigheden i forbrugernes varmepriser og muliggør ophævelse af forbrugerbindinger, hvis deres fjernvarmeselskab har priser over gennemsnittet. Dansk Erhverv påskønner den øgede transparens og forbrugerbeskyttelse, som forslaget indbefatter.

Dansk Erhverv finder det hensigtsmæssigt, at det foreslås, at niveauet for prisloftet sættes ud fra prisen på at købe og bruge en individuel varmforsyning. Det betyder, at fjernvarmeselskaber skal kunne konkurrere på prisen for f.eks. en varmepumpe, hvilket vil skabe større incitament for fjernvarmeselskaberne til at blive mere effektive, sænke deres omkostninger og dermed forbrugernes priser. Dansk Erhverv bifalder, at fjernvarmeselskaber på den baggrund skal konkurrere på noget, der ligner markedsvilkår med styrket forbrugerbeskyttelse og styrkede incitament til grøn omstilling.

Dansk Erhverv foreslår imidlertid, at prisloftet for forbrugerpriser på fjernvarme kobles med en ophævelse af det eksisterende prisloft på overskudsvarme fra datacentre, industri, mv. Prisloftet på overskudsvarme bremser dens anvendelse, som ellers kan bidrage til at stabilisere priserne i fjernvarmeselskaber og reducere det samlede energiforbrug. Bedre udnyttelse af overskudsvarme er en direkte klimagevinst, da den varme, der anvendes, allerede er tilgængelig, og således reduceres behovet for produktion af ny varme, hvilket nedbringer forbruget af fossile brændsler og biomasse i varmforsyningen. Dansk Erhverv bemærker, at prisloftet på overskudsvarme allerede er reguleret uafhængigt af prisloftet, bl.a. via substitutionsprincippet, som betyder, at fjernvarmeselskaberne kun må købe overskudsvarme, hvis den er billigere end andre måder, de ellers kunne få eller producere varmen på.

Dansk Erhverv finder det endvidere positivt, at der med lovforslaget sættes krav om øget professionalisering af de kommunale fjernvarmeselskabers bestyrelser, men stiller sig dog uforstående over for, at kravet kun stilles om to frem for samtlige medlemmer af bestyrelsen eller tilsvarende ledelsesorganer.

Dansk Erhverv bemærker, at der historisk set er blevet taget meget store risici i fjernvarmesektoren med kraftigt øgede forbrugerpriser til følge, hvilket forventeligt kunne være undgået med professionelle bestyrelser. Dansk Erhverv gør i den forbindelse opmærksom på, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet i lovforslagets bemærkninger vurderer, at kravet om uafhængighed hos mindst to af bestyrelsesmedlemmerne vil bidrage til mere professionel ledelse af fjernvarmeselskaberne samt medføre bedre beslutninger for drift og investeringer.

Dansk Erhverv foreslår derfor, at lovforslaget stiller krav om, at samtlige bestyrelsesmedlemmer i kommunale fjernvarmeselskaber skal være uafhængige og have det nødvendige kompetenceniveau til

at kunne træffe kvalificerede beslutninger om drift og investeringer i varmforsyningssektoren, med henblik på at højne forbrugerbeskyttelsen.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller behov for afklaring.

Med venlig hilsen

Thøger Lautrup Knøss

Politisk konsulent

Ordførerne i forligskredsen
Kopi til Energistyrelsen (j.nr. 2024-7178)

Fjernvarmens Hus
Merkurvej 7
DK-6000 Kolding
Tlf. +45 7630 8000
mail@danskfjernvarme.dk
www.danskfjernvarme.dk
cvr dk 55 83 10 17

Dansk Fjernvarmes kommentarer til lovforslag om ændringer i den økonomiske regulering af fjernvarmen

22. august 2024
Side 1/28

Dansk Fjernvarme vil indledningsvis understrege, at vi er enige i og bakker op om indholdet i aftaleteksten i klimaaftalen fra 2022.

Vi er imidlertid ikke enige i centrale dele af den udmøntning af aftalen, som Klimaministeriet foreslår i lovforslaget. Det er vores klare opfattelse, at udmøntningen ikke afspejler den politiske hensigt, og at den vil have skadelige virkninger for fjernvarmebrugere, for grønne investeringer, herunder særligt i investeringer i udfasning af naturgas, og for forbrugerpriserne på fjernvarme.

Vi har løbende over de seneste to år fremlagt en lang række solide, faktabaserede argumenter og forslag overfor Energistyrelsen og Klimaministeriet. Disse er blevet tilsidesat uden, at vi er bekendt med gode modargumenter. Vi har derfor valgt at sende vores høringssvar direkte til ordførerne i forligskredsen.

Det er af afgørende betydning, at der bliver ændret markant på det forslag, som er sendt i høring. Hvis forslaget gennemføres uden ændringer, vil det have betydelige negative virkninger for fjernvarmens bidrag til klimaløsninger og sende betydelige ekstraregninger til varmebrugere.

Nedenfor gennemgås først de to hovedproblemer i lovforslaget, hvor der efter vores opfattelse skal findes løsninger, som afspejler den politiske hensigt om lavere forbrugerpriser og bedre vilkår for investeringer i udrulning af grøn fjernvarme. Det drejer sig om:

- Udmøntningen af forbrugerprisloftet, der vil have skadelige virkninger for fjernvarmen.
- Forbud mod kommunale § 60-selskaber, som vil påføre varmebrugere betydelige, store ekstraregninger.

Efterfølgende er der et afsnit, hvor vores yderligere forslag til konkrete ændringer i lovforslaget kort beskrives. Alle vores kommentarer uddybes udførligt i en række bilag.

Fjernvarmen i Danmark

Fjernvarme er en kollektiv opvarmningsform, som dækker store dele af Danmark. I dag forsynes mere end 1,9 mio. husstande (forbrugere) med fjernvarme. Det svarer til, at to ud af tre danskere har fjernvarme. De 1,9 mio. husstande fordeler sig på ca. 550.000 parcelhuse (29 pct.), 300.000 rækkehuse (16 pct.) og 1.050.000 lejligheder (55 pct.) med fjernvarme.

Muligheden for at anvende tilslutningspligt til fjernvarme blev ophævet 1. januar 2019, og siden da har der været konkurrence og frit valg for forbrugere, der fx skal udskifte naturgassen med en anden opvarmningsform. Ud af de mere end 1,9 mio. husstande med fjernvarme er det ca. 45 pct., som fortsat er omfattet af tilslutningspligt.

Fjernvarmeselskaberne er (direkte eller indirekte) forbrugerejede, de er etableret for forbrugernes skyld, og de har mål om grøn varme til lave priser. Den løbende demokratiske kontrol i selskaberne har hovedfokus på at sikre dette. Selskaberne drives efter non-profit-modellen.

Fjernvarmen skal dermed ses som det kollektiv af forbrugere, det repræsenterer.

Dansk Fjernvarmes medlemmer bidrager til klimaløsninger på forskellige måder. De spiller en betydelig rolle i udfasningen af naturgas, de står for al dansk regulerbar elproduktion, deres elforbrug er fleksibelt, de bidrager til sektorkoblingsløsninger og vil kunne stå for en meget stor andel af Danmarks negative CO₂-emissioner fremover.

Forbrugerprisloft

Hovedproblemet i den foreslåede model for forbrugerprisloftet er en kombination af, at:

- Prisloftet ikke afspejler virkeligheden.
- Selskaber med priser over prisloftet bliver hængt ud som underlagt skærpet tilsyn.

Der er flere grunde til, at det foreslåede prisloft ikke afspejler virkeligheden. En af disse er, at der *ikke* i lovforslaget er et formål om, at det skal sende det rigtige prissignal til forbrugerne, og at prisloftet derfor heller ikke er indrettet til det formål. En anden er, at det ikke fremgår tilstrækkeligt konkret af lovforslaget, *hvordan* prisloftet skal fastsættes. Det indeholder således ikke en metode for fastsættelsen, det sikrer ikke anvendelse af retvisende data og forudsætninger (selv om der udtrykkeligt var krav om det i tillægsaftalen fra 28. juni 2024), og det inddrager ikke nødvendige hensyn til forskelle mellem fjernvarme og varmepumper, til forbrugeres skifteomkostninger eller til de ekstraomkostninger fjernvarmen er pålagt.

Når lovforslaget ikke sikrer, at prisloftet afspejler forbrugernes virkelighed, vil det indebære, at staten kommer til at sende forkerte prissignaler til forbrugerne, og at fjernvarmeselskaber udstilles negativt over for forbrugerne på et urimeligt og forkert grundlag.

Efter vores opfattelse vil forbrugerne blive vildledt fremfor vejledt af staten med de signaler, der sendes med prisloftet. Ud over, at prisloftet ikke afspejler virkeligheden, vil prissignalet om at skifte til varmepumper i praksis alene være det relevante VE-alternativ for de 29 pct. af fjernvarmeforbrugerne, der bor i parcelhuse. Et statsligt signal om at skifte til varmepumper vil udgøre vildledning af de 71 pct. af fjernvarmeforbrugerne, der bor i lejligheder og rækkehuse.

Vi vil gerne understrege, at vi er *for* gennemsigtighed og gerne ser gennemsigtigheden i priserne for forskellige opvarmningsløsninger styrket. Det gælder i såvel fjernvarmepriser opgjort i kr./GJ som i priser på alternativerne til fjernvarme, herunder varmepumper. Når ministeriet nu foreslår et nyt formål om gennemsigtighed, og der skal sammenlignes med varmepumper, bør aftaleteksten fra 2022, at "*udviklingen i prisen på varme fra individuelle varmepumper følges systematisk med henblik på transparens om konkurrencen på varmemarkedet*" derfor også udmøntes samtidig med prisloftet.

Problemet ved den foreslåede model er ikke styrket gennemsigthed, men at der lægges op til fra statens side at sende et signal til forbrugerne om, at mere end en tredjedel af fjernvarmeselskaberne sættes under skærpet tilsyn. Det vil få alvorlige negative virkninger for fjernvarmens image, for tilslutningsprocenterne i konverteringsprojekter og for fjernvarmeselskabernes investeringer i klimavenlige løsninger.

Økonomien i kollektive systemer afhænger af, at der er stor tilslutning, så omkostningerne kan deles ud på så mange som muligt. Det vil fx typisk være nødvendigt med tilslutning fra 75 pct. af et områdes husstande for at opnå en god økonomi i konverteringsprojekter. Statslige prissignaler til en stor andel af forbrugerne om at skifte væk fra fjernvarmen vil ikke kunne undgå at påvirke tilslutningen til konverteringsprojekter negativt, og det vil kunne sætte en stopper for projekter til skade for mange danske forbrugere, som i flere år har forventet, at fjernvarmen var på vej i deres område.

Det vil være resultatet af at hænge en stor del af fjernvarmeselskaberne ud samtidig med, at der samlet set *ikke* vil være forbrugergevinster ved den foreslåede model, tværtimod, og at forbrugerne hvert år sparer mange mia. kr. ved at have fjernvarme frem for varmepumper.

Der er desuden flere andre problemer ved den foreslåede udmøntning. Blandt de væsentligste kan nævnes, at forslaget afskærer muligheder for at klage over fastsættelsen af prisloftet, opgørelsen af beregnede forbrugerpriser og afgørelser om ophævelse af tilslutningspligt. Et andet problem er, at det er uklart, hvad ministerens hjemmel til at fastsætte regler om udtrædelsesgodtgørelse kan og vil blive anvendt til. Efter vores opfattelse bør det sikres, at godtgørelsen kan dække forbrugeres forholdsmæssige andel af selskabets gæld på udtrædelsestidspunktet, så forbrugere ikke efterlader gæld til andre, når de forlader kollektivet.

Det er *ikke* en simpel opgave at fastsætte et prisloft, der er retvisende, og hvor det ikke ender i en sammenligning af "æbler og pærer", når man sammenligner den kollektive fjernvarme, der giver forbrugere og samfundet en række fordele, med individuelle varmepumper, som ikke giver tilsvarende fordele. Det er derfor heller ikke enkelt at lave en regulering, som sender de rigtige prissignaler til de forbrugere, der vil have fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen, og som selvfølgelig skal kunne gøre det.

Af disse grunde bør der i et lovforslag som dette være udstukket klare retningslinjer for formålet med prisloftet og for, hvordan det skal fastsættes. Disse retningslinjer skal være grundigt gennearbejdede, og de skal sikre, at prisloftet bliver fastsat på baggrund af opdaterede retvisende data og beregningsforudsætninger.

Det er ikke tilfældet her. I lovforslaget foreslås tværtimod, at det første prisloft fastsættes før lovens ikrafttræden, uden at der er fastlagt metoder eller krav til, hvordan det skal gøres, og uden at der kan klages over det. Det foreslås med sigte på at hænge en stor del af fjernvarmeselskaberne ud overfor deres forbrugere som sat under skærpet regulering i de næste 3-4 år.

Vi opfordrer på denne baggrund forligskredsen til at sikre, at der som minimum foretages følgende ændringer i den foreslåede model for prisloftet.

Forslag til ændringer

- I overensstemmelse med den politiske aftale indskrives i loven, at prisloftet skal afspejle relevante forbrugeromkostninger.
- Formålet med prisloftet præciseres, så det skal sende retvisende prissignaler til forbrugere, der vil have varige fordele ved at skifte væk fra fjernvarme.
- Forslaget om offentliggørelse ændres, så der skabes gennemsigtighed i priser opgjort i kr./GJ men uden offentliggørelse af liste over selskaber under skærpet tilsyn (med mindre listen kun omfatter selskaber, hvor forbrugerne vil have varige fordele ved at skifte).
- Prisloftet skal alene gælde for fjernvarme etableret med tilslutningspligt, hvor sanktionen om ophævelse heraf vil have reel virkning. Denne ændring sikrer, at prisloftet ikke får negative virkninger for projekter om konvertering af naturgasopvarmede områder til fjernvarme.
- Det præciseres i lovforslaget, at den kommende bekendtgørelse giver hjemmel til at opkræve udtrædelsesgodtgørelse, som kan dække den udtrædende forbrugers forholdsmæssige andel af gælden.
- Beslutningen i klimaaftalen fra 2022 om at skabe transparens i priserne på varmemarkedet udmøntes samtidig med, at prisloftet træder i kraft.

I [bilag 1, 2 og 4](#) nedenfor uddybes og konkretiseres vores argumenter for, at der bør foretages disse ændringer for at sikre en fornuftig model, som på den ene side sikrer, at forbrugere, der vil være bedre tjent med anden varmeløsning end fjernvarme, skal kunne skifte opvarmningsform, og på den anden side også sikrer, at fjernvarmen fortsat kan spille den politisk ønskede rolle i løsningen af klimaudfordringerne.

Forbud mod kommunale § 60 selskaber

Det andet hovedproblem er, at der i lovforslaget indgår et forslag om *forbud mod kommunale § 60 selskaber* på fjernvarmeområdet. Forslaget herom er tilsyneladende ministeriets bud på, hvordan aftaleteksten fra 2022 om en klar adskillelse af myndighed og drift skal udmøntes.

Det er udtryk for en overregulering, som der ikke er grundlag for. Det er ikke vores indtryk, at forligskredsen er blevet informeret om eller har drøftet dette forbud mod § 60-selskaber eller de konsekvenser, det vil have for en række større, kommunalt ejede fjernvarmeselskaber, der i dag er interessentselskaber, hvor der allerede er en klar selskabsmæssig adskillelse mellem myndighed og drift.

Et forbud mod kommunale § 60 selskaber i fjernvarmen vil påføre fjernvarmeforbrugerne meget betydelige og helt unødvendige ekstraomkostninger.

Forslag til ændring

- Lovudkastet ændres, så der bliver valgfrihed mht. selskabsform for kommunale fjernvarmeaktiviteter mellem fx A/S, ApS og I/S.

I [bilag 3](#) nedenfor uddybes og konkretiseres vores argumenter for, at hensynet om at sikre en klar adskillelse af myndighed og drift kan sikres ved krav om, at kommunale fjernvarmeaktiviteter udøves uden for den kommunale forvaltning, men uden krav om at det sker i bestemt selskabsform.

Øvrige forhold i lovforslaget

Vi har ud over disse hovedproblemer i forslaget en række konkrete bemærkninger og forslag til forbedringer, som vi har uddybende forklaret i bilag til dette høringssvar. Her kommer en sammenfattende oversigt over, hvad disse bemærkninger omhandler, og hvilke bilag de fremgår af.

Yderligere forslag til ændringer i forbrugerprisloftet

I [bilag 1](#) foreslår vi ud over det, der allerede fremgår ovenfor, yderligere følgende justeringer i lovforslaget relateret til forbrugerprisloftet:

Ved fastsættelsen af prisloftet skal alle omkostninger til anskaffelse, installation, indstilling, vedligeholdelse og drift af en varmepumpe, der kan opvarme et standardhus, medregnes. Desuden skal der indregnes tillæg, som enten afspejler forbrugeres præferencer og skifteomkostninger eller de ekstraomkostninger, som fjernvarmen er pålagt sammenlignet med varmepumper.

Det skal ved lovændringen sikres, at fastsættelsen af prisloftet sker vha. retvisende oplysninger og beregningsforudsætninger, sådan som det blev aftalt i tillægsaftalen fra 28. juni 2024, men som *ikke* fremgår af lovforslaget. Det skal derfor også fremgå af lovforslaget, at de pågældende oplysninger og beregningsforudsætninger skal opdateres årligt og til enhver tid afspejle virkeligheden. Det skal påhvile myndighederne at sikre dette. Det gælder både for de faktiske oplysninger, der fx fremgår af teknologikataloget, og for definitionen af standardhus, som skal opdateres, så den retvisende afspejler opvarmningsbehovet i nutidens boliger (se også vores yderligere input herom i [bilag 2](#)).

Forslaget om at lade Energistyrelsen fastsætte et prisloft for 2025, uden at der foreligger metode og før lovens ikrafttræden, bør droppes, så prisloftet fastsættes af Forsyningstilsynet og første gang for 2026, når loven er trådt i kraft.

Det skal desuden være muligt at klage over fastsættelsen af prisloftet, opgørelsen af den beregnede varmepris og afgørelser om ophævelse af forblivelsespligter, og klagerne skal kunne tillægges opsættende virkning.

Endeligt peger vi også på, at projektbekendtgørelsens samfundsøkonomikrav bør ophæves samtidig med indførelsen af prisloftet, sådan som det blev aftalt i klimaaftalen fra 2022, og at der ved afgørelser om ophævelse af tilslutningspligt samtidig også bør ske en ophævelse af selskabets forsyningspligt.

To uafhængige bestyrelsesmedlemmer

I [bilag 3](#) foreslår vi, at kravet om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer alene skal gælde for kommunale aktie- og anpartsselskaber, dvs. ikke for I/S'er.

Ny regulering af koncerninterne aftaler

I [bilag 4](#) foreslår vi, at de nye regler om koncerninterne aftaler alene kommer til at gælde for aftaler mellem fjernvarmeselskaber og direkte koncernforbundne selskaber.

Desuden bør det klart fremgå, at de administrative byrder ved den nye regulering skal begrænses mest muligt, så der ikke sendes unødvendige ekstraregninger til forbrugerne. Det kan især ske vha. en minimumsgrænse for reglernes anvendelse og ved risikobaseret tilsyn.

På baggrund af en uhensigtsmæssig tilsynspraksis foreslår vi desuden, at bødestraf enten kun kan pålægges selskaber, der vil kunne betale bøde vha. indtægter fra kommercielle aktiviteter, eller at det alternativt bliver muligt at indregne bøder i fjernvarmepriserne.

Udenfor lovforslaget

I bilag 4 foreslår vi videre, at den aftalte ændring om at kunne afskrive fjernvarmerør over en periode på op til 45 år gennemføres straks i form af en ændring i afskrivningsbekendtgørelsen, at ændringen også kommer til at gælde for igangværende projekter, og at ændringen ledsages af en tilsvarende ændring i lånebekendtgørelsen.

Desuden foreslår vi, at Forsyningstilsynets vejledning om over- og underdækning opdateres straks i overensstemmelse med det aftalte i klimaaftalen fra 2022.

Vi står naturligvis til rådighed for spørgsmål eller uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Rune Moesgaard
Politisk chef
Dansk Fjernvarme
rum@danskjernvarme.dk
Mobil: 2490 4149

Bilag 1 Konkrete kommentarer til forbrugerprisloft

Som nævnt i høringssvaret er hovedproblemet i den foreslåede model for forbrugerprisloftet kombinationen af, at prisloftet ikke afspejler virkeligheden, og at selskaber med priser over prisloftet bliver hængt ud som underlagt skærpet tilsyn. Der er desuden en række yderligere problemer ved den foreslåede udmøntning, herunder bl.a. at det ikke fremgår af lovforslaget, hvordan prisloftet skal fastsættes, og at forslaget afskærer muligheden for at klage.

Virkningerne af lovforslaget vil efter vores opfattelse være, at staten sender forkerte pris-signaler til forbrugerne og udstiller fjernvarmen negativt over for forbrugerne på et urimeligt og forkert grundlag. Det vil få alvorlige negative virkninger for fjernvarmen og den grønne omstilling, som der ikke er politiske ønsker om, tværtimod.

I det følgende uddybes og konkretiseres vores argumenter for det.

Formålet med prisloftet

Aftaleteksten i klimaaftalen fra 2022 om indførelse af et nyt forbrugerprisloft fremgik under overskriften om øget forbrugerbeskyttelse. Det fremgik desuden, at aftalepartierne var enige om, at såfremt et selskab ikke inden for en rimelig periode kunne holde sig under prisloftet, skulle forbrugerne have bedre mulighed for at vælge anden varmekilde. Der var herudover ikke anført andre formål med prisloftet, og der stod ikke noget formål i aftaleteksten om at hænge fjernvarmeselskaber ud som underlagt skærpet tilsyn.

Efter vores opfattelse var det aftalte formål med indførelsen af forbrugerprisloftet at sikre, at forbrugere, som vil være bedre stillet med varmepumper, ikke skal have fjernvarme. Dette formål er vi helt enige i, og det støtter vi op om.

Skift af varmeløsninger indebærer normalt en stor omkostning for forbrugeren på tidspunktet for skiftet, uanset om det er indkøb af en varmepumpe eller betaling for tilslutning til fjernvarmen. Om forbrugeren vil kunne have fordel ved at skifte opvarmningsform, kan derfor ikke vurderes, når der alene ses på omkostningerne over et enkelt år. Hvis der skal sendes et korrekt prissignal med forbrugerprisloftet, skal skifteomkostningerne fordeles ud over en årrække, så det afspejler varige fordele for forbrugerne ved skiftet.

Lovforslaget lægger nu op til et helt andet formål med indførelsen af det nye forbrugerprisloft, end den politiske aftale tilsiger. Efter vores oplysninger er dette skift af formål ikke sket på foranledning af forligskredsen. Ministeriet har efter vores oplysninger heller ikke gjort forligskredsen udtrykkeligt opmærksom på, at der er tale om en markant ændring af formålet ift. klimaaftalen fra 2022, at det vil føre til markant anderledes virkninger, og at det mødes med stor modstand fra branchen pga. de negative virkninger, der forklares uddybende nedenfor.

Med forslaget handler det ikke længere om de forbrugere, der vil have varige fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen. Konsekvensen af lovforslaget er nu, at mindst en tredjedel af fjernvarmeselskaberne bliver hængt ud over for forbrugerne som sat under skærpet tilsyn (dvs. "udskamning" af fjernvarmen).

Skiftet i formål forklares med et behov for større gennemsigtighed, selvom selskabernes priser fremgår af deres hjemmesider, og selvom der allerede nu to gange årligt offentliggøres lister over alle fjernvarmeselskabernes priser for opvarmning af et standardhus. Lovforslaget lægger op til, at gennemsigtigheden skal styrkes ved at suppleres de halvårslige opgørelser i kr. pr. standardhus med en årlig opgørelse opgjort i kr. pr. GJ.

Det skal understreges, at vi i branchen er *for* gennemsigtighed og gerne ser gennemsigtigheden i priserne for forskellige opvarmningsløsninger styrket, så det bliver lettere for forbrugerne at træffe oplyste valg om deres varmeløsninger. Det er også fint, at oplysningerne om forbrugerpriser opgøres både i kr. for et standardhus og i kr. pr. GJ.

Der, hvor der især mangler gennemsigtighed for forbrugerne, er imidlertid i priserne på alternativerne til fjernvarme. Der findes i dag ikke retvisende forbrugeroplysninger om fx de realistiske og faktiske omkostninger til opvarmning med varmepumper, hvor priser for indkøb, installation, indstilling og vedligeholdelse af individuelle varmepumper er retvisende opgjort, ligesom forbrugerne heller ikke har adgang til kvalitetssikrede oplysninger om varmepumpers driftsomkostninger, som bl.a. afhænger af varmepumpernes faktiske COP-værdier og elpriser på kolde vinterdage mv.

Det fremgik i den forbindelse af aftaleteksten i klimaaftalen fra 2022, at aftalepartierne var enige om, at *"udviklingen i prisen på varme fra individuelle varmepumper følges systematisk med henblik på transparens om konkurrencen på varmemarkedet."* Når ministeriet nu foreslår et nyt formål om gennemsigtighed, og når det skal baseres på omkostninger til en individuel varmepumpe, kan det undre, at der ikke samtidig sker udmøntning af denne del af klimaaftalen fra 2022. Dette vil give et helt nødvendigt – og politisk aftalt – bidrag til at fastsætte prisloftet ud fra retvisende omkostninger til individuelle varmepumper.

Vi vil på baggrund af ovenstående gerne understrege, at problemet ved den foreslåede model, ikke er gennemsigtighed for forbrugerne, men at der lægges op til fra statens side at sende et signal til forbrugerne om, at mere end en tredjedel af fjernvarmeselskaberne sættes under skærpet tilsyn.

Dette signal kan forventes at give forbrugerne indtryk af, at deres varmeløsning er for dyr, og at de derfor hellere må skifte væk fra fjernvarmen, selvom det kun vil være meget få af disse forbrugere, som vil have *varige* fordele ved at gøre det, sådan som det forklares nedenfor.

Forslag til ændring

- Formålet præciseres, så prisloftet skal indrettes til at sende korrekt prissignal til forbrugere, som vil have varige fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen.
- Forslaget om offentliggørelse ændres, så der skabes gennemsigtighed i priser opgjort i kr./GJ men uden offentliggørelse af liste over selskaber under skærpet tilsyn (med mindre listen kun omfatter selskaber, hvor forbrugerne vil have varige fordele ved at skifte).
- Forslag til udmøntning af aftaleteksten om, udviklingen i prisen på varme fra individuelle varmepumper følges systematisk med henblik på transparens om konkurrencen på varmemarkedet, indsættes som nyt element i lovforslaget.

Klimaministeriets oplysninger om virkningerne af prisloftet

Ministeriet har på et møde 12. juni 2024 oplyst forligskredsen om følgende virkninger af prisloftet:

Én enkeltstående beregning af et gennemsnit for perioden 2020-2022 viste, at prisloftet for den periode ville have ligget på 282 kr./GJ (svarende til 18.375 kr. for et standardhus), og at 136 af de omkring 350 fjernvarmeselskaber ville ligge over prisloftet.

Ifølge ministeriets opgørelse ville mere end en tredjedel af fjernvarmeselskaberne ud fra denne enkeltstående opgørelse således blive hængt ud som sat under skærpet regulering de næste 3-4 år. Da der samtidig er betydelig forskel på, hvilke fjernvarmeselskaber der har de højeste priser fra år til år, vil det ikke være helt de samme selskaber, der kommer på listen fra år til år, og da det skærpede tilsyn efter forslaget skal gælde for en periode på 3-4 år, må det samlede antal selskaber under skærpet tilsyn forventes løbende at kunne omfatte måske halvdelen af alle de danske fjernvarmeselskaber.

Ministeriet oplyste desuden forligskredsen om, at det kun vil være en meget mindre andel af selskaberne, hvor forbrugerne ville have fordele ved at skifte til varmepumpe, når forbrugernes skifteomkostninger inddrages. Ministeriets beregninger viste her fordele for disse få forbrugere på tilsammen 9 mio. kr.

Da der her er tale om en enkeltstående beregning, er der således ikke set på, om de samme forbrugere også ville have fordele ved skift til en varmepumpe set over en længere periode. Da forbrugerne ved et sådan skift skal lave en meget betydelig investering, vil denne investering alene give økonomisk mening, hvis der vil være mere varige fordele ved det. Det er imidlertid ikke blevet undersøgt, om og i givet fald i hvilket omfang, det vil være tilfældet for de pågældende fjernvarmeforbrugere.

Det kan i forlængelse heraf tilføjes, at forbrugerfordelene på 9 mio. kr. samlet set helt forsvinder, når der medregnes ekstraomkostningerne ved reguleringen, som skal betales af fjernvarmeforbrugerne. Der er ifølge ministeriets tal ekstraomkostninger til tilsyn på 6,7 mio. kr. årligt. Desuden vil der være betydelige ekstraomkostninger i alle de fjernvarmeselskaber, som sættes under skærpet tilsyn, både ifm. tilsynskrav og til den krævede orientering af deres forbrugere om det.

Endelig fremgår det i præsentationen for forligskredsen, at de 1,9 mio. fjernvarmeforbrugere gennemsnitligt betalte ca. 15.000 kr. for opvarmning af et standardhus i 2023, mens de tilsvarende omkostninger med en individuel varmepumpe var på ca. 27.000 kr. Ud fra disse tal har fjernvarmeforbrugerne således i 2023 sparet tilsammen ca. 23 mia. kr. ved at have fjernvarme frem for individuelle varmepumper.

Sammenfattende indebærer den foreslåede prisloftmodel således iht. ministeriets oplysninger, at mindst en tredjedel af fjernvarmeselskaberne vil blive hængt ud som sat under skærpet tilsyn, selv om det samlet set ikke vil indebære forbrugergevinster for fjernvarmeforbrugerne, som i 2023 tilsammen sparede 23 mia. kr. ved at have fjernvarme frem for varmepumper.

Virkningerne af at hænge en stor del af sektoren ud som sat under skærpet tilsyn

Det er vores vurdering, at et klart signal fra staten til forbrugerne i en meget stor andel af fjernvarmeselskaberne om, at deres selskab er sat under skærpet tilsyn i de næste 3-4 år, må forventes at kunne få følgende virkninger:

- *Skadevirkninger for fjernvarmens image.* Fjernvarme har i dag et rigtig godt image, og bliver med rette set som den ønskede grønne opvarmningsform for langt de fleste danskere. Med det nye prisloft vil staten sende et meget klart – og efter vores opfattelse helt forkert – signal til en stor andel af fjernvarmeforbrugerne og til omverdenen om, at fjernvarmen er for dyr, og at forbrugerne vil være bedre stillet ved at skifte til varmepumper. Det vil skade fjernvarmens image hos forbrugerne og omverden.

- *Økonomiske følgevirkninger.* Statens signal til forbrugerne om, at fjernvarmen er for dyr, må desuden forventes at føre til begyndende kundeflugt, som i kollektive systemer som fjernvarme vil betyde stigende priser for de tilbageværende kunder. Det vil kunne igangsætte en negativ spiral, som vil kunne ende med at lukke fjernvarmeselskaber. Når omverdenen kommer til at se mere negativt på fjernvarmen, vil det også indebære forringede kreditvurderinger og stigende låneomkostninger, ligesom det vil påvirke de vilkår, som fjernvarmeselskaberne kan opnå ved indkøb fra eksterne leverandører, negativt.
- *Lavere tilslutningsprocenter i konverteringsprojekter.* Et klart signal fra staten til forbrugerne om, at en stor andel af den allerede eksisterende fjernvarme er for dyr, må forventes at tilskynde forbrugere i de gasopvarmede områder til at undlade at tilslutte sig til nye fjernvarmeprojekter.
- *Stop for konverteringsprojekter.* Økonomien i kollektive systemer som fjernvarme afhænger af, at der er stor tilslutning, så omkostningerne kan deles ud på så mange som muligt. Typisk vil det være nødvendigt med fx tilslutning fra 75 pct. af husstandene i et område for at kunne opnå en økonomi i et fjernvarmeprojekt, som gør, at fjernvarmen vil være en bedre løsning end fx individuelle varmepumper.

Lavere tilslutningsprocenter pga. virkningen af det foreslåede prisloft vil derfor ikke kunne undgå at sætte en stopper for konverteringsprojekter. Det gælder både for de projekter, hvor man ikke er kommet så langt med investeringerne, at man stadig kan nå at lukke projekterne ned, samt formentlig for en stor andel af de planlagte projekter, hvor der endnu ikke er foretaget investeringer. Desuden må det forventes, at der i væsentlig mindre grad end i dag vil blive overvejet yderligere nye projekter eller at etablere fjernvarme i nybyggede områder fremover.

- *Tilbageholdenhed med andre investeringer.* Fjernvarmeselskaberne må herudover forventes fremover at være langt mere tilbageholdende med alle de øvrige investeringer, som de i dag foretager, hvis der er risiko for, at omkostninger til nye investeringer vil kunne indebære, at de ender på listen over selskaber under skærpet tilsyn.

Denne tilbageholdenhed må forventes at nedsætte tempoet i udfasningen af de sidste fossile fjernvarmeteknologier. Det må ikke mindst forventes, at fossile teknologier derfor fremover vil blive anvendt langt mere til spids- og reservelast, end det ellers ville have været tilfældet, når der kan være risiko for at blive sat under skærpet tilsyn, hvis man investerer i udskiftning af spidslastteknologier. Der må tilsvarende også forventes, at mange af de fjernvarmeselskaber, der i øjeblikket meget gerne vil være med til at gå forrest i udviklingen af klimaløsninger om fx sektorkobling og CO₂-fangst, fremover vil udvise betydeligt større tilbageholdenhed med at gå ind i grønne projekter, hvis det ikke på forhånd kan sikres, at selskaberne ikke løber nogen form for risiko ved det.

- *Særligt store negative virkninger i yderområder.* Der må forventes risiko for særligt store negative virkninger for forbrugerne i fjernvarmeselskaber i yderområder. Hvis afgørelser om ophævelse af tilslutningspligt kommer til at omfatte områder, hvor kun en mindre andel af forbrugerne har økonomiske muligheder for at investere i en varmepumpe, kan det få den virkning, at de fx 20 pct. økonomisk mest velstillede forbrugere i området køber og skifter til varmepumper, mens de resterende 80 pct får højere varmepriser for den fjernvarme, som de ikke har råd til at skifte bort fra. De negative virkninger heraf vil i givet fald yderligere forstærkes i form af faldende huspriser i

området. Der fremgår et illustrativt eksempel på disse virkninger i høringssvaret fra Sdr. Herreds Kraftvarmeværker.

Side 11/28

Hvilke elementer skal prisloftet indeholde?

Prisloftets indretning afhænger af, hvilket formål det skal opfylde.

Hvis formålet er at hænge en stor andel af fjernvarmeselskaberne ud som sat under *skærpet tilsyn*, skal der fastsættes et lavt prisloft. Det vil være muligt med den model, der er lagt op til i lovforslaget, hvor det ikke nærmere fremgår, hvordan prisloftet skal fastsættes, hvad det skal indeholde, eller hvilket prissignal det skal sende til forbrugerne.

I givet fald bør man være opmærksom på, at selv hvis man sikrer, at prisloftet retvisende kommer til at afspejle de faktiske omkostninger til en varmepumpe, så vil hovedelementerne i forslaget om at ophæve tilslutningspligt på baggrund af sammenligning med varmepumper, kun passe til virkeligheden for mindre end en ottendedel af fjernvarmeforbrugerne. Forklaringen er, at det kun er 29 pct. af fjernvarmeforbrugerne, der bor i parcelhus, og der vil desuden være en ikke ubetydelig andel af disse, hvor en luft-til-vand-varmepumpe ikke er det realistiske alternativ. I praksis vil luft-til-vand-varmepumpen derfor kun være det realistiske alternativ for omkring en fjerdedel af fjernvarmeforbrugerne, og ud af disse vil det være mindre end halvdelen, som er pålagt tilslutningspligt.

Hvis formålet er at sende et politisk *signal* om, at der ikke skal gennemføres *konverteringsprojekter* med forbrugerpriser over et bestemt niveau, bør prisloftet indrettes mhp. at sikre det. I givet fald ville det dog have været hensigtsmæssigt, at man havde meldt det ud allerede i 2022, så man kunne have sparet en betydelig andel af de mange penge, der er brugt på at udarbejde og promovere projektforslag, som nu risikerer at ende over prisloftet og derfor nu må forventes lukket ned, hvis det på nogen måde er muligt.

Hvis formålet derimod er at sende et korrekt prissignal til de forbrugere, som vil have *varige* fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen, vil prisloftet skulle indeholde følgende elementer:

- Opgørelse af alle omkostninger til anskaffelse, installation, indstilling, vedligeholdelse og drift af en varmepumpe, der kan opvarme en standardbolig, og hvor der anvendes retvisende oplysninger og beregningsforudsætninger, der til enhver tid afspejler virkeligheden.
- Tillæg, som enten afspejler forbrugeres præferencer ift. forskelle mellem fjernvarme og varmepumper samt forbrugeres skifteomkostninger eller de ekstraomkostninger, som fjernvarmen er pålagt sammenlignet med individuelle varmepumper.

Forslag til ændring

Ved fastsættelsen af prisloftet skal følgende medregnes:

- Alle omkostninger til anskaffelse, installation, indstilling, vedligeholdelse og drift af en varmepumpe, der kan opvarme en standardbolig.
- Tillæg, som afspejler forbrugeres præferencer og omkostninger og/eller fjernvarmens ekstraomkostninger.
- Det skal lovgivningsmæssigt sikres, at der anvendes retvisende oplysninger og beregningsforudsætninger, der til enhver tid afspejler virkeligheden og udgør et sammenligneligt grundlag.

Disse elementer gennemgås uddybende i det følgende.

Fastsættes retvisende og sammenligneligt

Det fremgår af aftaleteksten fra tillægsaftalen, at prisloftet skal udgøre et retvisende og sammenligneligt grundlag, og at det retvisende skal afspejle relevante forbrugeromkostninger til opvarmning af et standardhus.

Disse formuleringer er imidlertid ikke medtaget i udkastet til lovtekst eller i lovbemærkningerne til § 22 b, stk. 1, som udgør grundlaget for fastsættelsen af prisloftet. Her fremgår det alene, at Forsyningstilsynet skal fastsætte et prisloft, men der anføres ingen retningslinjer for, hvordan det skal fastsættes. Der fremgår således fx ikke, hvilken forbrugsstørrelse varmepumpen skal kunne levere, og prisloftet vil i princippet kunne baseres på en lille varmepumpe, som kun kan opvarme et enkelt rum.

Det eneste sted i lovbemærkningerne, hvor der er anført noget om fastsættelsen af prisloftet, er i bemærkningerne til ministerens hjemmel til at fastsætte regler om forhold omfattet af § 22 b, stk. 1-8. Her anføres det som en forventning, at prisloftet i første omgang baseres på oplysninger fra Energistyrelsens teknologikatalog eller varmepumpepuljedata.

Fra Dansk Fjernvarmes side har vi gennem adskillige år peget på, at oplysningerne i Energistyrelsens teknologikatalog ikke er opdaterede og derfor heller ikke retvisende. I nogle tilfælde skyldes det de seneste års prisudvikling, og i andre tilfælde skyldes det, at teknologikatalogets data er baseret på test og ikke på fx undersøgelser af varmepumpers ydeevne i praksis. For luft-til-vand varmepumper gælder det konkret anskaffelsesprisen og COP-værdier samt formentlig også omkostninger til indstilling og vedligeholdelse af varmepumper. Fx er anskaffelsespriserne for individuelle varmepumper ikke opdateret siden 2020, og Energistyrelsen har desuden i januar 2024 oplyst, at teknologikatalogets oplysninger om individuelle varmepumper ikke planlægges opdateret i løbet af 2024, men at en eventuel opdatering heraf alene er placeret på en liste over "*Forslag til lavere prioriterede mulige reserveopgaver 2024*".

Teknologikataloget har indtil nu primært været anvendt til analyser, projektforslag for fjernvarme, fremskrivninger og lignende formål, og det har ikke været tiltænkt som et redskab til brug i indgribende regulering. Når teknologikataloget fremadrettet foreslås anvendt til det, bliver det helt nødvendigt og af højeste prioritet at sikre, at teknologikatalogets oplysninger om individuelle varmepumper opdateres årligt.

Det var EA-Energianalyse, der i 2020 lavede den undersøgelse af priser på individuelle varmepumper, som fortsat fremgår af teknologikataloget. I efteråret 2023 fik vi derfor EA-Energianalyse til at opdatere deres prisundersøgelse. Det viste sig her, at prisen på en varmepumpe var steget med knap 50 pct. i løbende priser og derved med 20 pct. mere end den generelle inflation i samme periode.

Investeringsomkostning til luft-vand-varmepumpe til enfamiliehus

Side 13/28

Pris på luft-vand varmepumper til forsyning af enfamiliehuse	Pris	Enhed
Teknologikataloget	102.000	DKK 2020
Priser indhentet maj 2022	134.100*	DKK 2022
	(128.300*	DKK 2020)
Priser indhentet oktober 2023	147.500	DKK 2023
	(132.400	DKK 2020)

Priserne er opgjort inkl. moms. *I forhold til notatet fra maj 2022 er omkostningen justeret lidt. Dels er omkostning til buffer korrigeret, så den tager højde for prisudviklingen, dels er tilbageskrivningen til faste 2020 priser korrigeret på baggrund af opdaterede inflationstal fra Danmarks Statistik.

Dette eksempel illustrerer, at der er behov for udtrykkeligt i lovgrundlaget at sikre, at de data, der lægges til grund for prisloftet, opdateres regelmæssigt.

Forslag til ændring

- Det skal fremgå klart, at det påhviler myndighederne at sikre, at alle data og beregningsforudsætninger til fastsættelse af forbrugerprisloftet opdateres årligt og afspejler virkeligheden.

Definitionen af et standardhus skal opdateres

Det fremgår af tillægsaftalen, at prisloftet retvisende skal afspejle relevante forbrugeromkostninger til opvarmning af et *standardhus*.

Den nuværende definition af et standardhus blev taget i brug for formentlig omkring 40 år siden. Definitionen afspejler ikke de mellemliggende års energieffektiviseringer i boligmassen og forbedrede byggestandarder, og er ikke repræsentativ for varmemeforbruget i et gennemsnitligt hus med fjernvarme. I Dansk Fjernvarme er vi derfor på vej med en analyse af, hvordan en opdateret definition af standardhuset kan se ud. Det har vi mere udførligt omtalt i [bilag 2](#).

Da definitionen af et standardhus har helt afgørende betydning for, hvor stort et årligt varmemeforbrug, der skal lægges til grund i beregningsforudsætningerne for fastsættelsen af prisloftet, må det nødvendigvis udtrykkeligt fremgå af lovgrundlaget, at definitionen af standardhus skal opdateres.

Dansk Fjernvarme står til rådighed med datagrundlag og dialog om en opdateret definition af standardhuset.

Forslag til ændring

- Det skal fremgå, at definitionen af standardhus skal opdateres, så den retvisende afspejler opvarmningsbehovet i nutidens boliger.

Prisloftet skal også indeholde tillæg

Hvis prisloftet skal sende et *korrekt prissignal til de forbrugere*, som vil have varige fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen, vil prisloftet ud over omkostningerne til varmepumpen også skulle indeholde et tillæg, som afspejler forbrugeres præferencer ift. forskelle mellem fjernvarme og varmepumper samt forbrugeres skifteomkostninger.

Der er mange fordele ved fjernvarme frem for varmepumper. Ved fjernvarme står forbrugeren kun for at skue op og ned for radiatoren. Ved en varmepumpe har forbrugeren selv

alt ansvar for fx at lave aftaler med en leverandør, for at varmepumpen er indstillet til at optimere dens ydeevne og for reparationer. Forbrugeren vil desuden kunne opleve udfordringer mht. støjgener, pladsbehov, boligens udseende og prisfølsomhed ift. elpriser. En Megafon-undersøgelse viser, at kun ganske få forbrugere rent faktisk overvejer at skifte væk fra fjernvarme (0,1 pct.), og at de forbrugere, der i princippet vil være villige til at overveje at skifte til en varmepumpe, kun vil gøre det, hvis de kan opnå store besparelser (gennemsnitligt ønskes besparelser på 37 pct.).

I forbrugernes øjne er der således store forskelle på opvarmning med fjernvarme og med varmepumper, og det skal der tages hensyn til, hvis prisloftet skal indrettes mhp. at sende det rigtige prissignal til forbrugerne.

Ved et skifte væk fra fjernvarmen, vil forbrugerne typisk også skulle betale en udtrædelsesgodtgørelse, som afspejler forbrugerens andel af selskabets gæld, så denne gæld ikke efterlades til de tilbageværende forbrugere. Desuden vil forbrugeren skulle betale regningen for den rent praktiske afkobling fra fjernvarmen. Hvis prisloftet skal sende det rigtige prissignal til forbrugere, som vil have varige fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen, skal der også tages højde for disse skifteomkostninger.

Hvis prisloftet ikke skal indrettes på at sende korrekte prissignaler til forbrugerne, kan et alternativ være at indrette det på at sende *korrekte samfundsøkonomiske prissignaler*, hvor der tages hensyn til de forskelle i omkostninger, som samfundet har pålagt de to opvarmningsformer, og til samfundsøkonomiske fordele og ulemper ved de to opvarmningsformer.

Fjernvarmen er pålagt en række ekstraomkostninger ift. individuelle varmepumper. Det gælder afgiftsforskelle, hvor fjernvarmen betaler en række afgifter, mens det ikke er tilfældet for varmepumper, selv om opvarmning med fjernvarme og varmepumper er nærmest lige "grønt". Fjernvarmen er herudover pålagt en række andre myndighedskrav, som indebærer omkostninger, der i sidste ende skal betales af fjernvarmeforbrugerne. Ud over betalinger til Forsyningstilsynet gælder det fx omkostninger ift. forsyningspligt, hvor fjernvarmeselskaber har pligt til at levere til kunder, som det økonomisk set ville være billigere at afkoble, samt omkostninger til pålagte krav om fx at stille data til rådighed, cybersikkerhed og grønne deklarationer mv.

Herudover giver den store udbredelse af fjernvarmen i Danmark en række samfundsøkonomiske fordele, som andre lande ikke har, og som vi ikke ville have haft ved opvarmning med varmepumper. Disse sektorkoblingsfordele følger især af fjernvarmens fleksibilitetsmuligheder ift. såvel elproduktion som elforbrug, der har stor betydning for kapacitetsbehovet i elnetten og for behovet for udbygningen af vedvarende elproduktionskapacitet. Herudover vil varmeforsyning med individuelle varmepumper i byområder kræve betydelige udbygninger af elnetten sammenlignet med behovet, hvis områderne i stedet forsynes med fjernvarme.

Disse samfundsøkonomiske forskelle mellem fjernvarme og individuelle varmepumper skal der tages hensyn til i form af tillæg, hvis prisloftet skal indrettes på at sende et korrekt samfundsøkonomisk prissignal.

Krav om orientering af forbrugerne

Klimaministeriet foreslår, at selskaber, der bliver sat under skærpet tilsyn, skal orientere deres forbrugere om det, jf. forslaget til § 22 b, stk. 5. Dette forslag følger hverken af klimaaftalen fra 2022 eller af tillægsaftalen fra 2024, og det fremstår derfor som et element i lovforslaget, som ikke er politisk aftalt.

Efter vores opfattelse vil dette krav dels medvirke til at forstærke de negative virkninger, som prisloftet kan forventes at få, sådan som det er forklaret ovenfor, og dels indebære yderligere omkostninger for fjernvarmeselskabet, som vil skulle betales af forbrugerne i form af højere priser.

Forslag til ændring

- Kravet om orientering af forbrugerne tages ud af lovforslaget.

Plan for nedbringelse af varmeprisen

Det fremgår af lovforslaget, at selskaber, som bliver sat under skærpet tilsyn, skal udarbejde planer for nedbringelse af varmeprisen. Det må forventes at være umuligt på kort sigt at nedbringe varmeprisen for en række af de selskaber, der risikerer at blive omfattet. Disse selskaber må forventes år efter år at komme med på listen over selskaber under skærpet tilsyn, uden at have mulighed for at komme af listen igen.

Det gælder dels for de "rene" distributionsselskaber, som i praksis kan ende i en pris-klemme, hvis de er bundet til kontakter med varmeleverandører flere år frem i tiden, og hvor leverandørerne har priser, som indebærer, at de bliver omfattet af prisloftet. Det eneste, som de "rene" distributionsselskaber på kort sigt her kan ændre på for at sænke priserne, er at skrue ned for udgifterne til drift og vedligeholdelse af ledningsnettet.

Det samme gælder for nye konverteringsområder, hvor det må forventes, at der vil gå lang tid, før man fx kan investere i anden produktionsteknologi. For disse selskaber vil der på kort sigt ikke være noget, som selskaberne kan ændre på.

Det er vores opfattelse, at det hverken er den politiske hensigt eller hensigtsmæssigt at indføre en regulering, der vil have sådanne virkninger for selskaber, som i praksis ikke vil kunne gøre noget for at undgå at blive omfattet af de negative virkninger af prisloftet, som er udførligt omtalt ovenfor.

Afskæring af klagemuligheder

I forslaget lægges der op til at afskære alle muligheder for at klage over fastsættelsen af prisloftet og opgørelsen af den beregnede varmepris, der skal sammenlignes med. Der lægges desuden op til, at der heller ikke bliver mulighed for at påklage tilsynets afgørelser om ophævelse af forblivelsespligt.

Efter vores oplysninger har forslaget om at afskære klagemuligheder hverken været forelagt eller drøftet i forligskredsen.

Helt grundlæggende er det et spørgsmål om retssikkerhed. Der er tale om en indgribende regulering, hvor det vil være afgørende for selskaberne at undgå at komme på listen over selskaber hængt ud som underlagt skærpet tilsyn, da det vil blive opfattet som et signal fra staten til deres forbrugere om, at de bør skifte opvarmningsform. Selskabet bør derfor have mulighed for at klage over det, så der kan skabes sikkerhed for, at tilsynet har fastsat prisloftet korrekt og retvisende, og at selskabet ikke uretmæssigt bliver hængt ud som sat under skærpet tilsyn.

Det bør tilsvarende også være muligt at påklage afgørelser om ophævelse af forblivelsespligt, da en afgørelse herom i praksis må kunne forventes i sidste ende at føre til lukning af selskabet.

Klager bør desuden kunne tillægges opsættende virkning, så man ikke risikerer uretmæssigt at blive sat på listen over selskaber under skærpet tilsyn eller uretmæssigt at få ophævet forblivelsespligter. Ved at give mulighed for at tillægge klager opsættende virkning undgås samtidig risiko for erstatningssager fra fx kommuner, som uretmæssigt måtte blive tvunget til at indfri lånegarantier.

Forslag til ændring

- Det skal være muligt at klage over fastsættelsen af prisloftet, opgørelsen af den beregnede varmepris og afgørelser om ophævelse af forblivelsespligter. Klagerne skal kunne tillægges opsættende virkning.

Fastsættelse af prisloft for 2025 inden lov træder i kraft

Det foreslås i lovforslaget, at Energistyrelsen skal fastsætte et prisloft for 2025, *inden* lovforslaget træder i kraft, uden at der er retningslinjer for, hvordan prisloftet skal fastsættes, og uden at der kan klages over det.

Det er desuden uklart, hvad konsekvensen heraf vil være i tilfælde af, at Forsyningstilsynet måtte fastsætte prisloftet for 2026 efter en helt anden metode, end Energistyrelsen måtte have anvendt for 2025, herunder om tilsynet i givet fald måtte revurdere prisloftet for 2025 mhp. at sikre, at det bliver fastsat på samme måde fra år til år.

Det er *ikke* en enkel opgave at fastsætte et prisloft, der er retvisende og baseret på et sammenligneligt grundlag. Derfor skal regelsættet og retningslinjer for fastsættelsen også være grundige og gennearbejdede, før myndighederne bringer reglerne i spil. Hertil kommer, at de anvendte data og forudsætninger skal være helt opdaterede og dermed retvisende for de aktuelle priser på fx varmepumper.

Vi kan derfor ikke se, at Energistyrelsen på betryggende vis vil kunne fastsætte et prisloft for 2025 *inden* lovændringens ikrafttræden, og uden at der foreligger retningslinjer for det. Det er i øvrigt også uklart, hvorfor Energistyrelsen skulle kunne gøre det allerede her i efteråret, når man mener, at Forsyningstilsynet ikke kan betros den samme opgave før året efter.

Forslag til ændring

- Prisloftet fastsættes af Forsyningstilsynet og første gang for 2026, når loven *er* trådt i kraft.

Forhold relateret til prisloft, som ikke er medtaget i lovudkastet

Der kan ud over ovenstående især peges på to forhold, som efter vores opfattelse burde have været medtaget i lovforslaget:

- Det fremgår af klimaaftalen fra 2022, at "*Aftalepartierne er derudover enige om at afskaffe samfundsøkonomikravet i forbindelse med indførelse af et prisloft, jf. afsnit 4.*"
- Ved afgørelser om ophævelse af tilslutningspligt, bør selskabets forsyningspligt samtidig automatisk ophæves.

Det fremgår således klart og tydeligt, at det politiske ønske i klimaaftalen fra 2022 var at afskaffe samfundsøkonomikravet *samtidig* med indførelse af forbrugerprisloftet.

Det bakker vi op om, og efter vores opfattelse vil det også være rimeligt, at fjernvarmeselskabernes forsyningspligt automatisk ophæves samtidig med en evt. ophævelse af tilslutningspligt.

Når man politisk beslutter at indføre en prisloftregulering, som kan føre til ophævelse af forbrugeres tilslutningspligt, må man samtidig være klar til at acceptere, at det kan indebære, at fjernvarmeselskaber herefter vælger at lukke for forsyningen til forbrugere, som giver anledning til betydelige ekstraomkostninger, eller som har svært ved at betale for varmen, da disse forbrugere jo belaster fjernvarmens økonomi betydeligt mere end de øvrige forbrugere. Problemstillinger ift. disse forbrugere må i givet fald efterfølgende løses på anden vis.

Forslag til ændring

- Projektbekendtgørelsens samfundsøkonomikrav ophæves med virkning fra 1. januar 2025.
- Ved afgørelser om ophævelse af tilslutningspligt skal selskabets forsyningspligt samtidig ophæves.

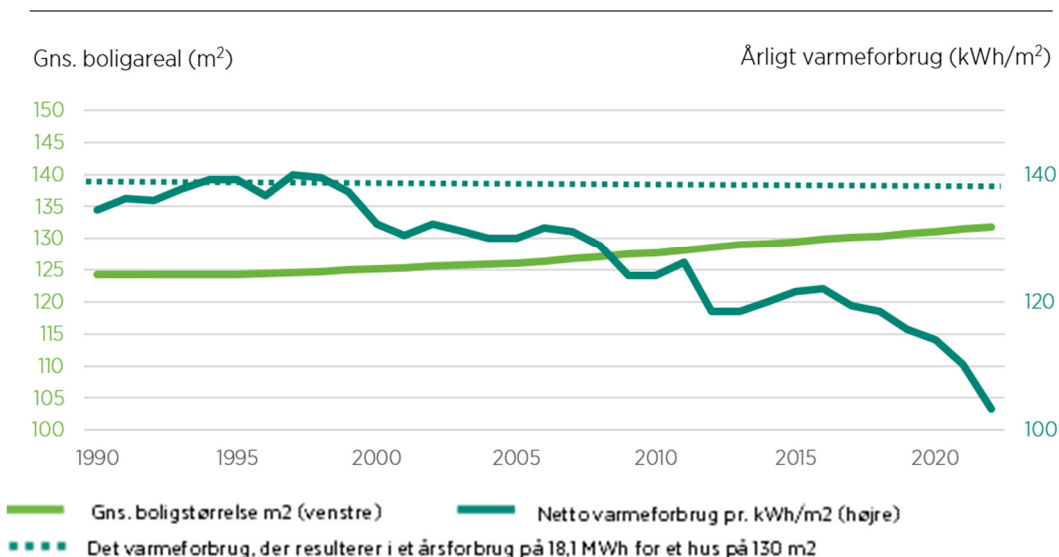
Bilag 2 Ny definition af standardhus

Side 18/28

Udkastet til lovforslaget indeholder, sådan som det fremgår af [bilag 1](#), ikke meget om, hvordan prisloftet skal fastsættes. Det fremgår imidlertid af aftaleteksten fra tillægsaftalen, at prisloftet retvisende skal afspejle relevante forbrugeromkostninger til opvarmning af et *standardhus*.

For at opnå et retvisende sammenligningsgrundlag er det afgørende, at der i fastsættelsen af prisloftet anvendes et repræsentativt gennemsnitligt standardforbrug. Det standardhus på 130 m² og 18,1 MWh, som i dag anvendes i Forsyningstilsynets prisstatistik, er ikke repræsentativ for varmekonsumet i et gennemsnitligt hus med fjernvarme, jf. figur 1. Definitionen blev formentlig taget i brug for mere end 40 år siden og afspejler ikke de mellemliggende års energieffektiviseringer i boligmassen og forbedrede byggestandarder.

Figur 1 **Estimeret historisk udvikling i gns. boligstørrelse for fjernvarmeopvarmede huse og danske husholdningers gns. årlige varmekonsum pr. m²**

Kilde: Dansk Fjernvarmes estimer baseret på tal fra BBR, Danmarks Statistik (BOL106, BYGB40) og Energi-statistikken 2022.

Note: Et hus er defineret som et parcel-, stue-, række- eller dobbelthus og arealet opgøres pr. bolig

Som det kan ses af figuren, har den nuværende definition ikke været retvisende for varmekonsumet pr. kvadratmeter siden 1990'erne (hvor den stiplede og den mørkegrønne kurve var sammenfaldende).

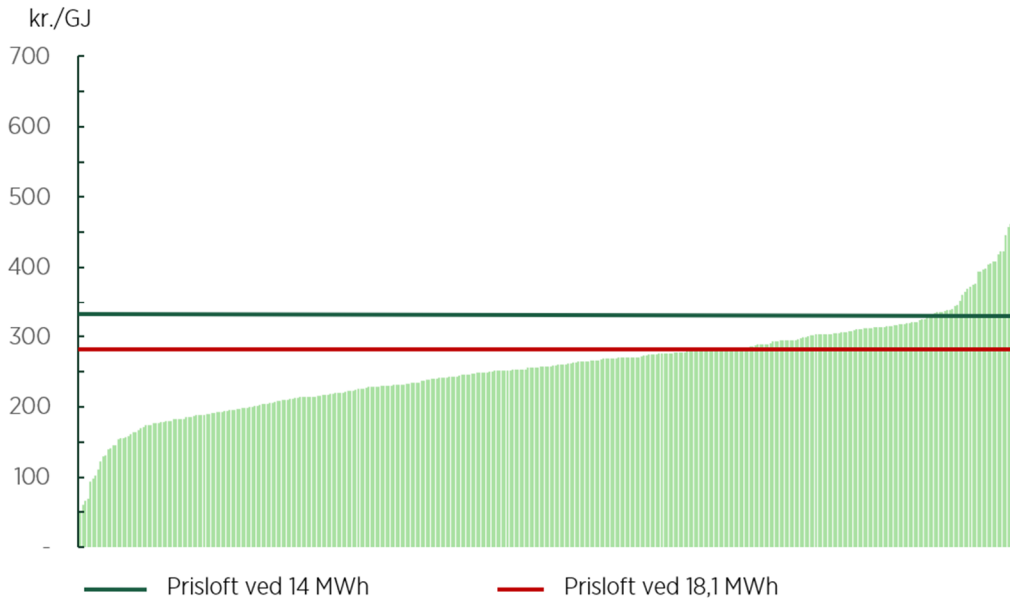
Hvis det standardforbrug, der anvendes til fastsættelse af prisloftet, er højere end det faktiske gennemsnitlige forbrug, vil flere selskaber blive placeret over prisloftet, end hvis det faktiske gennemsnitlige forbrug anvendes. Dette skyldes, at opgørelsen af årsomkostninger for en varmepumpe består af et stort fast element (investerings- og vedligeholdelseskostninger) og et mindre variabelt element (strømforbrug), mens fjernvarmeselskabernes indtægter i den foreslåede model udelukkende opgøres pr. GJ varmekonsum.

Ved anvendelse af et for højt standardforbrug spredes investerings- og vedligeholdelsesomkostninger ud på et større antal GJ, hvilket er med til at presse prisloftet nedad. Dette

er illustreret på figur 2, der viser et estimat over antallet af selskaber over prisloftet ved to forskellige definitioner for et standardforbrug.

Side 19/28

Figur 2 **Fjernvarmeselskabernes beregnede forbrugerpris og prislofter ved forskelligt standardforbrug for perioden 2020-2022**

Kilde: Dansk Fjernvarme baseret på oplysninger fra Energistyrelsen, Energistyrelsens teknologikatalog og fjernvarmeselskabernes prisetfervisninger 2020-2022.

Da der med lovforslaget lægges op til, at definitionen for et standardforbrug kan indebære reelle økonomiske konsekvenser for det enkelte fjernvarmeselskab og dets forbrugere, er det nødvendigt at opdatere denne definition, inden prisloftreguleringen træder i kraft.

Dansk Fjernvarme bidrager gerne til arbejdet med at opdatere definitionen af et standardhus og forventer snarligt at offentliggøre en ny analyse, der kan være med til at danne grundlag for det.

Grundlaget for vores analyse omfatter varmeforbrugsdata fra 76 fjernvarmeselskaber, svarende til 21 pct. af det samlede antal bygninger med fjernvarme i Danmark, og dækker både storbyer og landdistrikter. Analysen indikerer, at et repræsentativt standardforbrug for en bolig i et fjernvarmeopvarmet hus er i omegnen af 14 MWh varme om året.

Bilag 3 Nye regler for kommunale selskaber

Som en del af lovforslaget foreslås to ændringer i reguleringen af kommunalt ejede fjernvarmeselskaber. Det drejer sig om følgende to nye krav:

- Kommuner må med virkning fra 2027 kun drive fjernvarmevirksomhed i aktie- eller anpartsselskaber (indebærer forbud mod § 60 selskaber)
- Kommunale selskaber skal have to uafhængige bestyrelsesmedlemmer iht. kriterier opstillet af Komitéen for god Selskabsledelse (skal være opfyldt ved selskabets først-kommende ordinære generalforsamling efter 1. januar 2025).

Forbud mod § 60 selskaber

Som nævnt i høringsvaret anser vi det for et af hovedproblemerne i lovforslaget, at der i praksis foreslås et forbud mod kommunale § 60 selskaber (I/S'er) på fjernvarmeområdet.

Det fremgår af aftaleteksten fra 2022, at der i de kommunale fjernvarmeselskaber skal ske en klar adskillelse af myndighed og drift. I såvel de drøftelser, som vi har haft med ministeriet i løbet af de to seneste år, som i de skriftlige input til ministeriet, har vi haft en klar forståelse af, at det i praksis alene omhandlede de 4-6 fjernvarmeselskaber, der fortsat bliver drevet som en del af den kommunale forvaltning. Vi har fået det klare indtryk, at det også var ministeriets opfattelse.

Den samme opfattelse gives der udtryk for på slide nr. 15 i ministeriets præsentation for forligskredsen 12. juni 2024, hvor det i hvert fald ikke fremgår, at ministeriets forslag til udmøntning i praksis indebærer et forbud mod kommunale § 60 selskaber på fjernvarmeområdet:

Governance: Selskabsgørelse og krav til bestyrelsesmedlemmer i kommunale fjernvarmeselskaber

Baggrund	Implementering
<p>Selskabsgørelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det følger af Klimaaftalen, at der skal være adskillelse af myndighed og drift i kommunale fjernvarmeselskaber • Dansk Fjernvarme har i december 2022 oplyst, at der er fire fjernvarmeselskaber, der ikke allerede er selskabsudskilt fra den kommunale forvaltning. <p>Krav til bestyrelsesmedlemmer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det følger af Klimaaftalen, at bestyrelsen i kommunale fjernvarmeselskaber skal bestå af mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer. 	<p>Selskabsgørelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der stilles krav om, at kommunale fjernvarmeselskaber selskabsgøres. • Selskaberne skal organiseres i et aktie- eller anpartsselskab. <p>Krav til bestyrelsesmedlemmer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der stilles krav om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i kommunale fjernvarmevirksomheder. • Det foreslås at give ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om bestyrelsesmedlemmer.

Fjernvarmeområdet er underlagt monopolregulering om bl.a. omkostningsbaserede priser, non-profit, hvile-i-sig-selv og forsyningspligt, og fjernvarmeselskaberne er ikke i indbyrdes konkurrence. Der er derfor ikke argumenter for at indføre en regulering som den, der blev indført for et års tid siden for affaldsenergianlæggene mhp. at sikre lige vilkår for den indbyrdes konkurrence mellem anlæggene.

Efter vores opfattelse er det både nødvendigt og en dårlig idé at begrænse kommunernes mulighed for at anvende selskabsformer reguleret under lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, såsom interessentselskaber. Interessentselskaber giver kommunerne andre og friere rammer til at forfølge eksempelvis klimamålsætninger uden at være omfattet af selskabsloven, da disse selskaber er omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder.

Det er i den sammenhæng værd at bemærke, at både ekspertarbejdsgruppen om demokratiske virksomheder i sommeren 2022 og regeringen sammen med hovedparten af folketingets øvrige partier i aftalen om demokratiske virksomheder i december 2023 påpeger behovet for både at ligestille kapital-selskaber med andre selskabsformer, herunder interessentselskaber, og at øge kendskabet til dem.

Hvis det foreslåede forbud mod § 60 selskaber gennemføres, vil det ramme nogle af landet største fjernvarmeselskaber, herunder CTR, VEKS, TVIS, Vestforbrænding og Norfors, der alle er organiseret som interessentselskaber. Det vil dels indebære engangsomkostninger, som tilsammen for selskaberne formentlig vil ende med at udgøre op mod trecifrede millionbeløb, og dels løbende ekstraomkostninger til garantiprovisioner, som kan forventes at udgøre et betydeligt trecifret millionbeløb årligt. Disse ekstraomkostninger skal betales af fjernvarmeforbrugerne.

Forbuddet mod § 60 selskaber er derfor udtryk for en helt skæv og nødvendig overregulering, som forligskredsen ifølge vores oplysninger ikke er blevet informeret om, og som vil påføre fjernvarmeforbrugerne meget betydelige og helt nødvendige ekstraomkostninger.

Det bemærkes desuden, at der ikke på andre områder er sådanne forbud mod bestemte selskabsformer. Eksempelvis har reguleringen på el-området, der også har til hensigt at adskille forskellige selskabsaktiviteter, fx monopolaktiviteter fra kommercielle aktiviteter, ikke tilsvarende krav om, hvilke selskabsformer der kan anvendes.

Forslaget vil herudover indebære ekstraomkostninger, som kan føre til, at flere fjernvarmeselskaber i bl.a. de største byer i Danmark kommer på listen over selskaber, der hænges ud som sat under skærpet tilsyn iht. forslaget om ny forbrugerprisloftregulering.

Hvis der rent faktisk måtte vurderes at være argumenter for at forbyde kommunale § 60 selskaber på et område som fjernvarme, vil det være naturligt også at forbyde kommunale § 60-selskaber på alle andre områder. Det vil formentlig også kunne indebære, at den politiske aftale om demokratiske virksomheder skal genovervejes, og at ændringen vil skulle aftales i dialog med KL.

Forslag til ændring

- Lovudkastet ændres, så der bliver valgfrihed mht. selskabsform for kommunale fjernvarmeaktiviteter mellem fx A/S, ApS og I/S.

To uafhængige bestyrelsesmedlemmer

Lovforslaget indeholder herudover også et krav om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i kommunale aktie- og anpartsselskaber. Dette krav må antages at have til hensigt at sikre, at en kommune ikke har instruktionsbeføjelser over et fjernvarmeselskab, som vil kunne anvendes til at træffe dispositioner, der ikke er i fjernvarmeforbrugernes interesse.

Sådanne dispositioner må det antages ikke være muligt for en kommune at få igennem i et fælleskommunalt selskab med deltagelse af en række andre kommuner, og bestemmelsen herom bør derfor begrænses til at gælde for kommunale aktie- og anpartsselskaber.

For de kommunale fjernvarmeaktiviteter, hvor der skal foretages selskabsførelse eller selskabsomdannelse, bør kravet om uafhængige bestyrelsesmedlemmer først gælde fra det tidspunkt, hvor selskabsændringen er gennemført. Hvis kravet om uafhængige bestyrelsesmedlemmer skal gælde *forud* for selskabsændringen, vil det indebære meget betydelige administrative omkostninger, som er unødvendige, og som vil skulle betales af forbrugerne over fjernvarmepriserne.

Forslag til ændring

- Kravet om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer skal alene gælde for kommunale aktie- og anpartsselskaber.

Bilag 4 Uddybende bemærkninger til øvrige forhold i lovforslaget

Side 23/28

I dette bilag har vi samlet vores øvrige kommentarer til lovforslaget.

Udtrædelsesgodtgørelse

I lovforslaget lægges op til, at ministeren kan fastsætte regler om udtrædelsesgodtgørelse, hvor formålet er at understøtte ensartethed og gennemsigtighed, og hvor forbrugere ligestilles ved udtræden.

Der lægges desuden med en noget uklar formulering op til, at ministerens bemyndigelse ikke vil *"kunne anvendes til helt at afskære varmforsyningsvirksomheders mulighed for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse"* (vores understregning).

Med denne formulering bliver man i tvivl om, hvorvidt der egentlig lægges op til, at ministeren delvist, men ikke helt, kan afskære muligheder for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse. Da en sådan delvis afskæring af muligheden for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse efter vores opfattelse ikke rigtigt giver mening, antager vi imidlertid, at ordet "helt" ikke skulle have været en del af teksten og vil blive slettet. Hvis det mod vores forventning ikke er tilfældet, skal vi anmode ministeriet om at skabe klarhed om, hvad der egentlig er hensigten her.

Hvis vi samlet set har forstået det anførte korrekt, indebærer forslaget, at der dels kan opkræves udtrædelsesgodtgørelse, som afspejler forbrugeres forholdsmæssige andel af selskabets gæld på udtrædelsestidspunktet, og at der dels sikres ligestilling af forbrugere i et selskab uanset tidspunktet for udtrædelse, og uden at muligheden for udtrædelsesgodtgørelse afskæres *hverken helt eller delvist*.

Energistyrelsen bedes direkte overfor Dansk Fjernvarme bekræfte, om ovenstående vedr. udtrædelsesgodtgørelse er forstået korrekt.

Hvis det er rigtigt forstået, bakker vi fuldt ud op om det, da det efter vores opfattelse er et godt princip, at man fra lovgivers side sikrer, at forbrugere ikke efterlader gæld til andre og rydder op efter sig, når de forlader kollektivet.

En afklaring af reglerne om udtrædelsesgodtgørelse vil desuden kunne medvirke til at skabe større gennemsigtighed i de økonomiske rammer for fjernvarmeselskaber, og det vil eksempelvis skabe større sikkerhed om økonomien i konverteringsprojekter.

Forslag til ændring

- Det skal fremgå klart af lovbemærkningerne, at udtrædelsesgodtgørelse kan fastsættes, så den svarer til forbrugers forholdsmæssige andel af selskabets gæld på udtrædelsestidspunktet.

Ny regulering af koncerninterne aftaler

Som opfølgning på Rigsrevisionens kritik af Forsyningstilsynet foreslås der indført nye regler om tilsyn med markedsmæssighed for koncerninterne aftaler og aftaler mellem interesseforbundne selskaber.

De nye regler herom vil pålægge fjernvarmeselskaber yderligere administrative byrder og dermed ekstraomkostninger, som i sidste ende vil skulle betales af fjernvarmeforbrugere. Set i lyset af, at tilsynet allerede med de nuværende regler kan indhente alle de oplysninger, som tilsynet har brug for til at kontrollere, at koncerninterne aftaler og aftaler

mellem interesseforbudne selskaber ikke påfører fjernvarmeforbrugerne nødvendige omkostninger, synes forslaget primært at bidrage til yderligere unødvendigt bureaukrati.

Sådan som vi forstår forslaget, vil det også gælde for de virksomheder, der leverer fx varme produceret vha. geotermi til fjernvarmeselskaberne samt de fysiske personer, der udøver bestemmende indflydelse i sådanne virksomheder – og i forlængelse heraf også for disses aftaler med interesseforbundne selskaber.

Det er efter vores opfattelse alt for vidtgående. Forslaget bør alene omhandle aftaler mellem fjernvarmeselskaber og direkte koncernforbundne selskaber, som er omfattet af tilsynet.

Der er ikke brug for, at man med et forslag som dette *risikerer at skræmme yderligere leverandører af varme væk*, fordi de i givet fald risikerer at blive omfattet af vidtgående offentligt tilsyn med deres ejeres aftaler med interesseforbudne selskaber.

Det bør efter vores opfattelse desuden fremgå klart af lovforslaget, at en evt. ny regulering herom skal indrettes mhp. at begrænse de administrative byrder mest muligt til gavn for varmekonsumenterne. Det vil formentlig bedst kunne ske ved,

- at anvendelsen af reglerne begrænses til selskaber med fjernvarmeaktiviteter,
- at der sættes en minimumsgrænse for, hvornår reglerne finder anvendelse (det kan fx gøres ved at anvende samme bundgrænse, som der anvendes i reglerne om transfer pricing på skatteområdet), og
- at der anvendes en risikobaseret tilgang i tilsynet.

Bødestraf

Det foreslås desuden i reglerne, at fjernvarmeselskaber vil kunne pålægges bøde ved overtrædelse af reglerne. En sådan bøde vil iht. Forsyningstilsynets praksis skulle betales vha. indtægter fra selskabets kommercielle aktiviteter, hvis selskabet har sådanne.

Fjernvarmeselskaber, der ikke har kommercielle aktiviteter, vil efter tilsynets nuværende praksis ikke kunne betale en bøde, da det ikke betragtes som en nødvendig omkostning og derfor ikke kan indregnes i fjernvarmeprisen.

Konsekvensen af tilsynets praksis er, at fjernvarmeselskaber, der uforvarende måtte komme til at pådrage sig bødestraf, ikke kan betale bøden. og derfor kommer i store problemer, som kan føre til, at de i sidste ende må lukke. Aktuelt har Forsyningstilsynets noget "firkantede" håndtering i en konkret sag om Hirtshals Fjernvarme nu ført til, at selskabet er under rekonstruktion. Tilsynets håndtering i denne og andre sager har ikke haft fokus på, hvad der er i forbrugernes interesse, men tværtimod ført til højere forbrugeromkostninger.

Derfor må det skrives ind i lovforslaget, at det alene er fjernvarmeselskaber med kommercielle aktiviteter, der kan pålægges bøder. Alternativt skal det skrives ind i varmforsyningsloven, at bøder vil kunne indregnes, når det samlet set er i forbrugernes interesse, så det ikke ender med at blive forbrugerne, der straffes urimeligt i form af højere priser, hvis et fjernvarmeselskab uforvarende måtte pådrage sig bødestraf.

Forslag til ændring

- De nye regler om koncerninterne aftaler skal alene gælde for aftaler mellem fjernvarmeselskaber og direkte koncernforbundne selskaber.
- De administrative byrder ved reguleringen skal begrænses mest muligt, så der ikke sendes unødvendige ekstraregninger til forbrugerne. Det kan især ske vha. af en minimumsgrænse for reglernes anvendelse og vha. risikobaseret tilsyn.
- Bødestraf skal enten kun kunne pålægges selskaber, der ud over fjernvarme også varetager kommercielle aktiviteter, eller kunne indregnes i fjernvarmepriserne.

Termonet

Dansk Fjernvarme forstår det anførte i lovforslaget således, at kommunale fjernvarmeselskaber fremover alene vil kunne drive termonet som tilknyttet aktivitet, at andre selskaber kan gøre det på almindelige kommercielle vilkår, og at der fremover ikke vil kunne stilles kommunegarantier for lån til termonet-projekter.

Vi noterer os, at der dermed fremadrettet er skabt klarhed over reglerne, sådan som det har været efterspurgt.

Det er imidlertid allerede flere termonet-projekter, der er blevet godkendt efter varmesynsloven, projektbekendtgørelsen og etableret med kommunal lånegaranti. Det er ikke klart, hvordan kommuner og selskaber skal forholde sig til de allerede stillede lånegarantier og godkendte projektforslag med tilhørende områdeafgrænsning i plandata.

For såvel kommuner som forbrugerejede selskaber (amba'er), som allerede måtte have foretaget investeringer i termonet efter dagældende regler, er det vores klare forventning, at de fortsat kan indregne omkostninger hertil i den regulerede økonomi.

Administrative ændringer i reglerne om afskrivninger og over-/underdækning

Der er flere forskellige elementer i klimaaftalen fra 2022, som kan implementeres direkte i form af ændringer i bekendtgørelser eller vejledninger, som ikke kræver lovændringer.

Det drejer sig især om følgende to forhold:

- Det fremgår af opfølgende aftale af 28. juni 2024, at *"Aftalepartierne er på den baggrund enige om at justere afskrivningsreglerne, så rørledninger fremover kan afskrives over 45 år i stedet for de gældende 30 år. Implementering af reglerne sker ved ændring af afskrivningsbekendtgørelsen og forventes at træde i kraft den 1. januar 2025."*
- Det fremgår af klimaaftalen fra 2022, at *"Selskaberne gives mulighed for, at underdækning og overdækning udlignes over en længere periode end i dag"*

Det er vores opfattelse, at ændringen om at kunne afskrive fjernvarmerør over op til 45 år

- bør gennemføres straks i form af en ændring i afskrivningsbekendtgørelsen (der er ikke noget argument for at vente med at gøre det til den seneste frist pr. 1. januar 2025, som fremgår af tillægsaftalen),
- at ændringen også bør gælde for igangværende projekter (der er heller ikke noget argument for at afskære igangværende konverteringsprojekter til at forbedre forbrugerøkonomien ved at anvende denne mulighed, hvis den konkret kan anvendes),

- og at ændringen skal ledsages af en tilsvarende hurtig gennemførelse i af en tilsvarende ændring af lånebekendtgørelsen (som iht. det vi har forstået på KommuneKredit ikke kræver nogen undersøgelse eller analyse).

Desuden foreslår vi, at der med det samme foretages den ønskede opdatering af reglerne i Forsyningstilsynets vejledning om over- og underdækning, som er aftalt i klimaaf-talen fra 2022 om, at selskaberne gives mulighed for, at underdækning og overdækning udlignes over en længere periode end i dag, da denne ændring heller ikke forudsætter lovændring.

Forslag til ændring

Der bør straks foretages ændringer

- af afskrivningsbekendtgørelsen, så fjernvarmerør kan afskrives over op til 45 år, og så ændringen kan anvendes i igangværende projekter,
- af en tilsvarende ændring af lånebekendtgørelsen, og
- af Forsyningstilsynets vejledning om over- og underdækning, så der bliver mulighed for at udligne over- og underdækninger over en længere periode.

Bilag 5 Økonomiske og administrative virkninger

Det fremgik af klimaaftalen fra 2022, at den politiske hensigt med ændringerne i reguleringen af fjernvarmen – ud over at skabe bedre rammer for fjernvarmens bidrag til udfasning af naturgas – også var at forbedre forbrugerbeskyttelsen i form af lavere forbrugerpriser.

Lovforslaget vil som nævnt i vores høringssvar og uddybet i [bilag 1, 3 og 4](#) indebære markant stigende administrative byrder og meget mere bureaukrati. Ekstraomkostningerne til det vil skulle betales af forbrugerne, og stik imod den politiske hensigt vil forslaget således indebære stigende forbrugerpriser.

Vi kan ved gennemlæsning af lovforslagets afsnit om økonomiske og administrative konsekvenser ikke se disse forventelige virkninger afspejlet.

Klimaministeriet har *ikke* i lovforslaget, herunder i afsnittet om økonomiske konsekvenser for borgerne, forholdt sig til de betydelige ekstraomkostninger, som varmemeforbrugerne vil blive pålagt via varmepriserne, der vil følge af forslaget om at forbyde § 60 selskaber på fjernvarmeområdet. Som også anført i [bilag 3](#) vil det ramme nogle af landet største fjernvarmeselskaber, herunder CTR, VEKS, TVIS, Vestforbrænding og Norfors, og det må forventes dels at indebærer engangsomkostninger på op mod trecifrede millionbeløb, og dels herefter at indebære årlige ekstraomkostninger til garantiprovisioner for et betydeligt trecifret millionbeløb. Disse ekstraomkostninger vil skulle betales af fjernvarmeforbrugerne.

Klimaministeriet har heller *ikke* medtaget beløb for

- de ekstraomkostninger, som der vil være i den store andel af fjernvarmeselskaberne, som iht. forslaget om forbrugerprisloft vil blive sat under skærpet tilsyn,
- de ekstraomkostninger, der kan forventes som følgevirkninger af forbrugerprisloftreguleringen, jf. de negative virkninger for fjernvarmens image, tilslutningsprocenter, konverteringsprojekter og andre investeringer, som er beskrevet i [bilag 1](#),
- de ekstraomkostninger, som fjernvarmeselskaberne vil få som følge af andre af de nye krav i reguleringen, herunder fx til den nye regulering af selskabsinterne aftaler, og
- de ekstraomkostninger, som kommunerne må forventes at få dels som følge af forbrugerprisloftets negative virkninger for konverteringsprojekter og kommunal varmeplanlægning, dels ifm. ophævelse af tilslutningspligter.

Når Klimaministeriet ikke nævner disse ekstraomkostninger, som forbrugerne i sidste ende vil skulle betale, og som langt vil overstige eventuelle fordele for forbrugerne ved reguleringen, vidner det umiddelbart i bedste fald om manglende forståelse for og overblik over konsekvenserne af ministeriets egne forslag.

Endelig ønsker vi som branche indsigt i den vurdering myndighederne har lavet om, at der må tilføres yderligere 8,7 mio. kr. (svarende til godt 10 årsværk) til Forsyningstilsynet ifm. det foreslåede lovforslag, herunder hvilke *konkrete nye opgaver* der ligger til grund for vurderingen.

Forslag til ændring

- Lovforslagets vurdering af økonomiske konsekvenser for borgere skal opdateres, så det reelt afspejler de omkostninger, som forslaget kan forventes at indebære.

Energistyrelsen

Att.: Camilla Teilmann

DANSKE
REGIONER

20-08-2024

EMN-2023-01184

1719352

Ann Højer Hoffmann

Danske Regioners høringsvar vedrørende ændring af lov om varmforsyning

Energistyrelsen har den 1. juli 2024 sendt udkast til lovforslag om Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) i høring.

Danske Regioners bemærkninger knytter sig til tilføjelse af stk. 5 i lovforslagets § 2 (side 1), som får stor betydning for den grønne omstilling og udviklingen af særligt landdistrikterne.

»Stk. 5. Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger.«

Af bemærkningerne til lovforslaget, under afsnit 2.6.2 (side 47-50), fremgår det, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurderer, at der skal indføres en bestemmelse i lov om varmforsyning, som fastslår, at anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, som for eksempel termonet, ikke er omfattet af lov om varmforsyning.

Endvidere er det ministeriets vurdering, at der skal indføres en bestemmelse i loven, som giver kommuner adgang til at kunne varetage eller deltage i virksomhed med disse anlæg på samme vilkår, som kommuner i dag kan for såkaldt tilknyttet virksomhed. Dette vil som udgangspunkt skulle ske med selskabsmæssig adskillelse fra varmforsyningsvirksomheden, hvormed kommunerne ikke vil kunne stille garanti for den tilknyttede virksomhed.

I bemærkningerne bliver dette forslag begrundet med, at det vil øge kommunernes mulighed for at bistå lokalsamfund med den organisatoriske opgave med at etablere og drive anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, men uden mulighed for kommunal garantistillelse.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Danske Regioner er uenig i, at lovforslaget vil give kommunerne bedre mulighed for at bistå lokalsamfund i opgaven med at etablere og drive sådanne anlæg.

Herudover vurderer ministeriet, at lovforslaget ikke vil få væsentlige regionale konsekvenser, herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser. Dette er Danske Regioner også uenig i.

Danske Regioner vurderer, at lovforslagets præcisering af, at termonet ikke hører ind under varmforsyningsloven, og at det ikke er muligt for kommuner at godkende et kommunekreditlån til etablering af termonet, vil få stor betydning for landdistrikterne. Det vil afskære landsbyer fra at lave en kollektiv varmforsyning, og beslutningen om investering i en individuel varmepumpe vil være op til den enkelte husejer. En sådan investering kan være særligt svær at løfte for borgere i yderområder med lave huspriser.

Manglende kollektiv forsyning vil dermed sænke hastigheden af grøn omstilling af varmforsyningen i særligt landdistrikterne.

Det vil desuden blive mindre attraktivt at bosætte sig en landsby uden kollektiv varmforsyning, hvilket kan bidrage til en negativ udvikling i landdistrikterne.

Regionerne har på forskellig vis understøttet kommuner i arbejdet med at etablere kollektiv varmforsyning i form af termonet. Region Syddanmark leder f.eks. EU-projektet COHEAT, som involverer et partnerskab med bl.a. syv kommuner med henblik på at rulle grønne varmeløsninger ud i de tyndere befolkede egne, heriblandt termonet, fjernvarme, varmepumper og energieffektiviseringer i private boliger. Termonet er således en af de løsninger som flere landsbyer er interesserede i at etablere.

Region Midtjylland har haft to puljer knyttet til sin landdistriktsudviklingsindsats, hvor det har været muligt for landsbyer i regionen at få støtte til forundersøgelser til afklaring af muligheden for kollektive varmforsyningsløsninger. I alt har ni landsbyer fået lavet screeninger forud for etablering af termonet. Projekterne er nu sat på hold, fordi lovforslaget fjerner muligheden for kommunegaranterede lån.

Venlig hilsen

Lotte Holten
Centerchef

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
ATT.: cte@ens.dk og akm@ens.dk

DATO: 21. august 2024
PROJEKTRNR.: 3004
jpl/CEL

Hørings svar på forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder) – jeres j.nr. 2024-7178

DANVA har noteret sig det foreslåede krav om mindst to uafhængige medlemmer i varmforsynings øverste ledelsesorgan.

Vi er enig i, at uafhængige medlemmer kan medvirke til at styrke ledelsesorganets professionalisme. Dog mener vi også, at det bør være frivilligt for varmforsyninger, om der skal være uafhængige bestyrelsesmedlemmer.

Det er vores indtryk, at de nuværende ledelsesorganer generelt set agerer professionelt, samt at det bedst kan vurderes lokalt hos den enkelte varmforsyning, hvor vidt det vil være hensigtsmæssigt at få uafhængige medlemmer i det øverste ledelsesorgan.

Forskellige forsyningsarter – f.eks. varme, vand, spildevand og affald – drives ofte i en koncernstruktur, hvor bestyrelserne/de øverste ledelsesorganer i datterselskaber ofte har samme eller meget overlappende sammensætning af medlemmer. Det kan derfor give anledning til unødigt meget administration, hvis der er forskellige krav til sammensætning af medlemmer af bestyrelser/ledelsesorganer fra forsyningsart til forsyningsart; herunder krav om forbrugerrepræsentanter i vandselskabers bestyrelser over for det foreslåede krav om uafhængige medlemmer i varmforsynings øverste ledelsesorgan.

Dette taler også for, at det bør være frivilligt for varmforsyninger at have uafhængige medlemmer i det øverste ledelsesorgan.

DANVA er opmærksom på vigtigheden af en professionel og veldrevet bestyrelse. Derfor har vi sammen med Dansk Fjernvarme, andre brancheorganisationer og KL lavet et Kodeks for god selskabsledelse i forsynings selskaberne (link til [version 2, september 2022](#)).

Hvis I har spørgsmål/kommentarer, kan I kontakte seniorkonsulent Jens Plesner, tlf.: 8793 3560, mail: jpl@danva.dk

Med venlig hilsen

Carl-Emil Larsen
DANVA

21. august 2024
CHGR
DI: 2024-01318
ENS: 2024-7178

Til Energistyrelsen

Sendt på mail til cte@ens.dk, akmn@ens.dk og i kopi til varme@ens.dk

DI's bemærkninger til høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Energistyrelsen har den 1. juli 2024 sendt ovenstående lovforslag i høring med høringsfrist den 22. august 2024. DI takker for muligheden for at kommentere og har følgende bemærkninger til lovforslaget.

DI bakker generelt op om lovforslagets indhold. I takt med at der udrulles fjernvarme i store dele af Danmark, er det vigtigt, at der sikres øget gennemsigtighed og konkurrenceudsættelse i fjernvarmesektoren til gavn for varmekunderne, som der med lovforslaget lægges op til at gøre med et prisloft for forbrugerpriserne på fjernvarme. Dertil bemærkes det ift. overskudsvarme, at det ikke giver mening at have et selvstændigt VE-prisloft på overskudsvarme, da overskudsvarme, der anvendes af varmforsyningsvirksomhederne, bør være dækket af det nye prisloft på fjernvarme, og to forskellige prislofter vil alene skabe forvirring.

Derudover er DI positiv overfor, at eventuelle eksisterende kommunalt pålagte forbrugsbindinger kan ophæves, såfremt varmforsyningsvirksomhederne ikke kan holde priserne under det fastsatte prisloft, idet DI ikke finder det rimeligt at binde varmekunderne til en dyr varmekilde, hvis der findes billigere alternativer. En ophævelse af forbrugerbindingerne vil give forbrugerne fri mulighed for at træffe et andet valg i forhold til deres varmforsyning, såfremt der ikke kan tilbydes fjernvarme til en konkurrencedygtig pris.

DI mener, at det er fornuftigt, at de kommunale fjernvarmeselskaber selskabsgøres, så aktiviteter mellem kommuner og fjernvarmeselskaber adskilles, og at fordelingen af ansvar og opgaver i sektoren dermed bliver tydeliggjort. Derudover er det fornuftigt, at bestyrelsen eller tilsvarende ledelse skal bestå af mindst to uafhængige medlemmer, som vil bidrage til en professionalisering af fjernvarmesektoren, til gavn for forbrugerne.

DI bakker desuden op om et styrket tilsyn med koncern- og interesseforbundne selskaber, og at aftaler indgås på markedsmæssige vilkår med henblik på at beskytte forbrugerne. DI bemærker imidlertid, at det er vigtigt, som der også lægges op til i lovforslagets bemærkninger, at Forsyningstilsynet anvender OECD Transfer Pricing guidelines - og kun disse - så selskaberne ikke skal dokumentere markedsmæssighed på én måde overfor skattemyndigheder og på en anden måde overfor Forsyningstilsynet.

DI afventer endvidere den nærmere regulering, som vil følge af lovforslaget, og har ikke på nuværende tidspunkt yderligere bemærkninger.

Med venlig hilsen
Christina Graaskov Ravn
Sekretariatsleder Bioenergy Denmark

HØRINGSSVAR TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM VARMEFORSYNING OG LOV OM PLANLÆGNING

J NR. 2024-7178

22. august 2024

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Att: varme@ens.dk
Camilla Teilmann cte@ens.dk
Anne Katrine Mikkelsen akmn@ens.dk

Energifællesskaber Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning.

Energifællesskaber Danmark er en brancheforening, der repræsenterer både energifællesskaber, kommuner, interesseorganisation og rådgivere m.fl., der alle beskæftiger sig med udbredelse af energifællesskaber i Danmark.

Energifællesskaber har sit primære fokus på lokal energiproduktion, deling af energi, samt andre fælles energiløsninger som opsætning af ladestandere, fleksibilitetsydelse, lagring, samt konvertering af el til varme, hvilket er årsagen til, at vi afgiver høringssvar. Mange energifællesskaber har ønske om at sammentænke deres lokale elproduktion med især kollektive varmeløsninger, der kan komme alle medlemmer af energifællesskabet til gode. Det kan både være det lokale fjernvarmeselskab, der ønsker at være medlem af energifællesskabet, og via energideling kan producere varmen billigere baseret på energifællesskabets stabile og lave elpris. Det kan også være en mindre landsby, der ønsker at etablere en kollektiv varmeløsning, eller individuelle varmløsninger som primært bliver drevet via den lokale og delte strøm.

1

Energifællesskaber Danmark er teknologineutrale ift. vedvarende energi- og varmeløsninger, men vi ønsker, at vores medlemmer har adgang til så mange grønne varmeløsninger som muligt.

Formålet med Energifællesskaber Danmark er bl.a. at varetage energifællesskabers interesser i forhold til centrale myndigheder og andre aktører.

Energifællesskaber Danmarks høringssvar forholder sig ikke til hele lovforslaget, men kun de dele der er relevante for energifællesskaberne.

Lovforslaget indeholder mange elementer og omfattende konsekvenser, der ikke lader sig besvare eller beskrive kortfattet og som fortjener uddybelse. Høringssvaret er derfor langt, men på første side følger en kortfattet opsummering af punkterne med angivelse af sidetal for den uddybende forklaring.

KORTFATTET OPSUMMERET AF HØRINGSSVARETS POINTER

Prisloft (s. 3)

- Eksisterende og velfungerende regler bør forbedres i stedet for at indføre nye der er administrativt dyre og tunge
- Beregninger af referencescenariet skal være retvisende og indeholde aktuelle og reelle priser i markedet
- Er en mulig barriere for udbygning af fjernvarmen

Kommunal varetagelse af virksomhed med termonet (s. 4)

- Forældet definition af kollektiv varmeløsning
- Definition af fjernvarme bør opdateres
- Forkert definition af termonet - Det er Energifællesskab Danmarks vurdering at både energiodførerne og folketinget bør præsenteres for en korrekt definition termonet, så de kan træffe en kvalificeret beslutning på et oplyst og korrekt grundlag

Konsekvenserne ved at udtage termonet fra varmforsyningsloven (s. 6)

- Mindre landsbyer og områder med lav befolkningstæthed mister mulighed for at etablere en kollektiv varmforsyningsløsning primært fordi der ikke længere kan ydes kommunal garanti til fjernvarmeprojekter
- Det stiller især landdistrikterne socialt og økonomisk meget skævt ift. byer og områder med højere befolkningstæthed
- Undtaget fjernvarme baseret på termonet fra varmforsyningsloven bør der etableres mulighed for at optage lån med statsgaranti til skift til andre opvarmningskilder i boliger i landdistrikter, der ikke kan tilkøbes fjernvarmenettet, og hvor der er usikkerhed om værdiansættelsen af boligen

2

Kommunernes øgede mulighed for at bistå lokalsamfundene (s. 7)

Det er ikke retvisende, at kommuner får øget mulighed for at bistå lokalsamfundene. Energistyrelsens supplerende vejledning fra maj 2024, hvor Energistyrelsen gentager sin tidligere vurdering af, at termonet ikke hører ind under varmforsyningsloven, og at kommunerne derfor ikke kan stille kommunal garanti for disse projekter, har haft den effekt, at alle kommuner landet over har stoppet alle projektforslag de havde liggende vedr. termonet.

Økonomiske konsekvenser for stat, kommune og erhvervslivet (s. 7)

Det er ikke korrekt, at lovforslaget ikke vil få økonomiske konsekvenser. Lovforslaget vil give anledning til negative økonomiske konsekvenser for kommuner, virksomheder og borgere.

UDDYBENDE FORKLARINGER OG BESKRIVELSER

PRISLOFT

Der eksisterer allerede lovgivningsmæssige tiltag, der skal sikre fjernvarmeforbrugerne mod, at fjernvarmeselskaberne udruller fjernvarme med dårlig økonomi. Projektbekendtgørelsen og kravet til, at kun projekter med den bedste samfundsøkonomi kan gennemføres, sikrer at fjernvarmeforbrugerne får en konkurrencedygtig varmepris. Der er allerede et krav om, at sammenligne den valgte fjernvarmemodel med et referencescenarie med individuelle varmepumper.

Disse regler kan forbedres frem for at indføre en ny og meget administrativ tung ny procedure for Forsyningstilsynet og samtidig skærpe fjernvarmeselskabernes dokumentationspligt, hvis hele økonomiske byrde pålægges varmeforbrugerne og lægges oven i den varmepris, man forsøger at holde nede ved bl.a. at indføre et prisloft.

Hvis forslaget om et prisloft vedtages, mener Energifællesskaber Danmark, at det er vigtigt, at rammerne for fastsættelse af fjernvarmeprisen, samt beregningen af referencescenariet er fair.

Beregning af forbrugerpriser og referencescenariet

Energifællesskaber Danmark kan støtte op om, at der ift. beregningen af forbrugerpriser tages udgangspunkt i data fra varmforsyningsvirksomhedernes egne prisetervisninger, som opgør de realiserede omkostninger og indtægter for det afsluttede varmeregnskabsår, samt at der ses på et gennemsnit over en treårig periode. Fjernvarmeselskaberne har i en tillægsaftale til denne lovændring og med forventet ikrafttræden d. 1. januar 2025 fået mulighed for at afskrive investeringer i nye rør over en længere periode, som bedre afspejler rørenes levetid. Det er vigtigt, at denne nye mulighed kan nå at indregnes inden fjernvarmeselskabers gennemsnitlige forbrugerpriser skal sammenlignes med et referencescenarie. Det virker derfor noget forhastet, at Energistyrelsen allerede i 2025 vil lave de første beregninger for fjernvarmeselskaberne, samt fastsætte det første prisloft. En opgave der ovenikøbet skal ligge hos Forsyningstilsynet.

3

Det fremgår af høringsen, at prisloftets niveau sættes ud fra omkostninger til køb og anvendelse af individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi (varmepumper). Det fremgår ikke, hvordan denne pris beregnes, eller hvilke tal der lægges til grund herfor, men ofte plejer de benyttede priser at komme fra teknologikataloget. Det er i så fald vigtigt, at priserne i teknologikataloget afspejler de reelle og aktuelle priser i markedet, og at der tages udgangspunkt i en gennemsnitspris, og ikke kun den billigste pris på markedet, hvorved referencescenariet bliver kunstigt lavt ift., hvad det reelt koster at få installeret og drive en varmepumpe. Ift. de samfundsøkonomiske beregninger efter projektbekendtgørelsen er det også muligt at bruge reelle repræsentative tal for varmepumper i stedet for teknologikataloget, der ikke altid har den mest retvisende pris.

Energifællesskaber Danmark mener, at det er vigtigt, at relevante organisationer og repræsentanterne tages med på råd ift. at bestemme en retvisende beregningsmetode.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM) har med sin ambitiøse beslutning om, at alle kommuner skulle lave varmeplaner inden udgangen af 2022, og at fjernvarmeselskaber skal gennemføre disse

varmeplaner inden 2028, i den grad understøttet en markant prisstigning hos alle entreprenørerne og på materialer (som ikke kun skyldes højere materialepriser). En prisstigning som har ramt fjernvarme i langt højere grad end varmpumpeindustrien, hvis pris ikke i samme grad afhænger af anlægningsudgifter. Fjernvarme-puljen har yderligere pustet til denne prisstigning, og selvom den har hjulpet nogle fjernvarmeselskaber, så har den også sat mange andre fjernvarmeselskaber, der ikke har fået del i eller søgt puljen, i en økonomisk sværere position. Derfor bør der også være en rimelighed i, hvilket prisloft der sammenlignes med.

Mulig barriere for udbygning af fjernvarmen

Energifællesskaber Danmark ønsker desuden at gøre opmærksom på, at det foreslåede prisloft og de nye regler for udtræden af en eksisterende fjernvarmeforsyning, indebærer en stor risiko for, at hele den udbygning af fjernvarmen, som har været en del af regeringens prioriterede indsats for at få udfaset olie, gas og pillefyr, bliver stoppet af den usikkerhed, der skabes. En række allerede godkendte fjernvarmeprojekter og en stor del af de projekter, der er på vej med ansøgninger om godkendelse, vil nu blive mødt med nye krav om en lavere pris, som ikke har noget sikkert fundament i de aktuelle priser, som reelt kan opnås. Det vil sætte 3 års indsats for omstilling af varmeforsyningen i stå, uden at der eksisterer egentlige alternativer og vil dermed tvinge en række boligejere ud i private investeringer, der er større, med højere driftsomkostninger og til dårligere lånevilkår end de foreliggende fælles varmeforsyningsprojekter.

KOMMUNAL VARETAGELSE AF VIRKSOMHED MED TERMONET

Fjernvarme baseret på termonet giver mange af Energifællesskaber Danmarks medlemmer især i landdistrikterne, men ikke udelukkende der, mulighed for at lave en kollektiv fjernvarmeløsning. En løsning de ellers ikke kan få med konventionel fjernvarme, da varmetabet er alt for stort og anlægsomkostningerne for dyre.

Flere medlemmer foretrækker ligeledes kollektiv fjernvarme baseret termonet fremfor individuelle luft til vand varmpumper. Denne løsning kan udnytte flere forskellige varmeoptagere som fx jord, vand, overskudsvarme mv. end en luft til vand varmpumpe kan. Samtidig er det ofte en billigere løsning end de individuelle varmpumper, da de bruger mindre energi for samme varmeydelse og har en længere levetid. SCOP-værdien (Seasonal Coefficient Of Performance) for en jordvarmpumpe er bedre end for en luft-til-vand varmpumpe.¹

Forældet definition af kollektiv varmeforsyning

Energistyrelsen henviser i lovforslaget til definitionen af kollektive varmeforsyningsanlæg jf. § 2 stk.1. i varmeforsyningsloven "Ved kollektive varmeforsyningsanlæg forstås virksomhed, der driver en række anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Det drejer sig blandt andet om anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, varmeproduktionsanlæg og blokvarmecentraler, jf. § 2, stk. 1, nr. 1-4.". Til brug for fortolkningen af hvad der præcist menes med levering af energi, samt ordet fjernvarmecentral henviser Energistyrelsen til en gammel betænkning fra 5. april 1979, hvor der næsten kun eksisterede fossile centrale løsninger: "Ved levering af energi forstås

---

¹ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544223027767>

levering af gas, opvarmet vand eller damp til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Bemærkningerne nævner videre, at der herved forstås fjernvarmecentraler med tilhørende ledningsnet, som leverer varme til forskellige ejendomme med forskellige ejere."

Det er først og fremmest værd at bemærke, at der oftest vil være en centralt placeret varmekilde på et termonet. Derudover påpeger Energistyrelsen selv, at lov om varmforsyning ikke indeholder en nærmere definition af, hvad der forstås ved net. Det er som udgangspunkt antaget, at der ved net forstås et fast ledningssystem mellem produktionsanlæg og stikledning, som har til formål eller er indrettet til at fremføre (transmittere eller distribuere) opvarmet vand m.v. for at betjene en flerhed af varmeaftagere.

Fjernvarmebegrebet har udviklet sig siden 1979 og både i vores nabolande, samt EU der arbejder med begrebet 4. generations og 5. generations fjernvarme som ligeledes betegnes som cold district heating eller kold fjernvarme, som er særligt egnet til brug i lavenergibyggeri og i områder med lav varmetæthed, herunder landdistrikter.

I Europa-Parlamentets nyligt vedtagne resolution om en europæisk strategi for geotermi pointeres det, at den teknologiske udvikling har øget muligheden for etablering af kosteffektive geotermiske projekter, og det understreges som et af de vigtigste punkter, at det største potentiale for geotermisk energi ligger i netværk af overfladenære geotermiske installationer, hvilket er det, som på dansk kaldes fjernvarme baseret på termonet.

Definition af fjernvarme bør opdateres

Set i lyset af de teknologiske udviklinger på varmforsyningsområdet og bør definitionen af fjernvarme i varmforsyningsloven også opdateres.

5

I dag hedder den således:

"§ 1 a. I denne lov forstås ved:

1) Fjernvarme: Distribution af termisk energi i form af damp eller varmt vand fra centrale eller decentrale produktionssteder gennem et net til flere bygninger eller anlæg til anvendelse ved rum- eller procesopvarmning."

Den bør ændres så definitionen stemmer med § 2, hvor der nævnes opvarmet vand, fremfor varmt vand:

"§ 1 a. I denne lov forstås ved:

1) Fjernvarme: Distribution af termisk energi i form af damp eller opvarmet vand fra centrale eller decentrale produktionssteder gennem et net til flere bygninger eller anlæg til anvendelse ved rum- eller procesopvarmning."

Forkert definition af ordet termonet i lovforslaget

Energistyrelsens definition af termonet i lovforslagets s. 47-48 er ikke enslydende med Termonet Danmarks beskrivelse af, hvad der kan forstås ved ordet termonet eller fjernvarme baseret på termonet.

Energistyrelsen beskriver termonet som følgende;

"Termonet, der er en jordvarmeløsning, hvor et antal væske/vand-varmepumper, som typisk ikke adskiller sig fra dem, der anvendes til individuel jordvarme, forbindes til jord-slanger via et rørnet i den berørte bebyggelse. Der indgår ikke et centralt varmeværk eller en varmecentral, som forsyner hele nettet. Rørnettet er uisoleret og væsken i nettet har ikke højere temperatur end jorden omkring det. Varmeforsyningen i et termonet sikres derfor ikke via rørnettet, men decentralt via væske/vand-varmepumper i de til stødende bygninger."

Ifølge Termonet Danmarks hjemmeside og deres høringssvar, er det netop det uisolerede rørnet, der sikrer varmforsyningen i de tilsluttede bygninger. Et termonet fremfører geotermisk og anden termisk energi i form af opvarmet vand også kaldet en brine (dvs. vand tilsat frostsikringsmiddel). 75-80 pct. af den leverede energi fremføres via rørnettet, mens de sidste 25 pct. af energien benyttes til drift af decentrale varmepumper, der hæver temperaturen lokalt ved at afkøle det fremførte opvarmede vand, som derefter sendes retur via rørnettet til fornyet geotermisk opvarmning.

Lovforslagets forkerte brug af ordet termonet betyder desværre, at det skaber fornyet uklarhed om fjernvarme via termonet kan betragtes som et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Den forkerte brug af ordet termonet har tilsyneladende været afgørende for ministeriets og energiordførernes vurdering af, at fjernvarme via termonet skal betragtes som "ikke-kollektiv" og for at dele af det samlede varmesystem, varmepumperne, betegnes som "individuelle" alene på grund af deres placering, uanset at de indgår i en kollektiv varmforsyning, og uanset at de ejes og driftes af et forsyningsselskab. Dertil har Energistyrelsen selv skrevet på s. 44 i høringen, at ejerskab og rådighed over driften har ikke betydning for, om et anlæg er et kollektivt varmforsyningsanlæg.

6

Det er Energifællesskab Danmarks vurdering at både energiordførerne og folketinget bør præsenteres for en korrekt definition termonet, så de kan tage en kvalificeret beslutning på et oplyst og korrekt grundlag.

KONSEKVENSERNE VED AT UDTAGE TERMONET FRA VARMEFORSYNINGSLOVEN

Konsekvensen af at lovforslaget undtager termonet fra varmforsyningsloven er, at det vil få afgørende, betydning for specielt borgere i landdistrikterne, der ønsker at få en kollektiv og formentlig billigere varmeløsning end en individuel løsning kan give dem.

Ved at forbyde varmforsyningsvirksomheder jf. varmforsyningsloven, med og uden kommunal deltagelse, at have termonet som del af deres hovedvirksomhed, vil fjernvarme baseret på termonet kun fremadrettet kunne ske som tilknyttet virksomhed i kommunalt ejet selskaber og som sideordnet aktivitet i varmforsyningsvirksomheder uden kommunale deltagelse.

Det har bl.a. den konsekvens, at der ikke kan ydes kommunal garanti til fjernvarmeprojekter baseret på termonet. Hverken i forhold til de varmforsyningsvirksomheder eller til energifællesskaber eller andre former for foreninger eller selskaber, der ønsker at etablere fjernvarme baseret på termonet. Når der ikke kan stilles kommunegaranti kan der heller ikke gives kommunekreditlån.

Dette vil have en lammende effekt på de mange energifællesskaber, der ønsker at etablere en kollektiv varmeløsning. Dette fordi det er meget svært at optage lån i banker til en kollektiv løsning uden en kommunal garanti. Dette er præcis denne barriere som Europa-Parlamentets nyligt vedtagende resolution

om en europæisk strategi for geotermi påpeger – nemlig manglen på rammevilkår, der understøtter langsigtede investeringer ("de-risking").

Eftersom der ikke længere kan gives kommunegaranti, er det Energifællesskaber Danmarks vurdering, at aftalepartierne i klimaaftalen for grøn strøm og energi må stå fast på deres beslutning om at etablere en ordning, hvor det bliver muligt at optage lån med statsgaranti til skift til andre opvarmingskilder i boliger i landdistrikter, der ikke kan tilkobles fjernvarmenettet, og hvor der er usikkerhed om værdiansættelsen af boligen og dermed friværdien jf. s. 18 i klimaaftalen for grøn strøm og varme 2022. I den forbindelse er det vigtigt at påpege at statsgarantien ikke skal knytte sig til lån til CPR-numre men til lån til CVR-numre som f.eks. energifællesskaber, og der skal ikke tages pant i privatpersoners aktiver, men højst tages pant i energifællesskabernes aktiver.

Ellers vil lovforslaget stille land og by socialt og økonomisk meget skævt ift. at reelt at fratage dem den økonomiske mulighed for at etablere fjernvarme baseret på termonet.

KOMMUNERNES ØGEDE MULIGHED FOR AT BISTÅ LOKALSAMFUNDENE

Energistyrelsen skriver i bemærkningerne til lovforslaget, at når fjernvarme baseret på termonet ikke kan anses for en del af varmforsyningsloven, så er kommunernes mulighed for at bistå lokalsamfundene med den organisatoriske opgave med etablering og drive anlæg til decentral produktion af opvarmet vand gennem termonet øget.

Dette er på ingen måder den virkelighed Energifællesskab Danmarks medlemmer er blevet mødt af.

Energistyrelsens supplerende vejledning fra maj 2024, hvor Energistyrelsen gentager sin tidligere vurdering af, at termonet ikke hører ind under varmforsyningsloven, og at kommunerne derfor ikke kan stille kommunal garanti for disse projekter, har haft den effekt, at alle kommuner landet over har stoppet alle projektforslag de havde liggende vedr. termonet. Derudover er Energifællesskaber Danmark ikke bekendt med nogen kommuner, der så meget som har overvejet at stå for drift eller organisering af termonetløsninger på baggrund af de vilkår, der etableres med lovforslaget.

Energistyrelsens udtalelser herom er derfor ikke retvisende.

ØKONOMISKE KONSEKVENSER FOR STAT, KOMMUNE OG ERHVERVSLIVET

Her fremgår det af bemærkningerne til lovgivningen at de nye regler forventes at få meget begrænsede økonomiske konsekvenser.

Bemærkningernes belysning af konsekvenser forholder sig slet ikke den del af lovforslaget, der vedrører brugen af fjernvarme baseret på termonet. Hverken regionalt, administrativt eller økonomisk.

Denne vurdering er Energifællesskaber Danmark derfor ikke enig i. Det vil have en økonomisk effekt på både kommuner, der allerede driver og administrerer termonet. Derudover er der flere lokale virksomheder, som er en del af de energifællesskaber, der etableres ude i landdistrikterne og som ville have fået gavn af et termonet. De vil ligeledes mærke en økonomisk effekt.

Borgerne i landdistrikterne vil som følge af lovforslaget kunne mærke en negativ økonomisk effekt.

Til: Camilla Teilmann (cte@ens.dk), akm@ens.dk (akm@ens.dk), ENS Varme (varme@ens.dk)
Cc: Per Nielsen (pn@acbirk.dk), René Madsen (rem@acbirk.dk)
Fra: Poul Kristensen (pok@acbirk.dk)
Titel: Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmeforsyningsvirksomheder)
Sendt: 22-08-2024 13:14
Bilag: Gennemsigtighed i varmeforsyningsvirksomheder - høringssvar.pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Til Energistyrelsen

Vedr. Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmeforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 – 7178

Energist er bekendt med vedlagte høringssvar fra ARC og kan tilslutte sig indholdet i høringssvaret, idet vi på linje med ARC finder det afgørende, at der er en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme for at sikre en mere fuldstændig adskillelse af de forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrenceudsættelse af affaldsenergiområdet.

Vi står naturligvis til rådighed for nærmere oplysninger om ønsket.

Med venlig hilsen
Energist I/S

Poul Kristensen
Direktør
tlf. +45 22 19 62 72

Energist I/S
Uldjydevej 2
7400 Herning
Tlf. 97 21 00 41
<http://www.energist.dk>
CVR nr. 15 98 09 07

energist
USE OF USE

Notat

22. august 2024
Sagsnr. 24/232
Dok. nr. -
Initialer OHLN/akh

Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 - 7178

Side 1 af 2

Til Energistyrelsen (cte@ens.dk og akm@ens.dk, Cc. varme@ens.dk)
Kopi til Brancheforeningen Cirkulær, Dansk Fjernvarme, ARCs ejerkommuner

Høring af lovforslag

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har den 1. juli 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder) i høring. Der er frist for at afgive høringsvar den 22. august 2024.

ARCs bemærkninger

Lovforslaget indeholder en selskabsmæssig adskillelse af transmissions- og distributionsaktiviteter i § 60-koncerner, der også ejer forbrændingsanlæg.

ARC støtter kravet om selskabsmæssig adskillelse, der giver en mere fair konkurrencesituation end den nuværende situation. ARC havde dog gerne set, at der ud over selskabsmæssig adskillelse var krav om en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme for at sikre en mere fuldstændig adskillelse af forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrenceudsættelse af affaldsenergi.

Det skyldes, at der er signifikant forskel på konkurrencekraften mellem et værk, hvor varmesiden dækker op til 100 % af investeringerne og driftsomkostningerne i forhold til et værk, hvor varmesiden alene dækker en væsentligt mindre del – f.eks. 50 %. Denne forskel skal håndteres, hvis det skal give mening at tale om fair konkurrence mellem de danske anlæg.

Problemet kan forstærkes, hvis der ikke kommer et krav om unbundling i koncernforholdet mellem produktion og transmission/distribution. ARC mener, at krav om selskabsgørelse er et væsentligt skridt ift. at sikre øget transparens og finder det afgørende, at der sker en reel og risikobaseret kontrol af, at aftaler mellem koncernforbundne selskaber reelt sker til markedspriser, herunder om der i alle tilfælde er tale om, at princippet om "rimelig fordeling" er iagttaget i tilstrækkelig grad.

Dette bør – ikke mindst i selskaber hvor omkostningsfordelingen er aftalt mellem koncernforbundne enheder - ske med henblik på at sikre fair konkurrence på affaldssiden uden subsidiering fra varmesiden. Selskabsgørelsen bør efter ARCs opfattelse følges op af krav til særskilt ejerskab, så der sikres fuldstændig adskillelse mellem aktiviteter mellem affald og varme.

For selskaber, der ikke ejer eller er (koncern)forbundet med affaldsforbrændingsanlæg, herunder rene transmissions- og distributionselskaber, ser ARC ikke behov for at pålægge selskaberne krav om selskabsgørelse eller nye regler om koncerninterne aftaler.

Vedrørende bemærkninger til prisloft henvises til høringssvar fra Dansk Fjernvarme.

ARC står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller behov for afklaring.

Venlig hilsen

Peter Roulund
Sekretariatschef

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
v/ Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Sendt pr. e-mail til cte@ens.dk og akmn@ens.dk, CC varme@ens.dk

Postadresse:
Favrskov Kommune
Teknik og Miljø
Skovvej 20
8382 Hinnerup

Tlf. 89 64 10 10

favrskov@favrskov.dk
www.favrskov.dk

Høringssvar fra Favrskov Kommune til lovforslag om prisloft på fjernvarme, j.nr. 2024-7178

16. august 2024

Favrskov Kommune finder det positivt, at der med lovforslaget sikres en klarhed om termonet. Det havde dog været mere fremmende for anvendelsen af termonet – og dermed også mulighederne for kollektiv varmforsyning af mindre bysamfund, hvis termonet var blevet fuldt integreret i varmforsyningsloven på lige fod med traditionel fjernvarme.

Direktør Sidsel Homann
Tlf. 2337 8367
siho@favrskov.dk

Personlig henvendelse:
Favrskov Kommune
Teknik og Miljø
Torvegade 7
8450 Hammel

Favrskov Kommune finder det bekymrende, at indførelse af et prisloft kan svække økonomien i flere fjernvarmeværker væsentligt. Hvis tilslutningspligten ophæves, vil kunderne kunne frakoble sig fjernvarmen og i stedet installere en varmepumpe. Det vil være en mulighed for de kunder, der har råd til det, mens de øvrige kunder givetvis vil opleve en prisstigning for deres varme, idet varmeværkerne fortsat vil have forsyningspligt og derfor ikke færre udgifter til drift og vedligeholdelse. Varmeværkerne vil også fortsat have de samme udgifter til afdrag på de store kommunegaranterede lån, som de har optaget ifm. løbende udbygning og grøn omstilling af deres produktionskapacitet.

Sagsnr.
EMN-2024-01710

Dokumentnr.
3755588

I forlængelse af KL og regeringens "[Aftale om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne](#)" i 2022 har Favrskov Kommune ligesom landets øvrige kommuner arbejdet målrettet for at få fjernvarmeværkerne til at udvide deres forsyningsområder. Med forslaget om nye regler rejses der tvivl om fjernvarmeværkernes økonomiske robusthed. Det medfører en risiko for, at fjernvarmeværkerne fremover vil fokusere på at konsolidere driften i stedet for at udvide forsyningsområderne. Det betyder, at indførelsen af et prisloft vil medvirke til at bremse den grønne omstilling af den danske varmforsyning, hvilket vil være meget u hensigtsmæssigt.

Formålet med at sikre billigere fjernvarme til forbrugerne er prisværdigt, men det anbefales, at der findes andre metoder, som ikke afskrækker nye fjernvarmekunder, og som heller ikke tilskynder eksisterende fjernvarmekunder til at overveje andre varmeløsninger.

Venlig hilsen

Erling Kvist Andersen
Formand for Teknik- og Miljøudvalget

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet,

Sendt via mail til: cte@ens.dk og akm@ens.dk.
Kopi til varme@ens.dk

Sagsnr. 24-2020
Vores ref. CDM/aje
Deres ref. 2024-7178

Den 20. august 2024

Bemærkninger til høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder), j.nr. 2024-7178.

FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder). FH ønsker at fremme den kollektive fjernvarme og at understøtte den grønne omstilling af fjernvarmen i tråd med FH's helhedsplan for en retfærdig grøn omstilling¹. FH er overordnet set bekymret for, at flere elementer i lovforslaget går i modsat retning. Det gælder særligt den potentielle skadelige virkning, lovforslaget kan have på det kollektive fjernvarmesystem, forbrugerne og på grøn omstilling. Nærværende høringssvar indeholder i det følgende bemærkninger og forslag til disse hovedpunkter:

- Prisloftet og skærpet tilsyn
- Selskabsformer

Prisloft og skærpet tilsyn

FH er tilhænger af ambitionen om at skabe større og retvisende gennemsigthed i varmforsyningspriser for forbrugerne. FH er samtidigt af den opfattelse, at det ikke fremgår tilstrækkeligt konkret af lovforslaget, hvordan prisloftet endeligt skal fastsættes, hvordan der nærmere sammenlignes med varmepumper og metoden herfor. Udfordringen består i, at der ikke er garanti for, at prisloftet afspejler de reelle priser, forbrugerne vil møde og at der derfor er fare for, at de prissignaler, der sendes til forbrugerne fra offentlig side, ikke er korrekte samt at de danske non-profit fjernvarmeselskaber kan blive svækket på en ukorrekt baggrund. Det er afgørende, at det alene er forbrugere, der vil have entydige, varige, økonomiske fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen, der bliver opmærksomme på muligheden for at skifte til en anden varmekilde.

En videre udfordring er, at en andel af fjernvarmeselskaberne vil blive sat under skærpet tilsyn med krav om at orientere deres forbrugere som følge af lovforslaget, hvilket kan bidrage negativt til tilslutningsprocenterne og skade fjernvarmeselskabernes ry samt hæmme investeringerne i de kollektive, klimavenlige investeringer. Det skyldes naturligvis, at finansieringen af de kollektive systemer afhænger af, at der er en tilstrækkelig stor tilslutning således, at man er fælles om finansieringen af systemet. Nogle selskaber kan også droppe deres investeringer i grøn omstilling som følge af risikoen for skærpet tilsyn.

---

¹ FH's helhedsplan for en retfærdig grøn omstilling: [Helhedsplan](#)

Konverteringsprojekter til fjernvarme kræver normalvis en meget høj tilslutningsprocent og disse projekter vil være særligt sårbare overfor effekterne af de foreslåede ændringer. Det vil påvirke den grønne omstilling og omstillingen væk fra gas, negativt.

Et statsligt prissignal til forbrugerne om at skifte væk fra den kollektive fjernvarme vil kunne påvirke tilslutningen til fjernvarmen negativt. Det vil formodentligt være de husstande med bedst økonomi, der vil skifte væk først, hvorfor det vil bidrage til en ulighed i varmeforsyning og potentielt en negativ spiral.

Forslaget giver endvidere ikke mulighed for at klage over fastsættelsen af prisloftet og opgørelsen af beregnede forbrugerpriser og afgørelser om ophævelse af tilslutningspligt, hvilket svækker forbrugernes stilling og retssikkerhed. De forbrugerejede selskaber bør have mulighed for at klage med opsættende virkning over afgørelser, der kan have markante konsekvenser for dem.

FH er samlet set bekymret over, at den foreslåede varmeforsynings-governance vil medføre en skadelig virkning på forbrugerne og den grønne omstilling.

FH foreslår, at forligskredsen genovervejer formålet med prisloftet og som minimum sikrer, at den foreslåede model er retvisende og gennearbejdet samt at man ikke løber risikoen for alvorligt at skade den kollektive fjernvarme ved at underlægge selskaberne skærpet tilsyn og krav om at skulle orientere deres forbrugere. FH mener desuden, at der bør være mulighed for at klage over afgørelserne, hvis nogle sådan indføres.

Selskabsformer

Lovforslaget indeholder et forslag om forbud mod kommunale § 60 selskaber i fjernvarmen, der er organiserede som interessentselskaber (I/S'er). Lovforslaget lægger op til en organisering i aktie- eller anpartsselskaber. Det er FH's opfattelse, at det er et for vidtgående reguleringsskridt, som kan påføre den kollektive fjernvarme og forbrugerne unødige omkostninger samt at I/S'er kan være hensigtsmæssige for kommunal drift af fjernvarme og bl.a. giver hensigtsmæssige muligheder for grøn omstilling.

Et stort flertal i Folketinget indgik i 2023 en aftale om demokratiske virksomheder med formålet at ligestille virksomhedsformer og derfor finder FH ikke, at der skal ske en yderligere skævvridning i retning af to kapital-selskabsformer på dette område, men netop en ligestilling. Hvis hensigten er at opnå begrænset ansvar, kan andre selskabsformer med begrænset ansvar såsom F.M.B.A og A.M.B.A'er ligeledes være hensigtsmæssige for kommunal fjernvarme og er kendt indenfor forsyningsområdet bredere set.

FH foreslår, at lovudkastet ændres således, at kommunale fjernvarmeselskaber kan være organiseret som I/S, A/S, ApS, F.M.B.A og A.M.B.A.

Med venlig hilsen

Damoun Ashournia Hansen

Cheføkonom, FH

Energistyrelsen

Camilla Teilmann (cte@ens.dk) og Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg (akmn@ens.dk)

Dok. 313533

august 2024

Hørings svar over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

Forbrugerrådet Tænk har modtaget høring vedr. forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder). Vi takker for muligheden for at afgive bemærkninger.

Sammenfatning

- Forbrugerrådet Tænk er tilfredse med, at der med lovforslaget foreslås indført et prisloft over forbrugerpriserne på fjernvarme og at prisloftet er knyttet op på alternative VE-varmekilder.
- Vi er ligeledes tilfredse med, at lovforslaget sikrer forbrugernes mulighed for at træde ud af eventuelle bindinger til selskaber, der ikke kan holde sig under prisloftet. Vi mener dog, at forbrugerne skal have mulighed for at træde hurtigere ud af disse bindinger end foreslået.
- Vi mener også, at man fra politisk hold skal sikre muligheden for en alternativ varmekilde for eventuelle tilbageværende forbrugere, som er tilkøbt en dyr fjernvarmeordning og som ikke selv kan rejse midlerne.
- Forbrugerrådet Tænk ser positivt på, at der stilles krav om at fjernvarmeselskaberne selskabsgøres og at mindst to medlemmer af bestyrelsen i selskaber med kommunalt ejerskab skal være uafhængige. Vi mener dog, at alle virksomheder, uanset ejerform, bør omfattes af dette krav.
- Vi bifalder, at aftaler, som varmforsyningsvirksomheder indgår med koncern- og interesseforbundne selskaber, skal ske på markedsmæssige vilkår, og at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn hermed, så et højere niveau af forbrugerbeskyttelse sikres.
- Endelig er vi tilfredse med, at Forsyningstilsynet får mulighed for at pålægge varmforsyningsvirksomhederne at udligne betalinger således, at der i højere grad er en sikkerhed for, at forbrugerpriserne afspejler de reelle omkostninger.

Vores bemærkninger uddybes i det følgende:

Et bredt flertal i Folketinget har besluttet, at Danmark skal udfase gas som kilde til opvarmning af boliger, og derfor skal omtrent 300.000 husstande i de kommende år overgå til en anden varmekilde end gas, herunder bl.a. fjernvarme. Valg og eventuelt udskiftning af varmforsyningskilde er en omkostningsfuld og væsentlig beslutning for de danske boligejere, og det er derfor vigtigt, at der bliver skabt et trygt, sikkert og gennemskueligt marked for, at forbrugerne kan vælge en fremtidssikret varmforsyningsløsning.

Helt overordnet ønsker vi at understrege, at Forbrugerrådet Tænk anbefaler de danske forbrugere at tilslutte sig fjernvarme, hvor det er muligt, og hvor det giver mening, idet fjernvarme generelt er en effektiv, billig og stabil varmekilde, der understøtter den grønne omstilling. Men da der er tale om naturligt monopol,

er det også nødvendigt, at forbrugerne kan stole på, at priserne forbliver relativt stabile, og at selskaberne drives effektivt uanset set størrelse og med et løbende fokus på effektiviseringsmuligheder. Samtidig er den fremtidige tilslutning til fjernvarme afhængig af, at forbrugerne kan have tillid til fjernvarmeselskaberne. Forbrugerrådet Tænk ser derfor positivt på det nye lovforslag om at fremme gennemsigtighed i varmeforsyningsvirksomheder.

Prisloft, tilslutningspligt og udtrædelsesgodtgørelse

Forbrugerrådet Tænk er først og fremmest tilfredse med, at der nu foreslås indført et prisloft over forbrugerpriserne, og at dette prisloft er knyttet op på alternative VE-varmekilder. Vi anerkender, at fjernvarmeselskaberne er drevet ud fra et non-profit princip, men til trods herfor ser vi alligevel store prisforskelle på tværs af selskaberne. Ifølge Forsyningstilsynets seneste prisstatistik varierer prisen for opvarmning af et standardhus fra omkring 6.000 kr. til knap 44.000 kr. årligt, hvilket betyder, at der er stor forskel på, hvor attraktiv fjernvarmeløsningen reelt er for forbrugeren. Med det nye prisloft forventer vi, at der vil opstå øget gennemsigtighed og forudsigelighed med priserne på fjernvarme og i den forbindelse også bedre mulighed for, at forbrugeren kan træffe et informeret valg, når de står over for at skulle overgå til en ny varmekilde. Vi bifalder samtidig, at prisloftet er knyttet op på en alternativ VE-kilde (en varmepumpe), så vi på den måde sikrer det nødvendige, fortsatte fokus på den grønne omstilling – uanset valg af varmekilde.

Skulle det vise sig, at en varmeforsyningsvirksomhed ikke kan holde sig under prisloftet, er Forbrugerrådet Tænk også tilfredse med, at lovforslaget sikrer forbrugernes mulighed at træde ud af eventuelle bindinger til selskabet. Valg af varmekilde, og eventuelt udskiftning heraf, kan i forvejen kan være en omkostningsfuld og tung proces, hvorfor forbrugerne ikke har brug for yderligere hindringer i form af bindinger til bestemte selskaber, hvis de er drevet ineffektivt. Vi mener dog, at der i praksis er tale om et meget blødt prisloft, da der vil gå op til seks år, før de første forbrugere kan få ophævet deres eventuelle kommunalt pålagte forbrugerbindinger. Vi mener, at denne tidsperiode bør nedbringes.

Samtidig er det vigtigt at huske på, at det som udgangspunkt vil være omkostningsfuldt for forbrugerne at skifte væk fra fjernvarmen, da der stadig skal betales en udtrædelsesgodtgørelse og indkøbes en ny varmekilde, fx en varmepumpe. Nogle kunder kan derfor ende med meget høj udtrædelsesgodtgørelse, som i praksis ikke vil gøre det rentabelt at udskifte fjernvarmen med en anden opvarmningskilde. Her er det vigtigt, at man fra politisk hold sikrer, at eventuelle tilbageværende forbrugere, som er tilkøbt en dyr fjernvarmeordning og som ikke kan rejse midlerne til at skifte til en anden varmekilde, sikres muligheden herfor, så ingen forbrugere efterlades i kulden.

Adskillelse af kommuner og drift og sammensætning af bestyrelsen

I tillæg til, at lovforslaget skal sikre øget gennemsigtighed med priserne, skal forbrugerne også kunne stole på, at deres fjernvarmeselskab dels er drevet effektivt, dels af personer, der besidder den nødvendige viden og erfaring. Forbrugerrådet Tænk ser derfor først og fremmest positivt på, at kommunale anlæg selskabsføres i en forventning om, at det netop vil fremme fokus på driften, når myndigheds- og driftsopgaver adskilles.

Forbrugerrådet Tænk har igennem den seneste tid desværre set nogle kedelige eksempler på store økonomiske u hensigtsmæssigheder hos nogle fjernvarmeselskaber, som det er vigtigt, at vi undgår i fremtiden, hvis forbrugerne også fremover skal se en mening i at tilslutte sig fjernvarmenettet. Forbrugerrådet Tænk mener derfor, at der er behov for minimum to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i alle fjernvarmeselskaberne - uanset ejerform. Vi ser således også positivt på, at det nu foreslås, at mindst to medlemmer

af bestyrelsen eller af det tilsvarende ledelsesorgan i en varmforsyningsvirksomhed med kommunalt ejerskab vil skulle være uafhængige, og at denne vurdering i første omgang vil tage udgangspunkt i de otte kriterier, der er opstillet af Komitéen for god Selskabsledelse. I ministeriets oplæg lægges der imidlertid alene op til, at dette krav vil gælde de kommunalt ejede fjernvarmeselskaber, men i dette spørgsmål mener vi ikke, at det er meningsfuldt at skelne imellem ejerformer. Det er vigtigt at sikre de nødvendige kompetencer i bestyrelseslokalet til at forhindre, at fjernvarmeselskaber drives ineffektivt eller uprofessionelt, med risiko for, at forbrugerne ender med at betale prisen via fjernvarmeregningen. Vi ser det derfor som værende afgørende, at der er to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i alle selskaber.

Markedsmæssighedstilsyn med koncern- og interesseforbundne aftaler

Forbrugerrådet Tænk har gennem den seneste tid også påpeget, hvordan der er risiko for, at forbrugerpriserne bliver uigennemsigtige, herunder at de bliver unødigt høje, når koncern- og interesseforbundne selskaber handler internt. I den forbindelse læner vi os op ad Rigsrevisionens rapport fra 2023 om tilsyn med aftaler i forsyningssektoren, hvor man bl.a. har konkluderet, at Forsyningstilsynets tilsyn med forsynings-selskaberne har været helt utilstrækkeligt og netop med risiko for, at forbrugerne har betalt overpriser til følge. Vi er derfor også tilfredse med, at der i lovforslaget lægges op til, at der nu skabes en klar hjemmel til, at aftaler, som varmforsyningsvirksomheder indgår med koncern- og interesseforbundne selskaber, skal ske på markedsmæssige vilkår, og at Forsyningstilsynet skal føre tilsyn med dette, med henblik på at skabe et højere niveau af forbrugerbeskyttelse, herunder understøtte lavest mulige varmepriser.

Endelig er vi tilfredse med, at Forsyningstilsynet får mulighed for at pålægge varmforsyningsvirksomhederne at tilbageføre betalinger eller foretage efterbetaling, hvis varmforsyningsvirksomheden har betalt for meget eller modtaget for lidt i henhold til en aftale således, at der i højere grad er en sikkerhed for, at forbrugerpriserne afspejler de reelle omkostninger.

Med venlig hilsen

Karin Breck
Politisk chef

Nikola Kiørboe
Seniorrådgiver

Til:

- Energistyrelsen
- Folketingets Klima-, Energi- og Forsyningsudvalg
- Ordførerne i forligskredsen bag *Opfølgende aftale ifm. klima-aftale om grøn strøm og varme 2022 af 1. juli 2024*

Hørings svar fra Fors A/S – journalnr. 2024-7178

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder). Herefter "lovforslaget".

12-08-2024

Fors A/S er et kommunalt ejet multiforsyningsselskab med forsyningsområde i Holbæk, Lejre og Roskilde kommuner. Fors-koncernen distribuerer gennem to varmeselskaber – Fors Varme Roskilde A/S og Fors Varme Holbæk A/S – varme til 11.000 kundeforhold.

Fors A/S tilslutter sig bemærkningerne fra Dansk Fjernvarme, og vil i det følgende høringssvar redegøre for Fors A/S' supplerende generelle såvel som specifikke bemærkninger til lovforslaget herunder den konkrete betydning, lovforslaget vil have for Fors A/S' aktiviteter.

Kontakt

+45 70 20 20 66

fors@fors.dk

fors.dk

Ring til os

Man–Tor: 09–15

Fre: 09–14

CVR: 33 03 28 38

Generelle bemærkninger

Fors A/S ser generelt positivt på det overordnede formål med tiltagene i Klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022 (herefter klimaaf taltalen 2022), nemlig at "give bedre vilkår for investeringer i den grønne omstilling, sikre en hurtig udrulning af grøn varme og øge forbrugerbeskyttelsen"¹. Det er i samfundets interesse, at fjernvarme (og grøn omstilling i almindelighed) udrulles under hensyntagen til økonomisk bæredygtighed for selskab såvel som forbruger. Det kræver gennemsigtige og stabile reguleringsmæssige rammer til fordel for både aftager og branche. Fjernvarme er en kollektiv varmeløsning, hvor forbrugerne bærer omkostninger og risiko i fællesskab, hvorfor løsningen kræver kollektiv opbakning for at give mening. Den fornødne opbakning kan kun opnås gennem transparens, troværdighed og prisstabilitet. Hos Fors A/S læser vi i den politiske aftale såvel som i lovforslaget en intention om at fremme netop disse tre værdier, men Fors A/S er ikke overbevist om, at lovforslaget leverer på formålet – nogle steder tværtimod. Dog er Fors A/S enige i, at armslængde, gennemsigtighed og god selskabsledelse er vigtige parametre for enhver dansk virksomhed og særligt for forsyningsvirksomheder, som dagligt håndterer basale samfundsgoder i form af drikkevand, spildevand, affald og varme. Derfor imødeser Fors A/S positivt kravet om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer i varmeselskaber.

Generelt er Fors A/S ærgerlige over timingen ift. implementeringen af et prisloft. Varmeselskaber i hele Danmark har brugt rigtig mange ressourcer på at udarbejde projektforslag for store og små projekter, efter regeringen instruerede, at alle danskere skulle have klar besked om fjernvarme. Havde prisloftet været angivet forud for igangsættelsen af hele branchen, så kunne mange projekter være blevet på tegnebrættet efter de indledende beregninger, og det kunne have sparet både samfundet for mange penge såvel som have holdt anlægspriserne nede for gangbare projekter. Et lovforslag, der stadig er under udvikling, og som kommer på bagkant, er ikke befordrende for klart svar til borgerne og hurtig udrulning.

¹ Lovforslaget, kapitel 1, s. 9

Lovforslaget skønnes at medføre en forbrugergevinst på 9 mio. kr., mens implementeringen vil koste stort set det tilsvarende – 8,7 mio. kr. – i øget gebyr, som vil blive opkrævet som en del af varmeprisen, dvs. hos forbrugerne. Forbrugerne samlet set vinder altså ikke noget på lovforslaget, som tværtimod vil gøre varmeregningen højere, når varmeselskaberne opkræver forbrugerne for det øgede bureaukrati, lovforslaget medfører. Her tænkes udover det øgede gebyr til Forsyningstilsynet særligt på kravet om skriftlig aftaleindgåelse ved koncerninterne aftale, som ikke nødvendigvis står mål med formålet. Alt i alt vil lovforslaget efter Fors A/S' vurdering gøre eksisterende fjernvarme dyrere.

Desuden finder Fors A/S det uforeneligt med hensigten om øget gennemsigtighed, at lovforslaget fjerner muligheden for at påklage Forsyningstilsynets afgørelser til Energiklagenævnet med henvisning til "en lang tidsmæssig horisont og proces" forud for afgørelsen. Fjernvarme har en planlægnings- og anlægshorisont på mange år, en levetid på op mod 70 år og en afskrivning på 30 år. Fra et selskab ligger over prisloftet til eventuelle tiltag kan gøre udslag i prisen, går der således sandsynligvis flere år. Tidshorisonten fra prisloft til afgørelse kan derfor i et fjernvarmeperspektiv ikke ansues som lang. Derfor er der brug for klageadgang, som udgør en vigtige søjle i et retssamfund.

Fors A/S hæfter sig slutteligt ved, at Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet ikke anser varmeselskaber for at være "en del af det konkurrenceudsatte erhvervsliv", ²da varmeselskaber tilsyneladende ikke opererer på markedsvilkår, selvom varmeselskaberne efter bortfaldet af tilslutningspligten per 1. januar 2019 netop opererer på markedsvilkår på lige fod med andre varmeaktører, når det kommer til ny fjernvarme. Fors A/S finder denne vurdering særligt paradoks, da nærværende lovforslag netop cementerer, at varmforsyning er konkurrenceudsat ved at fjerne forblivelsespligten. Ligeledes finder Fors A/S det u hensigtsmæssigt, at ministeriet på baggrund af ovenstående vurdering ikke har set sig nødsaget til at opgøre de økonomiske og administrative konsekvenser for varmforsyningsbranchen. En sådan opgørelse bør være en del af det endelige beslutningsgrundlag.

Prisloft

Varmeforsyningslovens §1 fastlægger, at fjernvarme skal være den samfundsøkonomisk bedste løsning for, at en kommune kan godkende et projektforslag for et givent område. Det er det samme formål, nærværende lovforslag forsøger at sikre med et prisloft på fjernvarme – at fjernvarme er den samfundsøkonomisk bedste løsning for et givent område. Dog er fjernvarme en langstrakt investering med en afskrivning (inden nærværende lovforslag) på 30 år. Derfor udgør det en betydelig selskabsrisiko, hvis en investering med en afskrivning på 30 år risikerer at få hevet tæppet væk under sit kundegrundlag, fordi den samfundsøkonomisk bedste løsning ændrer sig inden for afskrivningsperioden. Det er en risiko, selskaberne ikke hensigtsmæssigt kan planlægge for, da det vil fordyre produktet unødigt. Det vil sige, at formålet med klimaaftalen 2022 som citeret i nærværende dokument under "generelle bemærkninger" ikke opretholdes. Prisloftet straffer tværtimod tidligere investeringer i grøn omstilling, som opfyldte formålet om at være samfundsøkonomisk bedste alternativ på etableringstidspunktet. Det virker således urimeligt at ændre præmisserne bagudrettet for fjernvarmeprojekter, der endnu ikke er ude over

---

² Lovforslaget, kapitel 5, s. 53

afskrivningsperioden, og lovforslaget risikerer, mod hensigten, at sætte en stopper for fremtidige investeringer i fjernvarme, hvis varmeselskaberne ikke kan stole på, at det reguleringsmæssige grundlag, som ligger til grund for en investeringsbeslutning, opretholdes.

Et andet formål med bortfald af forblivelsespligten i områder med en pris over prisloftet er ifølge lovforslaget at gøre det lettere at skifte varmekilde efter forbrugers eget ønske. For så vidt angår områder med etableret fjernvarme ud over afskrivningsperioden, anerkender Fors A/S det politiske ønske om forbrugers frie valg. Dog udgør fjernvarme en kollektiv varmeløsning, hvis økonomi risikerer at blive undermineret ved manglende tilslutning. Dette er ikke blot en selskabsmæssig risiko, for fjernvarme er som bekendt underlagt hvile-i-sig-selv-princippet, og hver af de resterende forbrugere vil således skulle betale en større andel af de løbende omkostninger, når andre forbrugere afkobler sig. Dette vil uomtvisteligt give udslag i højere priser for de tilbageværende kunder, hvis forbrugerbeskyttelse dermed forringes. Eventuelle tab som følge af et forsvindende kundegrundlag kan kun tilskrives ejerne, som enten er de tilbageværende forbrugere eller kommunerne. Derfor er Fors A/S ikke enig i Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering af, at lovforslaget ikke har betydelige økonomiske konsekvenser for landets kommuner. Dertil kommer, at en række forbrugere risikerer at stå uden varmekilde og med en stor omkostning til at etablere en individuel løsning, hvis kundegrundlaget kollapse og resulterer i konkurs.

Lovforslagets §22, stk. 6 angiver, at varmeselskaber, som ligger over prisloftet, skal anviser en plan for nedbringelse af prisen, så den kommer under prisloftet. Det er dog nemmere sagt end gjort. Især for nyetableret fjernvarme eller små værker med få aftagere vil det være umuligt at nedbringe prisen, da den valgte varmekilde og anlægsprisen i forvejen (jf. §1 i varmforsyningsloven) er det billigste alternativ og effektivisering af anlæg ikke er mulig eller rentabel. Derfor anbefaler Fors A/S, at prisloftet inkl. kravet om plan for nedbringelse af prisen som minimum ikke gøres gældende for nyetableret fjernvarme, da det udelukkende vil være en papirøvelse.

Udtrædelsesgodtgørelse

Fors A/S er enig i lovforslagets intention om ensartethed og gennemsigtighed samt sidestilling af forbrugere i samme varmeselskab ved fastsættelse af udtrædelsesgodtgørelse. Dog vil Fors A/S gerne fremhæve vigtigheden i at kunne opkræve forbrugers andel af restgælden inkl. afkoblingsomkostningerne m.v., således at udtrædelsen ikke er til belastning for de resterende kunder eller selskabsøkonomien. Derfor vækker det bekymring, at lovforslaget ikke nærmere beskriver indholdet af en kommende model, men blot bemyndiger klima-, energi og forsyningsministeren til at fastsætte de nærmere regler for udtrædelsesgodtgørelse på et senere tidspunkt. Det vækker bekymring, at varmeselskaberne forventes at fortsætte udrulningen af fjernvarme uden at kende de kommende regler for udtrædelsesgodtgørelse, og det er Fors A/S' vurdering, at dette bør være en del af en politisk vedtagelse. Fors A/S opfordrer til, at der fremlægges ét samlet regelsæt, da varmeselskaberne ikke kan indgå de fornødne investeringer uden at kende reglerne for udtrædelsesgodtgørelse på forhånd. Det vigtigste for at sikre fjernvarmeudrulningen er klare regulatoriske rammer og vilkår, og vejen til billigere fjernvarme er ikke at ændre rammerne og skabe usikkerhed om de store investeringer, fjernvarme kræver.

Tilsyn med koncernintern- og interesseforbundne aftaler

Monopol- og monopollignende eller monopolregulerede virksomheder har et særligt ansvar for at holde sine udgifter på det strengt nødvendige. Dette gælder også varmeselskaber, og det følger af varmforsyningslovens §20, stk. 1, at kun nødvendige omkostninger må indregnes i varmeprisen. Forsyningstilsynet fører tilsyn og afgør allerede i dag hvilke udgifter, der må anses for nødvendige. Dette indebærer alle udgifter, inkl. koncerninterne aftaler, og Forsyningstilsynet kan efter §23 b, stk. 5 og 6 i varmforsyningsloven pålægge varmeselskabet at tilvejebringe al nødvendig dokumentation. Derfor stiller Fors A/S sig undrende over for, at det er nødvendigt at indføre nye regler, hvis formål dækkes af eksisterende lovgivning, og som påfører hele branchen et øget dokumentationskrav. Rigsrevisionen har udtalt kritik af Forsyningstilsynets manglende tilsyn med koncerninterne aftaler, men det bør kunne løses i Forsyningstilsynet alene frem for at pålægge hele branchen et øget dokumentationskrav, som i forvejen skal tilvejebringes i tilfælde af tilsyn.

Konkrete konsekvenser for Fors A/S' aktiviteter

Danmarks største gasby, Holbæk, ligger i Fors A/S' forsyningsområde, og Holbæk Kommune og Fors A/S arbejder tæt sammen om at påbegynde første etape af det store anlægsprojekt. Dog afhænger opnåelsen af den tilstrækkelige tilslutning i høj grad af forudsigelighed, herunder regler om udtrædelsesgodtgørelse. For det første er kunderne ikke interesserede i at indgå en aftale uden at kende prisen for at træde ud igen, og for det andet kan Fors A/S ikke påbegynde et anlægsarbejde i milliardklassen med usikkerheden om, hvordan modellen for udtrædelsesgodtgørelse beskytter fællesskabet og selskabet. Til det er den økonomiske risiko alt for stor, og regningen kan kun ende hos de eksisterende kunder eller hos kommunen, da varmeselskabet skal hvile i sig selv. Derfor er Fors A/S' største bekymring, at lovforslaget ikke fremlægger en samlet regulering med kendte forudsætninger for beregning af et prisloft og kendte forudsætninger for udtrædelsesgodtgørelse, så varmeselskaberne ved, hvad de har med at gøre.

Prisloftet vil desuden være udslagsgivende for, hvilke projektforslag Fors A/S vælger at arbejde videre med. På nuværende tidspunkt opererer Fors A/S med syv aktive projektforslag, som alle er godkendte af de relevante kommunalbestyrelser, som angiver et politisk ønske om udrulning af fjernvarme i de pågældende områder, såfremt borgerne takker ja til tilbuddet. Flere af disse projektforslag, dækkende op mod 7.000 potentielle kunder, har en varmepris, som må antages at blive over prisloftet. Til trods for den lokale, politiske opbakning anser Fors A/S det for svært at forsvare at fortsætte arbejdet med at opnå tilslutning, når Fors A/S ser ind i at skulle modgå de signaler, der med indførelse af prisloftet sendes fra Christiansborg. Risikoen for strandede omkostninger er for stor, og Fors A/S har ikke noget ønske om at skulle bruge mange kræfter på at modargumentere prisloftets betydning over for potentielle kunder. I forvejen bruger Fors A/S mange ressourcer på at navigere i de modstridende signaler, regeringen sender vedr. fjernvarme, herunder afblæsning af gaskrisen, manglen på en afkoblingsdato og manglen på redskaber til varmeselskaberne til at kunne skabe et konkurrencedygtigt produkt, herunder frihed til at strække hvile-i-sig-selv-princippet over en længere periode. Alt i alt finder Fors A/S det paradoksalt, at varmeselskaberne reguleres som monopolvirksomhed, mens de skal agere på markedsvilkår på et konkurrenceudsat marked. Det skævvrider produkternes mulighed for attraktivitet til fordel for individuelle løsninger. En aflysning af nævnte projekter vil føre til flere millioner i strandede omkostninger, og det vil stille Fors A/S' ejerkommuner vanskeligt ift. at opnå

sine mål for klimamål.

Fors A/S driver fjernvarme i et stort byområde (Roskilde) og to mindre byer (Jyderup og St. Merløse i Holbæk Kommune). For så vidt angår fjernvarme i Roskilde, produceres og leveres langt størstedelen af varmen efter kontrakt af VEKS I/S. Såfremt varmeprisen overstiger prisloftet, vil det være svært for Fors A/S at anvise en vej til lavere priser, da en udtrædelse af aftalen med VEKS I/S forudsætter en udtrædelsesgodtgørelse svarende til Fors A/S' andel af VEKS I/S' anlægsinvesteringer, hvilket vil medføre en millionregning til forbrugerne, som jf. praksis i Forsyningstilsynet skal opkræves i et enkelt regnskabsår. Får dette forbrugerne til at frakoble sig, ender regningen i sidste ende hos ejerkredsen (dvs. Roskilde Kommune). For så vidt angår den eksisterende fjernvarme i Holbæk kommune, produceres og leveres varmen af Fors A/S. Befolkningstætheden og -massen er lav i begge områder, hvilket har indflydelse på prisniveauets potentiale, da fællesskabet, der skal deles om omkostningerne til eventuelle effektiviseringer, er lille. Svækkes kundegrundlaget yderligere, ender regningen i sidste ende hos ejerkredsen (dvs. Holbæk Kommune).

Øvrige konsekvenser er, som beskrevet ovenfor, at varmepriserne i Fors A/S' eksisterende fjernvarmeområder stiger som følge de øgede administrative krav forbundet med lovforslaget.

Konklusion

Det er Fors A/S' vurdering, at forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning i kontrast til den politiske intention gør investeringer i den grønne omstilling *mindre* attraktive, *mere* usikre og risikobehæftede, risikerer at stoppe udrulning af fjernvarme og alene øger forbrugerbeskyttelsen for de ressourcestærke, mens de tilbageværende forbrugere ender med dyr varme eller uden varmekilde, mens kommunerne ender med regningen.

Som varmeselskab savner Fors A/S fortsat en regulering, der understøtter den politiske intention om at udfase gas til rumopvarmning.

Venlig hilsen

Camilla Hay
Chef for Fjernvarme
Fors A/S

Myndighed: Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Kontor/afdeling: Varme og Affald

Journalnummer: 2024-7178

21. august 2024

Vedrørende fælles høringssvar fra Fredericia Kommune, Kolding Kommune, Middelfart Kommune og Vejle Kommune

Energistyrelsen har den 1. juli 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning i høring med frist for høringssvar den 22. august 2024.

Kommunerne takker for muligheden for at kommentere på lovforslaget.

1. Generelle betragtninger til lovforslaget

Med det foreliggende lovforslag ser vi nogle grundlæggende udfordringer. Lovforslaget:

- udelader klare beskrivelser i forhold til de fremtidige rammevilkår en hel branche er underlagt, og som har afgørende betydning for de forretningsmæssige vilkår og muligheder i fremtiden.
- udfordrer forsyningskæden omkring fjernvarme til slutbrugerne generelt, og dermed den nationale forsyningsikkerhed.
- inkluderer, overraskende, transmissionselskaber i forbindelse med krav om selskabsgørelse til A/S eller ApS. Det er afgørende, at ejere af den kritiske infrastruktur kan fastholdes som et I/S.
- skaber generel mistillid til branchen.
- bidrager til yderligere regulering og bureaukrati, der ikke nødvendigvis kommer slutbrugerne til gode i sidste ende.
- giver ministeren beføjelser efter lovens ikrafttrædelse, som betyder, at råderum og mandat til ministeren udvides væsentligt på afgørende og kritiske faktorer for branchen. Det udfordrer de demokratiske processer på grund af manglende gennemsigtighed og tydelighed i lovforslaget, der gør det svært for interessenternes mulighed for at arbejde seriøst og grundigt med et høringssvar.

Vi uddyber vores betragtninger nedenfor, og vores samlede anbefalinger til justeringer til lovforslaget fremgår af afsnit 8.

2. Forståelsen af varmetransmissionselskabernes afgørende rolle for forsyningsikkerheden er essentiel

Fredericia, Kolding, Middelfart og Vejle Kommune ejer i fællesskab TVIS I/S. Modsat et lokalt fjernvarmeselskab (distribution) er TVIS I/S Trekantområdets Varmetransmissionselskab, der sikrer varme til fjernvarmeselskaberne og er dermed ejer af kritisk infrastruktur.

Det er vigtigt at forstå, hvilken afgørende rolle varmetransmissionselskaber, som TVIS, spiller, når de reelle risici og konsekvenser af lovforslagets indførelse af dels forbrugerprisloftet for fjernvarme dels selskabsgørelsen vurderes.

Gennem snart 40 år har TVIS samarbejdet med fjernvarmeselskaber og lokale virksomheder, på tværs af kommunegrænser. TVIS er et hvile-i-sig-selv-selskab, hvor TVIS' primære formål har været, og fortsat er, at sikre høj forsyningsikkerhed af fjernvarme ved at udnytte varmeressourcer så effektivt og miljøhensynsfuldt, som muligt. På den måde har fokus været at sikre så lave varmepriser som muligt på den ene side og på den anden side

understøtte den grønne omstilling – i sidste ende til gavn for slutbrugerne. For at leve op til formålet er og bliver der investeret i samfundskritisk infrastruktur fra TVIS' side. Selv store fjernvarmeselskaber vil ofte ikke påtage sig opgaven, investeringerne og dermed risikoen ved etablering af tværkommunal infrastruktur.

Det har gennem alle årene været muligt at bevare dette perspektiv, og til alle tider at være fremsynet, bl.a. fordi TVIS er etableret som et S60-selskab. TVIS har ikke fra de fire kommuners side været sat i verden med profit for øje – men med ønsket om et samfundsansvar, hvor en høj forsyningssikkerhed sikres, hvor miljøhensyn vejer tungt, hvor overskudsvarme fra industrien udnyttes bedst, hvor det tværkommunale samarbejde og villigheden til at investere og etablere tværkommunal infrastruktur spiller en afgørende rolle, bl.a. for til alle tider at kunne imødegå samfundsøkonomiske tendenser, udenrigspolitiske skiftende dagsordner og geopolitiske hensyn. Senest er der under Ukraine-krisen sket en stor udbygning af infrastrukturen for at medvirke til gasudfasningen. Det er i sådanne sammenhænge fordelene ved S60-selskaber træder tydeligt frem. Det er derfor af så afgørende vigtighed, at den kritiske infrastruktur kan forblive i offentligt ejerskab gennem I/S-selskabsformen.

3. Manglende gennemsigtighed omkring fastsættelse af prisloft er problematisk

Med lovforslaget skal der fra 1. januar 2025 indføres et nyt forbrugerprisloft for fjernvarmen, som i 2025 fastsættes af Energistyrelsen, herefter af Forsyningstilsynet.

Vi anerkender, at der kan være gode argumenter for indførelsen af et prisloft på forbrugersiden, herunder åbenhed og gennemsigtighed, som et prisloft kan bidrage til.

Det er dog problematisk, at der stilles forslag om at indføre et forbrugerprisloft, uden at der nærmere redegøres for, hvorledes dette prisloft fastsættes. Prisloftet og fastsættelsen heraf er af så afgørende karakter for branchen som helhed, at vi har svært ved at finde på argumenter, der kan tale for rimeligheden af dette. Hvis ministeren udnytter en hjemmel, forventes prisloftet at blive baseret på data fra teknologikataloget eller varmepumpepuljen. Det er i sig selv uhensigtsmæssigt, fordi prisloftet i givet fald vil baseres på forældede data og definitioner.

Med det foreliggende lovforslag er det uvist på hvilke vilkår forbrugerne kan udtræde. Hvilken betydning får det reelt for kommunegarantierne? Hvilken betydning får det konkret for forbrugerne, herunder de forbrugere, der vælger at blive længere og først udtræder blandt de sidste?

Det er uholdbart at fremlægge forslag om at indføre et forbrugerprisloft uden at metode, forudsætninger, datagrundlag, alle økonomiske forhold mv. er beskrevet, og som sikrer, at det baseres på forhold, der afspejler de virkelige forretningsmæssige betingelser og vilkår, der gør sig gældende.

4. Prisloftet har afgørende betydning for branchen som helhed, herunder branchens troværdighed

Såfremt prisloftet ikke afspejler virkeligheden, vil en række selskaber og branchen som helhed højst sandsynligt blive udstillet negativt, da der er risiko for, at prisloftet ikke kan overholdes af alle.

Yderligere har Staten pålagt kommunerne at udarbejde varmeplaner, der bidrager til udfasning af den fossile gas. Disse nye fjernvarmeområder er af helt naturlige årsager dyrere end eksisterende områder. Dette bidrager yderligere til en risiko for, at kommuner og de involverede fjernvarmeselskaber fremstår utroværdigt.

Vi er af den opfattelse, at de kommunale varmeplaner skal medvirke til såvel udfasning af gas og øge den nationale forsyningssikkerhed. Nærværende lovgivning risikerer at få den modsatte effekt.

Forslaget udfordrer generelt forsynings sikkerheden og infrastrukturen – herunder selskabernes villighed til investeringer og udbygning af infrastrukturen, da der med det foreliggende forslag bliver lagt en væsentlig ubekendt og risiko ned over branchen.

Lovforslaget lægger op til, at Forsyningstilsynet årligt skal offentliggøre oversigter over selskaber med en beregnet forbrugerpris, der overstiger forbrugerprisloftet, og disse selskaber er efterfølgende underlagt skærpet regulering. Vi har svært ved at forstå, at en sådan gabestok skal bibringe til et konstruktivt samarbejde omkring forsynings sikkerhed til forbrugerne, herunder ophævelse af forbrugernes tilslutningspligt. Nuancerne udestår, og forslaget kan opleves som en grundlæggende mistillid fra Statens side, hvilket vi ikke kan tro er hensigten.

5. Udemokratisk at afskære for klagemulighed

Med det udsendte lovforslag afskæres klagemuligheden til Energiklagenævnet vedrørende forbrugerpriserne. Med udgangspunkt i de ovenfor anførte problematikker vedrørende fastsættelsen af forbrugerprisloftet for fjernvarme vurderes det urimeligt og udemokratisk at afskære denne mulighed.

6. Selskabsgørelse til A/S eller ApS er en unødvendig overregulering og særlig problematisk hvad angår transmissions selskaber

Der er fra Statens side sket lovændringer, der indebærer selskabsgørelse af en række kommunale områder, senest på affaldsforbrændingsområdet. Det kan til tider være svært at finde rationale bag selskabsdannelserne og reel dokumentation på, at der har været positive effekter ved øvelsen. Nu er turen kommet til varmforsyningsområdet. Selskabsdannelse vil med stor sandsynlighed indebære ekstra udgifter, som påføres varmforsyningerne. Dels transitionsudgifter (engangsudgifter) dels øgede årlige driftsudgifter, da selskabet skal udskilles fra kommunen. Det betyder bl.a., at selskabet ikke længere kan anvende kommunens forskellige systemer, revision mv. Det er forhold, der med stor sandsynlighed vil øge priserne, som forbrugerne i sidste ende skal dække, og som vil presses yderligere af forbrugerprisloftet for fjernvarme. Vi anser det som en unødvendig overregulering med øgede udgifter og bureaukrati til følge.

Med lovforslaget indeholder kravet om selskabsdannelse nu også varmetransmissions selskaber. Det vækker stor forundring og overraskelse, at varmetransmissions selskaber også skal selskabsgøres. Det har ikke været en del af forarbejdet og de pågåede drøftelser og dialoger med branchen. Det er rigtig svært for os at finde de gode argumenter for denne drejning. Som nævnt tidligere anser vi det som en afgørende kommunal opgave at udnytte og udvikle varmetransmissionsnettet for derigennem kontinuerligt at understøtte den grønne omstilling, gasudfasningen og forsynings sikkerheden som helhed. Det er helt essentielt, at kommunerne fortsat kan drive denne opgave i SØD selskaber. Alt andet lige øges risikoen for, at der kan sælges ejerandele til private virksomheder og i tilfælde af konkurser, kan der blive tale om vidtrækkende konsekvenser. Et andet forhold, der er vigtigt at have for øje, er kapital selskabers villighed til at bidrage til den grønne omstilling, når det helt overordnede formål er at skabe værdi for ejerkredsen.

7. Unødvendigt med krav om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer

Baggrunden, formålet og målet med at stille krav om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer fremgår ikke tydeligt i lovforslaget. Det er heller ikke et krav, der er stillet til bestyrelserne i de kommende selskaber inden for affaldsforbrændingsområdet.

Indførelsen af dette krav understøtter opfattelsen af en mistillid. Det er vi noget undrende overfor. Vi er af den oplevelse, at der i de kommunalt-ejede selskabers bestyrelser foregår et professionelt arbejde. Det indbefatter også en vurdering af, hvorvidt det kan bidrage positivt at have eksterne medlemmer i bestyrelserne. Det er netop derfor, at det kan konstateres, at der

allerede i dag er uafhængige eksterne deltagere til stede i bestyrelser rundt omkring. Det behøver der ikke blive reguleret omkring.

Bestyrelsens rolle kan være forskellige i et A/S og ApS sammenlignet med et S60-selskab. I et A/S eller ApS skal bestyrelsen agere og træffe beslutninger ud fra, hvad der tjener virksomheden bedst. Tilsvarende rolle spiller bestyrelsen ikke udelukkende i et S60-selskab, hvilket netop betyder, at varmetransmissionsselskaber, som TVIS, kan udføre et arbejde på tværs af kommunegrænser, som måske ikke i udgangspunktet nødvendigvis tjener virksomheden bedst isoleret set – men set med de større samfundsmæssige briller er der faktorer, der vægter højere, som f.eks. klima, forsyningssikkerhed, uafhængigheden af gas mv, der godtgør investeringer og forretningsmæssige beslutninger.

8. Vores samlede anbefalinger

På baggrund af ovenstående anbefaler vi følgende ændringer:

Forbrugerprisloft på fjernvarme

- Metode og forudsætninger til beregning af prisloftet skal beskrives og fastlægges, og ny høringsrunde gennemføres inden vedtagelsen af lovforslaget.
- Metoden skal tage udgangspunkt i et aktuelt datagrundlag og matche alle de forhold, der gør sig gældende i dag, set fra forbrugerens side.
- Metoden skal tage højde for udtrædelsesvilkår samt samtlige omkostninger, så det afspejler de faktiske forhold og dermed ikke et niveau, som får en teoretisk karakter.

Der opfordres kraftigt til at inddrage branchen i denne øvelse.

Selskabsgørelse

- Der stilles ikke specifikke krav til selskabsform - I/S, A/S eller ApS. Lad det være et frit valg.
- Ønskes selskabsgørelsen med krav om A/S eller ApS fastholdt anbefales som et minimum, at varmetransmissionsselskaber, som TVIS, fortsat kan organiseres som I/S. I dette tilfælde skal der ikke være krav om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer.

Lovforslag generelt

- Forslag til lovændringer skal fuldt ud beskrives og konkretiseres, således der er gennemsigtighed og mulighed for at vurdere de reelle konsekvenser i forbindelse med høringsprocessen, og inden lovforslagets behandling. Det er problematisk, at grundlæggende rammevilkår kan fastlægges af ministeren efterfølgende.

Vi vil følge den videre proces med stor interesse, og vi står naturligvis til rådighed for nærmere uddybning.

Med venlig hilsen

21/8-24

Dato Christian Bro
Borgmester, Fredericia Kommune

21/8-24

Dato Johannes Lundsryd Jensen
Borgmester, Middelfart Kommune

21/8-24

Dato Knud Erik Langhoff
Borgmester, Kolding Kommune

21/8-24

Dato Jens Ejner Christensen
Borgmester, Vejle Kommune

Energistyrelsen
Att. Camilla Teilmann
Center for Forsyning
cte@ens.dk akmn@ens.dk varme@ens.dk

Dato
22. august 2024

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsligtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Journalnummer 2024-7178

Vedr. Bekendtgørelse om et prisloft og maksimalpris for opvarmet vand eller damp fra affaldsforbrændingsanlæg.

Frederiksberg Forsyning har modtaget ovenstående høring og takker for muligheden for at kommentere den kommende bekendtgørelse. Også positivt med en lang høringsperiode som giver mulighed for at sætte sig ind i udkastet og dets konsekvenser.

Generelle kommentarer

Det er positivt at forslaget sigter mod at indføre en simpel model for etablering af et prisloft. Det bliver interessant at se, om en sådan model holder, når der tages hensyn til regionale forhold samt behovet for investeringer i en mere bæredygtig fjernvarmesektor. Begge dele kan øge et selskabs omkostninger og i en simpel model få det til at se ineffektivt ud. Det er ikke ønskeligt at en simpel prisloftsmodel spænder ben for nødvendige investeringer i den grønne omstilling af Danmark. Som eksempler kan nævnes at indførslen af varmepumper til overskudsvarme, varmelagre eller lignende tiltag som er nødvendige i den nuværende situation, i en årrække vil kunne betyde øgede omkostninger i indkørselsperioden.

Idet der med den nye prisloftsregulering er mulighed for at Forsyningstilsynet kan træffe afgørelser med store implikationer for varmeselskaberne, virker det meget indgribende at afskære selskabernes klageadgang. Særligt når man henser til at en konsekvens vil være ophævelse af tilslutningskravet, som i nogle tilfælde – som forslaget selv erkender – vil kunne være ekspropriation. Derfor bør der også være en liste over hændelser som i hvert fald vil betyde en genoptagelse selvom der i forslaget på side 116 angives at ” *Det vil ikke være hverken hensigten eller muligt at fastlægge nærmere, hvornår sådanne helt særlige omstændigheder vil kunne foreligge.* ” Det er Frederiksberg Forsynings opfattelse, at det er både nødvendigt og muligt at opstille en liste over forhold som vil betyde genoptagelse. Det vil være forvaltningsretligt betænkeligt at undlade en sådan opstilling.

Prisloft

Der er en række forhold som der skal være en håndtering af indenfor prisloftet.

Frederiksberg Forsyning A/S
Stæhr Johansens Vej 38
2000 Frederiksberg

Tlf.nr 38 18 50 00

ff@frb-forsyning.dk
www.frb-forsyning.dk
CVR-nr. 28500769

- en virksomhed i
Frederiksberg Kommune

En repræsentativ opgørelse af individuel varmforsyning vil reelt kunne sammenlignes med varmeselskabets omkostninger. Derfor skal begge prisberegninger omfatte etableringsomkostninger, drift og reinvesteringer for en sammenlignelig periode. Indkøb og et års drift af en individuel varmepumpe skal kunne sammenlignes med etablering og drift af et fjernvarmenet, som har en længere investeringshorisont.

I forslagens beskrivelse af konsekvenserne af et prisloft (side 107ff) er det ikke helt klart hvad rækkefølgen af konsekvenser er. Er det korrekt forstået at såfremt et varmeselskab efter en treårig periode ligger over gennemsnittet, skal der udarbejdes en plan for nedbringelse af priserne, som har en treårig varighed og der først derefter træffes afgørelse om at ophæve tilslutningskrav af forsyningstilsynet? Denne proces vil give mulighed for at implementere tiltag som vil styre selskabet i en anden retning, uden at sætte forsyningssikkerheden over styr.

Det bør dog overvejes hvordan en plan for nedbringelse af varmeprisen spille sammen med efterfølgende investeringer i grøn omstilling eller forbedringer i forsyningssikkerheden. Det er vigtigt at prisloftet ikke kolliderer med nødvendige investeringer.

På s. 107, afsnit 5 overvejes det om det er nødvendigt at foretage en partshøring af det omfattede varmeselskab. Da der efter Frederiksberg Forsynings opfattelse er tale om en bebyrdende afgørelse må det være nødvendigt at foretage en partshøring.

Byer med gammel bygningsmasse vil ikke nødvendigvis have en lige så høj effektivitet, grundet gamle installationer, som byer med nyere byggeri. Denne forskel tager prisloftsberegningen ikke umiddelbart højde for. Det kan være en mulighed ikke at medtage indtægter fra incitamentsafregning i beregningen af fjernvarmens prisloft for at kompensere herfor.

Der er behov for en meget klar beskrivelse af hvad de fremtidige to prisopgørelser (prisstatistik og prisloft) for fjernvarmen er udtryk for, da der er en betydelig risiko for forvirring hos kunderne som følge af brugen af to forskellige regnemetoder. Afhængig af kundesammensætning og takststruktur vil de to metoder ikke nødvendigvis vise det samme for et specifikt fjernvarmeselskab. Vi henviser i øvrigt til Dansk Fjernvarmes høringssvar generelt og især i forhold til de signaler, prisloftet sender.

Udtrædelsesgodtgørelse

Udtrædelsesmuligheden i lovforslaget skal bruges med stor omtanke og sandsynligvis begrænses yderligere end det foreslåede for at undgå en ond cirkel. Sanktionen må ikke stille dem som forbliver i fjernvarmen værre, og det må ikke betyde at fornuftige investeringer i grøn omstilling eller forsyningssikkerhed aflyses. Danmarks position som et af de førende lande indenfor fjernvarmeteknologier må ikke sættes over styr.

I forhold til overvejelserne vedrørende ekspropriation (s.23) er det Frederiksberg Forsynings opfattelse at med mindre et fjernvarmesystem er fuldstændigt afskrevet, vil der være et værditab forbundet med administrativt at fjerne tilslutningspligten for dele eller hele af selskabets kundegrundlag.

På side 25 første afsnit og side 26 tredje afsnit er der overvejelser om hvornår der kan kræves en udtrædelsesgodtgørelse. Det skal hertil bemærkes at

kapacitetsomkostninger ikke blot er varmeproduktion men også investeringer i nettet. Beregningen af beløbet må gå ud fra at det er omkostningerne hvis alle forbrugere vil afkobles og ikke bare en. Beregningen skal sikre, at det ikke kan betale sig at forlade festen tidligt og efterlade dem som ikke har råd til udtrædelse og fraskæring med en endnu større regning. Det vil typisk være dem, som er udsat økonomisk som, er tilbage frem for dem, som har råd til at tage omkostningerne inden for deres økonomiske råderum.

Koncerninterne aftaler

Det er helt centralt at reglerne vedrørende koncerninterne aftaler bliver tæt på identiske med allerede eksisterende regler om transfer pricing. Det må betyde at den dokumentation som godkendes i dag af revisor kan genbruges til dokumentation af koncerninterne aftaler. Det bør være tydeligere hvilke sektorspecifikke forhold, der tænkes på jf. afsnit to på s. 93. Hvis dette ikke belyses, vil det ikke være muligt for varmeselskaberne at kende deres retsstilling på området.

Venlig hilsen
Frederiksberg Forsyning A/S

Hans Martin Bayer Kühl
Chef for Energi og Miljø

Til
Energistyrelsen
Journalnummer 2024-7178

Sendt per mail til:
cte@ens.dk, akmn@ens.dk og varme@ens.dk

Dato
13. august 2024

Sagsnr.
13.03.00-K04-1-24

KLIMA OG NATUR

Torvet 2
3600 Frederikssund

Bank 4319-3430270303

Frederikssund Kommunes hørings svar vedr. Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (ENS Id nr.: 3636649)

Telefontid:

Mandag 09.00 - 14.00
Tirsdag lukket
Onsdag 09.00 - 14.00
Torsdag 09.00 - 14.00
Fredag 09.00 - 12.00

Kære Energistyrelsen

Nærværende hørings svar er et udtryk for administrationens synspunkter, og har således ikke været politisk behandlet i Frederikssund Kommune.

Allerførst vil vi gerne takke for muligheden for at afgive vores hørings svar.

Indledningsvis skal nævnes, at vi støtter op om KL's hørings svar, og pointerne deri.

Det ses af hørings materialet, at ændrings forslagene er mange, og af meget omfattende karakter, som omhandler mange områder i den gældende Varmeforsyningslov. Ændrings forslagene er opdelt i 4 hovedemner.

- Et prisloft på forbrugerpriser på fjernvarme
- Krav om selskabsgørelse af kommunale selskaber og uafhængige
- Bestyrelsesmedlemmer Tilsyn med koncern og interesseforbundne aftaler
- Termonet

Frederikssund Kommune vil i dette hørings svar kun forholde sig til hovedpunktet om termonet.

Af hørings materialet foreslås følgende:

- Termonet vil ikke være omfattet af varmforsyningslovens bestemmelser for kollektive forsyninger.

Se øvrige åbningstider
på www.frederikssund.dk

-
- Termonet skal etableres og drives som en tilknyttet virksomhed i kommunale forsyningsselskaber, med begrænset ansvar, og med selskabsmæssig adskillelse fra forsyningen.
  - Borgere må godt oprette et A.m.b.a. med hovedformål for at etablere og drive et termonet, så længe det sker uden for lov om varmforsyning. (Ifølge høringsmaterialet, er der er dog usikkerhed om, hvorvidt private forsyninger kan etablere og drive et termonet som tilknyttet virksomhed. dette vil afhænge af en sag hos Forsyningstilsynet, som endnu ikke har taget stilling til dette).

Af høringsmaterialet fremgår Energistyrelsens syn om, at ovenstående "...
øger kommuners mulighed for at bistå lokalsamfund med den organisatoriske opgave med at etablere og drive anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, men uden mulighed for kommunal garantistillelse...".

Det er administrationens vurdering, at ovennævnte tiltag umiddelbart vil være i direkte modsætning til Energistyrelsens egen vurdering.

Vi mener, at ovenstående tiltag modarbejder borgernes muligheder, og kommunernes muligheder, for at etablere termonet med samme brugerbeskyttelse, og med samme finansieringsmuligheder, som ved traditionel fjernvarme. Af samme årsag mener vi, at dette i sidste ende modarbejder regeringens egne ønsker om at afvikle rumopvarmning med gas, særligt i de landsbyer, hvor traditionel fjernvarme ikke er muligt.

I Frederikssund Kommune er 5 landsbyer screenet, med i alt ca. 500 husstande, som viser gode muligheder for termonet løsninger. I kommunens varmeplan viser yderligere screeninger, at der er meget dårlige samfundsøkonomiske muligheder for traditionel fjernvarme i disse landsbyer.

Hverken den kommunale fjernvarmeforsyning, den private fjernvarmeforsyning eller de to eksisterende A.m.b.a. i to andre mindre landsbyer vil investere i termonet, når det er udenfor Varmeforsyningsloven. Det resulterer i, at borgerne selv skal projektere og finansiere disse projekter.

Hvis termonet ikke er under Varmeforsyningslovens bestemmelser for kollektiv forsyning, vil der heller ikke være krav om projektforslag, kommunal godkendelse og samfundsøkonomiske beregninger. Det vil sige, at kommunen ikke har nogle muligheder for hjælpe borgerne med at sikre et økonomisk sundt projekt. Dette vil igen øge risikoen for, at borgere kaster sig ud i økonomiske hasarderede projekter, som hverken tjener borgerne interesse om billig grøn varme, eller regeringens interesse i den grønne omstilling af rumopvarmning.

Med dette høringssvar ønsker vi at tilkendegive, at vi ser termonet som en teknisk kollektiv varmeløsning, og ønsker derfor at ligestille denne løsning med andre kollektive løsninger i Varmeforsyningsloven. På denne måde hverken favoriseres, eller underkendes, termonet lovgivningsmæssigt i forhold til andre kollektive løsninger.

Venlig hilsen

Torben Mølgaard Frandsen
Energiplanlægger

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

22. august 2024
DOKNR-45-1080
E-mail: flv@frinet.dk
Side 1 af 10

Energistyrelsen
Varme og affald

Sendt pr. mail:
cte@ens.dk
akm@ens.dk
varme@ens.dk (cc.)

Journalnummer: 2024-7178

Høringsvar vedr. høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI, takker for muligheden for at kommenterer på høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder).

Bemærkninger til lovforslaget

Det nye lovforslag vil bl.a. indføre et prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme for at beskytte forbrugerne mod for høje varmeregninger. Hvis ikke et fjernvarmeselskab kan konkurrere på prisen i forhold til en centralt fastsat pris for varmforsyning baseret på vedvarende energi - dvs. ikke inden for en periode på tre år kan holde den gennemsnitlige forbrugerpris under det gennemsnitlige prisloft for samme periode - vil der indføres tiltag mod den pågældende fjernvarmforsyning. Målet med prisloftet er at sikre kunderne billig varme, men der fokuseres på den enkelte kunde og ikke kunderne som helhed.

De danske fjernvarmeværker drives efter ”hvile i sig selv” princippet, hvilket allerede er en god beskyttelse for forbrugerne. Langt de fleste er A.m.b.a. hvilket betyder at de er ejet af forbrugerne. Det bør ikke være meget dyrere for forbrugerne at have fjernvarme og i de tilfælde bør det undersøges, hvorfor den er for dyr. Et prisloft synes ikke at være løsningen.

Ultimativt må det antages, at lovforslaget i sidste ende vil betyde, at de dyreste fjernvarmforsyninger vil blive lukket, så kun fjernvarme under prisloftet bevares i længden.

Prisloftets niveau foreslås sat ud fra omkostninger til køb og anvendelse af individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi. En standard luft-vandvarmepumpe vurderes ifølge lovforslaget pt. at være det foretrukne alternativ baseret på vedvarende energi for den gennemsnitlige husstand.

Målsætningen kan overordnet set være fin, men bør forudsætte, at der er fair konkurrence, og at prisloftet fastsættes som en langsigtet pris, tilpasset de lokale forhold. Lovforslaget rummer da også tiltag, der skal hjælpe selskaberne med at nedbringe priserne og blive mere konkurrencedygtige, f.eks. længere

FRI er medlem af

afskrivningsperioder, der bedre afspejler den tekniske levetid, som anbefalet af NEXT.

I FRI savner vi dog, at flere anbefalinger implementeres, og at der gennemføres et hovedeftersyn af den samlede regulering indenfor energiområdet for at sikre, at priser og rammevilkår skaber fair konkurrence og fremmer en samfundsøkonomisk grøn omstilling.

FRI anbefaler derfor, at eventuelle tiltag der vil fremme nedlukning af et fjernvarmeselskab, ikke gennemføres før end Kommunalbestyrelsen, som det er lovkrav i dag, har godkendt at fjernvarmeforsyningen grundet de særlige lokale og historiske forhold mv. ikke længere er økonomisk fordelagtig for samfundet og kunderne som helhed

Øvrige overordnede bemærkninger til lovforslaget:

Prisloft sender dårligt signal til forbrugerne

Ideen om et prisloft samt måden det kommunikeres på sender et dårligt signal og skaber usikkerhed hos forbrugerne. Den politiske iver efter at give forbrugerne frit valg kan føre til en negativ spiral, hvor forbrugere skifter væk fra fjernvarme på et løst grundlag.

Manglende fokus på overskudsvarme

Kollektiv fjernvarme er med til at drive den grønne omstilling. Der er rigtig mange uudnyttede overskudsvarmeressourcer og der kommer flere i fremtiden, fra Power to X, datacentre, biogasanlæg og fra den øvrige industri, der ønsker at energieffektivisere for at imødekomme krav fra regering, EU og deres kunder. Denne overskudsvarme kan udnyttes i fjernvarmenet. Alternativet er at den blæses af, hvilket koster yderligere elforbrug.

FRI mener, at der bør sættes fokus på, hvordan fjernvarmeselskaberne bedst muligt kan udnytte den overskudsvarme, der kommer fra de mange processer, der skyder op. Det vil give samfundet nogle billige CO2 reduktioner og en konkurrencedygtig varmeproduktionspris

Sammenlægning af mindre værker

En del af de værker, der blev bygget i forbindelse med naturgassens indtog i Danmark er grundlæggende for små. Der bør kigges på hvordan mindre værker kan lægges sammen. Ikke nødvendigvis fysisk, men i et tættere samarbejde, hvor der kan spares på administration og findes nogle stordriftsfordele.

Nye fjernvarmeprojekter

Det er ikke nødvendigt at indføre et prisloft for at forhindre nye usikre fjernvarmeprojekter. Der eksisterer allerede en fin lovgivning på områder, der, hvis den bruges rigtig, kan sikre forbrugerne. Politikerne bør i stedet se på de rammevilkår som varmegværkerne er underlagt. Derudover vil alle nye krav om indrapportering og lignende ende som stigninger i varmeprisen.

Dybdegående undersøgelser

Før der implementeres politiske tiltag, der rammer en hel branche, bør der gennemføres dybdegående undersøgelser af hvad det kræver, at få de varmekværker med den højeste varmepris på rette køl. En mulighed kunne være at lade Forsyningstilsynet bistå trængte værker.

Uddybning af problematiske forhold ved et prisloft

Nedenstående afsnit uddyber en række problematiske forhold ved et prisloft.

Ufleksibelt elforbrug er ikke vedvarende energi

Fjernvarmen er med til at balancere vores elnet. Ved at bruge store varmepumper og elkedler når elprisen er lav (der er overproduktion af el) så kan der produceres varme til fornuftige priser. En del af den varme lagres i akkumuleringstanke. Når elprisen stiger igen, f.eks. i dagtimerne og hen mod aften, eller hvis der ikke er billig el fra vind eller sol, så står varmepumpen stille og varmekværket trækker på den varme, der blev produceret tidligere. Individuelle varmepumper kan som udgangspunkt ikke drives på samme måde.

En husstands-luft-vand-varmepumpe vil i perioder af året med høje elpriser ikke modtage marginal-el baseret på vedvarende energi. Den mest kritiske del af disse perioder er populært illustreret som perioder om vinteren med et stabilt højtryk over Nordeuropa, hvor vinden ikke blæser, og leverancen fra solcelleanlæg er beskednen, hvorfor den marginale el i markedet typisk vil blive produceret af de mest ineffektive kul- og gasfyrede kraftværker i udlandet, der ikke udnytter varmen. Sådanne værker vil i bedste fald levere den dyre el til Danmark fra Tyskland eller England. I værste fald vil det ufleksible elforbrug fra de små varmepumper, der ikke kan afkoble, fremskynde tvangsafkobling af el-kunder. Denne frygtede periode er velkendt og hedder på tysk ”dunkel-flaute”.

FRI anbefaler derfor, at Energistyrelsen beder Energinet lave en dybdegående redegørelse for denne problematik, samt fordele ved fjernvarmens fleksible elforbrug i forhold til de individuelle varmepumpers ufleksible elforbrug for det samlede energisystem

Elnetforstærkninger er nødvendige

Der er en ukendt meromkostning i at forstærke elnettet, hvis hele fjernvarmeområder lukker ned og massivt skal erstattes af individuelle luft-til-vand-varmepumper. I meget kolde perioder hvor varmepumper automatisk omkøbes til ren el drift med væsentlig lavere energieffektivitet til følge, forøges behovet for elnetforstærkninger. Denne meromkostning vil derimod ikke være væsentlig, hvis individuelle luft-til-vand-varmepumper kun etableres spredt og i begrænset omfang. Hvis hele fjernvarmeområder lukker ned, vil elsystemet stå i en helt anderledes situation og lukning af fjernvarmeinfrastrukturen i sig selv kan desuden påføre forbrugerne som helhed ekstra omkostninger.

Nuværende elpriser i Energistyrelsens samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner tager højde for forstærkninger i elnettet, men vi mener ikke, at dette er tilstrækkeligt til at dække de reelle omkostningerne, hvis et helt område skal forsynes med individuelle varmepumper.

FRI anbefaler derfor, at omkostninger til evt. at omlægge hele forsyningsstrukturen indregnes i et prisloft

Miljølovens krav om støjgrænser

Miljøloven har klare grænser for støj i naboskel, men i dag håndhæves disse grænser kun med tilbagevirkende kraft for de små varmepumper, hvis naboer klager. Det er der mange eksempler på både for eksisterende og nye bebyggelser, og for små såvel som større varmepumper i byggerier over 250 kW, som ellers er omfattet af Varmeforsyningslovens krav om projektkodkendelse og dermed følgende VVM-screening. Der er desuden eksempler på, at støjen fra mange varmepumper i rækkehusbebyggelser kan forstærke hinanden (en såkaldt cikadeeffekt). Så længe individuelle luft-til-vand-varmepumper kun etableres spredt og i begrænset omfang, kan disse begrænsede støjklager håndteres med gældende praksis, men hvis hele bydele konverteres fra fjernvarme til husstands- eller bygningsbaserede varmepumper, vil støj blive en alvorlig udfordring.

Her vil der blive tale om en situation, hvor praksis må ændres og hvor miljølovens krav om screening og miljøkonsekvensvurdering inddrages. Således gælder det i dag, at hvis varmepumpen installeres hos en større forbruger med en samlet kapacitet over 250 kW, som i lighed med fjernvarmen, defineres det som et kollektivt varme-forsyningsanlæg, hvorfor miljølovens krav om screening og miljøkonsekvensvurdering træder i kraft.

I tæt bebyggelse med f.eks. rækkehuse, er individuelle luft-til-vand-varmepumper ofte problematiske ud fra støjhensyn, og det bliver nødvendigt med små fællesanlæg eller lodret jordvarme. Her betyder, at et prisloft ud fra en standard luft-til-vand-varmepumpe ikke må anses for relevant.

FRI anbefaler derfor, at der ikke gennemføres tiltag, der leder frem mod lukningen af en fjernvarmeforsyning før end en VVM-screening har godtgjort, at individuelle varmepumper til alle bygninger er et miljømæssigt acceptabelt alternativ og, at eventuelle meromkostninger til støjforanstaltninger eller lodret jordvarme indregnes i prisloftet

Et prisloft vil hæmme den innovative udvikling

Fjernvarmen har hidtil været reguleret uden prisloft, hvorved forbruger- og kommunalt ejede selskaber har haft incitament til at effektivisere til gavn for forbrugerne ved at udvikle og udnytte nye innovative teknologier. Nye

innovative løsninger giver mulighed for at sænke prisen på lang sigt, men der er også en risiko ved at være de første til at afprøve dem. Den afvejning foretager de demokratisk valgte bestyrelser på alle kunders vegne, og man kan indregne eventuelle meromkostninger i varmeprisen, hvis forventningerne til den nye teknologi ikke holder, eller der kommer uforudsete omkostninger. Et prisloft indebærer risiko for at uventede ekstraomkostninger ikke kan indregnes i varmeprisen, og det vil hæmme lysten til innovation. Se historien vedrørende barmarksværkerne i bilag 2.

Historisk set regnes fjernvarmen i Danmark som førende i verden med hensyn til innovative og effektive løsninger, der gavner den grønne omstilling og sænker forbrugerprisen, og samtidig har været værdifulde for den danske industri. Eksempler på dette kan ses i bilag 3.

I værste fald kan den langsigtede omkostningseffektivitet af fjernvarmesystemerne blive kompromitteret af et prisloft. En sådan udvikling vurderes at stå i modstrid med præambel (25) i det nye energieffektiviseringsdirektiv EED 2023/1791: *”At nå et ambitiøst energieffektivitetsmål kræver, at hindringer ryddes af vejen, med henblik på at gøre det lettere at investere i energieffektivitetsforanstaltninger”*.

FRI anbefaler derfor, at der ikke implementeres tiltag, der kan begrænse fjernvarmeindustriens evne til at udføre innovative tiltag

Profit til varmekunderne

Ejerne af fjernvarmeselskaberne må kun indregne en lav rimelig forrentning af eget eventuelle kapitalindskud i varmeprisen, hvilket harmonerer fint med, at de forbrugerejede og kommunalt ejede selskaber (det lokale demokratiske ejerskab) har som mål at sikre god varmforsyning til de lavest mulige priser på lang sigt. Varmeforsyningsloven definerer, hvilke udgifter der kan indgå i varmeprisen, og kun de nødvendige udgifter kan medregnes i tarifferne. Denne regulering har skabt et transparent billede af omkostningerne i fjernvarmesektoren, hvor overordnet omkring 72 % af omkostningerne ligger i produktion og 23% i distribution af varme, mens de resterende 5% dækker administration. De projekter, der ligger til grund for denne fordeling viser, at den primære fokus for fjernvarmeselskaberne er at energieffektivisere, udvikle og billiggøre varmeproduktionen.

FRI anbefaler derfor, at der ikke gennemføres tiltag, der leder frem mod lukningen af en fjernvarmforsyning før end det i kommunens varmeplanlægning er godtgjort, at der ikke kan peges på effektiviseringstiltag, som vil sænke varmeprisen

Prisloftet er problematisk i forhold til energieffektivitet først princippet

En anden udfordring for prisloftet er, at det nye energieffektivitetsdirektiv EED 2023/1791 introducerer »energieffektivitet først« som et grundlæggende princip i EU's energipolitik, og giver dette princip juridisk status for første gang med det formål at styrke medlemsstaternes ambition om energieffektivitet i alle sektorer, inklusive i varmeforsyningssektoren. Energieffektivitetsløsninger bør derfor ifølge direktivet betragtes som det første alternativ i planlægnings- og investeringsbeslutninger ved fastsættelsen af nye regler for forsyningssiden og på andre politikområder. Anvendelsen af princippet bør også støtte investeringer i energieffektive løsninger, der bidrager til de fælles miljømål. Selvom princippet er baseret på omkostningseffektivitet, har dets anvendelse mere vidtrækkende konsekvenser fra et samfundsmæssigt perspektiv. Disse konsekvenser kan variere afhængigt af omstændighederne og bør ifølge direktivet evalueres omhyggeligt i cost-benefit-analyser, der tager højde for de mange fordele ved energieffektivitet. Dette har placeret Danmark som en leder indenfor fjernvarme og energisektoren, hvilket er internationalt anerkendt. Se den udførlige forklaring i bilag 1.

Set i forhold til et prisloft, kan der antages et vist sammenfald mellem de mest energieffektive og de billigste fjernvarmesystemer. Men det er ikke nødvendigvis rigtigt, f.eks. i forbindelse med sektor-integration, hvor omkostninger, der er til gavn for en bredere energieffektivitet, kan - alt efter aftaleforhold - i en større eller mindre grad tilfalde fjernvarmebrugere. Det kan f.eks. være, at

- fjernvarmekunderne i deres varmepris bidrager til at opretholde en konkurrenceudsat men samfundsnødvendig affaldssektor gennem køb af affaldsvarmen.
- fjernvarmekunderne bidrager til den nødvendige stabilisering af elnettet ved at opretholde kraftvarmekapacitet i en konkurrenceudsat elsektor.
- fjernvarmekunderne i fremtiden kan bidrage til at sikre økonomien i kommende PtX-anlæg ved at købe anlæggenes overskudsvarme mv.

FRI anbefaler derfor, at der ikke gennemføres tiltag, der modarbejder direktivet om energieffektivitet og sektorkoblinger på tværs.

Foreningen af Rådgivende Ingeniører takker således for muligheden for at kommentere på og afgive høringssvar, og ser frem til den fortsatte dialog.

FRI står for uafhængig rådgivning.

FRI står for en bæredygtig samfundsudvikling.

FRI har videnbaserede meninger om samfundsudviklingen.

Med venlig hilsen

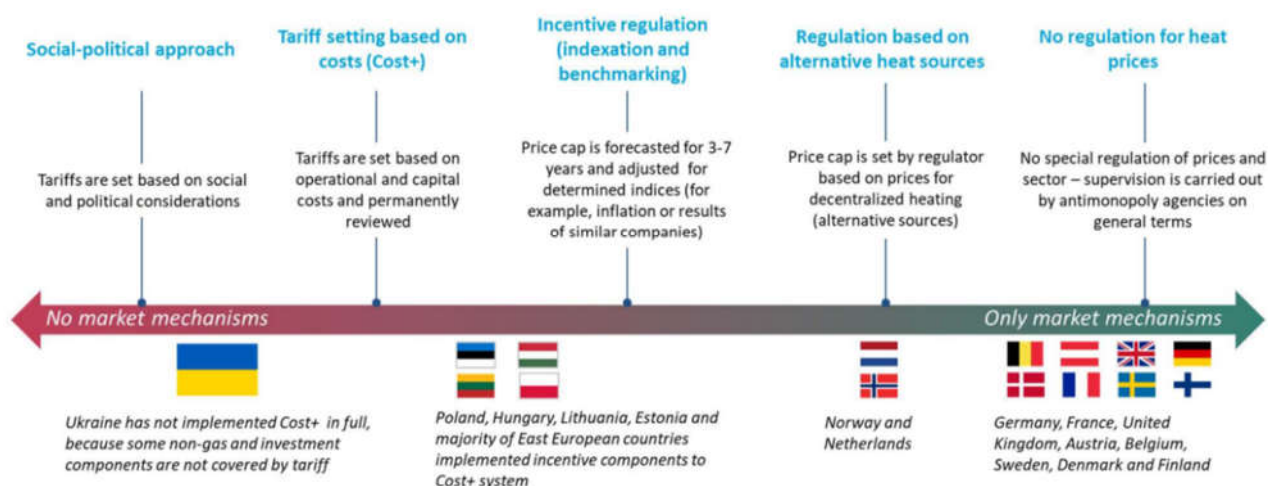
Frederikke Vorborg
Energi- og Klimapolitisk chef

Bilag 1 – Prisloftet passer ikke til Danmark som et foregangsland

Set i international sammenhæng er dansk fjernvarme et forbillede, og udlandet viser også stor interesse for hvilken dansk lovgivning og regulering, der har stået bag den internationale succes. I internationale analyser og rapporter fremhæves således det danske koncept. I f.eks. Verdensbankens rapport "Setting the agenda for further district heating reform in Ukraine" ESMAP 2019, fremhæves dansk regulering bl.a. med visning af nedenstående figur, hvor Danmark ligger i "1.division" sammen med andre førende fjernvarmenationer som Sverige og Finland.

Indføres prisloft, vil Danmark ryge ned i "2.division" sammen med Norge og Holland, hvor fjernvarme har en markedsandel på henholdsvis 2% og 5%.

Denne fremstilling bør imidlertid tilføjes endnu en dimension, nemlig ejerskabet for at give den fulde forståelse:

Fjernvarmen i Danmark har traditionelt været organiseret med lokalt demokratisk ejerskab, hvor alle nødvendige omkostninger kunne indregnes i prisen og hvor profit/underskud blev udloddet til forbrugerne i form justeringer i varmeprisen. Dette princip blev stadfæstet i Varmeforsyningsloven i 1979 og suppleret med krav om forkøbsret til forbrugere og kommuner ved evt. salg.

Sverige og Finland har haft samme princip med dominerende kommunale selskaber, som dog har haft mulighed for at indregne profit til kommunale ejere. Det har betydet at nogle kommuner har kapitaliseret denne ret og solgt til private selskaber. Flere, herunder Stockholm Kommune har dog fortrudt og tilbagekøbt, så ejerskabet er delt mellem kommunen og en pensionsfond.

Tyskland har haft samme princip som Sverige og Finland, hvor kommunale forsyningsselskaber har kunnet overføre midler fra f.eks. fjernvarme til trafik og svømmehaller. De har også oplevet en privatiseringsbølge, som ud fra erfaringerne er afløst af en tilbagekøbsbølge, f.eks. Hamborg. Modsat de tre skandinaviske fjernvarmelande har Tyskland været præget af dominerende el- og gasselskaber, der har hæmmet udbygningen af fjernvarme.

England er samme '1. division' som ovenstående lande i Verdensbankens opstilling, men England er i langt højere grad end Tyskland domineret af el- og gasselskaber, som sammenholdt med energipolitikken, har været medvirkende til en meget ringe fjernvarmedækning.

Eksempelvis er mange affaldsfyrede og biomassefyrede kraftværker placeret langt fra de byområder, der via fjernvarme kunne udnytte overskudsvarmen.

Bilag 2 – Historien om barmarksværkerne

Historien om barmarksværkerne værd at fremhæve, fordi den illustrerer, hvordan lovbindinger kan føre til høje fjernvarmepriser, mens produktionsfrihed omvendt er grundlaget for at skabe billig fjernvarme:

I slutningen af 1990'erne kom en række af de såkaldte barmarksværker med lokale gasfyrede decentral kraftvarme i økonomiske vanskeligheder på grund af et ugunstigt skift i energipriserne, dvs. højere priser på naturgas (som værkerne var bundet til ved lov) kombineret med lavere el-salgspriser i takt med liberalisering af elsektoren, men også fordi varmen fra kraftvarme-værkerne blev beskattet, som var der tale om varme fra et individuel gasfyr.

Da varmekunderne til barmarksværkerne også typisk var bundet til den dyre fjernvarme gennem tilslutningspligt, gav disse værker fjernvarmesektoren et generelt dårligt ry om alt for dyr varme, også selvom de udgjorde en forsvindende lille del af den samlede fjernvarme i Danmark, og at de bidrog ekstraordinært til at redde økonomien i det økonomisk nødlidende gasprojekt. Senere blev denne afgift nedsat svarende til en kedelvirkningsgrad på 125%, og de dyreste virksomheder fik lov til at etablere andre varmekilder end naturgas i begrænset omfang, hvilket lettede økonomien i nogen grad.

Bilag 3 – Innovative tiltag i fjernvarmesektoren

De præisolerede fjernvarmerør blev i 60'erne og 70'erne, (som alternativ til meget dyre og ineffektive betonkanaler), udviklet af en lokal smedevirksomhed i samarbejde med lokale fjernvarmeselskaber, der turde prøve nyt og måtte betale udviklingsomkostninger for de første fuldskalaforsøg. Heldigvis var teknologien moden i 1979, og verdens største fabrik for præisolerede rør ligger i den lille by, Løgstør, hvor det hele startede. I dag kan fjernvarmen takket være de præisolerede rør udbredes til et meget større marked, over lange afstande og med minimale nettab i Danmark og størstedelen af verden, der udnytter teknologien.

De store effektive digitaliserede fjernvarmetransmissionssystemer med store varmelagre, som især har været forudsætningen for at udnytte overskudsvarme fra elproduktionen og industri samt behandling af affald, blev i 80'erne udviklet i et tæt samarbejde mellem de store fjernvarmeselskaber, elselskaberne og private aktører. I dag er fjernvarmesystemet i Storkøbenhavn eksempelvis et "fyrtårn" for resten af verdens storbyer og bl.a. beskrevet i flere EU-rapporter.

Halmkedler til fjernvarme kraftvarme blev i 80'erne udviklet i tæt samarbejde mellem industrien og fjernvarmeselskaber, som bidrog med at afprøve forskellige teknologier i fuld skala med vekslende resultat. I dag er teknologien udviklet, overskudshalm, som ikke må afbrændes på marken kan udnyttes, og verdens største halmkedel, som står på Avedøreværket, skal snart have installeret anlæg til CO2 fangst.

Gasmotorer til decentral kraftvarme var ny teknologi i 90'erne, men efter afprøvning i de første anlæg, i bl.a. Ringe, blev teknologien, i samspil med varmelagre, meget hurtigt udnyttet af alle fjernvarmeselskaber, som kun havde naturgaskedler som primær forsyningskilde. I dag har disse anlæg en vigtig rolle med at levere el og varme, når elprisen er meget høj og den marginale elproduktion kommer fra ineffektive elværker i elmarkedet.

Storskala solvarme i fjernvarmen blev udviklet af små fjernvarmeselskaber i samspil med private aktører. I dag er solpanelfabrikationen flyttet til Østrig, men Danmark er fortsat kendt for udviklingen af de store anlæg.

Damvarmelagre blev ligeledes udviklet af små fjernvarmeselskaber i samspil med private aktører, og flere af selskaberne har måttet bære udviklingsomkostninger og uforudsete omkostninger. I dag er teknologien overført til flere lande, bl.a. Kina og Tyskland.

Store eldrevne varmepumper er udviklet og effektiviseret til storskaladrift og brug af flere varmekilder i fjernvarmen i et tæt samarbejde mellem leverandører og fjernvarmeselskaber, hvoraf flere selskaber har måttet betale for udviklingsomkostninger. I dag er flere danske industrier i front med udvikling af store varmepumper til fjernvarmen.

Effektiv integration af el fra sol og vind er udviklet af mange fjernvarmeselskaber i samarbejde med øvrige aktører i markedet, primært ved, at fjernvarmeselskaber med varmelagre, gaskraftvarme, elkedler og store varmepumper, indgår aktivt i elmarkedet med systemydelse og ved at udnytte energi, som ellers går til spilde i form af overskudsel ved nulpriser på el i elmarkedet eller i form af bortkøling af varme fra elproduktion ved høje elpriser i elmarkedet. Et prisloft og manglende incitament til at gennemføre denne vitale støtte til den grønne omstilling vil kunne afholde fjernvarmeselskaber fra at afholde langsigtede og risikable investeringer i eksempelvis reinvesteringer i gasfyret kraftvarme som back-up for vindenergien. I dag er Danmark førende med hensyn til smart integration af vind og sol, og har på rekordtid opbygget en meget stor elkedel kapacitet, ligesom en dansk industri nu er blandt de førende i verden med elkedler.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: Fuldmægtig Camilla Teilmann
Pr. e-mail: cte@ens.dk; akm@ens.dk cc: varme@ens.dk

21. august 2024

Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) – journalnummer: 2024-7178

Tak for muligheden for at kommentere denne høring. Vi har følgende bemærkninger:

§ 22 b, stk. 2 - beregning af forbrugerpris

Af det kommenterede lovforslag, side 103-104, fremgår, at den forbrugerpris, der skal sammenlignes med den gennemsnitlige omkostning til individuel varmforsyning, skal baseres på en simpel beregning, hvor indtægter i henhold til priseftervisningen divideres med varmesalg.

Denne relativt simple beregning medfører, at varmevirksomheder med en omkostningsbase, der i høj grad er baseret på historisk betingede forhold som fx dyre anlægsetableringer eller omkostningstunge langvarige varmeleveringsaftaler, ikke har mulighed for at rette op på, hvis deres forbrugerpris evt. ligger over den gennemsnitlige omkostning til individuel varmforsyning. Her virker modellen således ikke som et incitament til at blive mere effektiv – men varmevirksomhederne ser blot ind i ophævelse af tilslutningspligten, uden at de reelt i betydelig grad kan gennemføre tiltag for at afhjælpe dette (plan for nedbringelse af varmeprisen).

§ 2 h, stk. 5 – uafhængig revisor

I paragraffen er anvendt termen "uafhængig revisor". En revisor skal altid være uafhængig ved erklæringsafgivelse med sikkerhed. Det, der menes, er, som vi forstår det, en revisor, der ikke er revisor for det anlæg, der ansøges om udskydelse af selskabsgrørelse for. Vi anbefaler, at dette indarbejdes i loven eller i lovforarbejderne, så misforståelser undgås.

Vi står naturligvis gerne til rådighed, hvis vores bemærkninger giver anledning til spørgsmål eller uddybning.

På vegne af FSR – danske revisorer's Forsyningsarbejdsgruppe

Med venlig hilsen

Kasper Frølich Kristensen
Fagchef for revision og regnskab, statsaut. revisor

FSR – danske revisorer
Slotsholmsgade 1, 4. sal
DK - 1216 København K

Telefon +45 7225 5703
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Fynsland v/formand - Mikael Kristensen
Faldsledvej 10 – 5600 Fåborg – mobil: 2021 1959
mikael041259@gmail.com

Haastrup d. 22. august 2024

Til Klima-, Energi og Forsyningsministeriet
cte@ens.dk; akm@ens.dk med kopi til varme@ens.dk

Vedr. Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder), jr.nr. 2024-7178

I en tid hvor der af flere presserende årsager er stort pres på at få omlagt varmforsyningen fra særligt gas og olie til vedvarende energikilder, er det med forundring, at Fynsland kan konstatere, at ministeriet med det i høring sendte lovforslag vælger ikke at inkludere termonetløsninger i varmforsyningsloven.

Som paraplyorganisation for lokalrådene i Faaborg-Midtfyn Kommune, har Fynsland i samarbejde med kommunen gennem de senere år haft fokus på, hvordan omlægningen bedst kan ske for de enkelte husstande. Her har forundersøgelser udført i samarbejde med konsulentfirmaet Sustain vist, at termonet vil være den rigtige løsning for mindst 20 af kommunens landsbyer, hvor beregningerne af økonomien af ukendte årsager er landet noget mere positivt end de udgiftseksempler, som ministeriet er nået frem til i deres forarbejde til lovforslaget.

Det er Fynslands opfattelse, at termonetløsningen vil medføre en lang række fordele, som også anført af Sustain, herunder:

1. At termonet giver mulighed for at flere kan få en grøn varmforsyning. Det er vores opfattelse, at en række borgere i lokalsamfundene ikke vil være i stand til at etablere den grønne omstilling, som er sat som et fremtidigt krav. Her vil den kollektive løsning i form af termonet give flere mulighed for at konvertere deres nuværende gas- eller oliefyr til en grøn løsning.
2. Ingen støjgener idet der er tale om jordvarme. Lokalt opleves allerede i dag en række støjgener ved de omstillinger til individuelle luft til vand løsninger, som flere har valgt at få etableret. Jord til vand anlæg, herunder termonet, giver ikke den slags gener.
3. Muligheden for gratis køling, idet termonet kan levere passiv køling. En relevant fordel med de temperaturstigninger, klimaforandringerne forudsiges at ville medføre.
4. Termonet kan endvidere nedsætte behovet for øget el-infrastruktur grundet den højere COP-værdi, som vil belaste elnettet mindre end luft til vand varmepumper.

Disse fordele udelukkes med ministeriets foreståede ordlyd i § 2 stk. 5.: ”Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger”.

Hermed kan og skal termonet ikke godkendes efter varmforsyningsloven med deraf følgende tab af muligheder for, at termonet kan opnå kommunegaranti til lånoptagelse til anlæg og med tab af den forbrugertryghed, der ligger i, at et kollektivt varmforsyningsanlæg er omfattet af loven.

Med manglende mulighed for at stille kommunal lånegaranti vil termonet reelt blive lagt "i graven". Dels fordi, der er snævre grænser for tilladt omfang af tilknyttet virksomhed, men primært fordi kommerciel finansiering uden lånegaranti har vist sig meget vanskelig/umulig at opnå.

Fynsland skal på baggrund af ovenstående opfordre til at lovforslaget ændres, så termonet klart bliver omfattet af loven og landsbysamfundene derved får en bedre mulighed for at deltage i den nødvendige grønne omstilling. Det virker uhensigtsmæssigt, at varmforsyningsloven skal pege på bestemte teknologier, frem for at sikre rammer, der muliggør, at alle i Danmark får adgang til en sikker og bæredygtig kollektiv varmforsyning. De mindre lokalsamfund i Faaborg-Midtfyn kommune og resten af Danmark er formentlig nærmest ligeglade med, hvorledes varmen opstår. De vil bare have de samme muligheder for at få en tryk og bæredygtigt kollektiv varmforsyning, som borgerne i de større byer har.

Såfremt man fastholder lovforslaget, skal Fynsland opfordre til, at der på anden vis afsættes ressourcer til økonomisk at understøtte etableringen af termonet i en nogle forsøgslandsbyer, gerne her i kommunen, hvor flere landsbyer helt sikkert vil være interesserede, idet de allerede arbejder med energifællesskaber og ønske om termonetløsninger. På den måde vil man kunne indhente erfaringer med termonet i mindre lokalsamfund og få dokumenteret disse anlægs rentabilitet og værdi for den grønne omstilling.

Med venlig hilsen

Mikael Kristensen
Formand Fynsland

PS:

Høringssvaret har været sendt i høring i de 21 lokalråd, som i tre egnsbånd er samlet i Fynsland. Høringssvaret bakkes op af lokalrådene, hvis input er indarbejdet i ovenstående.

By, Land og Kultur

Mellemgade 15
5600 Faaborg

www.fmk.dk

Vedr. Bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (jeres j.nr. 2024-7178)

Dato: 22. august 2024

Sagsid.: 13.03.01-K04-1-24

Termonet

Faaborg-Midtfyn Kommunes Teknik og Miljøudvalg har d.d. drøftet lovforslaget og har bl.a. bemærkninger til forslaget om, at termonet eksplicit skrives ud af loven i stedet for det modsatte.

Kontakt

Chefkonsulent
Christian Tønnesen
Dir. tlf. +4572532051
Mail: chton@fmk.dk

Ministeriet foreslår i § 2 indsat et stk. 5. med følgende ordlyd: "Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger".

Hermed kan og skal termonet ikke godkendes efter varmforsyningsloven med deraf følgende tab af muligheder for, at termonet kan opnå kommunegaranti til lånoptagelse til anlæg og med tab af den forbrugertryghed, der ligger i at et kollektivt varmforsyningsanlæg er omfattet af loven.

Man har med lovforslaget ifølge lovbemærkningerne ubegrundet valgt at fastholde en oprindelig opfattelse af, at kollektive varmforsyningsanlæg alene kan være anlæg, der centralt producerer opvarmet vand, som distribueres ud til tilsluttede forbrugere via et fælles ledningsnet. Men termonet leverer også kollektivt energi til flere ejendomme, ligesom både traditionel fjernvarme og gasforsyning gør det. Man bør under indtryk af den teknologisk udvikling se positivt på termonet, som et kollektivt varmforsyningsanlæg, der leverer langt hovedparten af energien til opvarmningen direkte fra jordens varme, hvor der så decentralt hos forbrugeren opsættes en varmepumpe, som med et mindre supplerende elforbrug opgraderer energien til brugsvarme. En sådan definition vil være mere logisk og korrekt i forhold til, hvad termonet er.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at en kommune fortsat har mulighed for at understøtte etableringen af termonet. Det kan ske ved, at et forsyningsselskab som tilknyttet virksomhed til selskabets hovedaktiviteter i et selvstændigt (under-)selskab på rent kommercielle vilkår kan anlægge og drive et termonet.

Med manglende mulighed for at stille kommunal lånegaranti vil termonet dog reelt blive lagt "i graven". Dels fordi, der er snævre grænser for tilladt omfang af tilknyttet virksomhed, men primært fordi kommerciel finansiering uden lånegaranti har vist sig meget vanskelig/umulig at opnå.

En række konkrete forundersøgelser bl.a. for landsbyer i Faaborg-Midtfyn Kommune har vist, at termonet for en række mindre byer vil være et økonomisk attraktivt alternativ til andre opvarmningsformer. Beregningerne er således af ukendte grunde væsentligt anderledes end de eksempler på udgifter til termonet, som ministeriet har lagt til grund i forarbejderne til forslaget .

Lovforslaget vil skade omstillingen til grøn varme i landsbyer, der er for små til traditionel fjernvarme og som har en så tæt bebyggelsesstruktur, at individuelle luft-vand varmepumper er en dårlig løsning støjmæssigt og mange ejendomme har ikke areal til jordslanger til eget jordvarmeanlæg. Mange husstande i landsbyer har også vanskeligheder med at rejse finansieringen til egne varmepumper og det kan føre til yderligere affolkning af landsbyer.

Alene i Faaborg-Midtfyn kommune er der i størrelsesordenen 20 landsbyer, som vurderes at kunne have stor glæde af et termonet. En række af disse lokalsamfund har gennem flere år arbejdet på etablering af et termonet, men må opgive planerne, hvis lovforslaget vedtages som det er nu.

Teknik- og miljøudvalget opfordrer forligskredsen bag lovforslaget til at ændre det, så termonet klart bliver omfattet af loven.

Såfremt man fastholder lovforslaget, vil man opfordre til, at der i første omgang på anden vis afsættes ressourcer til økonomisk at understøtte etableringen af termonet i en nogle forsøgslandsbyer, så man kan indhente flere erfaringer med termonet og i dansk sammenhæng bedre få dokumenteret disse anlægs værdi for den grønne omstilling.

Prisloft på fjernvarme

Faaborg-Midtfyn kommune er også betænkelig ved lovforslagets bestemmelser om indførelse af et prisloft på fjernvarme. Vi kan godt se det problematiske for forbrugere, der er bundet til en fjernvarme i en situation, hvor selskabet drives med relativt høje omkostninger. Problemet ligger dog i de afledte bestemmelser om frisættelse af den enkelte forbruger fra eventuel en eventuel tilslutningspligt, uden en samlet realistisk plan for alternative løsninger dækkende alle de tilsluttede ejendomme. Situationen risikerer at efterlade mange husstande i en vanskelig situation, hvis forslaget ikke ledsages af bestemmelser, der tager hånd om en form for hjælp til dem, som ikke individuelt har praktiske eller finansielle muligheder for et alternativ.

Med venlig hilsen

P.u.v.

Søren Kristensen
Udvalgsformand, Teknik og Miljøudvalget.

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Sendt på mail til:

cte@ens.dk og akm@ens.dk med kopi til varme@ens.dk

22. august 2024

HØRINGSSVAR TIL UDKAST TIL LOVFORSLAG OM GENNEMSIGTIGHED I VARMEFORSYNINGSVIRKSOMHEDER (J.NR. 2024-7178)

Indledning

Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune og Gentofte Gladsaxe Fjernvarme I/S (herefter "Kommunerne og Serviceselskabet") takker for muligheden for at afgive høringssvar til udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsevirkomheder), som vi herefter vil kalde "lovforslaget".

Gentofte Fjernvarme og Gladsaxe Fjernvarme er kommunale varmforsyningsevirkomheder, der drives i hhv. Gentofte Kommune og Gladsaxe Kommune. Gentofte Gladsaxe Fjernvarme I/S er et kommunalt fællesskab etableret efter kommunestyrelsesloven og ejet af Gentofte Kommune og Gladsaxe Kommune. Det kommunale fællesskab er serviceselskabet for de to kommunale varmforsyninger.

Vi gør opmærksom på, at det grundet høringsfristen ikke har været muligt at få dette høringssvar politisk behandlet i de to kommuner.

Forbrugerprisloftet

I lovforslaget lægges der op til, at varmforsyningsevirkomheder, der leverer opvarmet vand til slutkunder, bliver underlagt et forbrugerprisloft på grundlag af omkostningerne til køb og anvendelse af individuel varmforsyning. Om en varmforsyningsevirkomheds pris ligger under forbrugerprisloftet, vurderes med udgangspunkt i den gennemsnitlige pris over tre år. Prisloftet beregnes på data fra Energistyrelsens Teknologikatalog eller Varmepumpepuljen. I beregningen vil efter forventning indgå omkostningerne til køb og installation af en varmepumpe, til drift og vedligehold af en varmepumpe og til el-omkostninger til brug af en varmepumpe.

Kommunerne og Serviceselskabet bemærker med hensyn til beregningsmetoden, at varmforsyningsevirkomhederne bliver udsat for unfair konkurrence. Forbrugerprisloftet fastsættes ikke med

udgangspunkt i de konkrete faktiske omkostninger for opvarmning med en individuel varmepumpe, men i de teoretisk mindst mulige omkostninger.

Det bør i højere grad sikres, at prisloftet afspejler de reelle omkostninger.

Der bør ved fastsættelse af prisloftet tages højde for lånemulighederne. Som minimum bør finansieringsudgifter til lån til varmepumpen indgå i beregning af prisloftet. Desuden vil et større brug af individuelle varmepumper kræve yderligere investeringerne i elnettet, og omkostningerne hertil bør afspejles i prisloftet.

Der tages desuden ikke højde for, at fjernvarme er underlagt en tung regulering, som bl.a. omfatter godkendelseskrav for projekter, en prisregulering med anmeldelseskrav og energioplysningskrav overfor forbrugerne. Fjernvarmevirksomheder er dermed pålagt flere økonomiske og administrative byrder end leverandører af individuelle varmepumper.

Af Klimaaftalen om grøn strøm og varme 2022 fremgår det, at samfundsøkonomikravet afskaffes i forbindelse med indførelse af prisloftet. Denne mindre byrdelettelse, som varmeforsyningsvirksomheder var stillet i udsigt, realiseres dog ikke i dette lovforslag.

At kravet om god samfundsøkonomi opretholdes, stiller herudover kommunerne over for et svært dilemma i forhold til opfølgning på Cirkulæreskrivelsen om kommunal varmeplanlægning og projektdokumentation, herunder anvendelse af de værktøjer, som kommunerne har til at gennemtvinge projekter for udrulning af fjernvarme. Kommunerne kan ikke undlade at godkende samfundsøkonomisk fornuftige fjernvarmeprojekter til udfasning af gas fra boligopvarmning. Kommunerne skal i henhold til cirkulæreskrivelsen endda sikre, at sådanne projekter bliver udarbejdet og gennemført. Det gælder også i tilfælde, hvor det er klart, at fjernvarmeprisen ikke vil kunne holdes under prisloftet.

Kommunerne og Serviceselskabet bemærker om konsekvenserne af ikke at overholde prisloftet, at det bør være tilstrækkeligt, at den pågældende varmeforsyningsvirksomhed underlægges et skærpet tilsyn. Vi er desuden positive overfor, at virksomheden skal udarbejde en tilpasningsplan, så mulighederne for forbedring undersøges.

Det tjener dog intet formål at offentliggøre en liste over varmeforsyninger, der ligger over prisloftet. En sådan offentlig blacklisting vil kunne påvirke hele sektoren negativt. Det kan give hele sektoren et dårligt ry, selv om de fleste forsyninger vil kunne overholde prisloftet, og at der er stor chance for, at forsyningerne, der ikke overholder prisloftet, stadig vil være billigere end boligejernes faktiske alternativ.

Forslaget vil i sin nuværende form modvirke de politiske ambitioner om at fremme udvidelse af og tilslutning til den kollektive forsyning. Offentliggørelse vil kunne sætte gang i en kundeflugt med risiko for, at priserne drives endnu mere opad. Desuden vil reguleringen kunne afholde varmeforsyningsvirksomheder fra at foretage investeringer, der kan forhøje varmepriserne, herunder til udrulning af fjernvarme, selvom investeringerne ville have været hensigtsmæssige i et langsigtet eller miljø-/klimamæssigt perspektiv.

Det fremgår af lovbemærkninger, at Forsyningstilsynet for den første gennemsnitberegning af varmeforsyningsvirksomhedens pris vil tage udgangspunkt i en periode på to år forud for lovens ikrafttræden. I henhold til Energistyrelsens præsentationen af den tekniske gennemgang af lovforslaget,

betyder det de facto, at forbrugerprisloftet vil få virkning med tilbagevirkende kraft. Sanktionerne kan anvendes, hvis en varmedistributionsvirksomheds gennemsnitlige pris i perioden 1. januar 2023-31. december 2025 har ligget over forbrugerprisloftet. Tilpasningsperioden vil i så fald løbe fra 1. januar 2027-31. december 2029. I og med, at forbrugerprisloftet for første gang udmeldes i efteråret 2024, vil virksomhederne ikke have mulighed for at indrette sig efter den nye regulering. Hvis det skal undgås, at reguleringen få virkning med tilbagevirkende kraft, skal den tre-årige periode, hvor prisen gennemsnitligt skal ligge under prisloftet, regnes fra lovens ikrafttræden 1. januar 2025.

Kommunerne og Serviceselskabet skal herudover bemærke, at distributionsvirksomheder vil kunne blive ramt af ændringer hos de produktionsvirksomheder, de modtager varme fra, uden at distributionsvirksomhederne har mulighed for at påvirke disse omkostninger. Der er en vis risiko for, at affaldsforbrændingsanlæg og andre varmeproducenter på baggrund af kravet om selskabsgørelse vil ændre deres afskrivningsprofil for at afskrive anlægssummen mest muligt inden fristen for selskabsgørelsen udløber. For distributionselskaberne betyder det, at de skal betale mere for køb af varme. Ændring af producenternes afskrivningsprofil kan derfor påvirke distributionsvirksomheders priser betydeligt uden, at det er udtryk for, at varmedistributionen er blevet mere eller mindre omkostningseffektiv og uden at distributionsvirksomhederne kan gøre noget ved det. Kravet om projektgodkendelse og god samfundsøkonomi kan desuden forhindre distributionsvirksomheder i at skifte produktionsselskab eller at etablere anden produktion.

Kommunerne og Serviceselskabet skal endvidere påpege, at den prisloftregulering, som lovforslaget lægger op til, ikke tager højde for de systemfordele, som fjernvarmen har i forhold til forsyningssikkerheden, ikke mindst i elsystemet. Individuelle varmepumper vil derimod typisk påføre elsystemet omkostninger. Prisloftreguleringen bør på en måde tage højde for fjernvarmens økonomiske fordele for det samlede energisystem og den belastning, som individuelle varmepumper medfører for det samlede system.

Kommunerne og Serviceselskabet finder afslutningsvis, at afgørelser i henhold til forbrugerprisloftsreguleringen bør kunne påklages til Energiklagenævnet. I lovforslaget afskæres klageadgangen til Energiklagenævnet, som ellers er klagemyndigheden i sager vedrørende prisregulering. Den foreslåede forbrugerprisloftregulering er meget indgribende og vil, som uddybet ovenfor, kunne påvirke de pågældende varmeforsyningsvirksomheder og hele sektoren meget negativt. Der er betydelig risiko for, at en placering på listen og ophævelse af tilslutningspligtens retsvirkninger vil medføre en kundeflugt med stigende varmepriser til følge. Det kan ikke udelukkes, at denne onde spiral ender med konkurs eller afvikling af den kollektive varmeforsyning i området.

Det er derfor vigtigt, at varmedistributionsvirksomhederne får samme adgang til at klage som ved andre afgørelser vedrørende varmeforsynings økonomiske rammer. Kommunerne og Serviceselskabet finder desuden, at en klage bør tilsættes opsættende virkning, så offentliggørelse og krav om udarbejdelse af tilpasningsplanen, og hermed påbegyndelse af tilpasningsperioden, udsættes til Energiklagenævnet har behandlet klagen. Retsvirkningerne af ikke-overholdelse af prisloftet er uoprettelige og bør derfor udsættes til klagenævnet har behandlet klagen.

Udtrædelsesgodtgørelse

Kommunerne og Serviceselskabet er positive overfor regulering af opkrævning af udtrædelsesgodtgørelse, så det bliver mere ensrettet og gennemsigtigt. Det er vigtigt, at kommende regulering af udtrædelsesgodtgørelse sikrer, at regningen for en enkel kundes udtræden ikke havner hos til de

tilbageblivende kunder. Ved udtræden skal en kunde således ikke kun betale de faktiske omkostninger, fx til afkobling af fjernvarmenettet, men også kompensere for de anlægsinvesteringer, som varmeforsyningsvirksomheden har foretaget til fjernvarmeforsyning af kundens ejendom. For at sikre de tilbageblivende kunder mod stigende varmepriser som følge af udtræden skal udtrædelsesgodtgørelsen både dække ejendommens andel i investeringerne i fællesanlæg (net og produktion) og i anlægsomkostninger til tilslutning af ejendommen til fællesanlæggene.

Maksimal afskrivningsperiode

Kommunerne og Serviceselskabet bakker op om tiltaget i Delaftale om opfølgning af klimaaf tale for grøn varme 2022 om at justere afskrivningsreglerne, så rørledninger fremover kan afskrives over maksimalt 45 år i stedet for den gældende maksimale afskrivningsperiode på 30 år. Vi skal bemærke, at ledningsnettets tekniske levetid vil være mere end 45 år. Fx er den tekniske levetid for vandselskabers ledningsnet i POLKA fastsat til 75 år. Afskrivningsperioden vil derfor med fordel kunne forlænges yderligere.

Kommunerne og Serviceselskabet skal dog bemærke, at tiltaget om forlængelse af afskrivningsperioden kun vil fungere efter hensigten, hvis lånebekendtgørelsen ændres samtidigt, så lånets løbetid kan forlænges tilsvarende. Afskrivningerne skal anvendes til at dække afdrag på lån. Vilklårene for de grønne investeringer i udrulning af fjernvarme forbedres derfor ikke, hvis de kommunale varmeforsyningsvirksomheder fortsat skal afdrage lånet til investeringerne på maksimalt 30 år.

Krav om selskabsgørelse og om to uafhængige bestyrelsesmedlemmer

Efter lovforslaget skal eksisterende kommunale varmeforsyningsvirksomheder senest 1. januar 2027 udskille deres varmeforsyning i et aktie- eller anpartsselskab. Desuden skal der som noget nyt være mindst to uafhængige medlemmer i kommunale varmeforsyningsvirksomheders bestyrelse (eller tilsvarende ledelsesorgan). Uafhængighedskravet skal opfyldes ved det førstkomende bestyrelsesvalg efter 1. januar 2025.

Ved at udskille varmeforsyningen i et kommunalt fællesskab, vil myndighed og drift være adskilt. For at sikre en klar adskillelse mellem myndighed og drift er det ikke nødvendigt, at kravet begrænses, så det alene kan opfyldes ved udskillelse i et aktie- eller anpartsselskab. Ved at ophæve denne begrænsning, så udskillelse også kan ske i et kommunalt fællesskab (et I/S), kan det undgås, at varmemeforbrugerne unødigt påføres store omkostninger.

Kravet om selskabsgørelse vil for det første medføre en række engangsudgifter, herunder til rådgiverbistand, økonomiske analyser, afgrænsning af virksomheden (kontrakter, forsikringer, fast ejendom mv.) og implementeringsomkostninger, som fx etablering af it-systemer. For det andet vil kravet medføre en betydelig forøgelse af de løbende udgifter, som skal betales over varmepriserne, jf. nedenfor.

Kommunerne og Serviceselskabet har optaget lån i KommuneKredit. Ved en kommunes eller et kommunalt fællesskabs lånoptagelse hæfter kommunerne direkte for de optagne lån. Ved udskillelse i et kapital selskab vil det fremover være en betingelse for lån i KommuneKredit, at ejerkommunerne stiller garanti for selskabernes lånoptagelse. Det er herved bl.a. et krav, at kommunerne opkræver en markedsmæssig garantiprovision. Desuden vil det nye selskab være skattepligtigt.

Dermed vil forslaget medføre en mærkbar og varende stigning i varmeprisen.

Fristen for opfyldelse af uafhængighedskravet er desuden unødigt byrdefuld. Det vil fx for Kommunerne og Serviceselskabet kræve, at der foretages en vedtægtsændring inden selskabsgørelse, medmindre selskabsgørelsen sker før den lovbestemte frist. Vedtægterne skal således ændres to gange, både i forbindelse med de nye krav til bestyrelsen og i forbindelse med selskabsgørelsen. Det vil være mere hensigtsmæssigt, hvis fristen for at opfylde kravet om uafhængige bestyrelsesmedlemmer var sammenfaldende med selskabsgørelsen.

Tilsyn med koncern- og interesseforbundne aftaler (krav om markedsmæssighed)

Lovforslaget indeholder et krav om, at aftaler, som en varmeforsyningsvirksomhed indgår med koncern- og interesseforbundne selskaber, skal indgås på markedsmæssige vilkår.

For det første er der tale om et mere vidtgående krav end de generelle transfer pricing regler. Kravet omfatter fx aftaler med tredjemand. Desuden afviger definitionen af koncern- og interesseforbundne selskaber fra de generelle definitioner. Det er uklart, hvorfor kravet for varmeforsyningsvirksomheder skal afviges og skærpes i forhold til de krav, der gælder for andre virksomheder og forsyninger, fx elforsyningsvirksomhed. At der stilles forskellige krav kan desuden besværliggøre sektorkobling og tværgående forsyningssikkerhed.

Kommunerne og Serviceselskabet antager for det andet, at kravet om markedsmæssighed ikke ændrer på varmeforsyningslovens prisregulering i øvrigt. Det vil sige, at levering af varmen fortsat skal overholde varmeforsyningslovens prisregulering i §§ 20, 20 b, 20 c og 20 e, også når der er tale om koncernintern levering eller levering til en interesseforbunden virksomhed. Kommunerne og Serviceselskabet antager desuden, at der fortsat vil være krav om, at levering af servicefunktioner fra en koncern- eller interesseforbunden virksomhed til en kommunalt ejet varmeforsyningsvirksomhed sker i overensstemmelse med §§ 20 og 20 b, sådan som det fremgår af varmeforsyningslovens § 2 f, stk. 5.

Det vil i så fald være hensigtsmæssigt, at dette fremgår udtrykkeligt af lovforslaget.

Kommunerne og Serviceselskabet står naturligvis til rådighed, hvis Energistyrelsen har spørgsmål til dette høringsvar.

Med venlig hilsen

Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune og Gentofte Gladsaxe Fjernvarme I/S

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet med Addo Sign sikker digital underskrift.
Underskrivers identitet er fysisk registreret i det elektroniske PDF dokument og vist herunder.
Alle tider er angivet i Universaltid (UTC).

Underskrivere

 Erhverv

Frank Gottlieb Bennetsen
Direktør
29b2efb5-1952-4955-8edf-71187beeca36
Gentofte Gladsaxe Fjernvarme I/S 2024-08-22 09:04:33Z

 Erhverv

Maj Green
By- og Miljødirektør, Gladsaxe Kommune
fbc15de3-e379-44ce-9c5f-c825cdd4427c
Gladsaxe Kommune 2024-08-22 09:55:12Z

 Erhverv

Marie Louise Madsen
Klima, Miljø og Teknik direktør
0c3f7897-bd3a-462e-98ef-04a598c5825a
Gentofte Kommune 2024-08-22 10:13:31Z

Dokumenter i transaktionen

Gentofte Kommune, Gladsaxe Kommune og GGF afgiver høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder.pdf SHA256: 44e66cb1b88b3da7e660d11589bd1c3b6308cc875d0fc2a669feffd3eaed5803

Dokumentet er underskrevet digitalt med Addo Sign sikker signeringsservice. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempelt med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i PDF dokumentet, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan verificeres dokumentets ægthed
Dokumentet er beskyttet med Adobe CDS certifikat. Når dokumentet åbnes i Adobe Reader, vil det fremstå som være underskrevet med Addo Sign signeringsservice.

Addo Sign identifikationsnummer: 199de26c-8bb0-4824-8e5e-9246a99d433f

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive høringsvar til Energistyrelsens høring over de foreslåede ændringer til Varmeforsyningsloven på baggrund af Klimaaftale om grøn strøm og varme af juni 2022 samt den hertil opfølgende aftale af 28. juni 2024.

Nedenstående høringsvar er opdelt efter de relevante hovedpunkter som de foreslåede ændringer i loven vedrører.

2.1. Prisloft for opvarmet vand til slutkunder og beregnet forbrugerpris for varmforsyningsvirksomheder og afskæring af klageadgang

Som det fremgår af aftalen fra både 2022 og den opfølgende aftale i 2024 er det en central politisk prioritet at have et strategisk fokus på forbrugerbeskyttelse, bl.a. i lyset af energikrisen og nødvendigheden af udfasningen af naturgas i boligopvarmning samt den grønne omstilling og fjernvarmens centrale rolle heri.

Green Power Denmark er enig i hensynet til forbrugerbeskyttelsen, som bør vægtes højt, samt nødvendigheden i at fremme den grønne omstilling i boligopvarmning, som hovedsageligt skal være ved enten via fjernvarme eller individuelle varmepumper. Her er det vigtigt, at vi får gode økonomisk solide fjernvarmeprojekter til gavn for forbrugerne og den grønne omstilling. Projekter med dårlig økonomi gavner ikke den grønne omstilling som helhed eller fjernvarmeselskaber, forbrugere eller samfundet.

Prisloftet vil her give forbrugeren en indikation af niveauet for deres konkrete fjernvarmepris om end der grundlæggende er udfordringer med en prissammenligning mellem fjernvarme og en anden teknologi og de fordele og ulemper de hver især har for både forbrugeren, samfundet og det samlede energisystem.

For Green Power Denmark er det væsentligt, at prisloftet sættes på baggrund af realiserede investeringer og beregninger med realistiske forudsætninger. Grundlæggende bør prisloftet afspejle et kendt markedsniveau, som forbrugeren kan orientere sig ud fra.

Green Power Denmark finder det positivt, at prisloftet skal fastsættes på baggrund af lovforslagets høring. Det giver mulighed for at regne og fastsætte et niveau, som holder fast i intentionen med prisloftet, nemlig, at de økonomisk dårligste projekter bliver sorteret fra og ikke, hvor man risikerer at fange projekter som kan være fornuftige. For at prisloftet derfor reelt sikrer forbrugerbeskyttelse, er det centralt, at loftet kommer de borgere til gavn, som vil have en varig og reel privatøkonomisk fordel ved at udtræde af fjernvarmen og ikke således, at et uforholdsmæssigt større antal fjernvarmeselskaber og -projekter er over prisloftet.

Et prisloft, der rammer uforholdsmæssigt mange selskaber, kan ligeledes have kontraproduktiv virkning på udrulning af grøn fjernvarme. Nye fjernvarmeprojekter vil være i risiko for at gå i stå i frygt for, at priserne vil ligge over loftet og det kan skabe usikkerhed blandt forbrugere og fjernvarmeselskaber om, hvilken løsning, der er den økonomisk bedste for dem. Hertil er de selskaber, som er i gang med en grøn omstilling og investeret i el baseret produktionskapacitet, og som ifølge loven skal indregne de nødvendige omkostninger hertil i varmeprisen. Det vil således skabe en risiko for, at de selskaber, der netop investerer i en grøn produktion rammes af prisloftet. Den samfundsmæssige konsekvens heraf kan være, at selskaberne vil være tilbageholdende med at foretage nye og grønne investeringer.

Green Power Denmark påpeger, at navnet "prisloft" bør genovervejes. Dels er der allerede på varmeområdet en række prislofter, og dels afspejler dette "prisloft" mere en indikativ markedspris for varmepumper, som forbrugeren kan orientere sig mod fremfor et decideret loft som det ellers forstås i varmeregulatorisk sammenhæng, hvor det ikke er tilladt at opkræve en højere pris end det pågældende loft. Det vil fortsat være muligt for dette prisloft, om end forbrugeren i sidste ende fritstilles.

2.2. Tilslutningspligt til kollektive varmforsyningsanlæg

Er fjernvarmeprisen over prisloftet, og formår selskabet ikke at bringe prisen på fjernvarme under loftet, vil kunderne have mulighed for at udtræde af fjernvarmeforsyningen. For, at dette kan effektueres, kræves ændringer i tilslutningsreglerne som i den foreslåede høring. Når der ændres i tilslutningsreglerne for fjernvarme og forpligtigelserne for kunderne således sættes fri, bør forsyningspligten ligeledes sættes fri således leverings- og aftagepligt ligestilles.

2.3 Udtrædelsesgodtgørelse

Green Power Denmark er for så vidt enige i princippet om udtrædelsesgodtgørelse samt at ensarte reglerne herom, så det sikres, at der er lige muligheder for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse og, at forbrugeren "rydder op efter sig selv økonomisk" ved en udtrædelse. Det mindsker den resterende økonomiske forpligtigelse for de tilbageværende fjernvarmekunder. Når Klima-, Energi- og Forsyningsministeren i høringsudkastet til loven gives bemyndigelse til at fastsætte regler for beregning og opkrævning udtrædelsesgodtgørelse er det centralt, at disse fastsættes omkostningsægte.

2.4. Adskillelse af kommuner og drift og sammensætning af bestyrelsen eller tilsvarende ledelsesorgan

Green Power Denmark er enige i ministeriets betragtninger og overvejelser samt formålet med at adskille kommunen og driften af varmforsyningsvirksomheden. Green Power Denmark er desuden enige i, at der bør være mindst to uafhængige medlemmer i bestyrelsen.

Det afføder dog en overvejelse vedr. multiforsyninger og evt. andre selskaber, hvor varmforsyningen udgør en del af en større virksomhed eller -gruppe. Her varetages bestyrelsesansvaret for varmforsyningen af en samlet bestyrelse, og det bør derfor præciseres hvorledes kravet til to uafhængige medlemmer tolkes.

2.5. Tilsyn med koncern- og interesseforbundne aftaler

Green Power Denmark noterer sig de foreslåede ændringer i tilsynet med markedsmæssigheden af koncern- og interesseforbundne aftaler. Green Power Denmark ser frem til at reglerne uddybes og anbefaler, at der indføres en minimumsgrænse eller alternativt et proportionalitetsprincip ift. selskabernes størrelse.

Green Power Denmark anbefaler desuden, at myndighederne lægger sig så tæt som muligt op ad de skatteretlige regler på området.

For yderligere at sikre beskyttelse af forbrugeren bør ministeren overveje hvorledes der kan udstedes bøder til selskaber, der er reguleret omkostningsbaseret.

2.6. Kommunal varetagelse af decentral varmeproduktion med varmepumper på samme vilkår som tilknyttet virksomhed

Green Power Denmark noterer sig, at termonet og lignende løsninger sidestilles med andre varmeforsyningsteknologier baseret på varmepumper. På baggrund af de investeringsmæssige risici og karakteren af løsningerne, anser Green Power Denmark det for værende fornuftigt, at sådanne teknologier etableres på kommercielle vilkår, da der derved ikke sker en markeds-mæssig forvridding ift. tilsvarende varmeløsninger, som kan være en risiko, såfremt disse er underlagt varmeforsyningsloven og har tilsvarende adgang til kommunal lånefinansiering.

5-6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v. samt Administrative konsekvenser for borgerne

Green Power Denmark påpeger, at tiltagene i loven forventeligt vil medføre behov for øget administration i fjernvarmeselskaberne. Størrelsen heraf er dog ukendt men skal alt andet lige i henhold til loven bæres af kunderne. Hertil kommer de øvrige omkostninger til administration på 6,7 mio. kr. og 2 mio. kr., der som anført ligeledes finansieres af fjernvarmekunderne. Der er således risiko for, at de samlede omkostninger for forbrugerne overstiger den samlede forbrugergevinst på 9 mio. kr.

Henvendelser vedr. ovenstående hørings svar rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Akseli Stech Carlander
ACA@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 35 30 04 46

Sendt til:

cte@ens.dk

akm@ens.dk

cc. varme@ens.dk

Journalnummer 2024-7178

Haderslev Kommune

Teknik og Klima

Christian X's Vej 39

6100 Haderslev

www.haderslev.dk

Dir. tlf. 61368579

sofr@haderslev.dk

Sagsbehandler: Sofie From

Hørings svar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning

Haderslev Kommune har modtaget forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) og gennemgået udkastet ift. de udfordringer der opleves i relation til varmeplanlægning i Haderslev Kommune.

Haderslev Kommune støtter op om ændringerne i forhold til bedre vilkår for investeringer og udrulning af fjernvarme, øget forbrugerbeskyttelse og tilsyn med markedsmæssighed på varmeområdet. Haderslev Kommune har dog også nogle bemærkninger til forslaget, som kommunen foreslår indarbejdet:

Haderslev Kommune foreslår, at der i lovforslaget inkluderes ændringer, der i højere grad understøtter og appellerer til, at fjernvarmeselskaber indgår i energifællesskaber

I Haderslev Kommune er en række byer i landdistrikterne, hvor frivillige arbejder på at implementere fælles varme- og energiløsninger for bl.a. at fremme den grønne omstilling. Disse byer møder store udfordringer i dette arbejde, for eksempel manglende ekspertise indenfor et komplekst fagområde og usikkerhed om driften af sådanne anlæg uden konstant afhængighed af frivillige kræfter. Dette er kompetencer som fjernvarmeselskaberne besidder. Imidlertid har flere fjernvarmeselskaber været tilbageholdende med at deltage aktivt i varme- og energifællesskaber, da deres primære ansvar er at varetage de eksisterende kunders interesser. Haderslev Kommune foreslår derfor, at fjernvarmeselskaberne får et større incitament til at engagere sig i disse typer projekter.

Haderslev Kommune ønsker en højere grad af støtte til fælles varmeløsninger i landdistrikterne, fx via indarbejdelse af termonet i lov om varmforsyning

Flere byer i Haderslev Kommune har et ønske om at etablere fælles varmeløsninger. Dette er dog en stor opgave for frivillige, og derfor ønsker de at kommunen hjælper dem med at komme i mål. Kommunen har dog ikke hjemmel til at yde omfattende støtte til disse projekter, som eksempelvis kunne være termonetprojekter. Hvis termonettet bliver inkluderet i varmforsyningsloven, vil det give kommunen mulighed for at give kommunegaranti eller etablere et selskab, der kan eje og drive anlæggene. Generelt ser Haderslev Kommune gerne, at kommunen gives flere redskaber i forhold til at understøtte fælles varmeløsninger i landdistrikterne, da det er en omfattende opgave for frivillige. Forbedrede muligheder for at støtte byerne vil ikke kun bidrage til den grønne omstilling i landdistrikterne, men også gøre det mere attraktivt at bo i disse områder.

**Haderslev Kommune ønsker at der er flere incitamenter til at samarbejde om at aftage
overskudsvarme**

Haderslev Kommune vurderer, at der er yderligere potentiale i at udnytte overskudsvarme fra industrien i forhold til fælles varme- og energiløsninger. Derfor foreslår Haderslev Kommune, at der i lov om varmforsyning skabes yderligere incitamenter til at samarbejde om at aftage overskudsvarme – til gavn for den grønne omstilling såvel som forbrugerpriserne.

Venlig hilsen

Haderslev Kommune

Notatark

Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet
Att.: Energistyrelsen
cte@ens.dk, akm@ens.dk og varme@ens.dk
Journalnummer 2024-7178

Sagsnr. 13.03.01-K05-1-24
Sagsbehandler
Hedensted Kommunes varmeteam
varme@hedensted.dk

21.8.2024

Høringssvar fra Hedensted Kommune til udkast til; Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsligtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Hedensted Kommune ønsker at understøtte folketingets ambition om at fremme kollektiv varme i de danske byområder, hvor der er en samfundsmæssig gevinst herved jf. *Danmark kan mere II*.

Hedensted Kommunes høringssvar fokuserer på lovforslagets håndtering af termonet, da kommunen anser det for vigtigt, at termonet eller som minimum det geotermiske rørnet indbefattes i Varmeforsyningsloven på en sådan vis, at der kan stilles kommunal lånegaranti. Kommunens argumenter følger nedenfor:

1. Det geotermiske rørnet er efter vores opfattelse allerede indbefattet i Varmeforsyningslovens § 2 stk. 1, nr. 2, hvor geotermiske anlæg anses som en del af den kollektive varmforsyning. Såfremt det skrives ind i Varmeforsyningsloven at kommunerne ikke kan stille kommunal lånegaranti til termonet eller som minimum det geotermiske rørnet, vil det gå imod Folketingets ønske om at fremme kollektive varmeløsninger, med en samfundsøkonomisk gevinst.
2. Ved at fastholde termonet eller som minimum det geotermiske rørnet i Varmeforsyningsloven, har kommunerne mulighed for at stille kommunal lånegaranti uden, at det påvirker kommunens låneramme. Samtidig sikre det, at der laves en samfundsøkonomisk beregning der viser projektets bæredygtighed, hvilket giver troværdighed, når kommunen godkender projektet.
3. Hedensted Kommune har i øjeblikket tre byer, der ønsker at lave en kollektiv varmforsyningsløsning via termonet. To af projekterne er godkendt af kommunen jf. varmforsyningsloven § 2 stk. 1, nr. 3 med positiv samfundsøkonomi holdt op imod individuelle varmepumper. En af byerne har meddelt, at de ikke har økonomisk mulighed for at gennemføre projektet uden kommunal lånegaranti.
4. I tilfælde af, at der alligevel blive dannet a.m.b.a.-selskaber og/eller foreninger der ønsker at drive termonet uden for Varmeforsyningsloven, vil de ikke være underlagt økonomisk tilsyn fra Forsyningstilsynet, men kun være styret af egne vedtægter og revisor. Det kan indebære en risiko for økonomiske vanskeligheder til ugunst for forbrugerne.
5. Det fratager kommunen muligheden for at varetage og koordinere varmeplanlægningen i områder, der ønsker termonet jf. Projektbekendtgørelsens § 5 omhandlende kommunens pligt til at samordne den fysiske planlægning med varmforsyningen.

Der er foruden ovenstående visse uklarheder i lovforslaget, som bør præciseres:

1. Har kommunen mulighed for at stille kommunal lånegaranti til private a.m.b.a.-selskaber og/eller foreninger der udelukkende tilbyder termonet? Og gælder dette for et fuldt termonet, som det defineres i lovforslaget, eller som minimum til den geotermiske del (rørnettet) af termonettet, såfremt lovforslaget i sin nuværende form bliver godkendt. Dette fremgår ikke tydeligt af lovforslagets nr. 9.

Med venlig hilsen

Hedensted Kommune

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Sendt pr. email til:

cte@ens.dk

akm@ens.dk

cc: varme@ens.dk

12. august 2024

Journalnummer 2024-7178

Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder)

Hillerød Varme A/S har gennemgået det fremlagte udkast til forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning og har følgende kommentarer til den foreslåede § 22 b:

Generelt er det ikke fremmede for den grønne omstilling at indføre yderligere regulatoriske tiltag, der vil medføre flere administrative opgaver for fjernvarmeselskaberne og i det hele taget mere bureaukrati. Der er allerede effektiv forbrugerbeskyttelse i de nuværende regler i varmeforsyningsloven vedrørende indregning af nødvendige omkostninger i varmeprisen. Fjernvarmeselskaberne drives efter hvile-i-sig-selv princippet. Det betyder, at selskaberne skal drives uden at generere overskud eller underskud.

- Beregning af prisloftet skal ske på baggrund af omkostningerne til køb og anvendelse af individuel varmeforsyning baseret på vedvarende energi (VE). Der er en overvejende risiko og bekymring for, at Forsyningstilsynet vil anlægge et for optimistisk grundlag for beregning af prisloftet baseret på forudsætninger i eksempelvis Energistyrelsens Teknologikatalog.
- Offentliggørelseskravet
I 2022 skulle alle kommuner under stort tidspres offentliggøre deres varmeplaner. Regeringens mål var, at flest mulige husstande skulle opvarmes med fjernvarme.

Forslaget om offentliggørelse af fjernvarmeselskabers priser, der ligger over prisloftet, vil ikke fremme udrulningen af fjernvarme. Det vil skabe usikkerhed blandt forbrugerne, om fjernvarme er den bedste grønne varmekilde for dem, og om de skal vælge fjernvarme fremfor individuel varmeforsyning. De fjernvarmeselskaber, som har investeret i grønne løsninger som f.eks. varmepumper og elkedler, vil skulle indregne afskrivninger i deres varmepriser. Hvis prisloftet bliver sat urealistisk lavt, samtidig med at fjernvarmeselskaberne har investeret i grønne varmeløsninger, er der en udtalt risiko for, at fjernvarmeselskaberne vil komme på listen over selskaber, der har varmepriser, der overstiger prisloftet. Konsekvensen kan være, at fjernvarmeselskaberne i fremtiden vil være tilbageholdende med at implementere grønne varmekilder, selvom det vil være i strid med varmeforsyningsens formål om fremme af de mest samfundsøkonomiske og miljøvenlige opvarmningsformer.

Hillerød Varme A/S opfordrer ministeren til at genoverveje prisloftet. Der er nærliggende risiko for, prisloftet vil have kontraproduktive konsekvenser for udrulning af fjernvarme.

Med venlig hilsen

Peter Underlin

Administrerende direktør

Til Klima, Energi og Forsyningsministeriet

Høringssvar over forslag til Lovændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning i varmeforsyningsvirksomheder. Journalnummer 2024-7178

Som projektchef hos WSP, hvor jeg er hovedansvarlig for fjernvarme, termonet og energi infrastruktur generelt, vil jeg fuldt tilslutte mig SUSTAINS henvendelse om rådgiveres kommentarer til termonet beregninger.

På vegne af Hjortsvang Fællesvarme, der er det første, godkendte borgerdrevne termonet iht. varmeforsyningslovens projektbekendtgørelseskrav.

I en tid, hvor det haster mere end nogen sinde, at vi får konverteret vores boligopvarmning til vedvarende energi, er det paradoksalt, at de mest energirigtige løsninger udelukkes.

I Danmark skal ca. 550.000 boliger konverteres fra fossil og biobrændsel til el. Til konverteringen er der 2 muligheder at vælge imellem - luft til vand varmepumper og jordvarme.

Jordvarmepumperne er de mest energieffektive. Har længere levetid og har ikke, som luft til vand varmepumper, en virkningsgrad, som falder dramatisk ved selv hård frost. De er derfor den mest totaløkonomiske og energieffektive løsning.

Kollektiv jordvarme (Termonet), også kendt som 5. generations fjernvarme, koster ca. det halve i etablering i forhold til fjernvarme.

Det er uhensigtsmæssigt paradoks at køle kold luft ned om vinteren, for at lave varme i vores huse - og tilsvarende om sommeren varme varm luft op for at køle husene, når 5. generations fjernvarme out of the box har mulighed for at vende fortegnet om. Ved at køle den varme jord ned om vinteren og varme den kolde jord op om sommeren, når der er overskudsvarme i bygningerne.

På sigt vil det komme til at afføde utilsigtede konsekvenser, som spreder sig som ringe i vandet, hvis vi ikke fra starten vælger de mest energieffektive løsninger.

Herunder en lille oplistning.

1. På opvarmning af vores huse alene kan samfundet spare, hvad der svarer til energiforbruget for halvdelen Danmarks flåde af personbiler, såfremt alle biler kørte på el. Energifordelen ved at bruge geotermi til køling, i stedet for at afsætte varmen fra køleanlæg til den varme luft er ikke indregnet i de efterfølgende tal. Da jordtemperaturen om sommeren er ca. 5-15 grader koldere end luften, vil besparelsen i elforbruget til køling være sammenligneligt med besparelsen på opvarmning.
2. Det sikres, at der benyttes de mindst muligt skadelige kølegasser. Varmepumperne overvåges og serviceres af fagfolk, og der stille krav til bæredygtighed.
3. Allerede i dag kan en forbruger producere el til 1,80 kroner på en diesel generator, hvilket er billigere, end de kan købe den af deres forsyningselskab. Når prisen runder 4 kroner, så kan en lille benzin generator også producere en kWh time billigere.

Varmeforsyning baseret på luft til vandvarmepumper vil medføre så mange Brownouts og Blackouts, på grund af spidsbelastningerne, at bygningsejerne bliver tvunget til at købe generatorer. Bare en lille opfordring på de sociale medier omkring rentabiliteten, vil få

yderligere mange til at investere i generatorer, af den simple grund, at det er billigere at producere el med dem.

4. Det ekstra energiforbrug er ikke lineært, da det jo skal hentes udefra i spidslast situationer. Det betyder, at der går meget elektricitet tabt under transporten, fordi den skal transformeres i spændingsniveau op til flere gange.
5. Vi bliver dybt afhængige af at kunne købe el ude fra, når der er en højtryksperiode med frost og ingen vind, hvilket forekommer over 14 dage, så sent som sidste vinter. Her er virkningsgraden på luft til vand varmepumper meget lav, og skal endda ofte suppleres med elvarmepatrøner. Det samme gælder for fjernvarmen, der så bruger elkedler.

Et mindre energiforbrug til opvarmning mindsker behovet for at udføre energireoveringer, hvis vi ikke ødsler unødvendigt store dele af den producerede elektricitet væk på vejen fra produktion til forbrug.

Fjernvarmen, vi ruller ud i dag, bliver ofte lavet på store luft til vand varmepumper suppleret med elkedler. I bedste fald går der kun 20% tabt i fjernvarmens ledningsnet. Elforbruget til traditionel fjernvarme er ekstra højt i kolde perioder. I 5. generations fjernvarme er der modsat et varmeoptag i hele ledningsnettet og mulighed for at aftage overskudsvarme fra bygningerne.

Udnyttelse af overfladenær geotermi i kombination med udnyttelse af spildvarme og varme fra solceller med køleflader (PVT) er en overset mulighed i fjernvarmen. Vil kunne reducere store dele af de spidslast konverteringer af den ellers vil medføre.

Også her vil et prisloft sætte en bremse for den udvikling, idet fjernvarmen bliver nødsaget til at investere i billigere alternativer. Ligeledes vil elprisen øges for de individuelle luft til vand varmepumper, når efterspørgslen er stor.

Ohms lov har stor betydning i vores elnet

Tabet i selve ledningsnettet er ca. 4% plus det forbrug transformatorerne har ved hvert spændingsskift. Skiftene kommer altid i par og jo højere spænding pga. lang transport, des flere skift med et gennemsnitlig tab på 7,5%. Fra vugge til grav forsvinder der henholdsvis 19%, 30%, 40% og 49% alt efter antal nødvendige skift. Jo tættere på forbrugsstedet elektriciteten produceres des mindre tab.

Det er af stor vigtighed for, hvad vi får ud af de VE anlæg. Om tabet i snit 24% eller 45% er jo ikke uvæsentligt i spidslast situationer, hvor vi skal hente elektriciteten langt væk fra.

Behovsforskellen for produceret elektricitet til forsyning af de individuelle Luft til vand varmepumper kontra kollektiv jordvarme udgør med et merbehov på 4 GW ved 24% tab og 7,5 GW ved 45%

For fjernvarmen er merbehovet på 16,3 GW ved 24% tab og 21 GW ved 45% tab

Det giver ca. 25-30 GW VE anlæg / import, der kan spares ved at gøre det bedst muligt. Plus vi sparer udbygning af elnet og transformatorer oveni til at transportere elektriciteten.

Det kommer til at medføre nogle svimlende elpriser og i dag ligger den ofte tæt på 4 kroner, når det kniber med elektriciteten og allerede på nuværende kan vi se elpriser inkl. afgifter på knap 4 kroner når der er mangel på VE produceret el.

Kan det passe vi skal se igennem fingrene med det, fordi vi glemmer fysikkens love, når vi planlægger.

Alle prognoser viser, at den forventede nedetid for elnettet kun kommer til at vokse de kommende år, så hvorfor ikke sikre os på den både billigste og mest energirigtige måde.

Bruger vi bare unødvendigt løs af resurser til VE anlæg og udbygning af elnettet, så stiger priserne på komponenterne uomtvisteligt mere end nødvendigt. Det har den igangværende udrulning af traditionel fjernvarme kun vist alt for tydeligt. Andre lande får dermed mindre råd til at konvertere, hvorfor vi kommer til bære en endnu større byrde.

To mindre samfund i Hedensted Kommune fik deres projektforslag til 5. generations fjernvarme / termonet godkendt i henhold til varmforsyningsloven. Godkendelsen medførte lånevilkår på lige fod med almindelig fjernvarme. Med lovforslaget fjernes den mulighed.

Konklusion

Termonet / 5. generations fjernvarme, inklusive jordvarmepumpen, er billigere end luft til vand varmepumper, når den længere levetid medregnes. Ligeledes kan det sikres, at jordvarmepumperne er modulopbyggede, og derfor kun kræver en mindre renovering fremfor en total udskiftning, når kompressordelen er udtjent.

Lovforslaget medfører, at vi bliver nødt til at producere ekstra VE svarende til Danmarks personbil flådes årlige el behov til opladning.

Vi skal i kolde perioder importere op til 30 GW ekstra i spidslast situationer, hvilket elnettet også skal udbygges til unødvendigt

Vi kommer til at se befolkningen producere deres egen elektricitet på generatorer, drevet af fossile brændsler. Hvilket vil fjerne indtægter til udbygningen af elnettet og absolut ikke gavner den grønne konvertering.

Vi forringer Danmarks konkurrenceevne og kommer til at betale en unødvendig overpris, fordi efterspørgslen øges unødvendigt og samtidig skabes inflation.

Udbredelsen af kollektiv varmforsyning stopper og konvertering af opvarmning bliver unødig energitug og spildvarme bliver ikke udnyttet.

Ingen private selskaber vil byde ind på at etablere kollektiv varmforsyning i landområderne. Eksisterende fjernvarmeselskaber må ikke udrulle 5. generations fjernvarme, fordi det er jo termonet.

Den teknologiske udvikling af fjernvarme stopper. Da nyetablering af traditionel fjernvarme er dyrere at etablere end termonet, standes udrulningen af kollektiv varme generelt.

Dertil kommer etableringen af nødvendige energilagre til oplagring af VE, når den er i overskud. Kan etableres både til den etablerede fjernvarme og 5. generations fjernvarme.

Med venlig hilsen.

Hjortsvang Fællesvarme og Henrik Pennerup

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att: Camilla Teilmann, Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg
Journalnummer: 2024-7178

Forsyningsstrategi Energi
Direkte tlf. 27952785
E-mail amaewe@hofor.dk
Dato 26. august 2024

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

HOFOR takker for muligheden for at kommentere på forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning. HOFOR bakker op om hovedelementerne i den nye lovgivning, både prisloftet og hensigten med at øge gennemsigtigheden for varmemeforbrugerne.

HOFOR har dog en række betænkeligheder ved lovforslaget ift. om det reelt giver mere gennemsigtighed og om det u hensigtsmæssigt svækker en branche som giver samfundsnytte. HOFOR er bekymrede for, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad er konsekvensvurderet både i forhold til økonomi og det lovtekniske. HOFOR mener derfor, at der bør afses tid til dette inden forslaget, sendes videre i proces.

Et retvisende og sammenligneligt prisloft er nødvendigt

HOFOR støtter op om et prisloft, der er retvisende og sammenligneligt, som det også fremgår af den politiske tillægsaftale, der blev indgået inden sommerferien i 2024. HOFOR stiller dog spørgsmål ved, om det er en hensigtsmæssig anvendelse af begrebet prisloft. Varmeforsyningsselskaber er allerede omfattet af regler om prislofter på overskudsvarme og affald. Dette initiativ er en sammenligning af forbrugerpriser fra varmeproduceret af forskellige teknologier og kan ikke sammenlignes med de andre prislofter. Der opfordres til at anvende en anden og mere korrekt benævnelse af initiativet. Dette for at højne gennemsigtigheden.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan prisloftet konkret skal fastsættes. I forhold til det konkrete prisloft, understreger HOFOR, at fjernvarme og en individuel varmepumpe ikke er ensartede og direkte sammenlignelige produkter. Det gør det kompliceret at fastsætte et objektivi korrekt prisloft på baggrund af den rå pris på en varmepumpe. Der er en række konkrete omkostninger forbundet med et skifte fra fjernvarme, som ikke vil fremgå af prisloftet. Det betyder, at det ikke altid vil være rentabelt for en forbruger at skifte til en varmepumpe, selvom det indikeres af prisloftet.

Prisloftet bør derfor sammensættes på en måde, så hvis fjernvarmeselskabet ligger over loftet, kan det reelt betale sig for forbrugeren *varigt* at skifte til en anden varmeløsning.

HOFOR har noteret sig, at både prisloftet og varmepriserne skal beregnes som et rullende gennemsnit hen over tre år. Det er positivt, at der er fokus på at sikre et robust prisloft, som ikke ændrer sig markant fra år til år. Det understøtter muligheden for at investere i fjernvarmen fremadrettet.

HOFOR henstiller til, at myndighederne vil inddrage branchen, så det sikres, at der bliver lavet et prisloft, som giver den ønskede gennemsigtighed samt sikrer, at selskaberne implementerer mulige effektiviseringer for at sikre kunderne den billigste varme.

Det giver udfordringer for varmekunderne og varmeselskaberne at alle omkostningselementer (fx udtrædelsesomkostninger) ikke indgår i sammenligningsgrundlaget for prisloftet. HOFOR kan risikere at blive udstillet på en liste over selskaber med for høje priser, selvom fjernvarmen reelt er den billigste varmeløsning for forbrugerne. Det giver ikke gennemsigtighed for forbrugerne – tværtimod. Det bliver også svært for fjernvarmeselskabet troværdigt at forklare kunderne, hvorfor det ikke kan betale sig for dem at skifte.

Det er vigtigt at understrege at individuelle opvarmningsløsninger bør forstås bredere end parcelhusejendomme. Det ville være uhensigtsmæssigt at skabe en forventning hos kunder bredt set, om at de kan skifte til en individuel varmepumpe, når det for størstedelen af fjernvarmekunderne ikke er muligt, da de bor i etageejendomme eller på anden måde tætbebyggelse, som ikke giver mulighed for en individuel varmepumpe.

Det loft myndighederne tidligere har præsenteret, blev vurderet til at ramme op mod en tredjedel af fjernvarmeselskaberne. Her kunne varmekonsumeren få det indtryk, at fjernvarme generelt er en dyr varmeløsning. Det er ikke i overensstemmelse med virkeligheden hvor, omkring 90 pct. af den fjernvarme der bliver leveret, er betydelig billigere end alternativet. Dansk Fjernvarme har fx beregnet, at de danske fjernvarmekunder i 2023 sparede i størrelsesordenen af 23 mia. kr. relativt til hvis de havde haft en varmepumpe (beregningerne er baseret på myndighedernes egne tal). 2023 var et særligt år med høje og fluktuerende brændselspriser, men pointen er den samme. Fjernvarmen giver samfundet store besparelser. Det bør derfor undgås, at prisloftet udstiller fjernvarmen som værende en generel dyr varmeløsning.

Det er derudover HOFORs opfattelse, at fjernvarmen som et energikollektiv løser en vigtig samfundsmæssig og forsyningssikkerhedsmæssig opgave, som ikke vil indgå i en en-til-en sammenligning med en individuel varmepumpe. Her kan et forkertsat prisloft, som ikke medtager dette, ende med at medfører samfundsøkonomiske tab.

HOFOR stiller sig gerne til rådighed ift. en drøftelse af, hvordan et prisloft, bliver gennemsigtigt og retvisende.

Lovforslaget udfordrer retssikkerheden

HOFOR ser med stor alvor på, at man i lovforslaget har fjernet stort set alle muligheder for at klage over prisloftet, over beregningen af forbrugerprisen og over fjernelsen af forbrugerbindingerne. Det strider imod en sund reguleringskultur og gode retsprincipper at fratage selskaberne mulighed for at klage.

Ministeriet anfører, at Forsyningstilsynets afgørelser vil være baseret på objektive kriterier, der let kan konstateres og dokumenteres på baggrund af varmforsyningsvirksomhedens løbende anmeldelser af egne data, den årlige udmelding af prisloftet, og Forsyningstilsynets årlige offentliggørelse af oversigten over varmforsyningsvirksomheder, der har en beregnet forbrugerpris over prisloftet. Hertil bemærker HOFOR, at Forsyningstilsynets afgørelser i tilsynets øvrige sager i meget vidt omfang baserer sig på samme objektive kriterier og i disse tilfælde er der fortsat klageadgang og mulighed for genoptagelse af Forsyningstilsynets afgørelser.

Ministeriet anfører også, at der forud for den endelige offentliggørelse af årlige prislofter har været en både lang tidsmæssig horisont og proces. Det skal hertil bemærkes, at det forhold, at en sag har gennemgået en lang proces, på ingen måde kan være et udtryk for eller tilstrækkelig sikring af de retssikkerhedsgarantier, som varmforsyningslovens almindelige klageordning har til formål at sikre opfyldt – nok snarere tværtimod.

Samtidig fremsættes en meget restriktiv tilgang til at varmeselskaber kan anmode om at få genoptaget en sag. Den foreslåede bestemmelse vil indføre en begrænset genoptagelsesadgang og det er uklart hvad der skal til for at sagen kan genoptages. Samtidig beskrives det at Forsyningstilsynet skal behandle anmodninger om genoptagelse restriktivt.

Ovenstående indebærer en fravigelse af den lovbestemte klageordning i § 26 i varmforsyningsloven. Der brydes med en helt grundlæggende forvaltningsretlig retsgaranti, der skal sikre, at en virksomhed kan klage over forvaltningsmyndigheders afgørelser i første instans med henblik på, at i dette tilfælde sagkyndigt nævnt prøver alle dele af førsteinstansens afgørelser, herunder eventuelle retlige mangler.

HOFOR finder ikke, at der er begrundelser, som rimeliggør at klagemuligheden bortfalder og anmodning om genoptagelse af sager vanskeliggøres og HOFOR er bekymret over, at retssikkerheden på dette område svækkes betydeligt.

Uklarhed om selskabsform

Det er i høringsudkastet gjort klart, at alle fjernvarmeselskaber skal udskilles fra deres kommunale ejer. Det fremgår derfor, at et kommunalt ejet fjernvarmeselskab skal være organiseret i enten et aktie- eller anpartsselskab. Med den sætning skabes der dog usikkerhed om, hvorvidt fjernvarmeselskaberne også kan være organiseret i et partnerselskab, som det hidtil har været muligt og som HOFOR Fjernvarme P/S er.

Det fremgår hverken af de politiske aftaler eller i selve lovforslaget, at der har været et ønske om at ændre de nuværende regler for de allerede udskilte selskaber, men blot sikre, at de sidste selskaber bliver udskilt. Det bliver dog uklart i de formuleringer, der er i den nye regulering, om HOFOR kan fortsætte i et partnerselskab.

Der henvises i lovudkastet til Selskabslovens, §5 stk. 1, hvor følgende definition af et aktieselskab indgår:

*"Et kapitalselskab, herunder et **partnerselskab**, hvor kapitalejernes indskudskapital er fordelt på aktier. [...]."* (§5 stk.1, selskabsloven)

HOFOR anmoder om, at denne definition enten gentages, eller at der eksplicit henvises til denne paragraf i Selskabsloven (på samme måde som der henvises til definitionen på ledelsesorganet i §5 stk. 5). Dette for sikre, at der ikke opstår usikkerhed om lovligheden af anvendelsen af partnerselskaber for kommunalt-ejede selskaber.

HOFOR har ikke fundet noget i organiseringen som partnerselskab, som ikke understøtter det politiske ønske om en klar udskillelse. Efter HOFORs opfattelse opfylder selskabet, derfor allerede kravet i den foreslåede bestemmelse.

I modsat fald er det HOFORs vurdering, at det vil kræve, at der vedtages en udtrykkelig lovregel, hvis et selskab, der drives i en selskabsform, som efter selskabsloven omfattes af reglerne for aktieselskaber, skal ændre selskabsform til et ordinært aktieselskab for at opfylde kravet. Ønskes dette, bør det sikres, at fjernvarmeselskaberne ikke bliver skattepligtige, da hensigten med reguleringen ikke antages at være at gøre det dyrere at være fjernvarmekunde.

HOFOR har forsøgt at få afklaret, om det er hensigten med ændringerne i selskabsform, at fjernvarmeselskaberne ikke må være et P/S, hos myndighederne. Det er ikke lykkedes at afklare dette inden deadline for høringen.

Lovforslaget kan føre til negative samfundsøkonomiske omkostninger

HOFOR mener, at det bør fremgå af lovforslaget, at fjernvarmekunderne i gennemsnit må forvente, at den nye regulering vil kunne lede til højere fjernvarmepriser og derfor giver negativ samfundsøkonomi og ikke modsat som det beskrives i lovudkastet.

Myndighederne har beregnet en gevinst på ca. 9 mio. kr. om året samlet for fjernvarmekunderne ved at lovforslaget implementeres. Denne besparelse skal ses i kontekst af nye udgifter til administration hos Forsyningstilsynet vurderet til 6,7 mio. kr. om året og et dertil ikke defineret beløb til administration og kommunikation til varmekunderne hos de ca. 400 fjernvarmeselskaber. Dertil kommer yderligere omkostninger, som følge af fx omdannelser af selskaber fra en selskabsform til en anden. Samlet set vurderer HOFOR at fjernvarmekunderne ikke får en samlet gevinst ved forslaget, men at de foreslåede ændringer i reguleringen vil få den omvendte konsekvens: at fjernvarmekundernes samlede omkostninger forøges. Det vil i sidste ende være fjernvarmekunderne, der skal betale både de nye administrative omkostninger hos Forsyningstilsynet og hos fjernvarmeselskaberne samt omkostninger ved eventuelle omlægning.

Derudover må de højere omkostninger ved fjernvarmen også forventes at have erhvervsøkonomiske konsekvenser, da fjernvarmen også leveres til erhverv. HOFOR Fjernvarme P/S leverer fjernvarme til 40.000 erhvervs-kunder.

Det vurderes i forslaget, at det ikke vil have nogen økonomisk effekt på kommunerne. Det undrer HOFOR sig over da kommunerne mange steder ejer det lokale fjernvarmeselskab, og lovgivningen kan føre til lukning af urentable fjernvarmeselskaber, hvis kunderne skifter til en billigere individuel varmeløsning. Dette må antages at være lovens intention. Det betyder at der er risiko for, at der efterlades en regning hos kommunen hvis det kommunalt ejede fjernvarmeselskab må afhændes med tab.

Forsyningspligt bør hæves ved ophævelse af forbrugerbindinger

Givet at et selskab får ophævet deres forbrugerbindinger, bør det følge, at også forsyningspligten ophæves. Dette for at sikre de resterende kunder mod urimelige prisstigninger.

Ønsker en stor del af kunderne i et givet område at forlade fjernvarmen, vil det ofte være omkostningsfyldt på sigt at skulle opretholde leverancen af fjernvarmen til den resterende andel. Her bør det være muligt for fjernvarmeselskabet at ophæve leveringsaftalerne med alle kunder i det givne område, således at fjernvarmeselskabet fortsat kan være rentabelt i de tilbageværende områder.

På samme måde skal selskabet heller ikke være forpligtiget til at levere fjernvarme til enkeltstående kunder, der ønsker fjernvarme, men er placeret langt fra fjernvarmenettet. Der bør således åbnes for, at fjernvarmeselskabet kan tvangsafkoble de kunder herunder dele af forsyningsområdet, som er mindst rentable, for derved at sænke omkostningen pr. tilsluttet kunde. Kun derved vil der være en ligestilling - også markedsmæssigt - med den varmekilde, der lægges op til at prissammenligne med.

Hvis, forsyningspligten ikke også ophæves, pålægges de tilbageværende kunder en urimelig omkostning.

I Københavns Kommune er der på stort set alle ejendomme tinglyst en offentligretlig servitut, som fastslår den enkelte ejendoms tilslutnings- og forblivelsespligt.

Med vedtagelse og ikrafttræden af den foreslåede regulering vil der således gøres indgreb i en tinglyst ret for forsyningsselskabet. Det betyder reelt at retten til at opkræve betaling af tilslutningsbidrag og faste bidrag vil blive ophævet fire måneder efter Forsyningstilsynets afgørelse.

Lovforslaget muliggør således et indgreb med den virkning, at fjernvarmevirksomhedens tinglyste ret til at opkræve tilslutningsbidrag og faste bidrag gøres virkningsløs.

HOFOR forsyner ca. 625.000 københavnere og 40.000 erhvervskunder med fjernvarme. Indgrebet vil således kunne have en meget betydelig intensitet for økonomien i HOFOR Fjernvarme P/S og HOFOR kan derfor ikke udelukke, at der kan blive tale om ekspropriation.

Der er en række juridiske problematikker knyttet til ophævelse af forbrugerbinderne hvoraf ovenstående redegør for nogle af dem. Konsekvenserne er uklare for såvel fjernvarmeselskaberne, som ejendommejere. Det er efter HOFORs opfattelse ikke klart hvilke forpligtigelser fjernvarmeselskabet vil skulle opfylde i forhold til ejendomme, hvor virkningerne af tilslutnings- og forblivelsespligten er ophævet, men hvor der er forsyningspligt i forhold til ejendommen efter projektbekendtgørelsen, hvilket gør sig gældende for store områder i Københavns Kommune. Det bør ligeledes tydeliggøres hvordan fjernvarmeselskaberne skal forholde sig til retskravet for etablering af alternativ forsyning jf. tilslutningsbekendtgørelsen og projektbekendtgørelsen.

På baggrund af overstående finder HOFOR, at der er behov for en dybdegående juridisk vurdering af, hvorvidt lovforslaget kan gennemføres uden en samtidig ophævelse af forsyningspligt og varmforsyningsvirksomhedernes pligt til at etablere alternativt varmforsyningsanlæg samt en konsekvensvurdering af effekten af dette. Dette for at sikre retsstilling for såvel fjernvarmeselskaber som ejendommejere i de berørte områder.

Udtrædelsesgodtgørelse

HOFOR understreger at det kan være vanskeligt at beregne en udtrædelsesgodtgørelse. En udtrædelsesgodtgørelse som beregnes med afsæt i de reelle omkostninger for at udtræde af fjernvarmen vil ofte synes høj og kan sende et signal om at fjernvarmekunderne "stavnsbindes". Men sættes den for lav, vil det betyde at der efterlades en regning til de tilbageværende kunder. Det kan gøre det endnu sværere for fjernvarmeselskabet at levere konkurrencedygtige priser. Dette kan lede til

en situation, hvor de kunder som først vælger at skifte fjernvarmen ud med et billigere alternativ, slipper for billigt end de resterende kunder som hænger på en uforholdsvist stor regning.

Givet at der nu lægges op til at ministeren kan fastsætte nye (ikke nærmere definerede) regler for udtrædelsesgodtgørelsen, opfordrer HOFOR til tæt dialog med branchen og at til at konsekvenserne analyseres for at undgå ovenstående scenarie.

Markedsmæssighed

HOFOR støtter op om reglerne om markedsmæssighed og god selskabsledelse. HOFOR mener dog, at der bør tages stilling til, hvordan et fjernvarmeselskab, som er reguleret under *hvile-i-sig-selv* regulering skal betale eventuelle bøder, hvis reglerne ikke overholdes. Det bør overvejes om der kunne findes andre sanktionsmuligheder, som passer bedre til den konkrete reguleringsform.

HOFOR vurderer, at der med reguleringen lægges betydelige administrative byrder på fjernvarmeselskaber, der indgår i koncernstrukturer. Det gælder særligt i forhold til offentliggørelse af aftaler mellem koncern- og interesseforbundne parter, der for HOFOR Fjernvarme P/S har et ikke ubetydeligt omfang.

HOFOR foreslår, at myndighederne sikrer, at der er proportionalitet mellem omkostningerne til administration og værdien af de indførte tiltag. Dette kan gøres ved fx at sætte minimumsgrænser, fx ift. aktiebeholdninger, som kan få betydning for hvad der kan kaldes interesseforbundet eller størrelsen på selskaberne.

HOFOR står gerne til rådighed for uddybning og bidrager meget gerne til den videre proces.

Venlig hilsen
Amalie Strømgård Ewens

Til: Energistyrelsen
Att: cte@ens.dk og akm@ens.dk
Kopi til: varme@ens.dk
Journalnummer 2024-7178

Hørings svar fra Plan og Erhverv - Holbæk Kommune

Høring af forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder).

Holbæk Kommune består af ca. 70.000 borgere fordelt på 18 lokalområder. Tre lokalområder forsynes med fjernvarme, henholdsvis Jyderup, St. Merløse og Mørkøv, flere af disse kunder er pålagt tilslutningspligt.

I Strategisk Varmeplan 2022-2030 er tre byer udlagt som potentielle nye fjernvarmeområder. Den første er Holbæk by, som er Danmarks største gasby, med ca. 30.000 indbyggere. Holbæk Kommune godkendte i 2023 at den første del af Holbæk by udlægges til fjernvarme og Kommunen samarbejder med Fors A/S om udrulning af fjernvarme. Derudover behandler kommunen yderligere to projektforslag fra Fors A/S angående fjernvarme for Svinninge samt Tølløse.

Decentrale produktionsanlæg

I forhold til ændring i lovforslaget kp. 2, § 2, stk. 5: *"Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger"*

Her har Holbæk Kommune følgende bemærkninger: En ændring i lovteksten vil fjerne incitamentet for at indgå samarbejde mellem borgere og/eller forsyningsselskaber, da muligheden for at yde tilskud eller stille kommunegaranti for fælles varmeløsninger, som termonet, bortfalder. Tilbage i 2022 uddelte staten midler til kommunerne for bl.a. at understøtte etablering af fælles varmeløsninger.

I Holbæk Kommune blev et projekt for kollektiv varmforsyning, som en borgergruppe udarbejdede sammen med energiselskabet E.ON, nedlagt, da borgerne ikke ville tage den finansielle risiko, som en investering i større infrastruktur typisk medfører. Selvom en professionel aktør var med i projektet, blev projektet ikke gennemført. Når en del kollektive løsninger ikke ses som kollektive varmforsyningsanlæg og derfor ikke kvalificerer sig til kommunegaranteret lån, vil det øge den finansielle usikkerhed forbundet med disse løsninger. Kollektive løsninger bliver derfor meget mindre sandsynlige i mindre byer. Dette stiller kommunens borgere, der i forvejen ikke har udsigt til fjernvarme i en situation med færre handlemuligheder for grøn omstilling.

Timing

Ud over indholdet i lovforslaget, er timingen med denne ændring uheldig, da kommuner landet over netop har brugt mange ressourcer på at engagere borgere til at tage ansvar for lokalområdets varmforsyning.

Som konkret eksempel afsatte Kommunalbestyrelsen i Holbæk Kommune midler til undersøgelse af fælles varmeløsninger. Dette gjorde Kommunalbestyrelsen på baggrund af regeringen og KLs aftale om *fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne* fra juni 2022. Et af aftalepunkterne (pkt. 5) var at *"I områder, hvor fjernvarmen ikke udrulles, kan der være behov for at understøtte etablering af fælles varmforsyning i mindre målestok"*

Holbæk Kommune samarbejdede med fem lokalområder i 2023 og økonomien var et springende punkt for om løsningerne kunne indstilles til projektforslag.

Derfor er det uhensigtsmæssigt, og det modsatte af *klar besked*, når kommuner det ene år faciliterer samarbejde mellem borgere, rådgivere og forsyningsselskaber omkring kollektive varmeløsninger, hvorefter de lovmæssige rammer modarbejder hensigten af regeringens og KLs aftale om udfasning af gas.

Udtrædelsesgodtgørelse og tillid til nye projekter

Holbæk Kommune anerkender hensigten med ændring af udtrædelsesregler for at gøre en eventuel udtrædelse lige for alle borgere. Dog er det problematisk at udkastet til lovforslaget ikke fremlægger kendte forudsætninger for udtrædelsesgodtgørelse.

Det foreslås, at indføre en bemyndigelse for Klima- energi og forsyningsministeren i § 20 d, stk. 3 til bl.a. at kunne fastsætte regler om en varmemeforbrugers udtrædelse fra varmeselskabet og herunder regler om beregning af opkrævning af en udtrædelsesgodtgørelse.

Når disse beregninger ikke er på plads, er det ugennemskueligt hvilken konsekvens det vil få sidenhen for forbrugerne. Samlet set kan ændringen mindske tilliden til de projekter der er i gang med at skabe tilslutninger, hvilket skaber økonomisk usikkerhed for projektet. Den øgede usikkerhed vil forringe fjernvarmeproduktet og dermed forringe konkurrenceevnen. Helt konkret kan usikkerheden om regler for udtrædelsesgodtgørelse for Holbæk by betyde, at et anlægsarbejde i milliardklassen for forsyningsselskabet Fors A/S og Holbæk Kommune forsinkes, fordyres eller i yderste konsekvens stopper.

Prisloft, det frie valg og afvikling af fjernvarme

Holbæk Kommune er overordnet enig i at borgere skal beskyttes mod høje varmepriser, men metoden og kompleksiteten til at sikre dette er vi bekymret for.

I udkast for lovslaget står der i kp. 2.2.2 at:

”Siden vedtagelse i 1979 af lov om varmforsyning har energipolitikken ændret sig. Der er i modsætning til dengang i dag et ønske om at stille forbrugerne friere i forhold til valg af varmekilde”

I tilfælde af at tilslutningspligten i et fjernvarmeområde bliver ophævet på grund af høje varmepriser, er Holbæk Kommune bekymret for, at det primært er ressourcestærke forbrugere der får det ”frie valg”, til at investere i en ny varmekilde.

Som konkret eksempel har vi tre byer, hvor borgerne er pålagt tilslutningspligt. Alle tre byer har en forholdsvis lav befolkningstæthed, hvilket gør den samlede økonomi mere usikker. I tilfælde af, at tilslutningspligten bortfalder, er sådanne områder skrøbelige.

For nogle borgere kan en investering og planlægning af ny varmekilde, være en uoverkommelig opgave og investering. Derudover må det være forventeligt, at i byer med høj tæthed vil individuelle varmepumper være svære at placere på en del bygninger, uden at der vil komme støjklager til kommunen, hvilket har en negativ indflydelse på bo- og boligkvaliteten. Samlet set kan hensynet om ”det frie valg” til de enkelte forbrugere være til skade for andre forbrugere i samme selskab.

I yderste konsekvens kan antallet af kunder være så lavt at selskabet går konkurs og en eventuel kommunegaranti bliver udløst og skal betales af kommunens borgere.

Holbæk kommune er på denne baggrund ikke enig i Klima-, energi- og forsyningsministeriets vurdering af at, lovforslaget kun har begrænset økonomiske konsekvenser for kommuner jf. kp. 11, kolonne 3 og efterspørger bistand i tilfælde af en eventuel afvikling af fjernvarme som konsekvens af fjernet tilslutningspligt.

Sikkerhed for forbrugere eller varmeselskaber

Som kommune ser vi overordnet i lovforslaget en stor faldgrube i ubalancen mellem forbrugersikkerhed versus investerings- og planlægningssikkerhed for varmeselskaberne.

I Holbæk Kommune står vi overfor massive anlægsprojekter i Holbæk by samt Svinninge og Tølløse. Planlægning og etablering af nye fjernvarmeområder indebærer en markant større risiko end f.eks. konverteringsprojekter i udkanten af et eksisterende fjernvarmenet. Vi har i vores udlagte byer til fjernvarme ikke en eksisterende varmeproduktion og varmekunder, som kan bidrage til et stabilt selskabsøkonomisk fundament og derfor mere forudsigelige priser. Med en foreslåede lovændring ang. prisloftet øges usikkerheden for nye projekter endnu mere, da tilbagebetalingen af investeringerne kun kan ske igennem den centralt fastlagte varmepris.

Ubalancen mellem forbrugersikkerhed og investerings- og planlægningssikkerhed vil sandsynligvis også komme til udtryk i områder med tilslutningspligt. I disse områder forøges risikoen for nye investeringer og forbedringer i fjernvarmen, da en mulig ophævelse af tilslutningspligten kan fjerne kundegrundlaget til at tilbagebetale investeringen.

Fjernvarmepriser i Danmark er strikt reguleret med hvile-i-sig-selv princippet. Med et prisloft er det alene forsyningsselskaber, banker og kommuner, som stiller lånegarantier, der kommer til at tage risikoen. Forsyningsselskaber har kun begrænsede muligheder for at tilpasse deres prisstruktur, hvorimod banker og kommuner kan sikre deres øgede risiko gennem højere renter og garantiprovisioner. De øgede finansieringsomkostninger vil afspejle sig i varmeprisen hos forsyningsselskabet og i sidste ende gøre den kollektive varmeforsyning mindre konkurrencedygtig og sårbar overfor prisloftet.

Samlet set kan en konsekvens af prisloftet nedlægge varmeprojekter og afvikle fjernvarmeselskaber, så en kommune som Holbæk får færre kollektive varmeløsninger og flere individuelle varmeløsninger.

Med venlig hilsen

Charlotte Günther Madsen

Varmeplanlægger
Plan og Erhverv
Holbæk Kommune

Til: cte@ens.dk, akm@ens.dk
Cc: varme@ens.dk
Fra: Janni Haugaard (jhau@horsens.dk)
Titel: Høringssvar til ændring af lov om varmforsyning, journalnummer 2024-7178
Sendt: 22-08-2024 15:11
Bilag: image001.png;

Hej

Hermed Horsens Kommunes høringssvar:

Punkt 2.2: Tilslutningspligt til kollektive varmforsyningsanlæg

Kommentar: Der ønskes præcision af formuleringen: "tilslutningspligt vil være uden virkning". Vil "uden virkning" betyde, at tilslutningspligten fjernes helt, og at denne også dækker forblivelsespligten? Er det en blivende effekt, eller gælder det kun til fjernvarmeselskabet har fået sænket forbrugspriserne?

Konsekvenser ved lovændring:

Hvis tilslutningspligten og forblivelsespligten fjernes, vil det resultere i færre kunder ved fjernvarmeværket. Det vil resultere i højere priser for de blivende kunder – kunder som potentielt ikke har økonomi til at investere i ny varmforsyning.

Hvis en større mængde fjernvarmekunder melder sig fra fjernvarme, vil der være et betydeligt ressourcespild i form af anlæg af fjernvarmerør og asfaltering.

Udtrædelsesgodtgørelsens beskyttelse af de blivende fjernvarmekunder skal derfor tydeliggøres. Godtgørelsen vil skulle dække en betydelig årlig investering. Det er derfor uklart, hvordan den kan beskytte både dem, der vælger ny varmekilde, og dem der bliver.

Usikkerheden i tilslutningspligten kan derudover have finansieringskonsekvenser for fjernvarmeværkerne. Hvis fjernvarmeværkerne søger finansiering gennem kommunegaranti, vil kommunen forventeligt være nødsaget til at sætte en højere garantiprovision, da tilslutningspligten ikke længere er en garanti.

En højere garantiprovision kan forværre økonomien i projekter hvor varmeværker omstiller deres produktion til grønne varmekilder.

Punkt 2.6: Kommunal varetagelse af decentral varmeproduktion med varmepumper på samme vilkår som tilknyttet virksomhed

Kommentar: Det skal tydeliggøres, hvorvidt lovændringen også dækker lavtemperatur fjernvarme som ikke er termonet.

Konsekvenser ved lovændring:

Hvis termonet endegyldigt fjernes fra varmforsyningsloven kommer det til at stoppe syv konkrete projekter i Horsens Kommunes, da de ikke længere har mulighed for at låne ved kommunekredit, projekter som ville starte nye selskaber uden indblanding fra eksisterende fjernvarmeværker og derved ikke belaste eksisterende varmekunder. Projekterne var beregnet med positiv bruger- selskabs- og samfundsøkonomi (der er udarbejdet screeninger og økonomi for projekterne). Projekterne ligger i landområder, som er gasforsynet, ikke har adgang til fjernvarme fra eksisterende varmeværker, er for tyndt befolket til at oprette traditionel fjernvarme, men varmetæthed er høj og luft til vandvarmepumper vil derfor skabe støjende lokalsamfund. Hvis projekterne blev gennemført, ville Horsens Kommune kun have 16% boligheder der ikke har mulighed for fællesvarmforsyning.

Med venlig hilsen

Janni Haugaard
Klimakoordinator

Mail: jhau@horsens.dk
Telefon direkte: 76297471

Horsens Kommune

Teknik og Miljø

Klimasekretariat

Chr M Østergaards Vej 4

8700 Horsens

Vi behandler naturligvis dine personoplysninger efter reglerne for databeskyttelse. Læs mere [her](#)

Til Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

20. august 2024

Att:

varme@ens.dk

Camilla Teilmann cte@ens.dk

Anne Katrine Mikkelsen akm@ens.dk

Hvidovre Fjernvarmeselskab høringsvar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning. J nr. 2024-7178

Hvidovre Fjernvarmeselskab (HFS) takker Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet (KEFM) for muligheden for at komme med bemærkninger til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning, der har til formål at implementere dele af Delaftale om mere grøn varme og udfasing af naturgas fra 2022.

Prisloft på forbrugerpriserne på fjernvarme

Prisloft

Fjernvarmeselskaberne i Hvidovre er forbrugerejede selskaber. Derfor er der også et naturligt ønske og fokus fra selskaberne på at holde varmepriserne så lave som muligt og løbende renovere fjernvarmenettet, da dette kommer alle forbrugerne til gode.

Det er formodningen, at alle fjernvarmeselskaber har fokus herpå, da en konkurrencedygtig pris er deres eksistensberettigelse.

Det er vigtigt at understrege, at der allerede eksisterer lovgivningsmæssige tiltag, der sikrer forbrugerne mod, at fjernvarmeselskaber udruller fjernvarme med dårlig økonomi, jf. projektbekendtgørelsen, hvor kun projekter med den bedste samfundsøkonomi kan gennemføres og her er der allerede et krav om at referencescenariet er varmepumper. Disse bør kunne forbedres og gøres nutidige, i stedet for at indføre en ny og meget administrativ tung ny procedure, hvis økonomiske byrde pålægges varmekonsumenterne og lægges oven i den varmepris, man forsøger at holde nede med bl.a. denne manøvre.

HFS støtter op om tiltag, der hjælper forbrugerne med at få en lav fjernvarmepris. Hvis forslaget om et prisloft går igennem, er det vigtigt, at rammerne for fastsættelse af fjernvarmeprisen og beregningen af referencen er fair.

Beregning af forbrugerpriser og referencescenariet

HFS kan støtte op om, at der ift. beregningen af forbrugerpriser tages udgangspunkt i data fra varmforsyningsvirksomhedernes egne priseftervisninger, som opgør de realiserede omkostninger og indtægter for det afsluttede varmeregnskabsår, samt at der ses på et gennemsnit over en treårig periode. Fjernvarmeselskaberne har i en tillægsaftale til denne lovændring og med forventet ikrafttræden d.1. januar 2025 fået mulighed for at afskrive investeringer i nye rør over en længere periode, som bedre afspejler rørenes levetid. Det er vigtigt, at denne nye mulighed kan nå at indregnes inden fjernvarmeselskabers gennemsnitlige forbrugerpriser skal sammenlignes med et referencescenarie.

Det fremgår af høringen, at prisloftets niveau sættes ud fra omkostninger til

køb og anvendelse af individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi (varmepumper). Det fremgår ikke, hvordan denne pris beregnes, eller hvilke tal der lægges til grund herfor, men ofte plejer de benyttede priser at komme fra energikataloget. Det er vigtigt, at priserne i energikataloget afspejler de reelle og aktuelle priser i markedet, og at der tages udgangspunkt i en gennemsnitspris, og ikke kun den billigste på markedet, så referencescenariet bliver kunstigt lavt ift., hvad det reelt koster at få installeret en varmepumpe. Ift. de samfundsøkonomiske beregninger efter projektbekendtgørelsen er det også muligt at bruge reelle repræsentative tal for varmepumper i stedet for energikataloget, der ikke altid har den mest retvisende pris.

HFS mener, at det er vigtigt, at relevante organisationer og repræsentanterne tages med på råd ift. at bestemme en retvisende beregningsmetode.

Klimaaftalen om grøn strøm og varme fra 2022 har med sin ambitiøse beslutning om, at alle kommuner skulle lave varmeplaner inden årets udgang, samt at alle fjernvarmeselskaber skulle gennemføre alle varmeplaner inden 2028, i den grad været katalysator for en markant prisstigning hos alle entreprenørerne og på materialer (som ikke kun skyldes højere materialepriser). En prisstigning som har ramt fjernvarme i langt højere grad end varmepumpeindustrien. Fjernvarme-puljen har yderligere pustet til denne prisstigning, og selvom den har hjulpet nogle fjernvarmeselskaber, så har den også sat mange andre fjernvarmeselskaber, der ikke har fået del i eller søgt puljen, i en økonomisk sværere position. Derfor bør der også være en rimelighed i, hvilket prisloft der sammenlignes med, når Klima-, Forsynings- og Energiministeriets egen klimaafnåftale har været med til at skubbe priserne i vejret for fjernvarmeselskaberne og dermed fjernvarmeforbrugerne.

Der findes ikke tilslutningspligt i Hvidovre, men HFS støtter op om muligheden for fjernvarmekundernes frie valg ift. varmeløsning, så længe fjernvarmeaftagerne betaler for de udgifter, fjernvarmeselskabet havde til deres oprindelige tilslutning, hvilket kan betyde, at der skal betales en udtrædelsesgodtgørelse.

Ekstraudgifter pålægges alle fjernvarmeforbrugerne

Det fremgår af høringsen ”*Prisloftet vil primært komme forbrugere med de højeste priser til gavn, mens alle varmeforbrugere vil bidrage til finansieringen af de administrative omkostninger.*”

Det pålægges derfor fjernvarmekunderne at betale for forsyningstilsynets arbejde ift. regulering af selskaberne, og dertil kommer udgifterne for et ekstraarbejde, virksomhederne selv skal lave.

HFS finder, at det kun virker fair overfor fjernvarmeaftagerne, at disse udgifter bl.a. dækkes af de skatter, staten vil få ind ift. udskillelse af de kommunale selskaber.

Udtrædelsesgodtgørelse

Princippet om, at varmeaftagerens udtrædelse af varmforsyningen ikke må belaste de tilbageværende forbrugere, er vigtig at bevare. Ellers bliver det for usikkert at være fjernvarmekunde.

HFS er enig i, at den nuværende beregningsmetode for udtrædelsesgodtgørelse kan ramme

skævt, ift. hvem der udtræder og hvornår. Derfor hilser HFS muligheden for at lave en ny beregningsmetode for udtrædelsesgodtgørelsen, der giver aftageren forudsigelighed, ensartethed og transparens, velkommen. Dette vil ligeledes understøtte § 20 d, stk.1 om, at fjernvarmeforsyningsvirksomhederne skal stille alle deres ydelser til rådighed for aftagerne på en gennemsigtig, objektiv, rimelig og ikke diskriminerende måde.

KEFM's forslag om, at staten skal have bemyndigelse til at kunne fastsætte regler om en varmemeforbrugers udtrædelse af leveringsforholdet, giver et meget større beslutningsrum end bare ønsket om at fastsætte regler om beregning af opkrævning af en udtrædelsesgodtgørelse. HFS foreslår, at organisationer og repræsentanter, der har meget erfaring og fingeren på pulsen, inddrages i fastsættelsen af både beregninger og nye principper på dette område, jf. § 22 a 1.pkt., Udgangspunktet er, at der er tale om et aftaleforhold mellem fjernvarmeselskabet og fjernvarmeaftageren, og at det tilstræbes, at der gennem lovgivningen skabes overordnede rammer for ligeværdighed mellem parterne, uden at der i øvrigt detailreguleres.

Så vidt HFS er orienteret, har der ikke været mange sager på dette område, og Forsyningstilsynet har som offentlig instans allerede indsigt i de vejledninger, der udarbejdes om forholdet.

Selskabsgørelse af kommunale fjernvarmeselskaber

Andelshaverne i HFS modtager varme fra VEKS I/S, et forsyningsselskab der ejes af 12 kommuner på vestegnen, og vil derfor blive påvirket af forslaget om udskillelse i et selskab.

HFS kan se nogle fordele ved det nye forslag om, at kommunale forsyningsselskaber skal udskilles i et selskab, herunder at de forpligtes til at indsende årsregnskab til Erhvervsstyrelsen, at ledelsen i et aktie- eller anpartsselskab har en pligt til at påse, at kapital-selskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapital-selskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder, at bestyrelsen med nye uafhængige medlemmer kan styrke bestyrelsens kompetencer, at de til enhver tid vil være forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt, samt at de dispositioner, som ledelsen foretager på selskabets vegne, er i selskabets interesse.

I denne sammenhæng bør det nævnes, at nogle § 60-selskaber har både produktions-, transmissions- og distributionsopgaver samlet i én organisation, og det bør overvejes, om ikke disse selskaber bør opdeles i selskaber, der varetager henholdsvis produktion, transmission og distribution. Det øger gennemsigtigheden for opgavevaretagelser og formindsker muligheden for, at underskud på en opgavevaretagelse dækkes ind af overskud ved andre opgavevaretagelser.

Det sagt, så repræsenterer kommunerne sine borgere, og de kommunale interessentskaber handler på vegne af og har borgernes bedste i deres interesse, så HFS formoder, at reguleringen af udskillelsen også sker i det lys. I lovforslaget indgår ikke et krav om brugerinddragelse i beslutningsprocesserne for selskaberne. HFS foreslår, at brugerinddragelse prioriteres, som man kender det i andre forsyningssektorer.

HFS formoder, at kravet om at hvile-i-sig-selv og ikke at tjene penge til kapitalejerne opretholdes, således at varmeforsyningslovens rammer for de økonomiske dispositioner bevares.

Der er i høringssvaret stor fokus på skatten, herunder at de kommunale selskaber er skattefritaget, hvilket kommer borgerne og forbrugerne til gode. ApS eller A/S er derimod skattepligtige, hvilket vil betyde en ikke ubetydelig indtægt for staten, og den økonomiske skattebyrde vil fremadrettet pålægges de mindre fjernvarmeselskaber og deres forbrugere, der modtager varme herfra. Varmepriserne er steget voldsomt de sidste par år, som beskrevet tidligere i dette høringssvar, og det er vigtigt, at denne manøvre ikke vil føre til yderligere prisstigninger, især set i lyset af at KEFM vil indføre et prisloft, men samtidig pålægger varmeforbrugerne en stor udgift ift. de initiativer, der indføres med denne lovændring.

Ankestyrelsen skal godkende vilkårene og vedtægtsændringer for omlægningen af de kommunale selskaber ved bl.a. tvungen debitorskifte. Det er i den henseende vigtigt, at der er fokus på, at fjernvarmeandelselskaber og deres forbrugere, der er kunder hos et tidligere kommunalt ejet selskab, ikke rammes unødigt af denne omlægning, mens staten høster en skattemæssig økonomisk gevinst.

Uafhængige bestyrelsesmedlemmer

HFS kan støtte kravet om 2 uafhængige medlemmer af bestyrelsen, for at styrke bestyrelsens kompetencer. Set i forlængelse af bemærkningerne om brugerinddragelse vil det også være ønskeligt med en brugerrepræsentation i bestyrelserne.

Skærpelse af Forsyningstilsynets kompetencer og tilsyn.

Lovforslaget strammer op på Forsyningstilsynets tilsyn og giver det nye kompetencer, både ift. prisloft og de koncern- og interesseforbundne aftaler. Det fremgår af høringsmaterialet, at Forsyningstilsynets nye opgaver vil koste ca. 8,7 i ekstra midler, herunder 6 mio. kr. på prisloft og 2 mio. kr. på markedsrettet tilsyn, som ministeriet foreslår dækket af gebyrer, der pålægges varmeforbrugerne.

Det kunne være givtigt at se, hvor mange fjernvarmeselskaber, der reelt ligger over et forventeligt prisloft ift. de udgifter, der bruges på at gennemgå alle forbrugerpriser.

De økonomiske omkostninger, der ligger hos fjernvarmeselskaberne ift. dokumentationspligt af priser, aftaler mv. samt udskillelsen af de kommunale selskaber, er ikke indregnet i den ovenstående pris, som også må forventes at blive pålagt varmeforbrugeren.

KEFM lægger til grund, at den forbrugergevinst som følge af prisloft og ophævelse af forbrugerbindinger skønsmæssigt årligt vil være på 9 millioner om året. Det fremgår ikke, hvordan KEFM er kommet frem til dette tal, og hvordan besparelsen er fordelt hos varmeaftagerne.

Koncern- og interesseforbundne aftaler på varmeområdet.

HFS kan støtte op om, at de koncern- og interesseforbundne aftaler offentliggøres, da dette både vil være til gavn for de mindre fjernvarmeselskaber samt deres forbrugere. Det er også gavnligt, at der kommer nogle ensrettede metoder for fastsættelse af markedsrettet pris og virksomhedernes dokumentationspligt, så det sikres, at de markedsrettet priser ikke sættes for lavt.

HFS støtter ligeledes en klar definition af, hvad der forstås ved koncern- og interesseforbundne selskaber, så det er tydeligt for forsyningsvirksomhederne at vide, om deres aftaler er omfattet.

Kommunal varetagelse af virksomhed med termonet

HFS har ikke projekter, der omfatter termonet, men derimod et fyrtårnsprojekt i Avedøre Landsby, der omhandler lavtemperaturfjernvarme, hvor vandet, der opvarmes af en central varmepumpe, kommer op på en gennemsnitlig temperatur på 45 grader, hvorefter det varmes op i selve huset med en flexbooster. Projektet er støttet af EUDP.

HFS mener, at det er vigtigt, at lavtemperaturfjernvarmeprojekter, hvor der indgår en flexbooster ikke ”kommer i klemme” ift. det nye forslag om, at termonet ikke kan falde under varmeforsyningsloven. Det er vigtigt, at varmeforsyningsloven ikke bliver en stopklods i forhold til ny innovation ift. grønne kollektive energiløsninger.

Den bekendtgørelse, der henvises til i høringssvaret ift. definitionen af fjernvarme, er fra 1979 og havde fokus på fossil energi og ikke grønne energiløsninger.

HFS mener derudover generelt, at det er ærgerligt at termonet udtages af varmeforsyning, da der er flere ø-projekter, hvor termonet kan give god mening både i landdistrikterne og i byerne ift. bl.a. boligblokke mv. Selvom termonet fortsat vil kunne drives som projekter som tilknyttet virksomhed, vil de nye regler lukke ned for termonet-projekterne, medmindre ministeriet er villig til fremadrettet at give statslig garanti for lån til disse projekter som lovet i klimaaftalen for grøn strøm og varme 2022, hvor der på s. 18 står:

*"Aftalepartierne noterer sig, at regeringen og Finans Danmark har etableret partnerskabet ”Fyr dit fyr”, der skal muliggøre billig finansiering til grønne varmekilder. For at understøtte udskiftning af olie- og gasfyr er aftalepartierne i forlængelse heraf enige om at afgiftsfritage tinglysning af pant for lån til udskiftning af olie og gasfyr til andre opvarmningskilder i perioden 2023-2028 samt **etablere en ordning, hvor det bliver muligt at optage lån med statsgaranti til skift til andre opvarmningskilder i boliger i landdistrikter, der ikke kan tilkøbes fjernvarmenettet, og hvor der er usikkerhed om værdiansættelsen af boligen og dermed friværdien.**"*

-- 0 --

Afslutningsvis takker vi for, at aftaler i Folketinget nu bliver effektueret, men havde også gerne set, at der lovgivningsmæssigt bliver iværksat initiativer, der fremmer udfasningen af fossile brændsler, herunder en klar statslig udmelding om ophøret af naturgas til rumopvarmning.

Med venlig hilsen

Anders Liltorp
Formand

Henrik Berg
Næstformand

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Henrik Frydendal Berg

Næstformand

Serienummer: 76718e39-8b96-4573-9de1-b1f09c851c8f

IP: 87.51.xxx.xxx

2024-08-20 17:15:45 UTC

Navnet er skjult (CPR valideret)

Bestyrelsesformand

Serienummer: 3db1d32e-ac49-464f-8533-4c78625ca6c4

IP: 176.20.xxx.xxx

2024-08-22 06:07:57 UTC

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempet med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: **https://penneo.com/validator**

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

Intelligent Energi takker for muligheden for at afgive høringssvar til Energistyrelsens høring over de fremsatte ændringsforslag til Varmeforsyningsloven på baggrund af Klimaaftale om grøn strøm og varme af juni 2022 samt den hertil opfølgende aftale af 28. juni 2024.

Vi har struktureret vores høringssvar efter udvalgte hovedelementer i ændringsforslaget:

2.1. Prisloft for opvarmet vand til slutkunder og beregnet forbrugerpris for varmforsyningsvirksomheder og afskæring af klageadgang

Intelligent Energi hilser prisloftet velkomment, navnlig det iboende forbrugerhensyn og -beskyttelse, der er en udmøntning af den centrale politiske intention i Klimaaftale om grøn strøm og varme fra 2022 og opfølgningen i år.

Vi mener først og fremmest at hensynet til forbrugere tages i kraft af prisloftets bidrag til tiltrængt transparens og oplysning om forbrugerpriser for både fjernvarme og individuelle varmepumper.

Og for de ca. 290.000 tilbageværende naturgasfyrede husstande, kan denne oplysning også facilitere grøn omstilling, da det styrker sammenligningsgrundlaget mellem naturgassen og de grønne alternativer. I den nuværende situation udgør usikkerhed om både muligheder og økonomi en barriere for udfasning af gasfyr. En tendens, der desværre viser sig i en opbremsning af både fjernvarmeudrulning og salg af individuelle varmepumper.

Og netop derfor, er det vigtigt at sikre robuste, grønne fjernvarmeprojekter, som forbrugere ønsker at tilsluttes.

I denne sammenhæng ser Intelligent Energi en udfordring for ønsket om grøn elektrificering af fjernvarmen, da fordelene herved typisk ikke indregnes i projektforslag. Med varmeproduktion fra varmepumper, elkedler og supplerende energilagring, kan fjernvarmen effektivt understøtte balancering – af energisystemet – og tjene penge - via fx systemydelse. Og en indregning heraf, kan fremme elektrificering via en forbedret totaløkonomi. Vi bidrager gerne til yderligere afdækning af denne problemstilling.

Konsekvensen ved en fjernvarmøkonomi, der ikke kan konkurrere med gasprisen, er at godkendte projekter ofte ender med ikke at opnå tilstrækkelig tilslutning. Dette modvirker grøn omstilling i det konkrete område, da omfattende forbrugere fratages mulighed for tilskud til en individuel varmepumpe i op til fem år, selv hvis man har afvist fjernvarmen.

Her vil prisloftet være gavnligt, først og fremmest fordi det angiver – og formidler - en dokumenteret estimering for omkostningen ved køb og drift af en individuel varmepumpe, som en forbruger kan sammenligne med omkostningen til fjernvarme og/eller naturgas og tage stilling til sin varmeløsning på et oplyst grundlag.

Vi støtter op om det foreslåede grundlag for fastsættelse af prisloftet, med anvendelse af tekniske data (drift og vedligehold) fra Teknologikataloget for individuelle opvarmningsanlæg og annuitet af investering fra Varmepumpepuljen, så man sikrer at datagrundlaget er aktuelt og baseret på realiserede investeringer. Prisloftet kan og bør afspejle et kendt markedsniveau og det mener vi kan opnås med det oplyste grundlag.

Derfor bakker vi også op om den foreslåede § 22 b (stk. 2), om beregning og udmelding af en forbrugerpris for varmeforsyningsvirksomheder, der leverer opvarmet vand omfattet af § 29 stk. 1 til en slutkunde, udført af Forsyningstilsynet.

Forbrugerpris på fjernvarme er svært gennemskuelig under nuværende omstændigheder, da det tilgængelige datagrundlag på Spareenergi er begrænset og alternativet er en sammenlægning af forskellige delelementer fra et takstblad.

Vi ser en stor positiv effekt ift. transparens og tilgængelighed for forbrugerne i at kunne orientere sig nemt og overskueligt i økonomien for både fjernvarme og individuelle varmepumper herved.

2.3 Udtrædelsesgodtgørelse

Intelligent Energi er enige i princippet om udtrædelsesgodtgørelse og ensartning af reglerne herom, så det sikres, at der er lige muligheder for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse og, at forbrugeren "rydder op efter sig selv økonomisk" ved en udtrædelse. Det mindsker den resterende økonomiske forpligtigelse for de tilbageværende fjernvarmekunder. Når Klima-, Energi- og Forsyningsministeren i høringsudkastet til loven gives bemyndigelse til at fastsætte regler for beregning og opkrævning udtrædelsesgodtgørelse er det centralt, at disse fastsættes omkostningsægte.

2.4. Adskillelse af kommuner og drift og sammensætning af bestyrelsen eller tilsvarende ledelsesorgan

Intelligent Energi støtter op om ministeriets betragtninger og formålet med at adskille kommunen og driften af varmeforsyningsvirksomheden. Vi er også enige i, at der bør være mindst to uafhængige bestyrelsesmedlemmer.

Det afføder dog en overvejelse vedr. multiforsyninger og evt. andre selskaber, hvor varmeforsyningen udgør en del af en større virksomhed eller -gruppe. Her varetages bestyrelsesansvaret for varmeforsyningen af en samlet bestyrelse, og det bør derfor præciseres hvorledes kravet til to uafhængige medlemmer tolkes.

2.6. Kommunal varetagelse af decentral varmeproduktion med varmepumper på samme vilkår som tilknyttet virksomhed

Intelligent Energi stiller sig undrende over for, hvordan man fra myndighedernes side har anskuet den bedste håndtering af termonet. Vi mener termonet bør høre under varmeforsyningsloven, så kommuner og fjernvarmeforsyninger kan understøtte finansiering, organisering og drift.

Hertil giver projektbekendtgørelsen gode rammer for saglig og faglig vurdering (og godkendelse) af termonet-projekter, inden evt. udrulning. Vi henviser til Termonet Danmarks høringssvar fsva. den tekniske vurdering af om termonet bør betragtes som kollektiv eller individuel varmeforsyning.

Intelligent Energi noterer sig, at 56 kommuner iflg. KL¹ enten i 2023 har eller i 2024 forventer at understøtte borgergrupper i udbredelsen af ø-varme og/eller termonet i landområder. I samme rapport nævnes ressourcer, viden og finansiering som centrale barrierer for mange projekter. Under varmeforsyningsloven har disse borgergrupper bedre vilkår for planlægning og udrulning af termonet, hvor det er samfundsøkonomisk

---

¹ [KL: Fra planlægning til implementering: Status på udrulning af grøn varme i kommunerne, april 2024](#)

fordelagtigt. Og via kommunekredit også muligt for kunder med begrænset privatøkonomisk råderum.

Henvendelser vedr. ovenstående hørings svar bedes rettes til undertegnede.

Med venlig hilsen

Morten Lund Kristensen
MLK@greenpowerdenmark.dk
Dir. tlf. +45 35 30 04 23

Energistyrelsen (j.nr. 2024-7178)

Dato:

22.08.2024

Ansvarlig:

Lars Lundgaard

Kalundborg Varmeforsyning´s hørings svar til lovforslag om ændringer i den økonomiske regulering af fjernvarmen (skal opfattes som tillæg til hørings svaret fra Dansk Fjernvarme)

Kalundborg Varmeforsyning A/S vil indledningsvis understrege at vi er enige i og bakker op om intensionerne omkring en forbrugerbeskyttelse af prisen for fjernvarme, men er uenige i måden det i lovforslaget påtænkes udmøntet.

I dag foregår hovedparten af bolig/bygningsopvarmningen ved enten en individuelt produceret varme eller en centralt produceret og kollektivt distribueret varme.

Kollektiv varme har været kendt i Danmark i mere end 100 år, og har den grundlæggende fornuftige egenskab, at økonomien er kollektivt fordelt over alle tilsluttede kunder, hvilket som udgangspunkt betyder et langt mere stabilt og forudsigeligt omkostningsniveau for den enkelte forbruger, også understøttet af at varmforsyningsloven sikrer at det kun er de faktiske omkostninger for varmen som ender hos forbrugerne, som er en bærende del af "hvil i sig selv" princippet.

At skulle efterleve et fiktivt skabt prisloft, kan være særdeles vanskeligt at opnå for et varmeselskab, som i forvejen arbejder efter "hvil i sig selv" princippet. Varmeselskaber med nyere varmeproduktion og/eller allerede etableret infrastruktur kan være bundet af en afskrivning og tilbagebetalingsforpligtelse som ikke kan nedjusteres, og derved kan prisloftet være direkte undergravende for varmeselskabets eksistens efter de tre år som er beskrevet i lovforslaget. I yderste konsekvens kan det betyde lukning for en større andel af de varmeselskaber som leverer varme til 1,9 mio. forbrugere i Danmark. Det vil næppe være samfundsøkonomisk bæredygtigt at skulle erstatte denne andel med elektrificering, da dette vil påkræve en markant og omkostningstung udbygning af el-nettet i Danmark.

Hovedproblemerne i lovforslaget

Der er følgende hovedproblemer i lovforslaget, som det bør sikres, at der kommer løsninger på.

Det drejer sig om:

1. Lovforslaget, vil have skadelige virkninger for betydelige dele af fjernvarmesektoren, da lovforslaget ensidigt tager en økonomisk betragtning, som de fleste varmeselskaber rent regulatorisk ikke kan imødekomme. Lovforslaget lægger desuden op til at hvis varmeselskabet ikke imødekommer prisloftet, så fjernes kundegrundlaget, med lukning som umiddelbar konsekvens, og derved tab af store dele af samfundskritiks infrastruktur.
  - a. Et generelt prisloft tager ikke hensyn til de lokale og individuelle økonomiske forhold, og kan på kort sigt fjerne grundlaget for fjernvarme, på de områder hvor det ikke er muligt at nedsætte omkostningerne, som f.eks. afskrivninger og tilbagebetalingsforpligtelser.
  - b. Et generelt prisloft kan indirekte få den effekt at nogle varmeselskaber er tvunget til f.eks. at undlade vigtige vedligeholdelsesopgaver og andre lovpligtige omkostninger til for at imødekomme prisloftet. Dette vil på sigt påvirke forsyningssikkerheden i ikke-gunstig retning.
  - c. Et generelt prisloft har kun konsekvenser for distributionsdelen hos de selskaber som baserer deres varmeleveranser fra f.eks. kommercielle kraftværker og lign. Disse selskaber er en betydelig faktor i prisudviklingen, da de er kommercielle og er ikke underlagt samme regelsæt som fjernvarmebranchen. De kommercielle selskaber har ofte meget lange og eksklusive aftaler/bindinger om varmeleveranser, som et prisloft ikke med lovteksten regulerer. Dette er en mangel i lovforslaget, og burde være tilstrækkelig begrundelse for at den slags aftaler kan bringes til ophør, når forbrugerne bliver faktureret omkostninger som stammer fra kommercielle interesser.
2. Lovforslaget, vil have en betydelige effekt på store dele af el-infrastrukturen i Danmark.
  - a. Afvikling af kollektiv fjernvarme vil stille store krav til landets el-infrastruktur, da der primært lægges op til individuelle elektrificerede løsninger til bygningsopvarmning.
  - b. Det virker ikke samfundsøkonomisk realistisk eller gunstigt, at Danmark skal igennem en totaludvidelse af el-infrastrukturen, når store dele af den potentielle fjernvarme-infrastruktur allerede ligger i jorden.
  - c. Ved etablering af el til et fjernvarmeværk, skal alle omkostninger medregnes, herunder også en ofte lang forbindelse mellem transformator og varmeværk. Den individuelle varmepumpe betaler denne udgift over tariffen, som jo skal dække TSO/DSO´ens omkostninger til forstærkning og udbygning af nettet til den enkelte forbruger. Det giver en skævvridning i sammenligningen. – idet denne udgift ikke medregnes på den individuelle løsning i Teknik kataloget.

Forbrugerprisloftet

Aftaleteksten i klimaaftalen fra 2022 om indførelse af et nyt forbrugerprisloft fremgik under overskriften om øget forbrugerbeskyttelse.

Det er vel en overdrivelse at kalde følgende elementer som værende forbrugerbeskyttelse, da lovforslaget kan betyde lukning af flere varmeselskaber, og derved presse forbrugerne ud i individuelle løsninger, som i større grad kan udfordre privat- og samfundsøkonomien;

- At undlade at tage en helhedsvurdering på fjernvarmesektorens omkostninger, som i forvejen er reguleret, men er individuelt økonomisk belastet ifm. investeringer og afskrivninger, som har direkte effekt på varmeprisen, som så i sidste ende kan betyde lukning af den kollektive varmforsyning.
- At undlade at tage en helhedsvurdering som inkluderer de kommercielle selskaber som byder ind som varmeleverandører på andre vilkår end varmeselskaberne. Det er jo reelt de kommercielle selskaber som har størst mulighed for at imødekomme et prisloft.
- At undlade at tage en helhedsvurdering ved at tage en fiktiv pris og anvende denne som benchmark, fremfor at anvende allerede eksisterende statistik til at evaluere og sammenligne omkostningsniveauer.

Forslag til ændringer

- Prisloftet erstattes af en metode til individuel og skærpet vurdering af de varmepriser som f.eks. ligger over det vægtede landsgennemsnit. Den udførende part kunne her være forsyningstilsynet, i både udførende og vejledende rolle.
  - Der tages individuelle vurderinger med formålet at sikre en rimelig og omkostningstro varmepris ud fra en helhedsbetragtning som omhandler:
    - Det enkelte varmeselskabs omkostninger.
    - Det eventuelle varmeproducerende kommercielle selskabs mulighed for påligning af omkostninger og et loft for salgspris. Tillige burde det være en mulighed at bringe så ugunstige og ofte langsigtede aftaler til ophør, i forbrugernes interesse.
    - At reglerne om substitutionspris som kan nedbringe forbrugervarmeprisen skal ændres

Forbrugerprisloftets konsekvenser

Offentlig udkommelse af varmeselskaber som ikke kan efterleve et fiktivt prisloft, virker som en metode som umiddelbart ikke er tidssvarende ej heller retfærdig, for de varmeselskaber som bliver ramt af dette prisloft.

Konsekvensen af dette prisloft vil ramme meget individuelt, hvilket antyder at et generelt prisloft ikke vil få en passende virkning.

Følgende forhold vil blive berørt af den ret sporadiske tilgang med et generelt prisloft:

- Varmeselskaber med nævneværdig gæld (nystiftede selskaber, større reinvesteringer mv.) har begrænsede muligheder for at påvirke varmeprisen, da den allerede rent regulatorisk afspejler de faktiske omkostninger.
- Varmeselskaber som køber varme fra kommercielle varmeproducerende selskaber, hvor varmeprisen ikke er reguleret af varmeforsyningsloven, og kan indeholde betydelige avancer, som ikke nødvendigvis er relateret lokalt eller i forbrugerens interesse.
- Forsyningssikkerheden kan blive berørt direkte, da drift og vedligehold er en af de eneste parametre som varmeselskaber kan nedprioritere, med direkte konsekvens som på sigt kan måles i produktkvaliteten og leveringssikkerheden.
- Forsyningssikkerheden er i Kalundborg fordelt over >5000 forbrugere som repræsenterer private boliger og en del større kritiske og følsomme forbrugere blandt erhverv og industri.
- Udfasning af de fossile brændsler til boligopvarmning, kan som følge af ny økonomisk regulering af fjernvarmesektoren i Danmark, kun betyde en øget elektrificering af bygningsopvarmning, set med udgangspunkt i nuværende teknologier. Der har på nuværende tidspunkt været igangsat en del projektforslag på foranledning af regeringen, og midlerne til dette arbejde må antages at være spildte, da et nyanlagt fjernvarmeanlæg med tilhørende afskrivning, næppe kan efterleve et prisloft.
- Elektrificering har tidligere været et emne, og mener at tidligere analyser påpeger at en total opgradering af el-infrastrukturen kommer til at være særdeles omkostningstung og endda urealistisk ift. tidshorisont.
- Lovforslagets sanktionspunkt efter 3 år, hvor kundegrundlaget fritstilles, vil have to direkte konsekvenser:
  - Varmeselskabets kundegrundlag vil smuldre, først med endnu højere varmepris for de tilbageværende kunder, og efterfølgende lukning af varmeselskabet.
  - Kunder vil blive presset ud i alternative løsninger til opvarmning, som de eventuelt ikke er økonomisk rustet til.

Forslag til ændringer

- Se forrige ændringsforslag til forbrugerprisloftet

Brancheorganisationens høringssvar

Kalundborg Varmeforsyning A/S tilslutter sig de øvrige elementer i høringssvaret fra Dansk Fjernvarme.

Til: Energistyrelsen
Journalnummer: 2024-7178

KL's hørings svar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning

KL takker for muligheden for at afgive hørings svar til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning. Baggrunden for lovforslaget er regeringens ambition om at sikre gennemsigtighed i varmepriserne og beskytte forbrugerne mod urimeligt høje varmepriser. Lovforslaget er også en del af en bredere indsats for at fremme den grønne omstilling i Danmark ved at skabe klare rammer for fjernvarmesektoren.

For kommunerne, de kommunale fjernvarmeselskaber og borgerne er dette lovforslag af afgørende betydning. Kommunerne spiller en central rolle i at sikre en stabil, økonomisk bæredygtig og grøn varmforsyning til borgerne, og de kommunale selskaber er nøgleaktører i at realisere de ambitiøse mål om udfasning af fossile brændsler og udrulning af fjernvarme. Lovgivning på området skal derfor nøje afvejes for at undgå utilsigtede konsekvenser, som underminerer de allerede opnåede fremskridt, og som kan skabe økonomiske og administrative byrder for kommunerne og i sidste ende for borgerne.

KL anerkender regeringens intentioner om at sikre forbrugerne mod urimeligt høje varmepriser og øge gennemsigtigheden i varmforsyningssektoren. Vi må dog udtrykke alvorlig bekymring over den foreslåede lovændring, da den kan have vidtrækkende negative konsekvenser for både fjernvarmeselskaber, kommuner og den grønne omstilling, som vi alle er enige om at fremme.

KL er bekymrede over, at det nuværende lovforslag kan undergrave de ambitiøse mål, som blev sat i *Delaftale om mere grøn varme og udfasning af naturgas i 2022*. Denne aftale mellem KL og regeringen blev indgået med henblik på at fremskynde udfasningen af gas og udrulle fjernvarme i Danmark for at nå vores klimamål og mindske afhængigheden af russisk gas.

Lovforslaget risikerer at skabe unødvendige udfordringer for de varmeselskaber og kommuner, der arbejder på at implementere grønne varmeløsninger, hvilket kan forsinke den grønne omstilling og true den økonomiske bæredygtighed i sektoren. Derudover kan forslaget skubbe til sociale skævvridninger, hvor de økonomisk stærkeste borgere skifter til alternative opvarningskilder, mens de økonomisk svagere borgere bliver efterladt med stigende varmepriser. Det er derfor afgørende at sikre stabile rammer, der understøtter realiseringen af målene i 2022-aftalen.

KL foreslår, at dele af lovforslaget omarbejdes. Derudover henviser KL til *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022*, hvor partierne blev enige om, at prisloftet skal implementeres med hensyn til strandede omkostninger. KL vurderer, at lovforslaget kan medføre, at nogle varmenet må lukke med strandede omkostninger til følge. KL forventer derfor, at aftalepartierne vil tage hånd om dette i overensstemmelse aftalen, så de foreslåede lovændringer ikke påvirker de kommuner, der har stillet garanti for lånene i god tro.

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 7

I de følgende specifikke bemærkninger behandler KL lovforslaget i tre hovedbemærkninger:

1. Prisloftet får økonomiske konsekvenser for kommunerne

Lovforslaget indfører et prisloft på varme, som KL frygter, vil få alvorlige økonomiske konsekvenser for mange kommuner. Hvis varmepriserne overstiger prisloftet, vil det medføre en risiko for, at forbrugere frakobler sig fjernvarmen, hvilket kan føre til en negativ prisspiral og potentielt konkurser blandt fjernvarmeselskaberne. Dette vil efterlade kommunerne med store økonomiske og administrative udfordringer, og borgerne vil blive ramt af øgede varmepriser og en usikker forsyningssituation.

2. Nye krav til governance er et problem for flere store selskaber

Det foreslås, at kommuner kun må drive fjernvarmeselskaber som aktie- eller anpartsselskaber, hvilket i praksis vil forbyde de eksisterende kommunale interessentselskaber. Dette vil ramme nogle af landets største fjernvarme- og transmissionselskaber, som drives som interessentselskaber. Forslaget vil medføre betydelige administrative og økonomiske omkostninger ved omstruktureringen af disse selskaber, og det vil begrænse kommunernes frihed til at vælge den selskabsform, der bedst passer til lokale forhold og sikrer effektiv drift til gavn for borgerne.

3. Rammerne for termonet er utilstrækkelige

Lovforslaget fastslår, at termonet ikke anses som en kollektiv varmforsyning og derfor ikke omfattes af loven om varmforsyning. KL mener, at dette er en uhensigtsmæssig beslutning, da det begrænser mulighederne for at udvikle termonetprojekter, som ellers kunne bidrage til den grønne omstilling. Kommunerne ønsker, at termonet skal sidestilles med andre kollektive varmeløsninger, således at kommunerne kan eje og drive termonet samt stille kommunal garanti for lån til termonetprojekter. Det vil sikre, at disse projekter kan realiseres og bidrage til en bæredygtig varmforsyning i hele landet.

KL håber, at disse bemærkninger vil blive taget i betragtning i den videre behandling af lovforslaget, og at der vil blive fundet løsninger, der både beskytter forbrugerne, understøtter den grønne omstilling og sikrer en økonomisk bæredygtig varmforsyning til gavn for borgerne.

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 7

Specifikke bemærkninger

1. Prisloftet får økonomiske konsekvenser for kommunerne

Det fremgår af lovforslagets § 22 b, at Forsyningstilsynet fastsætter et prisloft baseret på en beregnet omkostning til køb og anvendelse af individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi. Det følger dernæst af § 22 b stk. 4 og 5, at Forsyningstilsynet årligt offentliggør en liste over fjernvarmeselskaber, der har en varmepris over dette prisloft. Selskaberne på listen skal selv oplyse deres kunder om, at fjernvarmeprisen overstiger prisloftet. KL udtrykker i det følgende sin bekymring for denne del af lovforslaget.

Prisloftet giver højere priser for tilbageværende forbrugere

KL vurderer, at prisloftet kan medføre en negativ prisspiral for fjernvarmeselskaber med priser over prisloftet. Derfor forholder KL sig kritiske overfor – særligt i relation til § 22 b stk. 4 og 5. Derudover mener KL, at regeringen skal fremlægge en økonomisk plan for at dække strandede omkostninger i forbindelse med konkursbegæring blandt berørte fjernvarmeselskaber med kommunal lånegaranti, så reguleringen ikke stiller kommunernes borgere ringere økonomisk i overensstemmelse med *Klimaaftale om grøn strøm og varme 2022*.

Prisloftet vil allerede fra 1. januar 2025 betyde, at adskillige fjernvarmeselskaber udstilles på en liste over selskaber med en pris over prisloftet. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har tidligere fremlagt, at omkring en tredjedel af alle landets fjernvarmeselskaber vil være på denne liste i 2025. Disse selskaber skal orientere deres forbrugere om, at varmeprisen ligger over prisloftet samt offentliggøre en plan for at bringe prisen under prisloftet inden for tre år.

KL mener, at forslaget kan få alvorlige økonomiske konsekvenser for nogle berørte selskaber. Det skyldes, at flere forbrugere vil have et ønske om at skifte væk fra fjernvarmen og erhverve sig en alternativ varmekilde, når de modtager orienteringen fra deres fjernvarmeselskab om, at varmeprisen er over prisloftet.

Forbrugerne kan umiddelbart skifte væk i områder uden forbrugerbindinger, mens effekten vil være forsinket i områder med forbrugerbindinger. Disse bindinger ophæves, hvis fjernvarmeselskaber ikke har formået at bringe varmeprisen under prisloftet inden for en treårig periode, jf. lovforslagets § 14 c.

Den negative prisspiral igangsættes, når de første forbrugere kobler sig af fjernvarmen, hvilket betyder færre indtægter til de berørte selskaber. Det gælder særligt for selskaber i yderkantsområder, hvor afskrivninger på ledningsnettet udgør en stor andel af de samlede omkostninger, og hvor der er færre forbrugere, hvorfor hver forbruger udgør en større andel af selskabets indtægtgrundlag,

Eftersom selskabernes økonomi er baseret på hvile-i-sig-selv princippet, er deres eneste værktøj at reducere deres omkostninger for at sænke prisen. Den fastlagte udtrædelsesgodtgørelse vil mindske størrelsen på de omkostninger, som selskabet skal reducere, eftersom godtgørelsen er fastsat til at dække forbrugers andel af selskabets gæld. Men for de fleste selskaber

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 7

er der nogle omkostninger, som ikke er mulige at reducere – særligt over en kort tidsramme på tre år. Selskabet vil fx fortsat have faste udgifter til forsikringer og mandskab til den løbende drift, som ikke kan nedbringes én til én med det reducerede varmebehov. Dertil kommer, at selskabets administrationsomkostninger vil stige, fordi selskabet med lovforslaget skal fremlægge en plan for nedbringelsen af sine priser.

Når forbrugere begynder at forlade fjernvarmeselskabet, og selskabet ikke længere kan nedjustere omkostningerne tilsvarende til tabet i indtægter, vil selskabet ikke have andet valg end at hæve prisen for de tilbageværende forbrugere. Det vil give de tilbageværende forbrugere et større økonomisk incitament til koble sig af fjernvarmen – hvis de altså har råd.

De stigende priser som resultat af prisloftet vil øge risikoen for konkurser i nogle områder. Hvis kommunen har stillet garanti for lånet, vil kommunen ifølge EU's regler om statsstøtte være nødsaget til at hæve garantiprovisionen som følge af den øgede risiko for selskabets konkursbegæring. Dette vil yderligere øge selskabets omkostninger og dermed fungere som endnu et led i den negative prispiral.

Samlet set vil prisloftet have flere negative konsekvenser. For det første vil prisloftet have en social slagside, eftersom det vil være de økonomisk stærkeste borgere, som først skifter til alternative opvarmningskilder, mens de økonomisk svagere borgere bliver efterladt med stigende varmepriser.

For det andet vil prisloftet reducere selskabers villighed til at lave de store investeringer, som er nødvendige for en grøn omstilling af varmesektoren, da de er forbundet med en vis risiko, fx udvidelse af fjernvarmeområder eller omlægning fra termiske anlæg til store varmepumper. Det gælder både for selskaber over prisloftet, som forsøger at nedbringe prisen, men også for selskaber under prisloftet, som vil undgå investeringerne for at blive under prisloftet.

For det tredje vil prisloftet for nogle selskaber betyde konkurser. Hvis kommunen har stillet garanti for lånet til etableringen af disse selskaber, vil kommunen stå tilbage med regningen for konkursbegæringen. Borgerne i den pågældende kommune vil derfor blive påvirket ved, at afbetalingen på gælden vil betyde mindre økonomisk råderum til generelle velfærdsydelser.

KL mener, at regeringen har et ansvar for at understøtte de kommuner, der – som direkte konsekvens af lovforslaget – risikerer at stå tilbage med en anseelig gæld for et konkursbegæret fjernvarmeselskab. KL foreslår derfor, at staten fremlægger en plan for at dække de strandede omkostninger, der vil være i forbindelse med eventuelle konkursbegæring af berørte selskaber. Det skal gøres for, at reguleringen ikke får økonomisk negative konsekvenser for kommunerne og borgerne.

Kommunal besked til borgere om afskaffede forbrugerbindinger

Det fremgår af lovforslagets § 14 c, at det bliver kommunalbestyrelsens opgave at oplyse varmemedbrugerne i de tilfælde, hvor tilslutningspligten i deres område er blevet gjort uden virkning.

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 7

KL er kritiske overfor denne del af forslaget af særligt tre årsager. For det første vil kommunalbestyrelserne sjældent ønske at stå på mål for en beslutning, som de ikke selv har truffet, og som de ikke nødvendigvis er enige i. For det andet er det en omfattende opgave at identificere, hvilke ejendoms-ejere der er omfattet af pligterne. En del af disse data er tilgængelige på Plandata, mens en del af informationerne om forbrugerbindingerne vil kun være til stede i tingbogen, i lokalplaner eller i ældre kommunale varmeplaner. For det tredje vil afsenderen af informationen til varmemedbrugerne utvivlsomt blive mødt af en række tekniske spørgsmål, hvilket vil kræve at kommunerne afsætter væsentlige administrative ressourcer til opgaven.

KL foreslår, at Forsyningstilsynet som den myndighed, der har truffet afgørelsen om at afskaffe forbrugerbindingen i området, bør være afsender på informationen til de påvirkede borgere. Som alternativ mener KL, at opgaven med at oplyse borgerne forsimples, og at kommunerne kompenseres økonomisk for det administrative arbejde, som lovforslaget medfører. KL vil på den baggrund anmode om at få lovforslaget i økonomisk høring.

2. Nye krav til governance er et problem for flere store selskaber

Det fremgår af lovforslagets § 2 b, stk. 1, at en kommune fremover kun må varetage virksomhed med kollektiv varmforsyning, hvis virksomheden drives som et aktie- eller anpartsselskab. KL ser med stor bekymring på dette forslag, da det i praksis vil forbyde kommunale § 60 selskaber (interessentselskaber) på fjernvarmeområdet. Dette vil ramme nogle af landets største fjernvarmeselskaber, såsom CTR, VEKS, TVIS, Vestforbrænding og Norfors, som alle drives i denne selskabsform.

I vores tidligere dialoger med ministeriet har KL forstået, at adskillelsen af myndighed og drift i fjernvarmesektoren primært skulle gælde de få selskaber, der stadig opererer som en del af den kommunale forvaltning. Denne forståelse blev bekræftet både i skriftlige input og i ministeriets præsentation for forligskredsen den 12. juni 2024. Her blev det ikke nævnt, at den foreslåede regulering ville ramme kommunale § 60 selskaber bredt på fjernvarmeområdet, hvilket derfor kommer som en overraskelse.

Forbuddet mod § 60-selskaber vil medføre omfattende administrative og økonomiske byrder, da eksisterende interessentselskaber skal omdannes til aktie- eller anpartsselskaber. Udover de betydelige omkostninger vil forslaget også begrænse kommunernes valgfrihed i at vælge den selskabsform, der bedst passer til lokale forhold. Særligt for tværkommunale selskaber er interessentskabsformen fordelagtig, da den giver ejerkommunerne en høj grad af indflydelse og mulighed for at fordele ansvar og økonomi klart – både ved investeringer, deling af overskud og i tilfælde af økonomiske vanskeligheder.

Derudover introducerer lovforslaget et krav om, at kommunale aktie- og anpartsselskaber skal have to uafhængige medlemmer i bestyrelsen. Formålet med dette krav er formentligt at sikre, at en kommune ikke kan pålægge et fjernvarmeselskab beslutninger, der kan gå imod forbrugernes interesser. Imidlertid er der i fælleskommunale selskaber, hvor flere kommuner samarbejder, allerede mekanismer, der gør det vanskeligt for en enkelt kommune

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 7

at gennemføre dispositioner, der ikke har bred opbakning. Derfor mener KL, at dette krav kun bør gælde for kommunale aktie- og anpartsselskaber.

KL finder derfor, at det foreslåede forbud mod interessentselskaber er uhenigtsmæssigt og risikerer at undergrave effektiviteten og fleksibiliteten i fjernvarmesektoren. Lovforslaget synes desuden at afvige fra den oprindelige intention i *DeLaftale om mere grøn varme og udfasning af naturgas 2022*, hvilket skaber usikkerhed om de langsigtede konsekvenser for varmeforsyningen.

3. Rammerne for termonet er utilstrækkelige

Det fremgår af ændringsforslag til lov om varmeforsyning § 2 b, stk. 5, at termonet ikke anses for at være et kollektivt varmeforsyningsanlæg og derfor ikke bliver omfattet lov om varmeforsyning. Det fremgår yderligere af § 2 b, stk. 7, at kommuner skal kunne varetage og deltage i termonet som tilknyttet virksomhed.

KL er ikke enig i ministeriets snævre definition af, hvad der kan betragtes som et kollektivt varmeforsyningsanlæg, hvilket udelukker termonet fra varmeforsyningsloven på trods af, at termonet leverer energi til flere ejendomme på samme måde som traditionel fjernvarme og gasforsyning. Den foreslåede løsning, der giver kommunerne mulighed for at drive termonet som tilknyttet virksomhed, er ikke ønskværdig for kommunerne. Derfor anser KL det for usandsynligt, at ordningen vil blive anvendt af kommunerne.

Flere kommuners erfaringer viser, at termonet kan være en samfundsøkonomisk attraktiv løsning i mindre byer, som er for små til traditionel fjernvarme, og hvor andre løsninger, såsom individuelle varmepumper, ikke er optimale på grund af støjgener eller mangel på plads. Uden mulighed for kommunal lånegaranti bliver det imidlertid næsten umuligt at finansiere termonet. Mange lokalsamfund, som har arbejdet på at etablere termonet i flere år, vil derfor blive tvunget til at opgive deres planer, hvis lovforslaget vedtages i sin nuværende form.

Lovforslaget får negative konsekvenser for omstillingen til grøn varme i landdistrikter, hvor termonet kunne have været en nøgleløsning. Det kan føre til yderligere affolkning af landsbyer, hvor husstande allerede kæmper med at rejse finansiering til individuelle varmeløsninger. På den måde skubber lovforslaget til den sociale skævvridning i Danmark, ligesom indførelsen af prisloftet også gør det.

KL understreger, at termonet ikke bør favoriseres over andre varmekilder. I stedet bør termonet sidestilles med andre kollektive varmeforsyningsløsninger, så kommunerne har frihed til at vælge den løsning, der bedst passer til de lokale forhold og er mest samfundsøkonomisk fordelagtig.

KL foreslår derfor, at termonet sidestilles med andre kollektive varmeforsyningsløsninger, og at lovforslaget tilpasses, så kommunerne får mulighed for at stille garanti for lån til termonet-projekter og drive termonet på samme vilkår som traditionel fjernvarme.

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 7

Afsluttende bemærkninger

KL takker Energistyrelsen for at inddrage KL og kommunerne i forbindelse med forslag til Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning.

Det har ikke været muligt for KL at foretage en politisk behandling af høringssvaret inden for høringsfristen. Vi tager derfor forbehold for den efterfølgende politiske behandling af høringssvaret.

Med venlig hilsen
Isak Dyrlov Klindt
Specialkonsulent
KL

Dato: 1. august 2024

Sags ID: SAG-2024-02494
Dok. ID: 3478746

E-mail: IDKL@kl.dk
Direkte: 3370 3874

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 7

Energistyrelsen
Att. Camilla Teilmann og Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg

Sendt pr. e-mail: cte@ens.dk; akmn@ens.dk
Kopi til varme@ens.dk

21. august 2024

Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder) – jeres journalnr. 2024 - 7178

Ref. nr.: 2024-026316
Kontaktperson:
Jens Lundager
Direkte tlf. nr. 3369 7622
jlu@kommunekredit.dk

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har den 1. juli 2024 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning i høring. KommuneKredit har følgende bemærkninger til lovforslaget.

Regulering af aktiviteter vedr. etablering og drift af "termonet"

Der har hidtil ikke - i lyset af forskellige udtalelser fra Energistyrelsen - været klarhed om, hvordan såkaldte termonetløsninger skulle anskues i forhold til reguleringen af kollektiv varmforsyning og kommunernes mulighed for at stille lånegaranti. Vi har tidligere i år haft dialog med ministeriet herom.

Vi noterer os, at lovforslaget fjerner denne uklarhed. Når der er tale om et projekt, som omfatter "anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger", vil der fremover ikke være adgang for kommunerne til at stille lånegaranti, og der vil derfor ikke være adgang til lån i KommuneKredit.

På baggrund af den hidtidige uklarhed kan det ikke udelukkes, at vi tidligere har ydet lån til varmforsyningsanlæg, der nu falder ind under den i lovforslaget fastsatte definition af "termonet". En kommune, der i dag varetager en sådan type varmforsyningsvirksomhed, vil ifølge lovforslagets almindelige bemærkninger skulle afhænde den eller udskille den til videre varetagelse på samme vilkår som tilknyttet virksomhed senest 1. januar 2027.

I den situation vil eventuelle KommuneKredit-lån skulle indfries.

Politisk aftale om justering af afskrivningsperiode – evt. forlængelse af løbetid på lån

Det fremgår af den politiske aftale fra 28. juni 2024, at "aftalepartierne ønsker at fremme varmforsyningsvirksomhedernes potentiale for at nedbringe fjernvarmeprisen for forbrugerne ved at give selskaber mulighed for en længere afskrivningsperiode for rørledninger, som bedre afspejler aktivernes forventede levetid. Det kan samtidig understøtte udrulningen af fjernvarmenet i gasforsynede

områder. Aftalepartierne er på den baggrund enige om at justere afskrivningsreglerne, så rørledninger fremover kan afskrives over 45 år i stedet for de gældende 30 år" [ved ændring af afskrivningsbekendtgørelsen]. [...] "Det undersøges i den forbindelse, om forlængelsen af afskrivningsperioden for rørledninger giver anledning til en forlængelse af lånebekendtgørelsens maksimale løbetid på lån til den pågældende investering, så den passer med afskrivningsperioden."

Vi skal i den forbindelse bekræfte, at KommuneKredit – med den nævnte ændring i lånebekendtgørelsen – vil kunne yde lån, der løber i 45 år.

Venlig hilsen

Jens Lundager

Administrerende direktør

Økonomiforvaltningen
Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringssvar

Til Energistyrelsen j nr. 2024-7178
Att. Camilla Teilmann og Anne Kathrine Mikkelsen

Københavns Kommunes høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder)

Københavns Kommune takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget.

Københavns Kommune finder generelt, at det er tvivlsomt, om det kommende prisloft sender et korrekt signal til borgere og fjernvarmekunder. En sammenligning med en individuel varmepumpeløsning er således irrelevant for alle de forbrugere, som bor i etageejendomme. Desuden må det forventes, at den foreslåede prissammenligning til individuelle varmepumpeløsninger ikke tager hensyn til de totale og reelle omkostninger, som en varmeforbruger vil opleve.

Specifikke bemærkninger

§ 1 nr. 3

Specificerer, at kollektive varmeforsyningsanlæg skal varetages i aktie- eller anpartsselskaber, som reguleres efter selskabsloven.

Selskabsloven inkluderer også partnerselskaber og kommanditselskaber. Begge selskabsformer imødekommer lovforslagets ønske om begrænset ansvar og selskabsmæssig og regnskabsmæssig udskillelse.

Københavns Kommune vurderer, at det er unødigt bureaukratisk, at der stilles krav om, at kollektive varmeforsyningsanlæg, som allerede er udskilt i fx selskabslovens partnerselskabsform, skal omdannes til fx et aktieselskab. Dette skyldes, at lovbemærkningernes formål med at sikre organisatorisk og økonomisk gennemsigthed og armlængde mellem kommunen som ejer og selskabets ledelse, allerede er opfyldt.

Københavns Kommune anbefaler derfor, at lovforslaget muliggør dette ved en mere generel tilgang til selskabsformerne i selskabsloven.

15-08-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 14135

Dokumentnummer i F2
5868489

Sagsnummer eDoc
2024-0241997

Sagsbehandler
Jesper Svensson

ØKF Kontoret for selskaber og
rettigheder
TMF Klima og
Byudviklingssekretariatet (4098)
2040 6499

Københavns Kommune vurderer i øvrigt, at det vil være omkostnings- tungt at omlægge i øvrigt velfungerende I/S'er uden at det giver en til- svarende gevinst for forbrugerne.

§ 1 nr. 21

Reglerne i §1 nr. 21 forekommer utilsigtet omfattende, da de også inklu- dere interesseforbundene selskaber, som jævnfør lovbemærkningerne er "Virksomhederne vil således være interesseforbundne ved ejerskab af kapitalandele over 0 pct., men under 50 pct."

Københavns Kommune skal i den forbindelse bemærke, at kommunen, og evt. også et varmeselskab, kan placere dele af deres formue i aktier, virksomhedsobligationer og lignende. Hvis en kommune eller et varme- selskab har en rimelig veldiversificeret portefølje, vil reglen om interes- seforbundethed omfatte mange virksomheder, som reelt ikke er inte- resseforbundet, men kun indgå i en formueplacering/portefølje. Kø- benhavns Kommune anbefaler, at reglerne modereres, fx ved at und- tage ejerandel/aktieposter i børsnoterede selskaber, hvor ejerandelen er under 5-10 pct.

Reglerne indfører desuden mere administration i varmeselskaberne med henblik på at sikre overholdelse af reglerne og kunne opfylde do- kumentationskravene.

§ 1 nr. 22

København Kommune vurderer, at det forslåede system med årligt be- regnede omkostninger til køb og anvendelse af individuel varmforsy- ning samt beregnede forbrugerpriser, vil være misvisende og potentielt direkte vildledende overfor borgere og forbrugere.

Dette skyldes, at det forslåede prisloft beregnes ud fra anvendelse af in- dividuel varmforsyning baseret på vedvarende energi. Størstedelen af borgerne i større byområder som København er imidlertid ikke indivi- duelle kunder, men del i en ejer-, andels-, eller lejerforening eller lejer hos en privat udlejer.

En individuel varmforsyning er ikke et reelt alternativ for disse kunder og det vil være misvisende at prissammenligne varmeselskaberne med alternativet. Selv hvis de større kunder skulle overveje en stor varme- pumpeløsning for et etagekompleks eller et karrébyggeri er det overve- jende sandsynligt, at de ikke vil få tilladelse til sådanne anlæg, da de vil have miljøkonsekvenser, fx støj, som ikke kan accepteres i beboelsesom- råder.

Prissammenligning til individuel varmforsyning baseret på vedva- rende energi har eventuelt relevans i grænsezoner mellem det åbne land og mindre byområder. For de centrale fjernvarmeområder

forekommer sammenligningsgrundlaget imidlertid misvisende. Københavns Kommune er desuden bekymret for, om prissammenligningen kan vildlede individuelle villakunder til at udskifte deres fjernvarme. Da en sådan udskiftning, i hovedstadsområdet, risikerer at være til et højere prisniveau end det forudsatte i prissammenligningen.

Københavns Kommune skal endvidere bemærke, at fx fjernvarmesystemet i Hovedstadsområdet inkluderer et transmissionssystem, som aftaler varmekøbsaftaler med producenterne. I hovedstadsområdet er det derfor kun delvist de lokale distributionsselskaber, som selv forhandle varmekøbsprisen.

Det forekommer derfor forvridende, hvis varmedistributionsselskaberne udsættes for et prisloft, som de ikke selv har indflydelse på. Det kommende prisloft for varmedistribution bør tage hensyn/korrigeres vedrørende de varmemængder, som indkøbes på basis af de varmekøbsaftaler, som transmissionsselskaberne har indgået.

Til Energistyrelsen

Journalnummer 2024-7178

Landdistrikternes Fællesråd

Rådhusgade 100

DK-8300 Odder

Tlf.: 61 313 636

Email: mail@landdistrikterne.dk

www.landdistrikterne.dk

CVR: 20257180

Dato: 22-08-2024

Enhed: Sekretariatet

Sagsbehandler: PHA

Svar på høring om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

Energistyrelsen har 1. juli 2024 sendt forslag til ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning i høring. Med lovforslaget indføres bl.a. et prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme, som medfører, at eventuelle forbrugerbindinger kan blive ophævet, hvis et fjernvarmeselskab ikke holder sig under prisloftet gennem en treårig periode. Lovforslaget fjerner samtidig muligheden for, at termonet indgår som en fuldgyldig del af varmforsyningsloven sidestillet med fjernvarme, og giver kun mulighed for kommunal varetagelse af virksomhed med termonet på samme vilkår som tilknyttet virksomhed.

Landdistrikternes Fællesråd mener, at et prisloft på fjernvarme vil skabe større geografisk ubalance mellem land og by

Landdistrikternes Fællesråd er stærkt bekymret over de konsekvenser, som et prisloft vil have for fjernvarmeselskaber og -kunder i landdistrikterne. Et eventuelt, lavt prisloft vil betyde udfasning af fjernvarme i mange landdistrikter, hvor ambitionen ellers har været at udbrede grøn fjernvarme bl.a. for at gøre Danmark uafhængige af gas fra Rusland.

Samtidig vil nogle fjernvarmekunder i landdistrikterne ikke have økonomisk mulighed for at skifte til andre alternativer og vil stå tilbage med endnu højere varmepriser og en restgæld, som der er færre om at betale, mens fjernvarmeværket måske er på vej mod konkurs. De svageste kunder ender med regningen.

Hvis man vil indføre et prisloft, så bør det ligge på et højere niveau, og dermed omfatte langt færre fjernvarmeværker og -kunder. Desuden skal der laves en klar plan for, hvordan lukningstruede fjernvarmeværker skal nedlukkes, så hverken kunder eller kommune står tilbage med restgælden.

Landdistrikternes Fællesråd mener således, at prisloftet på det foreslåede niveau vil medvirke til skævvridningen af Danmark og direkte modarbejde regeringsmålsætningen om et Danmark i bedre geografisk balance. I følgende afsnit, gennemgås nogle af de uønskede effekter, som Landdistrikternes Fællesråd mener, at lovforslaget vil medføre.

1) Termonet kan være en del af løsningen med kollektiv varmforsyning i landdistrikterne, men mulighed for kommunegaranti mangler

Landdistrikternes Fællesråd ønsker at skabe fair vilkår for termonet, da termonet kan være en løsning for de mindre landsbyer og lokalsamfund, hvor der ikke kan etableres kollektiv varmforsyning med fjernvarme. Én af fordelene ved termonet er, at der ud over en jordvarmekilde også kan indtages spildvarmekilder i lokalområdet, hvilket kan gøre termonet endnu mere økonomisk attraktivt.

Med lovforslaget vil termonet fortsat ikke være omfattet af reglerne om kollektive varmforsyningskilder i lov om varmforsyning. Dog gives der mulighed for, at termonet kan etableres og drives af kommunale varmforsyningsvirksomheder på samme vilkår som tilknyttet virksomhed.

Vi mener ikke, at termonet etableret og drevet af kommunale varmforsyningsvirksomheder som tilknyttet virksomhed er en reel mulighed. Termonet vil ikke blive etableret under disse vilkår. Hvis man vil skabe fair rammebetingelser for termonet, så skal der fremmes to løsningsmuligheder, som man kan vælge mellem lokalt. Den ene løsning er, at kommunerne skal kunne give kommunegaranti for lånene til termonet-anlæg og termonet selskaber, som vi kender fra traditionelle fjernvarmeværker. Den anden løsning er, at termonet skal kunne etableres af kommunale forsyningsselskaber som sideordnet aktivitet.

Desuden bemærkes det, at prisforskellen på at etablere termonet kontra individuel varmforsyning ofte ikke er ret stor. Derfor frygter Landdistrikternes Fællesråd, at et stramt prisloft i praksis vil gøre det mindre attraktivt og helt fjerne grundlaget for, at man tør arbejde videre med termonet.

Termonet er en klimavenlig varmeløsning, som kan bidrage til at flere boliger når de kommende EU-krav om energiklasse E. Samfundsøkonomiske beregninger viser, at termonet har en mindre CO₂-udledning end individuelle varmepumper, hvilket skyldes, at termonet har en højere energieffektivitet. Samtidig kommer der med EU's nye bygningsdirektiv krav om, at alle boliger fra 2030 som minimum skal være i energiklasse E. Dette krav vil ramme rigtig mange boliger i landdistrikterne, som bliver nødt til at investere i energioptimeringer i de kommende år.

Mange vil have svært ved at finansiere disse energiforbedringer, og en kollektiv varmforsyningsløsning som et termonet vil derfor både hjælpe

klimaet, men også de nødstedte boligejere i landdistrikterne, der står overfor omkostningsfulde energirenoveringer inden 2030.

Foreningen Termonet Danmark har fremført at termonet-begrebet i lovforslaget er forkert defineret, idet de nævner, at den korrekte betegnelse af termonet er fremføring af *overfladenær geotermisk energi i uisolerede rør*. Uagtet dette, så giver lovforslaget dårligere finansieringsvilkår for termonet end for konventionel fjernvarme i isolerede røret på trods af, at overfladenær geotermi er langt mere energieffektiv. Det virker paradoksalt, at man ikke vil forbedre rammevilkårene for termonet samtidig med, at man ønsker en grøn omstilling af varmforsyningen. Desuden er der i EU-regi og internationalt stort fokus på det uudnyttede potentiale ved overfladenær geotermi og på, at udnyttelsen kræver rammevilkår, som understøtter langsigtede investeringer, men kan give store gevinster i form af stabil langsigtet grøn omstilling.

2) Manglende udrulning af grøn fjernvarme

Klimaaftalen fra 25. juni 2022 har en eksplicit ambition om at skabe "Bedre vilkår for investeringer i – og udrulning af – grøn fjernvarme." Landdistrikternes Fællesråd frygter, at prisloftet vil føre til præcis det modsatte og de facto stoppe udrulning af fjernvarme uden for de største byer.

KEFM har estimeret, at 136 ud af 340 selskaber har ligget over prisloftet i perioden 2020-2022. Det vil sige, at over hvert tredje varmekilde forventes at blive ramt af prisloftet. Dette vil give et stærkt signal til nuværende kunder om at se efter andre løsninger og samtidig afskrække nye kunder. Det vil være en kæp i hjulet på omstillingen til grøn fjernvarme, som vil ramme hårdt de steder i landet, hvor der er størst behov for denne omstilling.

3) De svageste kunder ender med regningen

De fjernvarmekunder, der ligger over prisloftet, er ofte sårbare grundet størrelsen og varmekildegrundlaget (antal fjernvarmekunder). Hvis man efter 3 års overskridelse af prisloftet, giver forbrugerne lov til at frakoble, så vil nogle kunder givetvis vælge anden varmekilde. Det vil fjerne eksistensgrundlaget for sårbare fjernvarmekunder, give dyrere fjernvarme i en periode og være en direkte vej til nedlukning af fjernvarmekunderne.

Det er således de svageste fjernvarmekunder, der rammes hårdt. Mange vil ikke have råd til at skifte varmekilde. Det skyldes etableringsomkostninger til varmepumpe eller lignende, samt manglende mulighed for at låne grundet borgerens økonomi, herunder lave huspriser og/eller manglende friværdisværdi. Disse kunder vil blive ladt i stikken med varmeregninger, der vokser og vokser i takt med, at andre fjernvarmekunder med bedre økonomi skifter til alternative varmekilder. Samtidig står de svageste fjernvarmekunder tilbage med fjernvarmekunders restgæld, som skal betales af færre kunder.

4) Manglende plan for afvikling af fjernvarme og tilbagebetaling af gæld

Som konsekvens af prisloftet forventer vi, at fjernvarmeværker vil blive tvunget til at lukke. Men der mangler en plan for, hvad der skal ske med varmeværkerne og -kunder, som ikke har mulighed til at frakoble. Med lovforslaget gives der bemyndigelse til, at klima-, energi-, og forsyningsministeren kan fastsætte regler om udtrædelse, herunder muligheder for en udtrædelsesgodtgørelse.

Men vi står fortsat tilbage med en lang række ubesvarede spørgsmål: Skal de svageste fjernvarmekunder, der ikke kan skifte varmekilde, være dem der skal betale ved et fjernvarmeværks konkurs? Skal kommuner, som har givet kommunegaranti til fjernvarmeværker, dække tabet ved en konkurs?

Landdistrikternes Fællesråd mener ikke, at det vil være rimeligt at overlade en forøget regning til de tilbageblevne fjernvarmekunder og kommunerne som følge af landspolitiske beslutninger. Vi mener, at hvis der skal være et varmeprisloft, der tager udgangspunkt i udgifter ved individuelle varmepumper, så skal prisloftet indrettes på en måde, hvor langt færre fjernvarmeværker bliver ramt. Desuden skal der sikres en national ordning, der kan dække afvikling af varmeværker med de højeste varmepriser samt finansiere de resterende kunders omstilling til anden varmekilde.

Landdistrikternes Fællesråd står til rådighed for yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

Steffen Damsgaard
Formand

Til: cte@ens.dk, akms@ens.dk, akms@ens.dk, varme@ens.dk
Fra: (lars@lanoe.dk)
Titel: VS: Termonet høringsvar, journalnummer 2024-7178
Sendt: 22-08-2024 13:52

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Høringsvaret bedes sendt til cte@ens.dk og akms@ens.dk med kopi til akms@ens.dk samt angivelse af journalnummer 2024-7178.

Fra: Lars F. Nørmølle <lars@lanoe.dk>
Sendt: 22. august 2024 13:23
Til: Lars F. Nørmølle <lars@lanoe.dk>
Emne: Termonet høringsvar

Termonet er fjernvarmens forlængede arm.

Fjernvarme kan kun udnytte vand med temperaturer ned til ca 50 °C. Navnlig i sommermånederne er det et problem at holde temperaturen over 50 °C. idet flowet i rørene er reduceret. Det er så nødvendigt at shunte vandet, hvilket igen giver store tab.

Ved at tilføje Termonet til fjernvarmens yderområder, er der mulighed for at udnytte varmen ned til ca. 8 °C. Det er således muligt at udnytte den varme, der ellers ville blive spildt.

Varme Forsyningen i Silkeborg har investeret i grøn energi.

Bl.a har man 256.000 m2 solfanger på 80 Mw
Genindvinding af energi fra røggasser ? Mw
Nyt anlæg med varmepumpe på 22 Mw
Forgasning af bioaffald 50 Mw
Kold fjernvarme (en form for Termonet), der forsyner 15 parceller på Balle Bygade, se venligst Termonet.dk (1)

Vedrørende "lav temperatur vand", så vil Danmark få meget store mængder, når man for alvor starter PtX. Det vil være nødvendigt at placere PtX anlæg, hvor spildvarme kan nyttegøres. Jeg var med i Energinet.dk planlægningen af placeringen af PtX på Energiø Nordsøen. Man kunne ikke nytte varmt spildevand, på energiøen så PtX anlæget blev flyttet til Esbjerg!

Der er nu, som følge af den grønne omstilling, behov for store mængder methanol til skibstrafik. Mærsk har for nyligt præsenterer deres ny serie på 12 stk. methanol fremdrevne skibe, hver ca. 50 Mw.

Forøvrigt benytter Ålborg firmaet Blue World Technologies methanol i deres brændselsceller til elproduktion, også til hjælpudstyr på skibe.

Undertegnede bor i en lille landsby ca 1 km uden for Silkeborg hvor vi havde sat vores tillid til at kunne få fjernvarme til byen.

Der blev opstillet en række krav til gennemførelsen af projektet. Bl.a skulle de tilsluttede borgere, ud over alm. tilslutnings afgift, betale et tilskud på 25 kr. Pr opvarmet m2, pr måned i 10 år. Som tilskud til en rør- underboring af motorvejen. Altså en ekstra udgift på 30.000 kr. pr. forbruger.

Et andet krav var at tilslutningen til fjernvarme var en procentsats for tilslutning til projektet. Det sidste punkt blev desværre hævet i tilslutnings-perioden, således at projektet faldt.

Skal vi så erstatte gas med Termonet, der er en grøn opvarmning for der udnytter det geotermiske potentiale optimalt. ?

Skal vi udvide fjernvarmen med Termonet, er det nødvendigt med en kommunegaranti til finansieringen. ?

En sådan garanti forudsætter at Termonet stadig er inkluderet i Varmeforsyningsloven.

(1)

<https://termonet.dk/projekter/kold-fjernvarme-i-silkeborg/>

Med venlig hilsen.
Civil ingeniør i varmeteknik
Medlem af Termonet.dk
Lars F. Nørmølle
4085 9210

Energistyrelsen

[Klik her for at angive tekst.](#)

cte@ens.dk, akm@ens.dk, varme@ens.dk

Jeres journal nr. 2024-7178

Sagsnr.:
24-006472

Høringssvar til lovforslag om ændring af varmforsyningsloven

Dok.nr.:
24-006472-4

Vi stiller os i Lejre Kommune meget undrende overfor, at man med forslaget til ændring af Varmeforsyningsloven har et politisk ønske om at skrive teknologien bag termonet explicit ud af Varmeforsyningsloven. Det bremser den grønne omstilling af varmforsyningen og gør den dyrere og mere kompliceret for den enkelte boligejer - særligt i en landdistriktskommune som Lejre. Lejre Kommune mener, at et kollektivt jordvarmeanlæg, som termonet (5. generations fjernvarme, som det også kaldes) aktivt bør skrives ind i varmforsyningsloven.

Dato: 22. august 2024

Regeringen har i aftalen med KL fra juni 2022 netop afsat specifikke midler til at understøtte etablering af fælles varmeløsninger som termonet i de byer og landsbyer, som ikke har potentiale for traditionel fjernvarme. Lovforslaget modarbejder dette initiativ.

I Lejre Kommune har kun 3 af vores 49 byer og landsbyer potentiale for traditionel fjernvarme, men 64% af bygningerne i Lejre Kommune opvarmes med fossil energi i form af naturgas og olie. Termonet er en god mulighed for kollektiv varmforsyning, som kan gøre det økonomisk og praktisk muligt for mange at skifte til en mindre CO2-belastende varmekilde. På tværs af 3 landsbyer har en række frivillige efter ca. 2 års arbejde stiftet Lejre Lokalvarme a.m.b.a., der gennem et termonet skal varmforsyne ca. 1500 boliger/bygninger. Projektet har stor national interesse, da mange mindre byer har samme udfordring som os og heller ikke kan finde andre alternativer til kollektiv varme.

Fremtiden for projektet er med forslag til lovændring blevet endnu mere usikker. Når Lejre Kommune ikke har mulighed for at stille kommunegaranti for projektet, er det vanskeligt at opnå finansiering. Hvis projektet dør, har det følgende konsekvenser:

- 1. Færre omstiller – og det går langsommere:** En individuel varmepumpe, der reelt er det eneste grønne alternativ til Lejre Lokalvarmes termonetprojekt, er en markant større investering for den enkelte

ved etablering. Det er ikke alle, der har økonomi til eller mulighed for at låne til både en individuel varmepumpe og den energioptimering, der ofte er nødvendig ved et skift fra f.eks. gas til varmepumpe – særligt i landdistrikterne. Det betyder, at færre kan være med i den grønne omstilling. I bedste fald kommer det til at tage længere tid. Ydermere er driften af termonettet også billigere.

2. **Mere CO2:** Lejre Lokalvarmes projekt vil potentielt fortrænge ca. 6.500 ton CO2/år svarende til 4% af Lejre Kommunes samlede CO2-udledninger (ift 2022). Samfundsøkonomiske beregninger viser, at termonetprojektet fortrænger mere CO2 end individuelle varmepumper, da termonet har en højere energieffektivitet. Og jf. 1) kommer færre til at konvertere fra fossil opvarmning til elbaseret varme. Det kommer til at koste for klimaet.
3. **Mere støj og nabokonflikter:** De individuelle luft/vand varmepumper afgiver støj. I områder med rækkehus og i de tætte landsbykerner vil varmepumper derfor ift. støjgener være u hensigtsmæssige og påvirke bosætningskvaliteten i området negativt.
4. **Fleere investeringer i det nationale elnet:** På grund af energieffektiviteten kommer de individuelle varmepumper til at stille større krav til el-infrastrukturen end termonet - en meromkostning som i sidste ende lander hos borgerne. Termonettet forventes også bedre at kunne bidrage til at afbalancere elnettet.

Konsekvenserne for dette projekt kan skaleres op. Konklusionen i høringsmateriale er, at lovforslaget ikke har nævneværdige konsekvenser for landdistrikterne. På baggrund af ovenstående og skaleret op på nationalt plan, er konsekvenserne efter Lejre Kommunes vurdering betydelige.

Ifølge EU's nye bygningsdirektiv skal alle boliger fra 2030 som minimum kunne indfri krav til energiklasse E og fra 2033 minimum energiklasse D. Boligerne fordeles jævnt over energiklasserne A-G. Der er derfor en forventning om, at rigtigt mange boligejere i landdistrikterne skal investere i energiforbedringer. Det er godt for klimaet, men kan være vanskeligt for den enkelte boligejer at finansiere samtidig med behovet for en ny varmepumpe. En kollektiv varmforsyningsløsning som et termonet vil kunne hjælpe klimaet og de nødstedte boligejere, der ikke har fået energirenoveret eller omstillet i tide.

Der er tale om et omfattende lovændringsforslag med vidtrækkende konsekvenser, som fortjener grundig processering. Vi finder det i Lejre Kommune kritisabelt, at høringen gennemføres med så kort frist hen over sommerferien. Høringssvaret skal endelig godkendes i Kommunalbestyrelsen mandag

den 26. august 2024 og indsendes derfor med forbehold for Kommunalbestyrelsens godkendelse.

Venlig hilsen

Grethe Saabye

Formand for Udvalget for Erhverv, Klima & Lokal Udvikling

Middelfart
KOMMUNE

Klimastaben
Middelfart Kommune
Nytørv 9
5500 Middelfart
www.middelfart.dk

Telefon
Direkte
cvr.: 29189684

Rikke.Lock@middelfart.dk

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 431577
København V

Dato: 22. august 2024
Sagsnr.: 2024-010370-2

Hørings svar til Forslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Middelfart Kommune takker for muligheden for at indsende høringssvar. Nærværende høringssvar er indsendt på vegne af administrationen i Middelfart Kommune.

"Danmark står overfor at skulle udfase naturgas til opvarmning af boliger og udrulle fjernvarme der, hvor det giver mening og er til gavn for forbrugerne og samfundet som helhed."

Høringsmateriale s. 9.

Middelfart Kommune stiller sig undrende overfor hvordan lovforslaget understøtter udfasningen af naturgas og den generelle udrulning af fjernvarme. I det, der i lovforslaget ikke er et eneste tiltag der bidrager til denne overordnede målsætning. I vores optik medfører lovforslaget udelukkende forhindringer i form af flere krav, mere administration, færre muligheder og forskelsbehandling af by og land.

Formålet med Lov om varmforsyningen er at:

"...fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand og indenfor disse rammer at formindske energiforsyningens afhængighed af fossile brændsler."

Lov om varmforsyning, Kapitel 1, §1.

Middelfart Kommune forstår ikke hvordan ovenstående formål understøttes af lovforslaget. Konsekvensen vil blive at varmeplanlægningen begrænses i kommunerne til tætbefolkede byer. Derudover vil prisloftet sætte fjernvarmeselskaberne under yderligere unødigt pres og besværliggøre langsigtede investeringer for fjernvarmeselskaberne. Dette uddybes yderligere nedenfor.

Prisloft

Middelfart Kommune er bekymret over prisloftet. For det første er det ikke præcist angivet hvilket niveau det kommer til at ligge på. For det andet beror beregningen af prisloftet sig udelukkende på én teknologi og er på den måde ikke særligt robust overfor prisændringer. Fjernvarmen er i dag mere kompleks og består ofte af mange forskellige teknologier og

systemer samt et fremtidigt ønske om flere koblinger på tværs af sektorer. Denne udvikling besværliggøres af prisloftet og vil formentlig fjerne incitamentene for de langsigtede investeringer af fjernvarmeselskaberne. I værste fald kan det resultere i at markedsgrundlaget under et fjernvarmeselskab forsvinder.

Termonet

Indledningsvist skal det for god ordens skyld bemærkes at ved terminologien "termonet" forstås almindeligvis "nettet" i jorden – ikke varmepumperne. Det må antages at energistyrelsen er alene om deres definition af termonet. Denne definition bruges normalvis ikke, hverken af Termonet Danmark eller andre som beskæftiger sig med termonet. Det giver anledning til bekymring at energistyrelsen ikke har denne basale definition på plads i lovforslaget.

Middelfart Kommune har ikke hidtil skelnet til teknologi i planlægning af varmeforsyning idet samfunds- og selskabs-økonomiske konsekvenser redegøres for i projektforslag jf. projektbekendtgørelsen. Teknologien er for os underordnet så længe den leverer kollektiv varme der hvor det betyder noget – i radiatoren hos slutforbrugeren. Det har historisk set været en teknologisk udvikling af varme fra 1. til 5. generations fjernvarme henimod lavere temperatur. Termonet er lav-temperatur 5. generations fjernvarme.

Når det er nævnt, stiller vi os undrende overfor betragtningen at der ikke tilføres varme til vandet i termonet. Der er vel ikke nogen formel definition af hvornår vand er varmt, men det logiske må være at antage at vandet er opvarmet når der tilføres energi, altså det er varmere end udgangspunktet, som det er tilfældet i termonet. Når det er nævnt, finder vi det irrelevant om der er såkaldt "varmt vand" i termonettet. Fordi vi ikke forstår hvorfor det overhovedet er af betydning for kollektiv varme jf. det overordnede formålet med loven med at sikre anvendelse af energi til bygningernes opvarmning. Der er ingen tvivl om at lovens formål er opfyldt da der tilføjes energi til vandet i det lukkede kredsløb, ellers ville det ikke være muligt at hente overskydende energi ud via en varmepumpe. Loven mister mening hvis den ikke er tro mod det overordnede formål nævnt indledningsvist i dette hørings svar såvel som i høringsmaterialet.

Det har Middelfart og andre kommuner arbejdet ud fra og brugt mange ressourcer på, i god tro, i den nuværende varmeplanlægning, hvor vi har set på andre alternativer for kollektiv varme de steder, hvor fjernvarmen ikke er samfundsøkonomisk optimal. Her giver det ikke mening at fravælge teknologier, såsom termonet, ligeledes som vi ikke traditionelt har forskelsbehandlet projektforslag indenfor gasforsyning grundet de individuelle gasfyr, men hvor fravælgelse berører på om det er fossile brændsler eller om det er den samfundsøkonomiske bedste løsning for et givent område. Omvendt tilvælger vi et givent projekt netop fordi, det er dét projekt, der er det samfundsøkonomiske bedste og kan indfri de overordnede målsætninger i varmeforsyningsloven.

Kommunes rolle i varmeforsyningen er ligeledes klart defineret i varmeforsyningsloven

"Det påhviler kommunalbestyrelsen i samarbejde med forsyningsselskaberne og andre berørte parter at udføre en planlægning for varmeforsyningen i Kommunen." Kapitel 2, §3.

Vi forstår ikke, hvorfor vi kun skal planlægge for varmeforsyning ud fra én teknologi i jorden. På den måde kan kollektiv varmeforsyning kun tilbydes de områder i vores kommune hvor der er tilstrækkelig tæthed i byerne, da der ellers vil være for stort varmetab i de isolerede rør.

Ligeledes vurderer vi ikke på hvilke brændsler der bruges af fjernvarmeselskabet til at producere energi eller hvor disse anlæg måtte befinde sig rent geografisk i energisystemet. Der er brug for fleksibelhed i vores energisystemer – ikke med én løsning, men med mange forskellige løsninger, hvor der kan skrues op eller ned f.eks. i f.h.t. udbud og efterspørgsel og dertil fluktuerende priser. Dette er netop for at sikre uafhængighed og forsyningsikkerhed. Det vil uundgåeligt indebære et kludetæppe af energiformer og teknologier og dermed bl.a. både isolerede rør og u-isolerede rør, 3., 4. og 5. generationsfjernvarme og et hav af brændselstyper i den kommunale værktøjskasse. Dette for sikre muligheden for at få belyst hvor det giver mening at udrulle kollektiv varme jf. ovenfor.

Vi ønsker derfor at termonet og andre teknologier skal være en del af den kommunale varmeplanlægning på lige vilkår med andre teknologier der fremmer den mest samfundsøkonomiske anvendelse af energi uden skelen til om vandet er "varmt nok" i jorden eller hvor eller hvordan varmen produceres, men med øje for at udfase fossile brændsler samt indfri fjernvarmens fulde potentiale. Middelfart Kommune mener, at det tangerer diskrimination af 5. generations fjernvarme til fordel for 3. generations fjernvarme. Har energistyrelsen overvejet det konkurrenceforvridende element i lovforslaget?

Økonomi i termonet

Hvorvidt der er for stor usikkerhed omkring økonomien i nye teknologier, finder vi ikke bekymrende, da denne usikkerhed netop ville opfanges i projektforslagene og i tilfælde af utilstrækkelig robusthed i samfundsøkonomien eller følsomhedsanalyserne ikke ville blive godkendt i myndighedsprocessen. I forsat tilfælde af bekymring angående økonomi og robusthed i ny teknologi burde det give anledning til at indarbejde tiltag i projektbekendtgørelsen – ikke ved at fritage fjernvarmeselskaberne og kommunerne mulighederne for at arbejde med ny teknologi. Det er netop ved dette skridt – kravet om et projektforslag hvor følsomheden i projektet og samfundsøkonomien belyses, at der opretholdes forbrugerbeskyttelse og sikres at det bedste projekt vælges af kommunen. I Middelfart Kommune har vi ligeledes valgt at alle projektforslag skal sammenlignes med individuelle varmepumper for at sikre at den bedste løsning vælges for det pågældende område. En mere ensartet og systematisk tilgang i udarbejdelse og behandling af projektforslag vil derfor være en langt bedre kvalitetssikring og samtidig sikre hurtig udfasning af fossile brændsler.

I Middelfart Kommune alene vil 10 gode projekter med termonet falde til jorden. F.eks. må vi udtage det gasforsynede område "Fjelsted-Harndrup" af varmeplanen, da vi ikke har mulighed

for at realisere vores nuværende projektforslag med termonet for 309 ejendomme. I projektet er der fundet et samfundsøkonomisk overskud på 12 mio. kr. ift. gasforsyning og 2 mio. kr. ift. individuelle luft-vand varmepumper. Der er et stort potentiale i hele Danmark for lignede projekter, men lovforslaget forhindrer potentialet i at blive udnyttet. Områderne som ellers ville kunne blive kollektivt forsynet vil blive taget ud af varmeplanerne og overladt til deres egen økonomiske formåen.

Middelfart Kommune m.fl. har allerede undersøgt om det skulle være muligt for at få finansiering på almindelige markedsvilkår til termonet, men det virker så godt som umuligt. Desuden vil den indarbejdede forbrugerbeskyttelse i varmforsyningsloven ikke gælde – f.eks. som nævnt ovenfor at det bedste projekt til gavn for samfundsøkonomien vælges eller "hvile-i-sig selv"-princippet. I vores optik vil termonet blive for de få – i de områder hvor der kan skabes profit til et selskab.

Afslutningsvist kan det tilføjes at diskussionen om priser må grundlæggende have rod i manglende tillid til den danske model som består af varmforsyningsloven og projektbekendtgørelsen. Dermed også manglende tillid til kommunernes arbejde med at vurdere økonomien i fjernvarmeprojekter samt evne til at vælge det bedste projekt for samfundsøkonomien, som kommunerne er forpligtet til i dag.

Konsekvenser for landdistrikter

I høringsmaterialet vurderes lovforslaget ikke at få regionale konsekvenser herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser. Dette er vi ikke enige i. Som redegjort for ser vi ikke mange muligheder for at udbrede kollektiv varme i de 10 byer hvor Middelfart Kommune i første omgang har opstartet termonet projekter. Det skal hertil bemærkes at beregningerne viser at der er for langt mellem husene til almindelige isolerede rør (traditionel fjernvarme) og at termonettet har en bedre økonomi end referencen (luft-til-vand varmepumpe). Uden adgang til kommunal garanti er der ingen udsigter for at realisere disse projekter. Det samme er så vidt vi er orienteret gældende for alle lignende projekter i hele Danmark.

Konsekvensen vil uundgåeligt blive større forskel mellem land og by samt potentielt set stor økonomisk konsekvens for beboerne i landdistrikterne. Det kan afspejle sig i at det vil blive vanskeligere at sælge huse, da der naturligt vælges fjernvarmeområder til når der købes nyt hus.

Opsummeret er vi meget bekymret over lovforslaget og har svært ved at se andre konsekvenser end at det i sidste ende vil det formentlig tage længere tid at udfase fossile brændsler i varmforsyningen.

Venlig hilsen

På vegne af administrationen

Rikke Lock, Projektleder Klimastaben

Middelfart Kommune

Projektforslag for etablering af fjernvarmeforsyning (termo-net) i Fjelsted-Harndrup

Den 9. august 2023

NORDJYLLAND
Jyllandsgade 1
DK-9520 Skørping
Tel. +45 9682 0400

MIDTJYLLAND
Vestergade 48 H, 3.
DK-8000 Århus C

SJÆLLAND
Nørregade 13, 1.
DK-1165 København K

www.planenergi.dk
planenergi@planenergi.dk
CVR: 7403 8212

Indholdsfortegnelse

1	Indledning og resumé	3
1.1	Projektets baggrund	3
1.2	Projektforslagets formål	4
1.3	Projektforslagets tekniske forhold	5
1.4	Afgrænsning af projektet	5
1.5	Tilknyttede projekter	5
1.6	Indstilling	5
1.7	Organisatoriske forhold	6
1.8	Tidsplan for projektets gennemførelse	6
2	Forhold til overordnet planlægning og lovgivning	7
2.1.1	Projektet i medfør af Varmeforsyningsloven	7
2.1.2	Ny etablering af distributionsnet	7
2.2	Fysisk planlægning	7
2.3	Styringsmidler	8
2.4	Anden lovgivning	8
2.5	Berørte parter	9
2.6	Arealafståelser og servitutpålæg	9
3	Redegørelse for projektet	10
3.1	Undersøgte alternativer	10
3.2	Varmebehov	10
3.2.1	Konverteringstakt	10
3.3	Kapacitet til varmforsyning	11
3.4	Varmeproduktioner	11
3.5	Anlægsomfang	12
4	Konsekvensberegninger	14
4.1	Forudsætninger	14
4.1.1	Fælles forudsætninger	14
4.2	Samfundsøkonomi	14
4.2.1	Energi og miljø	15
4.3	Følsomhedsberegninger	16
4.4	Selskabsøkonomi og forbrugerøkonomiske forhold	18
4.4.1	Forbrugerøkonomi	18
5	Konklusion	19
	Bilag A: Samfundsøkonomiske forudsætning	20
	Bilag B: SØ beregning, projektet uden investering	21
	Bilag B1: Investeringer i scenarierne til SØ beregningen	23
	Bilag C: Selskabsøkonomiske beregninger	24
	Bilag D: Forbrugerøkonomiske beregninger	27
	Bilag E: Tilmeldte ejendomme og ledningsnet	28
	Bilag F: Matrikler i forsyningsområdet	29
	Bilag G: Energi- og ledningsdimensionering	30
	Bilag H: Skitse af lille fjernvarmenet i Boligforening	31

Projektforslag udarbejdet af:

Jakob Worm
Tlf. + 45 2972 6845
jw@planenergi.dk

KS af
Caroline Mølle Sørensen

Rekvirent:
Middelfart Kommune

PlanEnergi sagsnr.: 22-022

1 Indledning og resumé

Nærværende projektforslag efter Varmeforsyningsloven er udarbejdet for Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA og omfatter den fremtidige fjernvarmeforsyning af byerne Fjelsted, Harndrup og Fjellerup ved etablering af fjernvarme via termonet og decentrale varmepumper i hver enkelt ejendom. Varme vil primært komme fra jordvarmeslange fra marker omkring byerne. Desuden kan varmeforsyningen suppleres med energifangere og overskudsvarme fra virksomheder.

Som reference er der dels regnet på den nuværende forsyning (Business as usual) og dels individuel forsyning med luft-vand varmepumper. Desuden er der regnet på et alternativ med lokal produktion af fjernvarme for en klynge af ejendomme med en mindre varmecentral med en fælles varmepumpe og lokale net med traditionel fjernvarme.

Projektforslaget omfatter således fjernvarmeforsyning i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup, hvortil der ansøges om godkendelse af:

- Ændring af projektområdets varmeforsyning fra område udlagt til naturgas til fjernvarmeforsyning ved Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA, som beskrevet i nærværende projektforslag
- Etablering af varmedistributionsnet i projektområdet

Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA er projektejer og anlægsvært for etableringen. Alle beløb i projektforslaget er i 2023-kr. ekskl. moms, medmindre andet er nævnt.

På baggrund af de samfundsøkonomiske konsekvensberegninger er der fundet et **samfundsøkonomisk overskud på 12 mio. kr.** over en betragtningsperiode på 20 år i forhold til referencen (Business as usual). I forhold til alternativet med individuelle luft-vand varmepumper er der fundet en samfundsøkonomisk fordel på ca. 2 mio. kr. over betragtningsperioden på 20 år. Projektet er dermed det samfundsøkonomisk set mest fordelagtige af de undersøgte alternativer.

Selskabs- og forbrugerøkonomisk set findes der ligeledes et overskud ved projektet i forhold til referencen med individuel forsyning. Her er fjernvarme, som beskrevet i nærværende projektforslag, det bedste alternativ ved sammenligning med individuelle luft-vand varmepumper med en årlig besparelse på ca. 2.000 kr. pr. standardhusstand.

De økonomiske konsekvensberegninger fremgår af Kapitel 4 i nærværende dokument.

1.1 Projektets baggrund

I Fjelsted, Harndrup og Fjellerup har der været en proces i gang i forhold til omstilling af energiforsyningen i området til vedvarende energi. Den 2. oktober 2022 blev Fjelsted Harndrup Nærværme amba dannet på en stiftende generalforsamling. Selskabet udspringer af varmegruppen, som siden december 2020 har arbejdet på at etablere en fælles varmeforsyning i området. I samarbejde med Middelfart Kommune har bestyrelsen igangsat udarbejdelse af et konkret projektforslag.

I den forbindelse har Fjelsted-Harndrup Nærværme fået 131 medlemmer der bor indenfor projektområdet. Desuden har Boligforeningen Lillebælt udtrykt positiv interesse for at tilslutte de to boligafdelinger i hhv. Harndrup og Fjelsted.

Der blev afholdt borgermøde den 17. januar 2023, som var meget velbesøgt.

Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA vil, som nyetableret fjernvarmeselskab, stå for etablering og fremtidig drift af forsyningen i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup. Gennem processen har en række muligheder og alternativer være undersøgt, men nærværende projektforslag indeholder det scenarie, som blev fundet bedst egnet til Fjelsted, Harndrup og Fjellerup.

- Selskabet ejer og vedligeholder termonet og varmepumper.
- Forbrugerne afregnes på brine-siden. Det vil sige at forbrugerne selv betaler for el, og i princippet selv er ansvarlig for drift og forbrug.
- Selskabet etablerer en fælles service-ordning for varmepumperne, og selskabet kan eventuelt også hjælpe med overvågning af forbrug.
- Forbrugerne betaler en fast afgift, som svarer til selskabets udgifter til etablering af termonet og varmepumper samt drift af selskabet.
- Selskabet etablerer stikledning til ejendommen, står for installation af varmeanlæg (varmepumpe og varmtvandsbeholder) samt demonterer og bortskaffer eksisterende varmeanlæg.
- Hvis boligforening eller en klynge af ejendomme ønsker at tilgå termonettet med en fælles varmepumpe, organiseres det i princippet på samme måde. Blot skal gruppen selv sørge for lokalt fjernvarmenet og installationer. Det er denne mulighed der er beskrevet i alternativ B.

Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA betragter anlægget som kollektiv varmforsyning efter samme princip som traditionel fjernvarme, hvorfor projektscenariet i nærværende projektforslag vil være omtalt som "fjernvarme".

På denne baggrund belyses i det efterfølgende konsekvenser af projektet med varmforsyning til Fjelsted, Harndrup og Fjellerup efter Varmeforsyningslovens retningslinjer, Bekendtgørelse af lov om varmforsyning, LBK nr. 2068 af 16/11/2021.

1.2 Projektforslagets formål

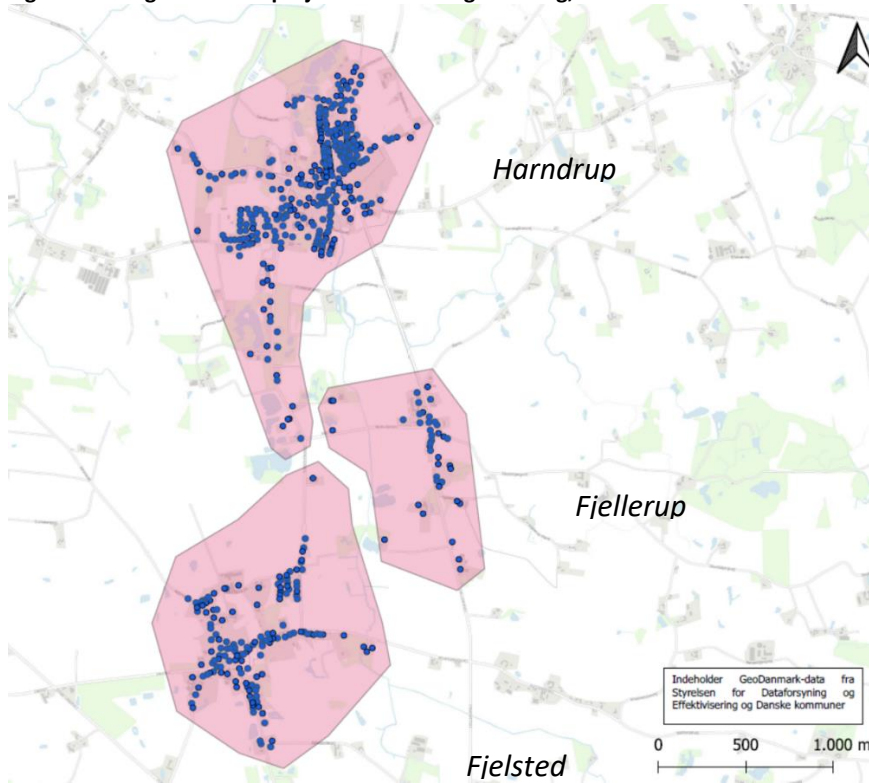
Formålet med dette projektforslag er at belyse, om fjernvarmforsyning af projektområdet er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige, såvel hvad de miljømæssige konsekvenser af fjernvarmforsyningen vil være. Projektforslaget belyser både de samfunds-, forbruger-, og selskabsøkonomiske konsekvenser for fjernvarmforsyning. Projektforslaget er udarbejdet efter retningslinjerne i Projektbekendtgørelsen, Bekendtgørelse nr. 818 af 04/05/2021 af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Projektforslaget belyser det planlagte projekts muligheder og konsekvenser for således at danne grundlag for myndighedsbehandling og godkendelse af projektforslaget i henhold til gældende Varmeforsyningslov. Desuden skal et projektforslag orientere de forsyningselskaber og interessenter, der berøres af projektet.

1.3 Projektforslagets tekniske forhold

I projektscenariet (Alternativ A) forsynes 309 ejendomme ud af i alt 514 ejendomme i området. De tilkoblede ejendomme har et forventet varmebehov på ca. 7 GWh/år. Heraf vil de 5 GWh blive leveret af termonettet og de 2 GWh er el til varmepumperne. Til spidsbelastning forsynes varmepumperne med en elpatron.

Figur 1 Oversigtskort over projektområdets afgrænsning, skraveret i lilla.

1.4 Afgrænsning af projektet

Projektet er afgrænset af projektområdet, som fremgår af figur 1. og på matrikel-niveau i bilag F.

1.5 Tilknyttede projekter

Der er ingen tilknyttede projekter.

1.6 Indstilling

Fjelsted Harndrup Nærvarme AMBA indstiller hermed til Middelfart Kommune, at der gennemføres myndighedsbehandling af nærværende projektforslag efter Varmeforsyningslovens retningslinjer. Kommunalbestyrelsen i Middelfart Kommune ansøges om godkendelse af projektforlaget. Godkendelsen omfatter:

- Ændring af projektområdets varmforsyning fra den nuværende naturgasopvarmning til fjernvarmforsyning fra Fjelsted Harndrup Nærvarme AMBA, som beskrevet i nærværende projektforslag

- Etablering af distributionsnet i projektområdet

Kommunalbestyrelsens godkendelse af dette projektforslag indebærer, at projektplanområderne omfattet af dette projektforslag, indgår som fjernvarmeforsynet område i kommunens varmeplanlægning. Se lovmæssige forhold vedr. godkendelse i Kapitel 2.

1.7 Organisatoriske forhold

Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA A.m.b.a. finansierer, ejer, forestår driften og vedligeholder fjernvarmeforsyningsanlægget frem til og med hovedhaner og varmepumper hos forbrugerne. Forbrugerne afregner selv elforbruget på den installerede varmepumpe.

Den ansvarlige for projektet er:

Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA A.m.b.a.
Ved formand Elisabeth Tejlmand
Rugårdsvej 64, 5463 Harndrup
CVR: 43576488

Kontaktperson:

Elisabeth Tejlmand
E-mail: faellesvarme@gmail.com
Tlf: 2479-8804

Projektforslaget er udarbejdet af:

PlanEnergi
Vestergade 48 H
8000 Aarhus C

Kontaktperson:

Jakob Worm
Tlf. +45 2972 6845
jw@planenergi.dk

1.8 Tidsplan for projektets gennemførelse

Etableringsprojektet forventes igangsat i andet halvår af 2023 eller starten af 2024 efter en endelig godkendelse af nærværende projektforslag. Der bliver løbende informeret om projektet blandt beboere og virksomheder i byerne hvorfra der vil søges tilslutning til projektet.

Sideløbende vil der skulle foretages en række tilknyttede ansøgninger hos kommune og andre myndigheder i forbindelse med projektet, hvilket forventes at kunne gøres i løbet af andet halvår 2023. Derudover bliver der ligeledes i løbet af perioden indhentet tilbud på etablering af de nødvendige anlæg. Når alle nødvendige tilladelser er på plads, kan der igangsættes etablering af jordvarme, varmepumpe-anlæg samt distributionsnet. Under forudsætning af, at alt går planmæssigt, forventes de første forbrugere at kunne tilsluttes i løbet af 1. kvartal 2024.

2 Forhold til overordnet planlægning og lovgivning

Varmeforsyningsloven er affattet i Bekendtgørelse af lov om varmforsyning, LBK nr. 2068 af 16/11/2021 af Klima, Energi- og Forsyningsministeriet.

Retningslinjerne for udarbejdelse og myndighedsbehandling af projektforslag er affattet i Projektbekendtgørelsen; Bekendtgørelse om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg, Bekendtgørelse nr. 818 af 04/05/2021 af Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.

Generelt gælder, at kommunalbestyrelsen skal godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt.

2.1.1 *Projektet i medfør af Varmeforsyningsloven*

Den kollektive varmforsyning for et område fastlægges ved at godkende et projektforslag fra et forsyningsselskab.

Godkendelsen af dette projektforslag indebærer, at forsyningsselskabet, Fjelsted Harndrup Nærværme AMBA., er ansvarlig for forsyningspligten i området.

2.1.2 *Ny etablering af distributionsnet*

Jf. Projektbekendtgørelsens § 3 er varmforsyningsanlæg, som er omfattet af Bilag 1, godkendelsespligtige projekter.

I Projektbekendtgørelsens Bilag 1 for godkendelsespligtige projekter for kollektive varmforsyningsanlæg fremgår opførelse af distributionsnet samt udvidelse af forsyningsområder:

"Pkt. 3.1: Etablering, udvidelse, indskrænkning eller bortfald af distributionsnet eller forsyningsområder."

Projektet er derfor godkendelsespligtigt, både på grund af produktionsanlæg og distributionsnet.

Kommunalbestyrelsen skal godkende det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt, jf. § 6 i Projektbekendtgørelsen under forudsætninger for kommunalbestyrelsens godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg.

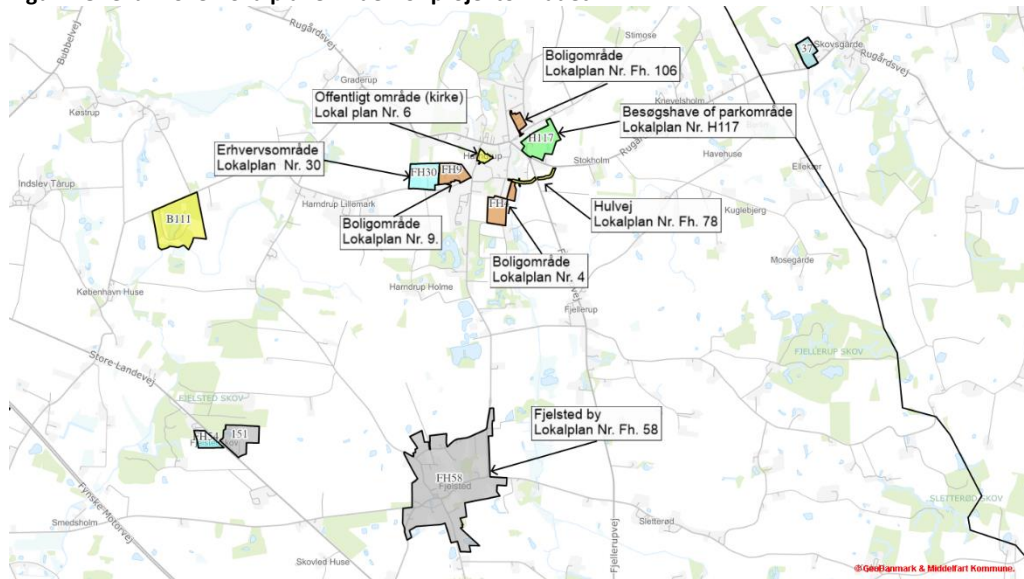
På baggrund af dette kan projektforslaget godkendes ud fra en positiv samfundsøkonomisk vurdering, og kommunalbestyrelsens godkendelse af dette projektforslag indebærer, at nævnte anlæg i Afsnit 3.5 etableres af Fjelsted Harndrup Nærværme A.m.b.a.

2.2 Fysisk planlægning

Området er underlagt følgende lokalplanområder. Se Figur 2.

Projektforslaget vurderes ikke at være i strid med eksisterende vedtagne planer indenfor projektområdet.

Figur 2 Overblik over lokalplaner indenfor projektområdet.

2.3 Styringsmidler

Projektet forudsætter ikke påbud eller anvendelse af andre styringsmidler for gennemførelsen.

2.4 Anden lovgivning

Miljøvurderingsloven

Der indgives en særskilt skriftlig ansøgning om projektet til Middelfart Kommune, da anlæg til transport af varmt vand, som dette projektforslag omhandler, er opført på bilag 2 i Miljøvurderingsloven (Bekendtgørelse af lov nr. 1976 af 27. oktober 2021 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)).

For gennemførelse af projektet skal der, iht. miljøvurderingslovens §16, udarbejdes en VVM-screening ifm. etablering af grundvandsboringer og ledningsnet med IPA-sprit som medie. Projektet kan først igangsættes, når myndigheden, jf. miljøvurderingslovens § 17, skriftligt har meddelt, at projektet ikke antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet. På baggrund af indledende vurderinger forventes det, at projektet vil kunne opnå en sådan skriftlig godkendelse.

Jordvarmebekendtgørelsen

I BEK nr. 240 af 27/02/2017 redegøres for proceduren for ansøgning om tilladelse til etablering af jordvarme. Når der er indgået aftale med entreprenører og leverandører samt de lodsejere der skal lægge marker/arealer til jordvarmeslangerne, skal der indsendes en ansøgning til Middelfart Kommunes miljøafdeling. I ansøgningen beskrives jordvarmesystemet i detaljer med bilag som: Tinglyste forhold, VVM Screeningskema samt planer for lægninger af slanger og placering af samlebrønde.

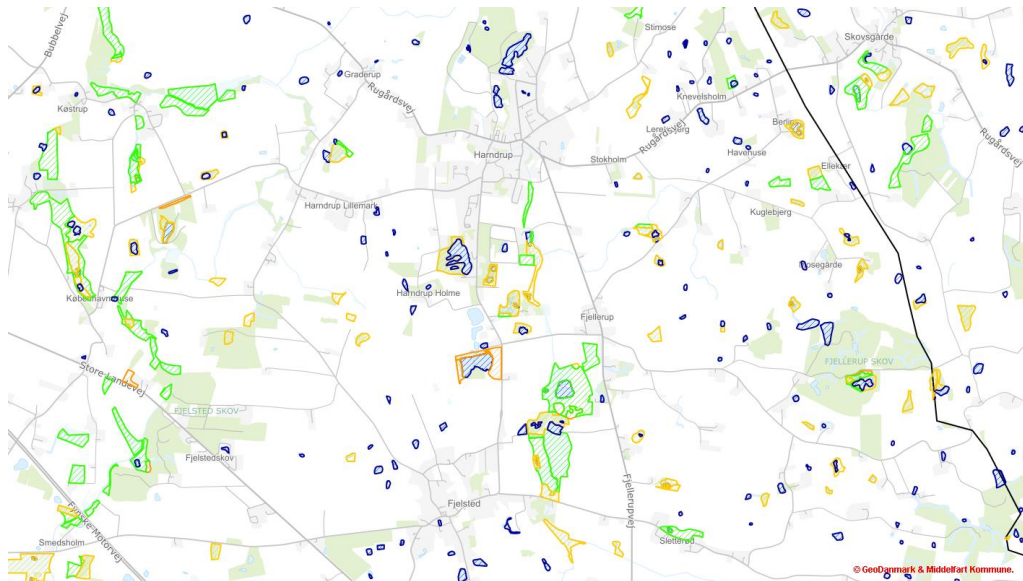
Vejloven

Etablering af distributionsnettet til at kunne forsyne projektområdet etableres efter "gæsteprincippet". Med gæsteprincippet forstås det forhold, at ledningsejer har fået

tilladelse til vederlagsfrit at placere ledninger i vejarealet. Til gengæld skal ledningsejeren selv gennemføre og afholde udgifterne til arbejder på egne ledninger, herunder flytning af ledningerne, hvis det er nødvendigt af hensyn til gennemførelse af et arbejde, der iværksættes af vejmyndigheden inden for rammerne af de formål, som myndigheden kan varetage.

Naturbeskyttelsesloven

Der findes enkelte §3-områder i projektområdet, inklusive beskyttede vandløb. Nogle steder kan der blive behov for at berøre §3-områder ved etablering af ledninger. Der vil optages dialog med Middelfart Kommune om disse forhold.

LER-loven

Inden anlægsarbejdet igangsættes vil der blive indhentet LER-oplysninger for området, og der vil blive foretaget nødvendige aftaler og foranstaltninger i forhold til relevante ledningsejere i projektområdet.

I det konkrete projekt vurderes der ikke at være yderligere lovgivning af væsentlighed for projektforslagets vedtagelse.

2.5 Berørte parter

Følgende er berørte parter, som projektforslaget anbefales sendt i høring hos:

1. Vejmyndighed (Middelfart Kommune)
2. Elnetselskab (Vores Elnet)
3. Evida

2.6 Arealafståelser og servitutpålæg

Projektet forudsættes ikke at omfatte arealafståelse, da anlægsarbejdet vedrørende etablering af distributionsnet frem til matriklen sker i eksisterende vej. Derfor vurderes det, at der til gennemførelse af projektet ikke vil blive behov for ekspropriation af private arealer. Der vil dog rettes henvendelse til grundejer og Kommune vedr. etableringen af ledninger og arealer til jordvarme og energifangere. Stikledningerne placeres på privat grund efter nærmere aftale med den enkelte matrikelejer.

3 Redegørelse for projektet

3.1 Undersøgte alternativer

Reference: Varmeforbrugerne i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup konverterer til at være individuelt forsynet med individuelle luft/vand varmepumper.

Projektet, Alternativ A:

Varmeforbrugerne tilsluttes et forsyningsnet/termonet som etableres i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup og forsynes primært fra jordvarme.

Alternativ B:

Varmeforbrugerne tilsluttes et forsyningsnet/termonet som etableres i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup og forsynes primært fra jordvarme. Desuden etableres lokal produktion af fjernvarme for en klynge på 15 boliger med en mindre varmecentral med en fælles varmepumpe og lokale net med traditionel fjernvarme.

3.2 Varmebehov

Varmebehovet i nærværende beslutningsgrundlag er baseret på varmeetlas (<https://energymaps.plan.aau.dk/>). Nedenstående Tabel 1 viser de samlede bygninger med varmebehov i området.

Tabel 1 – Nuværende bygninger samt opvarmningsform i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup.

Varmegrundlag og forventet tilslutning	Totalt varmebehov	Antal potentielt	Totalt areal	Forventet tilslutning	Varmesalg	Antal	Areal
Harndrup, Fjelsted og Fjellerup	MWh/år	stk	m ²		MWh/år	stk	m ²
Andet	3	1	24	100%	3	1	24
Biomasse	749	41	4.707	70%	524	29	3.295
Elvarme	595	33	4.206	5%	30	2	210
Naturgas	6.448	296	44.487	83%	5.352	246	36.924
Olie	2.898	119	19.687	25%	725	30	4.922
Varmepumpe	459	24	3.631	10%	46	2	363
Sum	11.152	514	76.742	60%	6.679	309	45.738

I tabel 1 ses det nuværende varmebehov og det totale antal bygninger indenfor området. I kolonnen med "Forventet tilslutning" er skønnet hvor stor andel af de forskellige opvarmningsformer der kan forventes at skifte til termonet. Det er de data i højre side af tabel 1 der er anvendt i beregningerne som det mest sandsynlige grundlag for projektet.

3.2.1 Konverteringstakt

Projektet forventes konverteret efter konverteringstakten angivet i nedenstående Tabel 2. Årene refererer til løbende hele år efter fjernvarmeforsyningen etableres. År 1 forventes at starte i løbet af vinteren 2023. Varmekunderne forventes tilsluttet således, at halvdelen (50 %) af det samlede forudsatte konverterede varmebehov bliver tilsluttet år 1. År 2 tilsluttes yderligere 10%, så der samlet vil være tilsluttet de forventede 60%. De følgende tre år kan der tilsluttes de sidste med yderligere 5-10 % om året, og ender på 100 % i år 5. Det svarer til de 309 forbrugere.

Table 2 Konverteringstakt for projektets delelementer

År	1	2	3	4	5
Varmebehov	50%	60%	75%	95%	100%

Fjelsted Harndrup Nærvarme AMBA vil tilbyde forbrugerne en fordelagtig tilslutning, og det menes at være realistisk at opnå det forudsatte tilslutningsgrundlag.

3.3 Kapacitet til varmforsyning

Ved etablering af fjernvarmforsyning vil der ifølge beregning være behov for omkring 2,2 MW i spidslast hos forbrugerne i Fjelsted, Harndrup og Fjellerup. Hver husstand forsynes med en varmepumpe, som dimensioneres efter almindelig praksis. Varmepumperne suppleres med en elpatron som vil kunne dække ejendommens varmebehov størstedelen af året, hvis der skulle ske svigt på nogle af de øvrige dele af systemet.

Jordvarme-systemet dimensioneres efter at det yder 20 W/m som maksimal, og 6 W/m i gennemsnit over året. Ved detailprojekteringen vurderes den konkrete jordtype og dens evne til varmeoverføring. Som tidligere nævnt forventes der at kunne etableres et eller flere arealer med energifanger til supplement af jordvarmen. Desuden vil der i detailprojekteringen blive undersøgt om der kan udnyttes overskudsvarme fra lokale virksomheder. Desuden vil det blive undersøgt om grundvand kan udnyttes som varmekilde. Det kan være fra nedlagte markboringer e.l. Disse mulige supplerende kilder medtages kun i det omfang at det gør det samlede system mere effektivt eller billigere i etablering.

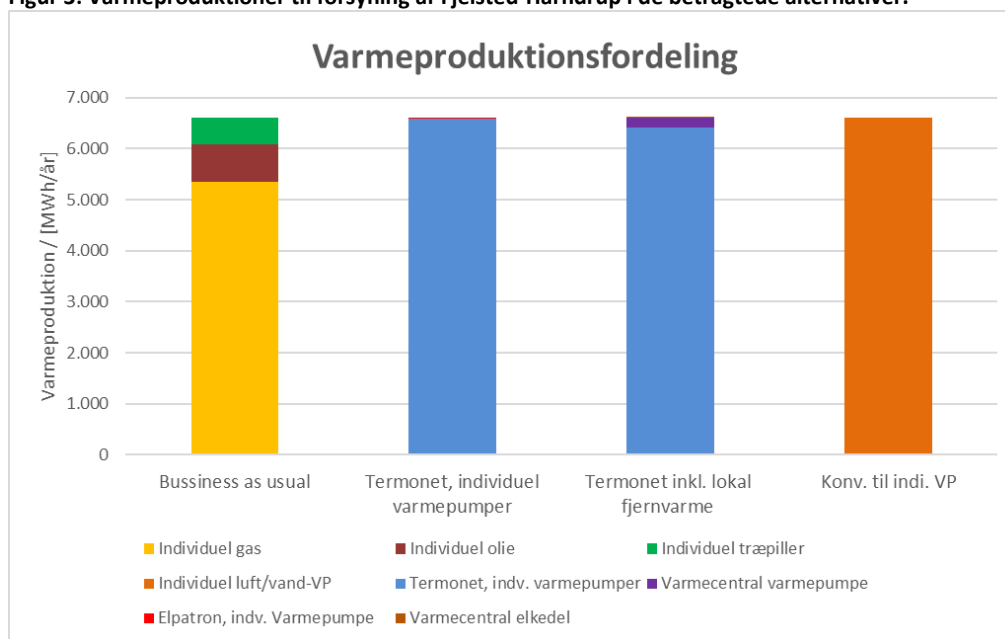
Hvis der tilsluttes flere forbrugere end de forventede, eller hvis belastningen er større end forventet vil arealet med jordvarmede nemt kunne udvides.

3.4 Varmeproduktioner

Baseret på ovenstående er der foretaget beregninger af varmeproduktionsfordelingen mellem de forskellige enheder i projektet. Se Figur 3.

Figur 3: Varmeproduktioner til forsyning af Fjelsted-Harndrup i de betragtede alternativer.

3.5 Anlægsomfang

Projektets anlægsomfang omfatter en etablering af forsyningsområde med udlægning af u-isolerede PE-rør i dimensionerne fra DN20 til DN80. (se beregningerne i bilag G) Anlægsarbejdet omfatter således:

Fjernvarme-distributionsnet:

- Jord- og anlægsarbejde
- Levering og montering af PE- rør og diverse komponenter
- Reetablering af berørte arealer

Jordvarmeslangerne lægges i markarealer. Der forventes at dele det i 5 områder, dels for at der ikke skal være for langt mellem jordvarme-mark og forbrugerne, og dels for at være fleksibel i aftalerne med jordejerne. Slangerne udlægges i sløjfer og samles i brønde. Ledningsanlægget dimensioneres med det nødvendige antal pumper til cirkulation af brinen. Cirkulation i nettet drives i en kombination af pumper i varmepumperne og pumper i nettet.

I forløbet med projekteringen vil det blive undersøgt om der er kilder med overskudsvarme, som kan forsyne ledningsnettet.

Den endelige investering for projektet er endnu ikke kendt. Derfor er der opstillet et investeringsbudget, der er baseret på Energistyrelsens Teknologikataloger samt erfaringstal fra lignende projekter ved PlanEnergi og Fjelsted Harndrup Nærvare AMBA. Investeringsbudgetterne for de forskellige scenarier ses i nedenstående.

Tabel 4: Samlede investeringer i projektet og tekniske levetider for anlæg i de betragtede alternativer.

irinvesteringer	Levetid i år	Indgår i SØ	Business as usual	Scenarie A	Scenarie B	Konv. til indi. VP	
Reinvest i anlæg	20	Ja	8.240.000				kr
Individuelle varmepumper	16	Ja				34.636.000	kr
Energifangere	25	Ja		1.241.000	1.316.000		kr
Jordslanger med brønde og etablering	30	Ja		1.569.000	1.638.000		kr
Ledningsnet - hovedledninger og stik	30	Ja		18.701.000	18.027.000		kr
IPA-sprit	18	Ja		1.173.000	1.173.000		kr
El-forsyning til VP	25	Ja		1.047.000	942.000		kr
Varmepumper indkøb	18	Ja		14.950.000	13.450.000		kr
Varmepumper installation	18	Ja		2.392.000	2.152.000		kr
Varmecentral, varmepumpe	18	Ja			463.000		kr
Eltilslutning	40	Ja			36.000		kr
Tank	25	Ja			120.000		kr
Bygning	25	Ja			300.000		kr
Ledningsnet - hovedledninger og stik	40	Ja			555.000		kr
Energimålere	20	Ja			109.000		kr
Fj. unit indkøb	25	Ja			620.000		kr
Fj. installation	25	Ja			310.000		kr
Diverse og uforudsigelige	5%			2.054.000	2.061.000		kr
Projektering	4%			1.725.000	1.731.000		kr
Tilskud, Energistyrelsen				-	-		kr
Tilslutningsbidrag				- 886.000	- 886.000		kr
Sum			8.240.000	43.966.000	44.117.000	34.636.000	kr

4 Konsekvensberegninger

Der er udført beregninger på konsekvenserne af projektet for selskabsøkonomi, forbrugerøkonomi, samfundsøkonomi samt energi- og miljøforhold, der er en del af de samfundsøkonomiske betragtninger.

4.1 Forudsætninger

4.1.1 Fælles forudsætninger

Beregningerne er foretaget i overensstemmelse med Energistyrelsens anvisninger for evaluering af varmforsyningsprojekter.

Beregningerne er foretaget som marginalberegninger og indeholder kun de forhold, som berøres af projektet. Resultatet udgøres af forskellen mellem referencen og projektet. Resultatet viser således i hvilket omfang, der opstår ændringer i økonomi, miljøpåvirkning m.v. ved gennemførelse af projektet i forhold til referencen. Resultaterne kan således kun bruges til at sammenligne referencen og projektet.

Der er benyttet afgifter gældende pr. 1/1 2023 samt transmissionsbidrag til Energinet.dk. De samfundsøkonomiske beregninger tager udgangspunkt i 2024 og 20 år frem. Der er anvendt den timebaserede elpris fra DK Vest fra 2021 i energyPRO, og den indgår således i både omkostningen og produktionsfordelingen. I samfundsøkonomien anvendes de elpriser som Energistyrelsen har anbefalet.

4.2 Samfundsøkonomi

Ved beregning af de samfundsøkonomiske konsekvenser betragtes rentabiliteten i projektet, set fra samfundets side, i forhold til referencedrift med individuel opvarmning og alternativet med termonet-varmepumper.

De samlede omkostninger år for år tilbagediskonteres, hvorved nutidsværdien fremkommer for henholdsvis en situation med reference-situationen, en situation med etablering af fjernvarmen og alternativet med individuelle luft-vand-varmepumper. Det samfundsøkonomiske overskud er beregnet med en kalkulationsrente på 3,5 % p.a.

De samfundsøkonomiske konsekvensberegninger er udarbejdet i henhold til Energistyrelsens "Vejledning i samfundsøkonomiske analyser på energiområdet, juli 2021", samt Energistyrelsens "Samfundsøkonomiske beregningsforudsætninger for energipriser og emissioner, februar 2022".

Den samfundsøkonomiske beregning består af prissætning af følgende elementer:

- Investeringer

- Omkostninger til drift og vedligehold
- Køb af brændsler
- Køb af el fra nettet
- Forvridningstab, afgifter
- Forvridningstab, tilskud
- CO₂-omkostninger, brændsler
- CO₂-omkostninger, el (er indeholdt i elpriserne, og derfor 0 her)
- Øvrige emissioner (SO₂-, NO_x- og PM_{2,5}), brændsler
- Øvrige emissioner (SO₂-, NO_x- og PM_{2,5}), el

De samfundsøkonomiske nutidsværdier er tilbagediskonteret til 2024.

Samfundsøkonomien er beregnet over en betragtningsperiode på 20 år, hvilket også svarer til den forventede tekniske levetid for flere af de beskrevne anlæg.

Den samfundsøkonomiske omkostning af CO₂-emissioner er sat til Energistyrelsens prissætning af CO₂-emissioner uden for kvotesektoren.

Investeringerne omregnes til årlige kapitalomkostninger jf. vejledningen. Dette sker både i referencen, projektet og alternativet.

Sammenholdes nutidsværdien af periodens samlede omkostninger for henholdsvis referencen (Business as usual) og projektet, ses, at der opnås et samfundsøkonomisk overskud på ca. 12 mio. kr. over en betragtningsperiode på 20 år.

Tabel 5: Samfundsøkonomiske omkostninger ved henholdsvis referencen, projektet og alternativet.

Samfundsøkonomiske nutidsværdier		Bussiness as usual	Termonet, individuel varmepumpe per	Termonet inkl. lokal fjernvarme	Konv. til indi. VP
Investeringer	mio. kr.	9,44	44,09	43,93	46,74
Omkostninger til D&V	mio. kr.	6,51	1,74	1,75	1,68
Køb af brændsler	mio. kr.	46,85	0,36	0,36	0,36
Salg af el til nettet	mio. kr.	0,00	0,00	0,00	0,00
Køb af el fra nettet	mio. kr.	0,00	15,09	15,35	14,52
Forvridningstab, afgifter	mio. kr.	-0,94	-0,01	-0,01	-0,01
Forvridningstab, tilskud	mio. kr.	0,00	0,00	0,00	0,00
CO ₂ -omkostninger, brændsler	mio. kr.	11,28	0,08	0,08	0,08
CO ₂ -omkostninger, el*	mio. kr.	0,00	0,00	0,00	0,00
Metan og lattergas, brændsler	mio. kr.	0,10	0,00	0,00	0,00
Metan og lattergas, el	mio. kr.	0,00	0,04	0,04	0,04
SO ₂ , NO _x og PM _{2,5} , brændsler	mio. kr.	0,61	0,01	0,01	0,01
SO ₂ , NO _x og PM _{2,5} , el	mio. kr.	0,00	0,03	0,03	0,03
I alt	mio. kr.	73,85	61,43	61,54	63,45
Forskel ift. referencen	mio. kr.	0,00	-12,42	-12,32	-10,41

*) Værdierne i denne række er 0 fordi CO₂-omkostninger for el pr. definition er indeholdt i el-prisen.

Metan- og lattergas-emissioner er prissat som CO₂-udledninger uden for kvotesektoren.

4.2.1 Energi og miljø

De beregnede konsekvenser for brændselsforbrug og luftemissionen er en del af de samfundsøkonomiske beregninger. Som der ses af nedenstående, reduceres brugen

af brændsel betydeligt ved projektet, idet der i overvejende grad benyttes varmepumpe (el) i projektet, i forhold til naturgas i referencen. Samme tendens ses ved alternativet med individuelle varmepumper, hvor brændselsforbruget også reduceres sammenlignet med referencen.

Tabel 6: Energiforbrug pr. år i scenarierne.

Energimæssige konsekvenser	Enhed	Bussiness as usual	Termonet, individuel varmepumpe per	Termonet inkl. lokal fjernvarme	Konv. til indi. VP
Individuel gas	MWh/år	5.352	0	0	0
Individuel olie	MWh/år	725	0	0	0
Individuel træpiller	MWh/år	524	0	0	0
Individuel el-varme	MWh/år	0	0	0	0
Individuel luft/vand-VP	MWh/år	0	0	0	6.601
Termonet, indv. varmepumper	MWh/år	0	6.598	6.350	0
Varmecentral varmepumpe	MWh/år	0	0	275	0
Elpatron, indv. Varmepumpe	MWh/år	0	3	3	0
Varmecentral elkedel	MWh/år	0	0	8	0
Varmeproduktion i alt	MWh/år	6.601	6.601	6.635	6.601

Der ses yderligere en betydelig reduktion i udledningen af CO₂-ækvivalenter ved forsyning med termonet/fjernvarme fremfor individuel forsyning i referencen over projektperioden på 20 år. Det skyldes det meget reducerede forbrug af naturgas. Alternativet med individuelle luft-vand varmepumper viser også en reduktion i CO₂-ækvivalenter sammenlignet med referencen.

Tabel 7: Akkumuleret luftemission over 20 år ved udvidelse af forsyningsområdet med fjernvarme samt ved alternativet.

Emissioner ^{1,2}	Enhed	Bussiness as usual	Termonet, individuel varmepumpe per	Termonet inkl. lokal fjernvarme	Konv. til indi. VP
CO ₂	ton	15.424	565	569	548
CH ₄ (metan)	ton	1	2	2	1
N ₂ O (lattergas)	ton	0	0	0	0
CO₂-ækvivalenter	ton	15.564	619	623	599
SO ₂	ton	1	0	0	0
NO _x	ton	14	4	4	4
PM _{2,5}	ton	1	0	0	0

Note 1: Samlede emissioner over betragtningsperioden på 20 år.

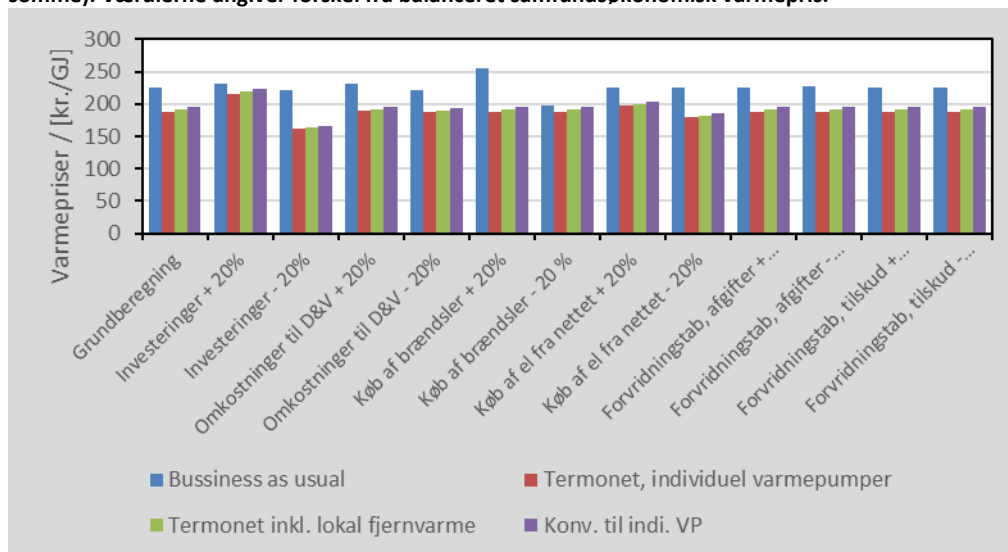
Note 2: Incl. emissioner fra gennemsnitlig dansk el-produktion.

4.3 Følsomhedsberegninger

Der er udført følsomhedsberegninger for alle de oplyste omkostningselementer i samfundsøkonomien.

Resultatets følsomhed er udtrykt på baggrund af, hvorvidt ændringer ændrer på konklusionen om samfundsøkonomisk overskud. Det ses, at ændringer af parametrene med op til 20 % ikke medfører, at det samfundsøkonomisk overskud i forhold til individuel forsyning eller referencen ændres.

Tabel 8: Det samfundsøkonomiske resultats følsomhed over for centrale parametre (de mest følsomme). Værdierne angiver forskel fra balanceret samfundsøkonomisk varmepris.

Det fremgår, at ændringerne kan påvirke det samfundsøkonomiske resultat, men at konklusionen inden for de i følsomhedsanalyserne undersøgte rammer forbliver uændret.

Tabel 9: Det samfundsøkonomiske resultats følsomhed over for variation i CO₂-omkostningerne jf Energistyrelsens skøn. I basisberegningen stiger CO₂-kvote prisen fra ca. 600 til ca. 1.000 kr/ton på 25 år. I det lave prisforløb holder prisen ca. 600 kr./ton i alle år og i det høje prisforløb stiger prisen op til ca. 2.200 kr./ton.

Samfundsøkonomiske nutidsværdier i mio.kr.	Bussiness as usual	Termonet, individuel varmepumper	Termonet inkl. lokal fjernvarme	Konv. til indi. VP
Resultat ved lave CO₂-omkostninger:	71,7	61,4	61,5	63,4
Forskel ift. referencen		-10,3	-10,2	-8,3
Resultat ved basis CO₂-omkostninger:	73,9	61,4	61,5	63,4
Forskel ift. referencen		-12,4	-12,3	-10,4
Resultat ved høje CO₂-omkostninger:	82,9	61,5	61,6	63,5
Forskel ift. referencen		-21,4	-21,3	-19,4

Det ses i tabellen, at projektet er samfundsøkonomisk billigere end de øvrige scenarier i alle de 3 prisforløb for CO₂-kvote prisen.

Tabel 10: Det samfundsøkonomiske resultats følsomhed over for variation i idriftsættelsestidspunktet

Samfundsøkonomiske nutidsværdier i mio.kr.	Bussiness as usual	Termonet, individuel varmepumper	Termonet inkl. lokal fjernvarme	Konv. til indi. VP
Resultat, forudsat udbygning:	73,9	61,4	61,5	63,4
Forskel ift. referencen		-12,4	-12,3	-10,4
Resultat ved forsinkelse på 1 år:	71,1	62,2	62,3	64,4
Forskel ift. referencen		-8,9	-8,8	-6,7

Beregningen at et års forsinkelse ikke ændre på at det er en god ide at gå i gang med projektet.

4.4 Selskabsøkonomi og forbrugerøkonomiske forhold

For at belyse selskabsøkonomien i projektet og de resulterende forbrugerøkonomiske forhold er det opstillet en beregning af det kommende selskabs forventede driftsøkonomi på baggrund af antagelserne beskrevet i dette projektforslag. Beregningen kan findes i Bilag C.

Der er gjort enkelte forskelle i beregningerne i forhold til de samfundsøkonomiske beregninger. Der er i selskabsøkonomien brugt afskrivningstider, der afspejler afskrivninger på lån og den tekniske levetid. Her er også brugt energipriser mm. fra nuværende og forventede markedsforhold, og der er altså afvejet fra de omkostninger, som anvendes i de samfundsøkonomiske beregninger baseret på energistyrelsens fremskrivninger. Antagelserne hertil findes ligeledes i Bilag C.

I alternativ B med det lille lokale fjernvarmesystem til 31 husstande (Boligforeningen Lillebælts afd. på Knorreløkken) er det forudsat at bebyggelsen selv står for køb og installation af varmecentral, lokalt distributionsnet og fjernvarmeunits. Der er ikke indhentet tilbud på nuværende stadi, så der er en vis usikkerhed i budgettet.

4.4.1 Forbrugerøkonomi

På baggrund af selskabsøkonomien er der opstillet en mulig afregningsmodel for termonet-forbrugerne, som dækker de årlige omkostninger ved drift af selskabet, med udgangspunkt i hvile-i-sig-selv princippet, som er lovpligtigt. Den opstillede afregningsmodel danner grundlag for beregning af forbrugerøkonomien. Der er regnet på de samlede omkostninger til opvarmning for hhv. termonet-kunder, naturgaskunder og luft/vand varmepumper. Denne er 18,1 MWh/år og 130 m² boligareal. Resultatet findes i Tabel . Uddybende beregninger kan findes i Bilag D.

Tabel 11: Resultater af forbrugerøkonomiske beregninger for et standardhus.

(kr./år)	Årlige varmeudgift inkl. moms	
	Ekskl. afskrivninger	Inkl. afskrivninger
Termonet	22.500	22.800
Lokal fjernvarme i BF	22.700	23.000
Naturgas	25.100	28.200
Varmepumpe luft/vand	12.300	24.900

Det ses af Tabel , at der er en besparelse at hente i sammenligning med både naturgas og luft/vand varmepumpe som opvarmningsform, hvis man medregner afskrivninger på investeringerne. Selv ved sammenligningen af termonet-omkostningen inkl. afskrivning med naturgas uden afskrivninger er der en årlig besparelse på ca. 3.000 kr. Det betyder, at eksisterende naturgaskunder har en umiddelbar fordel ved at skifte til termonet.

I forhold til beregningen med lokal fjernvarme i Boligforeningen ser det i tabellen ud til at være en smule dyrere end for boligerne med termonet. Det skyldes dog at der regnes på samme forbrug og husstørrelse. I virkeligheden er de pågældende boliger på Knorreløkken kun 80 m² og har under det halve forbrug. Derfor vil de også ligge på en årlig udgift på ca. 11.600 kr (se bilag D). Der er derfor en besparelse ved at gå sammen om en fælles varmepumpe i et lille lokalt fjernvarmesystem.

Besparelserne skal desuden ses i lyset af, at forbrugerne ligeledes får en mere bekvem opvarmløsløsning, hvor de ikke skal bekymre sig om årligt eftersyn, støjgener mv.

5 Konklusion

På baggrund af de samfundsøkonomiske konsekvensberegninger er der fundet samfundsøkonomisk overskud ved projektet i forhold til referencen (Business as usual). Her ses en besparelse på ca. 12 mio. kr. over betragtningsperioden på 20 år. Derudover ses en samfundsøkonomisk lavere omkostning end ved alternativet med individuelle luft/vand varmepumper.

Forbrugerøkonomien vil resultere i et besparelspotentiale for varmemeforbrugerne i projektområdet på ca. 5.000 kr./år for en standard naturgasforbruger, og ca. 2.000 kr./år for en varmemeforbruger, der sammenligner med at skifte til en luft/vand varmepumpe. Her er dermed en årlig besparelse i forhold til både naturgas og individuelle varmepumper.

Husstandene i boligforeningen på Knorreløkken, ser også ud til at have en besparelse ved at gå sammen om en fælles varmepumpe. Imidlertid ser samfundsøkonomien ikke ud til at begunstige dette. Besparelsen for bebyggelsen med fælles varmecentral ligger i at der også etableres en akkumuleringstank, og derfor kan de købe el på de tidspunkter hvor den er billig og der betyder rigtig meget for driftsøkonomien. Desværre har Energistyrelsen ikke indrettet metoden for beregning af samfundsøkonomi så den tilgodeset denne situation. Det skal derfor anbefales at Middelfart Kommune godkender begge muligheder, så boligforeninger og andre tætte bebyggelser kan etablere fælles løsninger lokalt.

På baggrund af det samfundsøkonomiske overskud anses kravene i projektbekendtgørelsen og formålet med varmemeforsyningsloven at være opfyldt for projektforslaget med etablering af fjernvarmeforsyning i Fjellsted, Harndrup og Fjellerup.

Kommunalbestyrelsen i Middelfart Kommune anmodes på denne baggrund om en betinget godkendelse af projektforslaget.

Bilag A: Samfundsøkonomiske forudsætning

Projekt udarbejdet af **PlanEnergi, 1. maj 2023 / JW+CMS**

Værk **Fjlsted-Harndrup**

Alternativ # 0	
Alternativ # 1	Termonet, individuel varmepumper
Alternativ # 2	Termonet inkl. lokal fjernvarme
Alternativ # 3	Individuel gas
Alternativ # 4	Individuel olie
Alternativ # 5	Individuel træpiller
Alternativ # 6	Individuel LV-VP
Alternativ # 7	Termonet minus 15 boliger
Alternativ # 8	Lokal fjernvarme til 15 boliger

Konverteringsprojekt **SAND**

Hvis SAND så skal fanerne 'Konv.1' og 'Konv.2' anvendes i stedet for fanen 'Resultater'
Hvis FALSK så skal fanerne 'Konv.1' og 'Konv.2' ikke anvendes.

Bussiness as usual	alt 3,4,5
Termonet, varmepumper	alt 1
Termonet plus lokal fjernvarme (15 boliger)	alt 7,8
Konv. til ind. VP	alt 6

CO₂-pris # 1
CO₂-pris # 2
CO₂-pris # 3
CO₂-pris # 4
CO₂-pris # 5
CO₂-pris # 6

Tabel 16'

B	CO ₂ -kvoter	(B og C er ens.)
C	CO ₂ -udledninger uden for kvotesektoren	(B og C er ens.)
D	Lav pris på CO ₂	
E	Høj pris på CO ₂	
F	Brugerdefineret # 1	500 2021-kr./ton CO ₂
G	Brugerdefineret # 2	1.000 2021-kr./ton CO ₂

↓

Brændsler	Brændselsnavne
Brændsel # 1	
Brændsel # 2	
Brændsel # 3	Individuel gas
Brændsel # 4	Individuel olie
Brændsel # 5	Individuel træpiller

CO ₂ -priser
B
B
B
B
B

Tabel 6

Brændselspriser
2021-priser kr./GJ
An værk, Træflis
Ledningsgas, < 6.000 m3
An forbruger, Gasolie
An forbruger, Træpiller (konsum)

Tabel 13

Emissioner
Ledningsgas, Gasturbine
Træ (eks. træpiller), Kedel
Ledningsgas,
Gasolie,
Træpiller,

El-prod. og -forbrug	El-navne
El-forbrug # 1	Termonet, indiv. varmepumper
El-forbrug # 2	Varmecentral varmepumpe
El-forbrug # 3	Elpatron, indiv. Varmepumpe
El-forbrug # 4	Individuel LV-VP
El-forbrug # 5	Varmecentral elkedel
El-forbrug # 6	[Navn på el-forbrug # 6]
El-forbrug # 7	[Navn på el-forbrug # 7]
El-forbrug # 8	[Navn på el-forbrug # 8]

Spidslasteffekt [MW-el]
0,0001
0,045
0,0001
0,0001
0,04
1
1
1

El-tariffer [-]
1.000-2.000 MWh/år
20-100 MWh/år
Under 20 MWh/år
Under 20 MWh/år
20-100 MWh/år
2.000-70.000 MWh/år
2.000-70.000 MWh/år
2.000-70.000 MWh/år

Basisår	2022	
Første år	2024	
Sidste år	2043	
Betragtningsperiode	20	år

↑

Tabel 7

An net	0	2021-kr./MWh
Under 20 MWh/år	279	2021-kr./MWh
20-100 MWh/år	275	2021-kr./MWh
100-500 MWh/år	192	2021-kr./MWh

Bilag B: SØ beregning, projektet uden investering

Termonet, individuel varmepumpe		17.514,754	kr. /	90,644	MWh =	193	kr./MWh =	54	kr./GJ											Nuttsværdi
Nuttsværdi =												2057								
År		2022	2023	2024	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2056	2057	Nuttsværdi					
		0%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2021-kr.					
Varmemiddel & Betragtningssperiode																				
		0	0	6.601	6.601	6.601	6.601	6.601	0	0	0	0	0	0	0					
Varmeabværk																				
Investeringer/annuiter	2021-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Driftogvedligehold	2021-kr.	0	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	0	0	0	0	0	0	0					
Fiskele afgifter	2021-kr.	0	7.531	7.531	7.531	7.531	7.531	7.531	0	0	0	0	0	0	0					
Driftsløstid	2021-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
Omkostninger til el																				
El-pris, forbrug																				
Rå el-pris (tabel 8)	2021/MWh	1,260	660	560	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	390					
El-forbrug # 1	2021-kr.	0	1.058.375	814.121	814.121	814.121	814.121	814.121	0	0	0	0	0	0	0					
El-forbrug # 3	2021-kr.	0	1.105	1.023	1.023	1.023	1.023	1.023	0	0	0	0	0	0	0					
Eludgifter i alt	2021-kr.	0	1.059.480	815.144	815.144	815.144	815.144	815.144	0	0	0	0	0	0	0					
CO2-omkostninger, el																				
Emissionsfaktorer for el-produktion																				
CO ₂	kg/MWh	59	46	38	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7					
CH ₄	g/MWh	105	87	74	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34	34					
N ₂ O	g/MWh	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1					
SO ₂	g/MWh	22	16	15	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3					
NO _x	g/MWh	197	187	167	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78					
PM ₁₀	g/MWh	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
El-forbrug minus el-produktion (kun til emissioner, med nettab)																				
El-energi	MWh	0	0	1.999	1.999	1.999	1.999	1.999	0	0	0	0	0	0	0					
CO ₂ -emission	ton	0	0	76	14	14	14	14	0	0	0	0	0	0	0					
CH ₄ -emission	kg	0	0	148	68	68	68	68	0	0	0	0	0	0	0					
N ₂ O-emission	kg	0	0	4	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0					
SO ₂ -emission	kg	0	0	30	6	6	6	6	0	0	0	0	0	0	0					
NO _x -emission	kg	0	0	334	156	156	156	156	0	0	0	0	0	0	0					
PM ₁₀ -emission	kg	0	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0					
CO₂-omkostninger, el																				
CO ₂ -er indeholdt i el-priserne,	2021-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
derfor 0 kr. her																				
Til CO₂-skattepriser																				
CO ₂ -kvoter	2021-kr./ton	617	623	633	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049	1.049					
CO ₂ -omkostninger indeholdt i el-pris	2021-kr.	0	0	48.077	14.677	14.677	14.677	14.677	0	0	0	0	0	0	0					
Nuttsværdi excl. CO ₂ -omkostninger	2021-kr.														279.864					
															13.776.793					

CH4 og NZO-omkostninger, brændsler															
CO ₂ -ækvivalenter, CH ₄ og N ₂ O															
	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton			
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
CO ₂ -udledninger uden for kvotesekt	617	623	633	633	633	633	633	633	633	633	633	633			
I alt	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
CH4 og NZO-omkostninger, el															
CO ₂ -ækvivalenter, CH4 og NZO															
	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton	2021-kr./ton			
I alt	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
CO ₂ -udledninger uden for kvotesekt	617	623	633	633	633	633	633	633	633	633	633	633			
CO ₂ er indeholdt i el-priserne, derfor kun metan og lattergas.	0	0	3.225	3.225	3.225	3.225	3.225	3.225	3.225	3.225	3.225	3.225			
Øvrige emissioner, el															
SO ₂ -emission	0	0	304	304	304	304	304	304	304	304	304	304			
NO _x -emission	0	0	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129	3.129			
PM _{2,5} -emission	0	0	47	47	47	47	47	47	47	47	47	47			
I alt	0	0	3.481	3.481	3.481	3.481	3.481	3.481	3.481	3.481	3.481	3.481			
Resultater															
Omkostninger til D&V	0	0	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985	98.985			
Køb af brændsler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Salg af el til nettet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Køb af el fra nettet	0	0	1.059.480	1.059.480	815.144	815.144	815.144	815.144	815.144	815.144	815.144	815.144			
Forvridningsstab, afgifter	0	0	-753	-753	-753	-753	-753	-753	-753	-753	-753	-753			
Forvridningsstab, tilskud	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
CO ₂ -omkostninger, brændsler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
CO ₂ -omkostninger, el*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Metan og lattergas, brændsler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
Metan og lattergas, el	0	0	3.225	3.225	2.441	2.441	2.441	2.441	2.441	2.441	2.441	2.441			
SO ₂ , NO _x og PM _{2,5} , brændsler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			
SO ₂ , NO _x og PM _{2,5} , el	0	0	3.481	3.481	1.551	1.551	1.551	1.551	1.551	1.551	1.551	1.551			
I alt	0	0	1.164.417	1.164.417	917.367	917.367	917.367	917.367	917.367	917.367	917.367	917.367			
Resultater i forbrugerpriser og nultidsværdier i år															
Omkostninger til D&V	0-kr.	2022	2023	2024	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2046	2047	2056	2057	Nultidsværdi
Køb af brændsler	0	0	0	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	128.158	1.959.241
Salg af el til nettet	0-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Køb af el fra nettet	0-kr.	0	0	0	1.371.730	1.055.384	1.055.384	1.055.384	1.055.384	1.055.384	1.055.384	1.055.384	1.055.384	1.055.384	12.121.200
Forvridningsstab, afgifter	0-kr.	0	0	-975	-975	-975	-975	-975	-975	-975	-975	-975	-975	-975	-10.341
Forvridningsstab, tilskud	0-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CO ₂ -omkostninger, brændsler	0-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
CO ₂ -omkostninger, el*	0-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Metan og lattergas, brændsler	0-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Metan og lattergas, el	0-kr.	0	0	4.175	3.160	3.160	3.160	3.160	3.160	3.160	3.160	3.160	3.160	3.160	40.010
SO ₂ , NO _x og PM _{2,5} , brændsler	0-kr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SO ₂ , NO _x og PM _{2,5} , el	0-kr.	0	0	4.506	2.008	2.008	2.008	2.008	2.008	2.008	2.008	2.008	2.008	2.008	34.735
I alt	0-kr.	0	0	1.507.594	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	1.187.734	17.514.754
I alt, nultidsværdi	0-kr.	0	0	1.407.355	617.807	617.807	596.914	576.779	0	0	0	0	0	0	17.514.754

Bilag B1: Investeringer i scenarierne til SØ beregningen

Bussiness as usual

Investeringselementer	Levetid / [år]	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Reinvest i anlæg	20	6.302.315	419.576	475.825	419.576	622.445	
Investeringer hhv. annuiteter i alt		6.302.315	419.576	475.825	419.576	622.445	0

Termonet, individuel varmepumper

Investeringselementer	Levetid / [år]	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Energifangere	25	1.241.000					
Jordslanger med brønde og etablering	30	1.569.000					
Ledningsnet - hovedledninger og stik	30	18.701.000					
IPA-sprit	18	1.173.000					
El-forsyning til VP	25	831.441	47.902	54.745	47.902	65.010	
Varmepumper indkøb	18	11.872.059	683.987	781.699	683.987	928.268	
Varmepumper installation	18	1.899.529	109.438	125.072	109.438	148.523	
Investeringer hhv. annuiteter i alt		37.287.029	841.327	961.516	841.327	1.141.801	0

Termonet inkl. lokal fjernvarme

Investeringselementer	Levetid / [år]	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Energifangere	25	1.316.000					
Jordslanger med brønde og etablering	30	1.638.000					
Ledningsnet - hovedledninger og stik	30	18.027.000					
IPA-sprit	18	1.173.000					
El-forsyning til VP	25	748.059	43.098	49.255	43.098	58.490	
Varmepumper indkøb	18	10.680.882	615.359	703.268	615.359	835.131	
Varmepumper installation	18	1.708.941	98.458	112.523	98.458	133.621	
Varmecentral, varmepumpe	18	463.000					
Eltilslutning	40	36.000					
Tank	25	120.000					
Bygning	25	300.000					
Ledningsnet - hovedledninger og stik	40	555.000					
Energimålere	20	109.000					
Fj. unit indkøb	25	620.000					
Fj. installation	25	310.000					
Investeringer hhv. annuiteter i alt		37.804.882	756.915	865.046	756.915	1.027.242	0

Konv. til indi. VP

Investeringselementer	Levetid / [år]	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Individuelle varmepumper	16	27.232.047	1.428.000	1.632.000	1.428.000	2.916.419	
Investeringer hhv. annuiteter i alt		27.232.047	1.428.000	1.632.000	1.428.000	2.916.419	0

Bilag C: Selskabsøkonomiske beregninger

#1 Termonet med jordvarme og energifang					
Produktions- og driftsøkonomi					
Vandbehandling mv.	4.747	MWh a	8	kr./MWh	37.975 kr./år
D&V jordslanger og energifanger	2.290	MWh a	5	kr./MWh	11.452 kr./år
Leje af jord / kompensation	26.147	m2 a kr.	0,50	kr./m2	13.074 kr./år
Vedligeholdelse af VP	299	stk	600	kr./forbruger	179.400 kr./år
Servicering af forbrugere	299	stk	100	kr./forbruger	29.900 kr./år
Administration	299	stk	100	kr./forbruger	29.900 kr./år
Årlige driftsudgifter					301.701 kr./år
Kapitalomkostninger					3.117.150 kr./år
Årlige udgifter					3.418.851 kr./år
Indtægter, faste afgifter	299	alm	7	store	3.214.600 kr./år
Indtægter, m2-afgifter	37.311	m2 alm.	7.830	m2 store	360.759 kr./år
Årlige indtægter					3.575.359 kr./år
Balance (overskud)					156.508 kr./år
Investeringer					
Energifangere	620	m2 a kr.	2.000		1.241.000 kr
Jordslanger med brønde og etablering	26.147	m a kr.	60		1.568.823 kr
Ledningsnet - hovedledninger og stik	46.734	a kr./m i snit	400		18.701.189 kr
IPA-sprit	78	m3 a kr	15.000		1.172.580 kr
El-forsyning til VP	299	stk. a kr	3.500		1.046.500 kr
Varmepumper indkøb	299	stk. a kr	50.000		14.950.000 kr
Varmepumper installation	299	stk. a kr	8.000		2.392.000 kr
Diverse og uforudsigelige	5%				1.913.113 kr
Projektering	4%				1.607.015 kr
Tilskud, Energistyrelsen	-	stk. a kr	20.000		0 kr
Tilslutningsbidrag	299	stk. a kr	3.200		-956.800 kr
I alt					44.592.221 kr
Kapitalomkostninger					
	Afskriv-ning, år	Rente:			
Energifangere	25	3,80%			77.768 kr./år
Jordslanger med brønde og etablering	30	3,80%			88.535 kr./år
Ledningsnet - hovedledninger og stik	30	3,80%			1.055.384 kr./år
IPA-sprit	15	3,80%			103.994 kr./år
El-forsyning til VP	15	3,80%			92.812 kr./år
Varmepumper indkøb	15	3,80%			1.325.883 kr./år
Varmepumper installation	15	3,80%			212.141 kr./år
Diverse og uforudsigelige	25	3,80%			119.887 kr./år
Projektering	25	3,80%			100.705 kr./år
Tilskud, Energistyrelsen	25	3,80%			- kr./år
Tilslutningsbidrag	25	3,80%			-59.959 kr./år
KO i alt					3.117.150 kr./år

#2a+b Termonet plus lille fjernvarmenet					
Produktions- og driftsomkostninger					
Vandbehandling mv.	4.771	MWh a	8	kr./MWh	38.171 kr./år
D&V jordslanger og energifanger	2.394	MWh a	5	kr./MWh	11.969 kr./år
Leje af jord / kompensation	27.327	m2 a kr.	0,50	kr./m2	13.663 kr./år
Vedligeholdelse af målere og VP	269	stk	600	kr./forbruger	161.400 kr./år
Servicering af forbrugere	269	stk	100	kr./forbruger	26.900 kr./år
Administration	269	stk	100	kr./forbruger	26.900 kr./år
Årlige driftsudgifter					279.003 kr./år
Kapitalomkostninger					2.915.697 kr./år
Årlige udgifter					3.194.701 kr./år
Indtægter, faste afgifter	268	alm	8	store	2.907.200 kr./år
Indtægter, m2-afgifter	35.141	m2 alm.	10.000	m2 store	358.155 kr./år
Årlige indtægter					3.265.355 kr./år
Balance (overskud)					70.655 kr./år
Investeringer					
Energifangere	659	m2 a kr.	2.000		1.317.060 kr
Jordslanger med brønde og etablering	27.327	m a kr.	60		1.639.611 kr
Ledningsnet - hovedledninger og stik	45.234	a kr./m i snit	399		18.026.517 kr
IPA-sprit	78	m3 a kr	15.000		1.172.580 kr
El-forsyning til VP	269	stk. a kr	3.500		941.500 kr
Varmepumper indkøb	269	stk. a kr	50.000		13.450.000 kr
Varmepumper installation	269	stk. a kr	8.000		2.152.000 kr
Diverse og uforudsigelige	5%				1.787.130 kr
Projektering	4%				1.501.189 kr
Tilskud, Energistyrelsen	-	stk. a kr	20.000		0 kr
Tilslutningsbidrag	269	stk. a kr	3.200		-860.800 kr
I alt					41.987.587 kr
	Afskrivning, år	Rente:			
Energifangere	25	3,80%			82.535 kr./år
Jordslanger med brønde og etablering	30	3,80%			92.530 kr./år
Ledningsnet - hovedledninger og stik	30	3,80%			1.017.309 kr./år
IPA-sprit	15	3,80%			103.994 kr./år
El-forsyning til VP	15	3,80%			83.500 kr./år
Varmepumper indkøb	15	3,80%			1.192.851 kr./år
Varmepumper installation	15	3,80%			190.856 kr./år
Diverse og uforudsigelige	25	3,80%			111.992 kr./år
Projektering	25	3,80%			94.073 kr./år
Tilskud, Energistyrelsen	25	3,80%			- kr./år
Tilslutningsbidrag	25	3,80%			-53.943 kr./år
KO i alt					2.915.697 kr./år

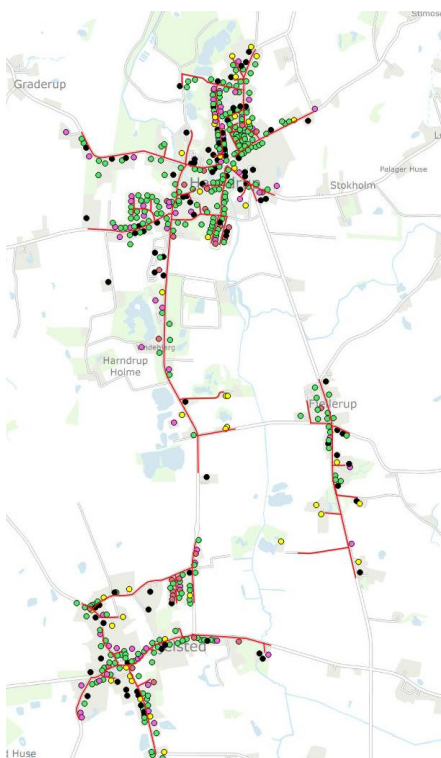
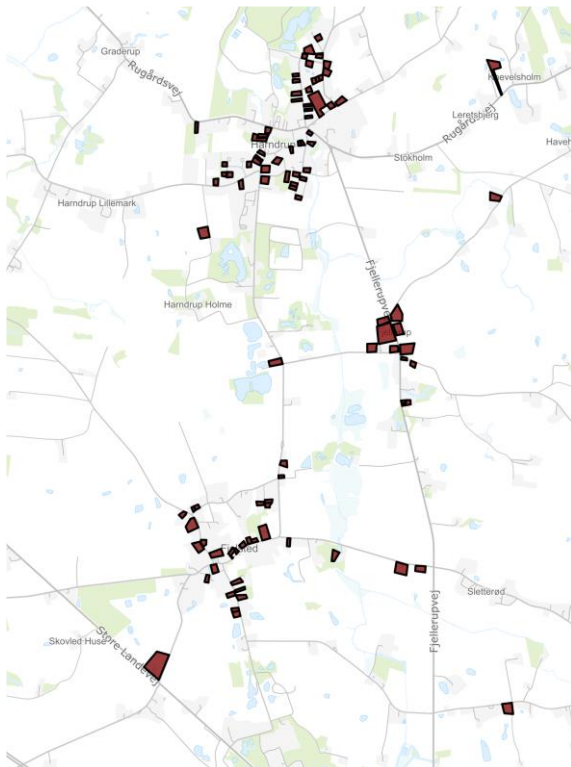
#2b Lille fjernvarmecentral i boligforening					
Produktions- og driftøkonomi					
EnergyPro driftsresultat				94.550	kr./år
Vandbehandling mv.	279	MWh a	15	kr./MWh	4.183
Vedligehold, service og administration	31	stk	500	kr./forbruger	15.500
Fast afgift til Termonet					15.000
Areal afgift til Termonet	70	m2/bolig	7	kr./m2	15.190
Årlige driftsudgifter			518	kr/MWh BVB	144.423
Kapitalomkostninger					165.019
Årlige udgifter					309.441
Indtægter, faste afgifter	31	stk	2.000	kr./forbruger	62.000
Indtægter, effektafgifter	70	m2/bolig	8,20	kr./m2	40.180
Indtægter fra variable afgifter	248	MWh a	836	kr./MWh NVB	207.261
Årlige indtægter					309.441
Investeringer					
Varmecentral, varmepumpe	7.800	kr/kW	100%		462.860
Eltilslutning	1.200	kr/Amp			35.605
Tank	4.000	kr./m3			120.000
Bygning					300.000
Ledningsnet - hovedledninger og stik	516	m a kr./m i snit	1.075		554.575
Energimålere	31	stk. a kr	3.500		108.500
Fj. unit indkøb	31	stk. a kr	20.000		620.000
Fj. installation	31	stk. a kr	10.000		310.000
Diverse og uforudsigelige	5%				125.577
Projektering	4%				105.485
Tilskud, Energistyrelsen	-	stk. a kr	20.000		0
Tilslutningsbidrag	31	stk. a kr	3.200		-99.200
I alt					2.643.401
Kapitalomkostninger					
	Afskrivning, år	Rente:			
Varmecentral, varmepumpe	25	3,80%		29.006	kr./år
Eltilslutning	25	3,80%		2.231	kr./år
Tank	25	3,80%		7.520	kr./år
Bygning	25	3,80%		18.800	kr./år
Ledningsnet - hovedledninger og stik	30	3,80%		31.297	kr./år
Energimålere	15	3,80%		9.623	kr./år
Fj. unit indkøb	25	3,80%		38.853	kr./år
Fj. installation	25	3,80%		19.426	kr./år
Diverse og uforudsigelige	25	3,80%		7.869	kr./år
Projektering	25	3,80%		6.610	kr./år
Tilskud, Energistyrelsen	25	3,80%		-	kr./år
Tilslutningsbidrag	25	3,80%		-6.216	kr./år
KO i alt				165.019	kr./år

Bilag D: Forbrugerøkonomiske beregninger

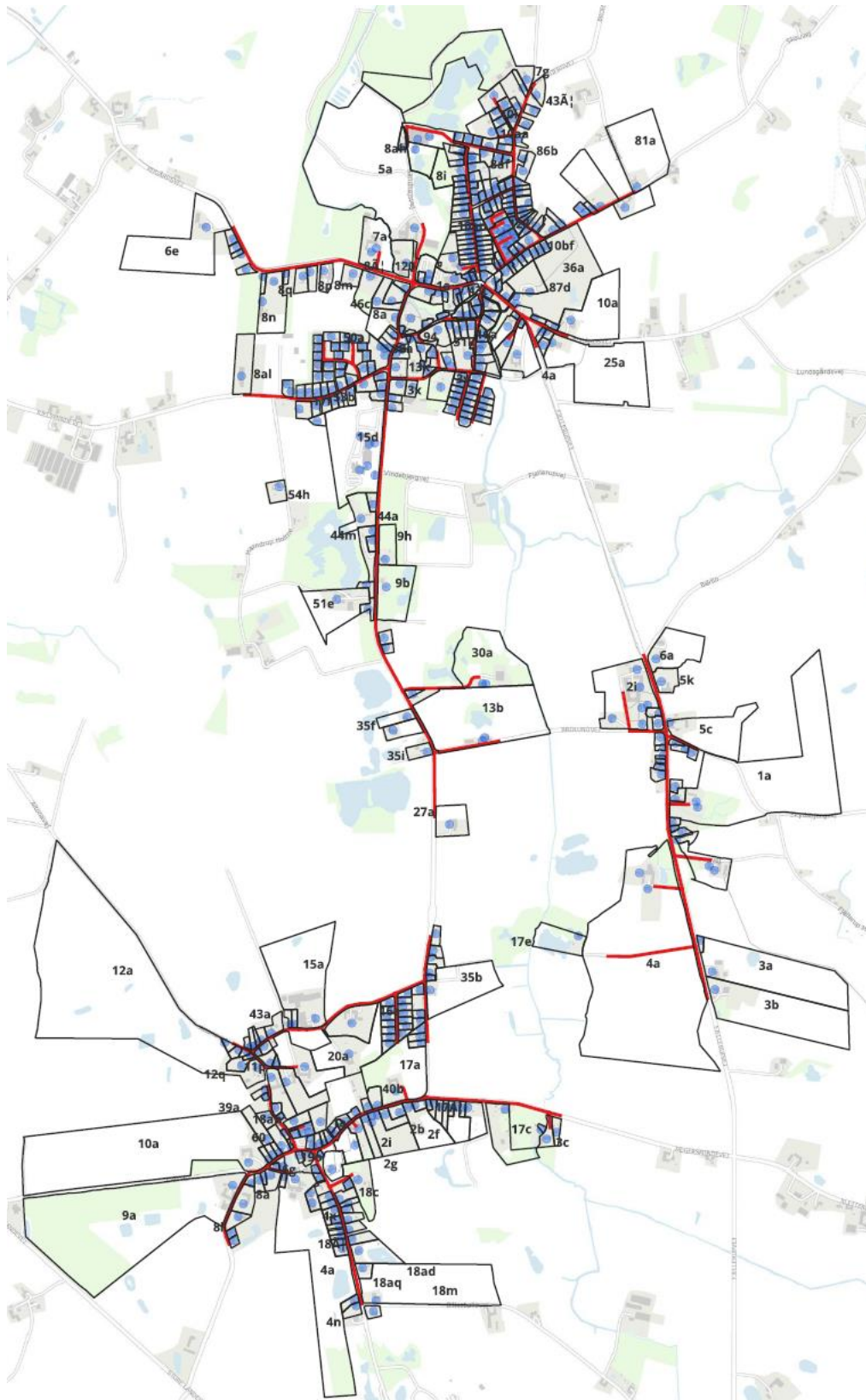
Forbrugerøkonomi					
Årlig varmeudgift					
Bolig	18,1 MWh/år	130 m²	kr. ekskl. moms	kr. inkl. moms	
Individuel luft/vand-varmepumpe					
Virkningsgrad, SCOP	3,1				
Elpris	5.839 kWh	å	655,48 kr./MWh	3.827	4.784
Tariffer	5.839 kWh	å	622,29 kr./MWh	3.633	4.542
Afgifter	5.839 kWh	å	8,00 kr./MWh	47	58
Drift og vedligehold			2.300 kr./år	2.300	2.875
Årlig varmeudgift inkl. vedligehold				9.807	12.259
Investeringer					
Luft/vand-varmepumpe, 7 kW			102.000 kr. ekskl. moms	10.093	12.616
Investering i alt			102.000 kr. ekskl. moms		
Gennemsnitlige kapitalomkostninger				10.093	12.616
I alt, årlig varmeudgift og låneydelse				19.900	24.875
Termonet					
Virkningsgrad, SCOP	3,6				
Elpris	5.083 kWh	å	655,48 kr./MWh	3.332	4.165
Tariffer	5.083 kWh	å	622,29 kr./MWh	3.163	3.954
Afgifter	5.083 kWh	å	8,00 kr./MWh	41	51
Effektbidrag	130 m ²	å	8,2 kr./m ²	1.066	1.333
Abonnementsbidrag			10.400 kr./år	10.400	13.000
Drift og vedligehold			- kr./unit/år	-	-
Årlig varmeudgift				18.002	22.503
Investeringer					
Tilslutningsbidrag			3.200 kr. ekskl. moms		
Gennemsnitlige kapitalomkostninger ³⁾				213	266
I alt, årlig varmeudgift og låneydelse				18.215	22.770
Fjernvarmforsyning (Lille net i boligforening) data fra bebyggelsen					
Forbrugsbidrag (variabel) ⁴⁾	8,0 MWh/år	å	836 kr./MWh	6.686	8.357
Effektbidrag ⁴⁾	70 m ²	å	8,2 kr./m ²	574	718
Abonnementsbidrag ⁴⁾			2.000 kr./år	2.000	2.500
Drift og vedligehold			- kr./unit/år	-	-
Årlig varmeudgift				9.260	11.575
Investeringer ²⁾					
Investeringsbidrag			- kr. ekskl. moms		
Gennemsnitlige kapitalomkostninger ³⁾				-	-
I alt, årlig varmeudgift og låneydelse				9.260	11.570
Fjernvarmforsyning (Lille net i boligforening) samme data som normalt hus					
Forbrugsbidrag (variabel) ⁴⁾	18,1 MWh/år	å	836 kr./MWh	15.127	18.908
Effektbidrag ⁴⁾	130 m ²	å	8,2 kr./m ²	1.066	1.333
Abonnementsbidrag ⁴⁾			2.000 kr./år	2.000	2.500
Drift og vedligehold			- kr./unit/år	-	-
Årlig varmeudgift				18.193	22.741
Investeringer ²⁾					
Investeringsbidrag			3.200 kr. ekskl. moms		
Gennemsnitlige kapitalomkostninger ³⁾				213	266
I alt, årlig varmeudgift og låneydelse				18.405	23.010
Individuel gasfyr					
Gaspris ⁵⁾			1.696 Nm ³		
Tariffer			5,80 kr./Nm ³	9.839	12.299
Afgifter			2,07 kr./Nm ³	3.511	4.389
Administrationsbidrag			2,94 kr./Nm ³	4.994	6.243
Drift og vedligehold ²⁾			300 kr./år	300	375
Årlig varmeudgift inkl. vedligehold			1.400 kr./år	1.400	1.750
				20.044	25.055
Investeringer ²⁾					
Naturgaskedel, 14 kW			29.000 kr. ekskl. moms	2.528	3.160
Investering i alt			29.000 kr. ekskl. moms		
Gennemsnitlige kapitalomkostninger ³⁾				2.528	3.160
I alt, årlig varmeudgift og låneydelse				22.573	28.216

Bilag E: Tilmeldte ejendomme og ledningsnet

Bilag F: Matrikler i forsyningsområdet

Bilag G: Energi- og ledningsdimensionering

#1 Termonet med jordvarme og energifang							
	Totalt varmebehov, MWh/år	Antal potentielt	Totalt areal, m2	Varmebehov, MWh/år	Antal, tilsluttet	Areal, m2	
I alt:	10.557	481	72.536	6.601	299	45.141	
Temperaturer og energi							
Temperatur i ledningsnet	10 gr.C frem og retur			5 gr. C og COP=	3,6		
Samlet varmebehov fra Termonet:						4.747	MWh/år
Grundlast (GUF = brugsvand)	15,0% af NVB			svarende til årligt grundlast:	712 MWh/år		
Spids- og mellemlast (GAF)	4.035 MWh/år samt	61,1%		grundlasteffekt:	81 kW		
Samlet spidslast behov fra termonet:						1.555	kW
Spidslast enkelt hus	8,5 kW			Spidslast pr. stik:	6,1 kW		
Ledningsnet							
Længde af gadeledningsnet:	32 m trace/ potentielt hus			Total frem og retur	30.784 m gadenet		
Tilsluttede stik	25 m på grund/ tilsluttet hus			Total frem og retur	14.950 m stik		
Ledninger fra grupper varmekilder	5 grupper	100		m/gruppe til boligområde	1.000 m ledning		
			Total længde (frem og retur):		46.734 m		
Varmeydelse, ledningsnet	20 W/m			60% (andel af spids)	935 kW		
Driftstimer	2850 timer/år			56% Årlig varme	2664 MWh/år		
Middelbelastning over året	6 W/m			51% (Andel af årlig behov)	2.456 MWh/år		
Varme fra jordvarme og energifangere							
Nødvendig jordslange længde ved	20 W/m i max effekt			620 kW spids rest	31.025 m		
Nødvendig jordslange længde ved	6 W/m i middel effekt			2.290 MWh	43.578 m		
Jordslanger med supp. energifangere	60% af max længde			43.578 m	26.147 m		
Energifangere	1 m2/kW spislust				620 m2		
Ledningsnet							
	Andel af effekt	Flow	Hastig-hed	Beregnet diameter	Valgt rør Øi	Max. flow i rør	Max % af rørets kapacitet
		m3/h	m/s	mm	mm	m3/h	%
Ledning med største dim. fra gruppe	100%	21,38	1,0	87	90	23	93%
Ledning med middel effekt i bebyggelse	50%	16,10	0,9	80	81,8	17	95%
Ledning med mindre effekt i bebyggelse	10%	3,22	0,7	40	40,8	3	98%
Stikledning til enkelt bolig	100%	1,1	0,6	25	26	1,1	92%
	Fordeling i boligområde	Trace længder	Andel i ubefæstige t	Andel i asfalt/fliser	Pris ubefæstiget areal	Merpris befæstet areal	Investering ledningsnet
		m			kr/m	kr/lbm	1.000 kr.
Ledning med største dim. fra gruppe	10%	4.078	80%	20%	266	700	1.654
Ledning med middel effekt i bebyggelse	40%	12.314	50%	50%	247	700	7.345
Ledning med mindre effekt i bebyggelse	50%	15.392	100%	0%	193	585	2.977
Stikledning til enkelt bolig		14.950	50%	50%	170	560	6.724

Bilag H: Skitse af lille fjernvarmenet i Boligforening

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København K.

Nykøbing Mors, den 22. august 2024

Høringssvar til forslag til Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder)

Jeres J.nr. 2024-7178

Lovforslaget om gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder mv.

Jeg skal på vegne af bestyrelsen for Morsø Forsyning A/S fremkomme med følgende bemærkninger til lovforslaget om varmeforsyning, og lov om planlægning (gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder)

Om Morsø Forsyning

Morsø Forsyning er et forsyningselskab ejet af Morsø Kommune. Forsyningen er traditionelt organiseret, hvor Morsø Forsyning A/S fungerer som administrationselskab/holdingselskab for selskaberne Morsø Spildevand A/S, Morsø Vand A/S & Morsø Varme A/S. Morsø Spildevand A/S har hele Mors som kunde, hvorimod Morsø Vand A/S og Morsø Varme A/S først og fremmest servicere Nykøbing Mors by.

Morsø Varme A/S forsyner i dag en mindre del af Nykøbing Mors. Selskabet havde i 2023 et varmesalg på 3.893 MWh til få mindre forbrugere, og et antal storforbrugere. Varmen produceres på 2 gaskedler på henholdsvis 1,8 MWh, og 1,2 MWh, en lille varmepumpe tilknyttet et vandtårn på 120 KWh og en nyetableret flis kedel på 1,4 MWh.

Varmeprisen ligger i den høje ende af Forsyningstilsynets prisstatistik, og må umiddelbart forventes at ligge over prisloftet.

Konvertering af gasforbrugere til fjernvarme

Morsø Varme A/S er af Morsø Kommune blevet bedt om at konvertere den del af Nykøbing Mors by, som i dag forsynes med individuel naturgas, til fjernvarme. Der er udarbejdet et projektforslag om forsyning af fjernvarme til potentielt ca. 1840 forbrugere, hvorved alt den ledningsførte gas fortrænges som varmekilde til boliger i Nykøbing Mors. Projektforslaget er godkendt af kommunalbestyrelsen på Mors.

I forbindelse med konverteringsprojektet forhandles der på nuværende tidspunkt om at Morsø Varme A/S og Nykøbing Mors Fjernvarme indgår et fællesskab om varmeproduktion til gasforbrugerne, evt. gennem en fusion.

Bemærkninger til lovforslaget

Bestyrelsen har følgende bemærkninger til lovforslaget vedrørende fjernvarme.

Vi finder prisloftet unødvendigt, idet vi som bestyrelse først og fremmest skal sørge for at levere billigst mulig varme, med størst mulig driftssikkerhed. Dette står vi i bestyrelsen på mål for at vi gør. Hvis lovforslaget gennemføres, vil det med den sammensætning vi har med en række storkunder, og nogle få mindre forbrugere (boligejere) få meget stor betydning eftersom enkelt eller flere storforbrugere kan løses af tilslutningspligten/forblivelsespligten. Det vil utvivlsomt betyde en væsentlig ændret drift, en drift som vil blive forholdsvis dyrere, hvilket vil resultere i højere priser for de tilbageværende forbrugere. Vi er her specielt bekymret for boligejerne, som måske via højere priser tvinges til at forlade fjernvarmen. Det fremgår af lovforslaget, at der lægges meget vægt på at det ikke må skade de tilbageværende forbrugere, at enkelte forbrugere udtræder. Dette er i praksis en umulighed, idet driftsomkostningerne ikke reduceres forholdsmæssigt ved at én forbruger udtræder.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at den store prisforskel der er for fjernvarme i Danmark skyldes manglende effektivitet. Det er grundlæggende en forkert antagelse. Baggrunden for de store forskelle i fjernvarmeprisen er, at der lokalt er forskellige muligheder for varmeproduktion. Morsø Varme A/S har i mange år været bundet til at aftage naturgas, hvilket har givet stadig højere varmepriser. Morsø Varme A/S har ikke mulighed for at udnytte en stor mængde overskudsvarme i nærheden af værket og derved kunne give en mindre varmepris. På samme måde har Morsø Varme ej heller ejerandele i VE-anlæg f.eks. en vindmølle liggende tæt på varmekærket hvor man kan modtage gratis strøm til varmeproduktion. Havde vi disse mulighederne havde vi naturligvis udnyttet dem, og dermed lagt meget anderledes i prisstatistikkerne.

Prissammenligningen af fjernvarme i forhold til individuelle varmepumper finder vi acceptabel, men i praksis er denne sammenligning meget svær at gennemføre. Hverken fjernvarmen eller de individuelle varmepumper er standard varer. Begge typer varmeforsyning er meget afhængige af hvilken type forbruger man har med at gøre, og hvordan deres interne varmeinstallation er udført. For mange forbrugere vil installationen af en varmepumpe kræve ændringer i det bestående interne system, idet radiatorer ikke er optimale i forhold til den temperatur en varmepumpe mest effektivt leverer varmen. Det kan udgøre et anseligt beløb at foretage de nødvendige udskiftninger. Beløb som skal tillægges investeringen i en varmepumpe. Hvilken varme mængde skal man sammenligne med? Jo lavere forbrug jo mere vil man foretrække fjernvarmeløsningen idet investeringen i en varmepumpe vil trække prisen op. Energistyrelsen anvender i forbindelse med rangeringen af varmepriserne i Danmark et gennemsnitligt forbrug på 18,1 MWh: Dette tal blev også anvendt i 1990, og vi mener at det er åbenlyst at der er sket megen energi effektivisering siden. Et gæt fra vores side er at et gennemsnitsforbrug i dag ligger mellem 13 – 15 MWh. Over hvor lang en periode skal en varmepumpe afskrives? Umiddelbart er der jo ikke megen erfaring med levetiden, og specielt udedelen kan vi godt frygte har en kortere levetid end mange forventer, især ud fra det stadigt hårdere klima som vi har. Omkring afskrivning noterer vi med tilfredshed at man nu vil tillade fjernvarmerør afskrevet over 45 år, dette må jo også skulle afspejles i prissammenligningen. Endvidere er det også vigtigt at man får fastlagt den såkaldte COP-værdi på de individuelle varmepumper. Der kan være store forskelle alt efter hvor varmepumpen opstilles, og de enkelte varmepumpers tekniske opbygning. Skal der i prissammenligningen også tages højde for de samfundsmæssige konsekvenser, hvor fjernvarmen er bedre til at udnytte el, når det er billigt, og dermed spare netselskaberne for mange udgifter til forstærkninger? Spørgsmålene er mange og vi tvivler på at der kan laves en sammenligning som giver forbrugeren en troværdig vejledning i hvad der er billigst.

Ønsker man at gennemføre lovforslaget er det vores klare opfattelse, at man samtidig er nødt til direkte i loven at beskrive, hvordan prissammenligningen rent faktisk foretages. At overlade dette til forsyningstilsynet finder vi meget forkert. Vi mener, at meget i denne prissammenligning faktisk har politiske undertoner omkring blandt andet elprisen. Endvidere er det ikke et felt som tilsynet normalt tager sig af, da det drejer sig meget om teknik og effektivitet, som vi ved at lærde i dag strides om. Skal man undgå forbruger vildledning er det bydende nødvendigt med transparens således at man ud fra lovtæksten klart kan se, hvordan prissammenligningen foretages.

Anlæg til produktion af fjernvarme er komplekse, hvorfor lovforslagets forventning om at man indenfor 3 år vil kunne nedbringe prisen er fuldstændig urealistisk. Vores erfaringer tilsiger at det altid tager længere tid at opføre et fjernvarmeanlæg end forventet, og da meget tyder på at det er temmelig mange varmeværker der formentlig skal ud at lave investeringer for at komme under prisloftet, vil dette naturligt komme til at presse et arbejdsmarked, som allerede er presset at de mange fjernvarmekonverteringer der pågår overalt i landet. Det vil nemt blive meget svært at skaffe de nødvendige ressourcer til opgaverne. Vi finder, at man i stedet i lovforslaget skal indføre en tid på minimum 5-8 år til at gennemføre det nødvendige.

I forhold til foranstående store fjernvarmeudrulningsprojekt for Morsø Varme A/S er vi bekymrede for at Morsø Varme udstilles som et selskab med høje priser, hvilket vil bevirke en tilbageholdenhed i forhold til at indgå en konverteringsaftale og dermed i yderste konsekvens betyde at projekter ikke udføres.

For at få et optimalt konverteringsprojekt er det nødvendigt at Folketinget får fastlagt den endelige slutdato for ledningsført gas til opvarmning af private hjem, noget som man allerede er enige om skal ske, men endnu ikke har fået sat dato på. Fastlæggelse af denne dato har mindst to hovedhensyn, for det første vil det gavne konverteringsprojekterne, hvorved de nuværende gasforbrugere tvinges til at vælge den fremtidige varmeforsyning, og for det andet vil det også gøre det muligt hurtigt at få undersøgt om der er basis for fjernvarme, eller om netselskaberne skal i gang med at lave de nødvendige udvidelser til at forbrugerne nu skal have varmepumper. Den manglende slutdato er en hindring i den grønne omstilling, hvor man ønsker at få forbruget væk fra de fossile brændsler.

Som nævnt har vi noteret os med tilfredshed at afskrivningsperioden forlængelse til 45 år på fjernvarmerør, dette forudsat at der også sker forlængelse af afdragsperioden på de tilhørende lån.

Man ligger i lovforslaget op til at de udgifter som Forsyningstilsynet vil få af forslaget skal betales af varmeværkerne. Dette finder vi ikke rimeligt, da man så ensidigt pålægger den ene varmeforsynings mulighed en udgift som den anden ikke får. Det vil give en skævvridning. Hvis Folketinget gennemfører lovforslaget, så må Folketinget finde pengene i statskassen.

Endelig fremføres det, at man ikke forventer at forslaget får større konsekvenser for de kommuner som har varmeværkerne. Her er vi af den overbevisning, at det vil påføre en del kommuner nogle meget store udgifter, specielt hvis man har små varmeværker liggende som må lukke.

Bestyrelsen bemærker følgende vedrørende lovforslagets generelle ændringer vedrørende forsyningsvirksomheder.

Eksterne bestyrelsesmedlemmer

For Morsø Forsyning med tilhørende datterselskaber gør sig gældende, at vi i dag har en bestyrelse bestående af 7 medlemmer, hvoraf de 2 er forbrugervalgte. Vi har derfor ikke bemærkninger til at det fremover, jv. lovforslaget, er et krav at der netop er mindst 2 uafhængige medlemmer af bestyrelsen.

Krav om hvor længe man må sidde i bestyrelsen

Bestyrelsen for Morsø Forsyning har ingen bemærkninger til at man sætter en grænse for hvor lang tid man kan deltage i en bestyrelse i et forsyningsselskab. At man sætter en grænse på 12 år findes rimeligt, dog bør det præciseres om det er en sammenhængende periode eller blot samlet set.

Koncern interne aftaler

Interne aftaler med koncernselskaber mv: Afregning af administration mv. fra andre selskaber i koncernen skal naturligvis ske på markedsvilkår. Vi anbefaler, at selskabets revisor får til opgave at påse at der ikke sker en skævvridning af omkostninger, da det efter vores opfattelse vil være den billigste løsning for forbrugerne. Vi har et administrationselskab, som laver administration for 3 forsyningsvirksomheder. Hvis dette selskab påføres en ekstra udgift på en mio (fx direktørskifte) skal selskabet kunne belaste forsyningsvirksomhederne med denne udgift. Det vil være uhensigtsmæssigt hvis der skal laves interne aftaler om at en administrativ time skal koste en fast (markeds)pris.

Vi håber med dette hørings svar, at et flertal i Folketinget er med på at sætte tankerne om et prisloft på fjernvarmen på pause, og lave nogle ordentlige analyser på om det overhovedet er en god ide.

Vi står selvfølgelig til rådighed med yderligere oplysninger hvis dette måtte ønskes, ligesom vi selvfølgelig gerne mødes med Energistyrelsen, og Folketingets medlemmer.

På vegne af bestyrelsen for Morsø Forsyning A/S

Søren Goul (formand)
Morten Linnemann Madsen (adm. dir.)

Til: cte@ens.dk, akm@ens.dk, varme@ens.dk

Fra: Morten Mejsen Westergaard (mortenmejsenwestergaard@gmail.com)

Titel: journalnummer 2024-7178 Høringssvar til Forslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Sendt: 21-08-2024 14:46

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Høringssvar til Forslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Journalnummer 2024-7178.

Kære folketing

Som borger forstår jeg ikke hvordan lovforslaget understøtter udfasningen af naturgas og den generelle udrulning af fjernvarme.

Jeg kan ikke helt se det væld af teknologier, nye processer og alt mulig, der skulle fremme den grønne omstilling. Hvor er det?

Derimod ser jeg at forslaget eksplicit diskriminerer nyeste generation af fjernvarme, nemlig termonet. Det er da lige til konkurrencekommisæren.

Venlig hilsen

Morten Westergaard

Bellisvej 23

7100 Vejle

Klima-, Energi og Forsyningsministeriet

Hørings svar vedrørende ændring af Varmeforsyningsloven om termonet

Nordfyns Kommune ønsker at indgive følgende bemærkninger til de foreslåede ændringer af Varmeforsyningsloven:

Ministeriet foreslår at indsætte et stk. 5 i § 2 med følgende ordlyd: "Kollektive varmeforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger." Hermed kan termonet ikke godkendes efter Varmeforsyningsloven, hvilket medfører et tab af muligheder for, at termonet kan opnå kommunegaranti ved lånoptagelse til anlæg. Dette vil også fratage forbrugerne den tryghed, der følger med, at et kollektivt varmeforsyningsanlæg er omfattet af loven.

Nordfyns Kommune vurderer, at dette ikke er en gunstig udvikling for kollektiv energiforsyning og grøn omstilling. Termonet bør betragtes som et kollektivt varmeforsyningsanlæg.

Termonet leverer kollektiv energi til flere ejendomme, ligesom både traditionel fjernvarme og gasforsyning gør. Lovforslaget fastholder ubegrundet en traditionel opfattelse af, at kollektive varmeforsyningsanlæg udelukkende er anlæg, der centralt producerer opvarmet vand, som distribueres til forbrugerne via et fælles ledningsnet.

Uden muligheden for kommunal lånegaranti vil termonet reelt set ikke kunne fungere. Dette skyldes dels de snævre rammer for tilladt omfang af tilknyttet virksomhed, men primært at kommerciel finansiering uden lånegaranti har vist sig meget vanskelig eller umulig at opnå.

Nordfyns Kommune har ikke på nuværende tidspunkt konkrete termonet-projekter, men vi har mange mindre landsbyer, der kunne drage nytte af sådanne anlæg, og hvor der allerede er interesse for dem.

Lovforslaget vil hæmme omstillingen til grøn varme i landsbyer, som er for små til traditionel fjernvarme, og hvor den tætte bebyggelsesstruktur gør individuelle luft-vand-varmepumper uhensigtsmæssige, fx på grund af støjgener. Mange ejendomme har heller ikke tilstrækkeligt areal til at etablere jordslanger til individuelle jordvarmeanlæg. Desuden har mange husstande i landsbyer vanskeligt ved at finansiere egne varmepumper, hvilket kan føre til yderligere affolkning af disse områder.

Nordfyns Kommune opfordrer forligskredsen bag lovforslaget til at ændre det, så termonet tydeligt bliver omfattet af loven.

Venlig hilsen

Anders Thingholm
Formand for Teknik og Miljøudvalget

Venlig hilsen

Louise Rasmussen
Dir. Teknik, Erhverv og Kultur

Teknik, Erhverv og Kultur

22. august 2024

Sagsnummer
S2024-8580

Dokument nr.
D2024-122572

Cpr./CVR-nr/Ejd.nr.

Nordfyns Kommune
Østergade 23
5400 Bogense
Tlf. 6482 8282

Kontaktadresse
Rådhuspladsen 2
5450

Hvis du ønsker at sende sikker post, skal du sende fra "Borger.dk" eller "Virksom.dk".

www.nordfynskommune.dk

Kommunens databeskyttelsesrådgiver:
Tlf.: 64828192
E-mail: dpo@nordfynskommune.dk

Til: Camilla Teilmann (cte@ens.dk), akm@ens.dk (akm@ens.dk)
Cc: ENS Varme (varme@ens.dk)
Fra: tl@Nordvaerk.dk (tl@Nordvaerk.dk)
Titel: Høringssvar vedr. j. nr. 2024-7178, Forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)
Sendt: 22-08-2024 11:41
Bilag: Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder - høringssvar 1.0.pdf;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Til Energistyrelsen,

Vedr. Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 – 7178.

Nordværk er bekendt med og kan tilslutte sig høringssvaret, der er afgivet fra ARC (vedlagt). Tilsvarende ARC finder vi det afgørende, at der sikres en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme, så der sikres en mere fuldstændig adskillelse af forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrenceudsættelse af affaldsenergianlæggene.

Vi står naturligvis til rådighed for uddybning, hvis der er behov for det.

Venlig hilsen

Thomas Lyngholm
Adm. direktør

	Mobil: +45 20 86 21 23
	Nordværk I/S Troensevej 2 - 9220 Aalborg Ø Tlf.: +45 98 15 65 66 CVR-nr. 46076753 www.nordvaerk.dk

Notat

22. august 2024
Sagsnr. 24/232
Dok. nr. -
Initialer OHLN/akh

Høring over forslag til lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthighed i varmeforsyningsvirksomheder) Energistyrelsens J.nr. 2024 - 7178

Side 1 af 2

Til Energistyrelsen (cte@ens.dk og akm@ens.dk, Cc. varme@ens.dk)
Kopi til Brancheforeningen Cirkulær, Dansk Fjernvarme, ARCs ejerkommuner

Høring af lovforslag

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet har den 1. juli 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthighed i varmeforsyningsvirksomheder) i høring. Der er frist for at afgive høringsvar den 22. august 2024.

ARCs bemærkninger

Lovforslaget indeholder en selskabsmæssig adskillelse af transmissions- og distributionsaktiviteter i § 60-koncerner, der også ejer forbrændingsanlæg.

ARC støtter kravet om selskabsmæssig adskillelse, der giver en mere fair konkurrencesituation end den nuværende situation. ARC havde dog gerne set, at der ud over selskabsmæssig adskillelse var krav om en ejermæssig adskillelse mellem produktion, transmission og distribution af fjernvarme for at sikre en mere fuldstændig adskillelse af forskellige interesser på varmeområdet i forbindelse med konkurrenceudsættelse af affaldsenergi.

Det skyldes, at der er signifikant forskel på konkurrencekraften mellem et værk, hvor varmesiden dækker op til 100 % af investeringerne og driftsomkostningerne i forhold til et værk, hvor varmesiden alene dækker en væsentligt mindre del – f.eks. 50 %. Denne forskel skal håndteres, hvis det skal give mening at tale om fair konkurrence mellem de danske anlæg.

Problemet kan forstærkes, hvis der ikke kommer et krav om unbundling i koncernforholdet mellem produktion og transmission/distribution. ARC mener, at krav om selskabsgørelse er et væsentligt skridt ift. at sikre øget transparens og finder det afgørende, at der sker en reel og risikobaseret kontrol af, at aftaler mellem koncernforbundne selskaber reelt sker til markedspriser, herunder om der i alle tilfælde er tale om, at princippet om "rimelig fordeling" er iagttaget i tilstrækkelig grad.

Dette bør – ikke mindst i selskaber hvor omkostningsfordelingen er aftalt mellem koncernforbundne enheder - ske med henblik på at sikre fair konkurrence på affaldssiden uden subsidiering fra varmesiden. Selskabsgørelsen bør efter ARCs opfattelse følges op af krav til særskilt ejerskab, så der sikres fuldstændig adskillelse mellem aktiviteter mellem affald og varme.

For selskaber, der ikke ejer eller er (koncern)forbundet med affaldsforbrændingsanlæg, herunder rene transmissions- og distributionselskaber, ser ARC ikke behov for at pålægge selskaberne krav om selskabsgørelse eller nye regler om koncerninterne aftaler.

Vedrørende bemærkninger til prisloft henvises til høringssvar fra Dansk Fjernvarme.

ARC står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller behov for afklaring.

Venlig hilsen

Peter Roulund
Sekretariatschef

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrsgade 43
1577 København V

Nyborg Kommune
Teknik, Miljø, Erhverv

Nr Voldgade 9
5800 Nyborg

22. august 2024

Sagsnr.:
S2023-112762

J.nr Energistyrelsen:
2024-7178

Hørings svar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning.

Nyborg Kommune takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. den offentlige høring om Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning.

Høringssvaret er ikke politisk behandlet, hvorfor der tages forbehold herfor.

Høringssvaret vedrører afsnittet om teknisk præcisering af, hvilken teknologi, der er omfattet af Varmeforsyningsloven, på udeladelsen af termonet fra Varmeforsyningsloven samt de forventede regionale konsekvenser af lovforslaget.

Generelle bemærkninger

Nyborg Kommune er grundlæggende tilfreds med, at Energistyrelsen reviderer gældende varmforsyningslov og hjælper kommuner, forsyningsselskaber og danske boligejere med at skabe rammerne for mere grøn varme og udfasning af fossile varmekilder, men vi ser udfordringer i enkelte af de valgte afgrænsninger og definitioner.

Specifikke bemærkninger

1. Vedr § 2 og nyt stykke 5: Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger.

Nyborg Kommune opfordrer til at reformulere §2, stk. 5, så der ikke hersker tvivl om, at termonet teknisk set reguleres som en potentiel kollektiv varmeløsning under Varmeforsyningsloven.

Med den nuværende formulering er det uklart om varmeløsninger med mindre fælles varmepumper til forsyning af mindre klynger af huse, uden bygningsmæssig forbindelse til mindst én af de forsynede bygninger, men som kan være forbundet i varmeoptagerkredsen (f.eks. fælles jordvarme) er omfattet af loven.

Lovteksten fremstår også mangelfuld og dermed uklar, idet den ikke regulerer selve det u-isolerede rørnet til fremføring af overfladenær geotermisk energi, som i princippet er det centrale element i et termonet. (se bilag 1 for uddybning).

Nyborg Kommune opfordrer dermed til en justering af lovforslaget, så det anlægger en teknologineutral tilgang til grøn omstilling i varmeplanlægningen, og ikke som nu, udelukkende regulerer fjernvarme og dermed en teknologispecifik tilgang.

Rationalet bag ønsket om teknologineutralitet er, at en teknologispecifik tilgang forhindrer den mest omkostningseffektive løsning, såfremt andre teknologier eller kombinationer af teknologier evt. kan levere billigere løsninger. Samtidig forhindrer det kommunerne i at understøtte andre kollektive varmeløsninger, end fjernvarme.

Nyborg Kommunes vurdering er, at det vil gøre lovforslaget mere robust, så det bedre kan håndtere fremtidig teknologisk udvikling.

2. Udeladelse af varmeløsninger baseret på Termonet fra Varmeforsyningsloven

Nyborg Kommune vurderer, at lovforslagets regulering af, at kommunalt-ejede forsyningsselskaber kan drive termonet som tilknyttet virksomhed, i praksis, vil have meget lille betydning for den faktiske realisering af kollektive varmeløsninger baseret på termonet.

Udfordringen består i, at kommunen, med lovforslaget, ikke vil have hjemmel til at stille kommunegaranti for varmeprojekterne baseret på termonet. Kommunegarantien er central i et kollektivt varmeprojekt, hvor der ellers ikke kan opnås finansiering til koncept- og designfasen, når der ikke kan stilles kommunal garanti. Denne fase kan, afhængigt af omfang af det konkrete projekt, løbe op i 1,5 – 3 mio. kr. i risikovillig kapital.

Med lovforslaget vurderer Nyborg Kommune, at det er tæt på umuligt for mindre landsbyer og projektområder at løfte kapitalbehovet til realisering af denne fase.

Derfor opfordrer Nyborg Kommune til at kollektive varmeløsninger baseret på termonet sidestilles med fjernvarme i Varmeforsyningsloven og behandles på samme vilkår, med krav om projektforslag og vurdering af selskabs- og samfundsøkonomien, samt adgang til finansiering via kommunekredit og den langsigtede forbrugerbeskyttelse, det giver.

3. Bemærkninger til lovforslag om Regionale konsekvenser, herunder for Landdistrikter

I bemærkninger til lovforslaget konstateres det, at ”Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlig regionale konsekvenser, herunder landdistrikters relaterede konsekvenser”.

Nyborg Kommune er stærkt uenig i denne konklusion idet lovforslaget, i praksis, helt fratager kommunens mulighed for at understøtte udfasningen af fossil varme i områder uden for fjernvarmeforsyningen, vha. lånegarantier til kollektiv varmeforsyning.

Nyborg Kommune har således stor bekymring for, at lovforslaget bliver en reel stopklods for udfasning af olie og gas til privat opvarmning på kort sigt, samtidig med, at det vil skabe stor ulighed mellem områder med potentiale for konventionel fjernvarme, og områder med potentiale for kollektiv varme baseret på termonetsløsninger. Dette, på trods af, at den samfundsøkonomiske fordel kan være sammenlignelig eller endda større i visse termonet-projekter.

Med lovforslaget forstår vi, at disse områder i praksis vil være prioriteret til individuel forsyning i form af luft-til-vand varmepumper. Nyborg Kommune gør opmærksom på, at sammenlignet med termonet, så har individuelle luft/vand varmeløsninger negative konsekvenser i form af mulige støjgener, lavere effektivitet, højere belastning af elnettet, kortere levetid, mindre æstetisk, pladskrævende.

I regi af [EU LIFE projektet CoHeat](#) har Nyborg Kommune 3 aktive termonet-arbejdsgrupper, der konkret vil blive påvirket af lovforslaget. Vedtages loven i sin nuværende form, lukker alle 3 projekter ned. I projektet er det undersøgt, om forbrugerne vil skifte fra fossil til ikke fossil opvarmning og et flertal angiver at de helt vil fravælge at udskifte fra deres nuværende fossile varmekilder, dels fordi business casen for de individuelle varmepumper er dårlig, dels fordi, det ikke er muligt at opnå privat finansiering.

Derudover ville ny-udstyknings samt potentielt 7 landsbyer kunne etablere et fælles termonet, da de, grundet negativ samfundsøkonomi, ikke vil blive tilbudt fjernvarme. Det svarer til ca. 20% af kommunens husstande, 2548 olie- og naturgasfyr, der i dag udleder ca 8.800 tons CO₂/året i Nyborg Kommune.

Afsluttende bemærkninger

Ovennævnte kan sammenfattes til, at Nyborg Kommune opfordrer til

- At reformulere forslaget, så termonet teknisk set defineres og reguleres som en potentiel kollektiv varmeløsning under Varmeforsyningsloven.
- At kollektive varmeløsninger baseret på termonet sidestilles med fjernvarme i Varmeforsyningsloven og behandles på samme vilkår.

I Bilag 1 uddybes tekniske og økonomiske analyser af Nyborg Kommunes igangværende termonet-projekter.

Giver vores høringssvar anledning til spørgsmål, eller ønske om en uddybning, stiller vi os naturligvis til rådighed for en yderligere uddybning.

Nyborg Kommune håber, at ovennævnte bemærkninger vil blive taget til efterretning og overvejelse.

Med venlig hilsen

Jacob Juhl Harberg

Chef for Teknik, Miljø, Erhverv

Nyborg Kommune

Bilag 1 Pilotlandsbyer for Termonet i Nyborg Kommune

I forlængelse af EU og regeringens politiske ambition om mere grøn varme og udfasning af naturgas samt Nyborg Kommunes Varmeplan 2022 er Nyborg Kommune [partner i EU LIFE projektet, COHEAT](#). Projektet har til formål at fremme investeringer i grøn varme og energirenoveringer hos boligejere i 8 kommuner i Region Syddanmark.

Nyborg Kommune har foretaget screeninger af 10 landsbyer, der ligger uden for fremtidige fjernvarmeområder, hvoraf Nyborg Kommune pt. understøtter 3 pilotlandsbyer i deres ønske om at etablere fælles grøn varme i.f.a. et kollektivt termonet. Nyborg Kommune faciliterer arbejdsgrupper, dialogmøder, behovsanalyse, projektforslag, scenarier for brugerøkonomien m.m.

Stor interesse for kollektiv varme

- Ellinge: 27 % tilsagn til for-analyse.
- Kogsbølle: 32% tilsagn til for-analyse.
- Bovense: 87% tilsagn til for-analyse.

5. generation fjernvarme og køling

Løsninger baseret på termonet er i den internationale litteratur beskrevet som 5. generations fjernvarme og køling. Termonet er udpeget [blandt de 10 "breakthrough-teknologier 2024" af MIT University, USA](#).

Termonet Danmark definerer et termonet som følgende:

"Et termonet er et forsyningsnet af uisolerede rør, som transporterer termisk energi fra forskellige typer af energikilder på tværs af flere matrikler ved en temperatur relativt tæt på jordtemperatur. I kombination med jordvarmepumper kan et termonet levere varme og varmt brugsvand. Temperaturen i et termonet muliggør også aktiv køling med varmepumpe eller passiv køling uden brug af varmepumpe".

Termonet er således det fælles rørsystem, som distribuerer termisk energi frem til forbrugerne, hvor forbrugerne nyttiggør energien gennem en individuel varmepumpe.

Sondringen mellem, hvilke installationer, der betegnes som "det kollektive" og hvilke der er individuelle er derfor identiske med, hvordan det er defineret både for gas og fjernvarme. Ejerskabet for ældre generationer af fjernvarme, gas og termonet slutter ved ventilskabet på ind- og afgangssiden til varme anlægget.

Termonet har længere levetid og højere effektivitet

Jf. Energistyrelsens teknologikatalog og analyser i praksis viser, at varmepumper til jordvarme (som anvendes i termonet-løsninger) har en længere levetid end luft/vand varmepumper. Det er blandt andet, fordi jordens temperatur er mere konstant og ikke svinger i ligeså høj grad som luftens temperatur målt over et helt år.

Dette medfører endvidere, at varmepumper til jordvarme kører med en højere effektivitet end luft/vand varmepumper.

Termonet aflaster elnettet

I samarbejde med PlanEnergi er der foretaget beregninger af elforbruget på den koldeste time på den koldeste dag i 2022 for det samlede varme forbrug i pilotlandsbyen Kogsbølle.

Testresultat:

- Effektforbrug ved individuelle luft/vand varmepumper: 158 kW
- Effektforbrug med termonet og individuelle væske/vandpumper: 82 kW.

Termonet-teknologien rummer dermed flere muligheder ift. lavere spidsbelastning i elnettet i kolde perioder, støjforhold og æstetiske hensyn sammenlignet med individuelle luft/vand varme-pumper. Dette er tilsammen relevante perspektiver i forhold til planlægningen af varme- og energisystemer til fremtidens klimarobuste samfund.

Bedre brugerøkonomi end luft/vand varmepumper

Nedenstående tabeller viser 2 pilotlandsbyers estimerede brugerøkonomi ved hhv. termonet, individuelle varmepumper, lokal fjernvarmecentral sammenlignet med deres nuværende og historiske gasforbrug.

Beregningerne viser, at for brugerøkonomien alene, er termonet den billigste varmeløsning sammenlignet med individuelle luft/vand varmepumper.

For Ellinge: Termonet er 8,6% billigere end individuel varmepumpe. Efter afbetalt net er termonet 37% billigere end gas(2023-priser), og 43,7% billigere end individuel luft/vand varmepumpe.

For Kogsbølle: Termonet er 20,4% billigere end individuel varmepumpe. Efter afbetalt net er termonet 42,3% billigere end nuværende gas, og 45,3% billigere end individuel luft/vand varmepumpe.

BY: Ellinge	125 boliger	Opvarmet areal pr bolig i m ² 150 m2	Samlet varmebehov pr. husstand 18 MWh		
Befæstet transmissionsnetstracé 1112 meter, ubefæstet transmissionsnetstracé 1792 meter, stikledningstracé pr. bolig 15 meter.					
Pris pr mdr inkl moms	Lokal fjernvarme	Individuel varmepumpe	Fælles Termonet	Nuværende løsning: Gas	
	2633,62	2311,96	2112,2	2020	1250,-
			1300,97*	2021	1640,-
				2022	2802,50
*Pris efter afbetalt net				2023	2051,-

BY: Kogsbølle	88 boliger	Opvarmet areal pr bolig i m ² 166 m2	Samlet varmebehov pr. husstand 20 MWh		
Befæstet transmissionsnetstracé 350 meter, ubefæstet transmissionsnetstracé 1005 meter, stikledningstracé pr. bolig 20 meter.					
Pris pr. mdr. inkl. moms	Fjernvarme	Individuel varmepumpe	Fælles Termonet	Nuværende løsning: Gas	
	2784,46	2379,46	1894,94	2020	1366,67
			1300,97*	2021	1800
				2022	3091,67
*Pris efter afbetalt net				2023	2256,67

Beregninger er lavet ud fra hhv. 125 og 88 husstandes reelle varmeforbrug i 2022. Tallene indeholder omkostninger til etablering, drift, vedligehold og afbetaling af lån samt 10% rådgiverhonorar. For fjernvarme og termonet er der regnet med 30-årige annuitetslån m. 4,5% rente. Ved individuel luft/vand varmepumpe er det 10-årigt annuitetslån med 2,5% rente.

Energistyrelsen

Center for Forsyning
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Att.: Camilla Teilmann og Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg

Fremsendes per e-mail til cte@ens.dk og akmn@ens.dk med kopi til varme@ens.dk

J-nr. 2024 - 7178

Skørping, den 22. august 2024

Høringsvar til: Forslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

Som udgangspunkt er PlanEnergi enig i nogle af de grundlæggende intentioner i udkastet til "Forslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)", men der er dog en række ting i lovforslaget, der giver anledning til bekymring.

PlanEnergi er således meget betænkelig ved konsekvenserne som følge af, at prisloftet fastsættes ud fra én teknologi og ét brændsel (el anses her som et brændsel), samt en række parametre, der kan fastsættes forskelligt fra år til år. Som lovforslaget er udformet, kan det medføre et prisloft, som ikke er forudsigeligt, dels pga. variationer i beregningsparametre for den valgte teknologi, dels fordi der uden varsel kan skiftes teknologi. PlanEnergi vurderer, at et prisloft baseret på én teknologi, med varierende parametre kan få en række meget uheldige konsekvenser for den fremtidige udvikling af fjernvarmesektoren i Danmark, og dermed også den rolle som fjernvarmesystemet med de rette rammer kan få, nemlig som en vigtig fleksibel del af det samlede danske energisystem. PlanEnergi anbefaler, at prisloftet i stedet fastsættes ud fra en vurdering af en rimelig varmeomkostning, som efterfølgende prisindekseres. Det giver forsat mulighed for at ophæve forbrugerbindinger i områder med høje fjernvarmepreiser, men det giver ikke samme usikkerhed for fjernvarmesektoren.

Et prisloft fastsat ud fra relativt kortsigtede parametre vil således være en stor udfordring for fjernvarmesektoren, der typisk har en investeringshorisont på minimum 15 år og ofte længere.

Et af de centrale ønsker i lovforslaget er at give forbrugerne et mere frit valg af varmforsyning jf. Klimaaftalen 2022. Det skal her påpeges, at man altid kan vælge en individuel løsning, men at man kun kan vælge en kollektiv løsning, hvis der er tilstrækkelig mange andre, der ønsker den samme løsning. Når først omkring 30 % af varmeforbrugerne i et område (hvilket vil variere fra område til område) har valgt en individuel løsning, er det ikke længere muligt for de resterende 70 % af varmeforbrugerne i området at vælge en energieffektiv fjernvarmeløsning. Den ene varmeforbrugers valg kan dermed reducere valgmuligheden for andre. I nogle områder vil der således potentielt være op til 70 %, som ikke har et frit valg (til at vælge fjernvarme).

Den uskrevne effekt

PlanEnergi er meget bekymret for den påvirkning et uforudsigeligt prisloft kan få for den fremtidige udvikling af fjernvarmesektoren i Danmark, som følge af den usikkerhed et prisloft vil medføre. Det er samtidig PlanEnergis vurdering, at et prisloft kan have en uheldig virkning på både energiforsyningsikkerheden og samfundsøkonomien, hvis prisloftet medfører, at der vil blive investeret mindre og med mindre diversitet i fjernvarmesektoren.

En af fordelene ved fjernvarme er, at en kombination af flere forskellige produktionsformer (hvis fjernvarmeværket er af en vis størrelse) bidrager til en større fleksibilitet i det samlede energisystem. Hvis fjernvarme udelukkende sammenlignes med én teknologi, vil det sandsynligvis betyde, at fjernvarmeværkerne primært vil investere i den samme teknologi, eller i en teknologi, der prismæssigt opfører sig på tilsvarende vis som sammenligningsgrundlaget – i dette tilfælde varmepumper. Som det ser ud nu, er det ikke en ulempe at fjernvarme elektrificeres, men spørgsmålet er om det er attraktivt med en fjernvarmeforsyning, der er 100 % elektrificeret. Det mener PlanEnergi ikke, idet fjernvarmeværker som udgangspunkt bør have så bred en portefølje af varmeproducerende anlæg, som varmegrundlaget kan bære, således at fjernvarmeværkerne kan agere i et fleksibelt samspil med det resterende energisystem og f.eks. anvende langt mindre el i perioder med høje elpriser grundet en mangel på el eller høj efterspørgsel.

Som teksten i lovforslaget er formuleret (billigste VE-teknologi), kan sammenligningsgrundlaget skifte uden varsel, hvilket vil give en betydelig usikkerhed i forbindelse med de investeringer, som fjernvarmeværkerne skal foretage, og som typisk har en investeringshorisont på 15-20 år. Om fjernvarmeværkernes investeringer herefter sættes på hold eller fortsætter, vil blandt andet afhænge af, om kommunerne og deres revisorer vurderer, at der efter lovens vedtagelse er en større risiko ved projekterne, og derfor er nødsaget til at hæve garantiprovisionen, hvilket kan fordyre og dermed potentielt sætte en stopper for fjernvarmeværkernes projekter. Under alle omstændigheder vil det give anledning til øget usikkerhed i fjernvarmesektoren.

Det kan på forhånd være svært at vurdere, hvor kraftig effekten af indførelsen af et prisloft på fjernvarme vil være, især når prisloftet ikke er kendt. Det anbefales derfor, at der ses på hvilke konsekvenser indførelsen af et prisloft på overskudsvarme har haft på investeringerne i overskudsvarmeprojekter. Den umiddelbare vurdering af overskudsvarmepriksloftet er, at det har skabt en usikkerhed for bestyrelsesmedlemmerne, der derfor ikke ønsker at godkende projekterne. Det er således ikke selve prisloftet, men usikkerheden, der har stoppet næsten alle overskudsvarmeprojekter.

Hvem har ansvaret?

PlanEnergi vurderer, at ændringerne af lov om varmeforsyning ikke umiddelbart vil medføre en markant øget risiko eller ændring for det enkelte fjernvarmeselskab, men vi er derimod mere bekymrede for de afledte konsekvenser, herunder den usikkerhed det kan medføre for fjernvarmesektoren.

I forslaget er der redegjort for forbrugerens mulighed for at udtræde af fjernvarmen, hvis prisloftet overskrides. En risiko som de varmeværker, der i dag ikke har forblivelsespligt, allerede skal håndtere. Det må formodes, at fjernvarmeværkerne med de højeste fjernvarmepriser har forblivelsespligt, da forbrugerne ellers havde valgt et alternativ og fjernvarmeværket dermed var nedlagt. Hvis et fjernvarmeværk pålægges at ophæve forbrugerbindingerne, er der en vis risiko for, at værket vælger at nedlægge sig selv på en mere eller mindre kontrolleret vis. Det anbefales derfor, at der opsættes rammer for den situation, hvor fjernvarmeværket ikke ønsker at forsætte efter at forbrugerbindingerne er ophævet, f.eks. at der ikke skal udarbejdes projektforslag, hvilket projektbekendtgørelsen i dag stiller krav om.

Lovforslaget bør ligeledes tage højde for, hvad der skal ske, hvis hele fjernvarmeværkets bestyrelse vælger at trække sig.

Ændring af varmforsyningen i en hel by er ikke en proces, der er nem at styre, og for nogle borgere vil det være en svær beslutning, både informationsmæssigt og økonomisk.

Kommunerne har et ansvar for varmeplanlægningen, og de kan komme til at stå med en stor opgave, både i form af kommunegaranterede lån, hvor garantien aktiveres, og at der pludselig er en række borgere, der ikke har råd til at etablere en ny varmforsyning, hvis varmeværket lukker. Samtidig kan kommunerne komme til at stå i den situation, at de skal ud og investere i ny varmforsyning til de kommunale bygninger.

Prisloftet på fjernvarme vil sandsynligvis medføre store udfordringer og ekstra opgaver for mange kommuner, og det vil derfor være anbefalelsesværdigt at sætte rammer for kommunernes rolle i den forbindelse.

Lovforslaget forholder sig ikke til om elnetselskaberne, og det øvrige elsystem i det hele taget, vil være forberedt til at forsyne de mange nye individuelle varmepumper, der vil blive etableret, hvis varmforsyning i større omfang skifter fra fjernvarme til individuelle varmepumper, som følge af at de ikke længere er bundet til fjernvarme.

Tidshorisonten

I lovforslaget nævnes, at fjernvarmeværkerne har tre år til at få prisen ned under prisloftet afhængigt af, hvad der er årsag til, at værket ligger over prisloftet. En periode på tre år er umiddelbart en meget kort tidshorisont i forhold til fjernvarmeværkernes investeringshorisont på 15-20 år eller mere. Hvis overskridelsen af prisloftet skyldes, at der anvendes et dyrt brændsel, og at der derefter er behov for investering i ny varmeproduktionskapacitet, f.eks. en varmepumpe, så er tre år meget kort tid, da der skal udarbejdes projektforslag, som skal myndighedsgodkendes, der skal laves udbudsmateriale, kontrakter og anlægget skal etableres. Dette skal eventuelt suppleres med udarbejdelse af en lokalplan og/eller en miljøkonsekvensrapport, som ofte vil tage minimum et år, og som vil forsinke processen, da det ikke altid er muligt at køre processerne sideløbende. Dertil kommer, at det i nogle tilfælde kan tage flere år at få etableret den nødvendige elforsyning.

Den påtænkte løsning med et prisloft vil sandsynligvis betyde, at fjernvarmeværkerne vil begynde at tænke mere kortsigtet fremfor langsigtet. Den langsigtede tænkning har ellers været et af fjernvarmesektorens kendetegn, og har medført forholdsvis stabile varmepriser til gavn og glæde for mange fjernvarmekunder – og for samfundet. Som tidligere nævnt, kan indførelsen af et prisloft baseret på én teknologi også betyde, at fjernvarmeværkerne bliver tilbageholdende med at investere i fremtidige løsninger og især i at investere i mere diversificerede produktionsteknologier.

Afsluttende bemærkninger

Generelt savner PlanEnergi, at de mulige konsekvenser af ændringerne i loven ses i sammenhæng med det samlede danske energisystem, i stedet for udelukkende at have fokus på den enkelte varmforsyning. Hvis en følge af ændringerne i loven bliver, at alle forbrugere bliver 100 % afhængige af el til opvarmning, så er det spørgsmålet, hvem loven har gavnnet. Her skal det i parentes bemærkes, at jordvarmeanlæg og termonetanlæg på de koldeste vinterdage anvender markant mindre el end luft til vand varmepumper.

PlanEnergi vil opfordre til at der, inden lovforslaget færdigbehandles, laves en konsekvensanalyse af, hvor mange værker der vil blive ramt af et prisloft. Vil det være de rigtige, der bliver ramt, eller kommer

man til at ramme nogle, hvor det kan få nogle uheldige konsekvenser? Afhængigt af hvorledes prisloftet fastsættes, kan det få meget forskellige konsekvenser. Det er således svært at vurdere effekten af et prisloft, når prisloftet eller beregningsforudsætningerne ikke er kendt. Hvis der f.eks. anvendes data fra teknologikataloget for individuelle varmepumper, som ikke omhandler oplysninger og kilder efter 2020, så vil mange fjernvarmeværker have problemer med at overholde prisloftet. Om prisloftet reelt får betydning, er svært at sige, idet mange er glade for deres fjernvarme. Et uforudsigeligt prisloft kan dog få den konsekvens, at fjernvarmeværkerne bliver nervøse for at investere, hvis forbrugerbindingerne er blevet, eller risikerer at blive, ophævet. Her vil et mere forudsigeligt prisloft give en større tryghed for investeringer i fjernvarmesektoren. Det er således vigtigt at få belyst, om lovforslaget understøtter det, man gerne vil opnå, og som er nævnt i indledningen til bemærkningerne til lovforslaget på side 9:

Danmark står overfor at skulle udfase naturgas til opvarmning af boliger og udrulle fjernvarme der, hvor det giver mening og er til gavn for forbrugerne og samfundet som helhed.

Et lavt prisloft vil sandsynligvis betyde, at udrulningen af fjernvarme stopper, da det er dyrt at etablere fjernvarme, selvom det i mange situationer vil være det samfundsøkonomisk mest fordelagtige, og til gavn for det samlede energisystem.

Uden kommunal garantistillelse er det svært at forestille sig, at termonet vil få særlig stor udbredelse. Termonet kan ellers være en attraktiv varmeløsning i små tætte bebyggelser, der ikke får fjernvarme. Dels på grund af reducerede støjgener, men måske mest af alt fordi det vil reducere effekttrækket på elnettet, når det er virkelig koldt (og ofte vindstille), og dermed vil være en gevinst for hele energisystemet og samfundsøkonomien.

Generelt vurderer Energistyrelsen, at prisloftet vil have en meget lille effekt på fjernvarme. Det vil dog komme an på, hvordan og på hvilket prisniveau prisloftet fastsættes. Det vil afhænge af om det vil medvirke til en øget usikkerhed og investeringsangst i fjernvarmesektoren og usikkerhed hos långiverne. Dertil kommer en usikkerhed på om nye områder vil blive udlagt til fjernvarme, da det er dyrere end de allerede etablerede fjernvarmeselskaber. Det kan godt være at påvirkningen af fjernvarmen er lille, men bygningerne skal fortsat opvarmes, og derfor kan lovforslaget også have en effekt på elsektoren, herunder elnettet, hvis boligerne ikke fortsat skal opvarmes med gas.

PlanEnergi står gerne til rådighed for uddybende kommentarer.

Med venlig hilsen

PlanEnergi

Grethe Hjortbak, Teamleder

Lars Odgaard, Senior projektleder

Anders M. Odgaard, Afdelingsleder

Supplerende bemærkning

Betegnelsen *decentral produktion* anvendes i dag om fjernvarmeanlæg, der er placeret forskellige steder i ledningsnettet, ligesom betegnelsen centrale værker og decentrale værker længe har været anvendt i fjernvarmesektoren. Betegnelsen decentral produktion associeres normalt ikke med produktion i de enkelte husstande, som traditionelt betegnes *individuelle anlæg*. Det er således vigtigt at forholde sig til disse betegnelser således, at en varmepumpe hos en overskudsvarmeleverandør ikke også omfattes.

Returadresse:

Land By og Kultur, Plan
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommunes hørings svar vedrørende forslag til Lov om ændring af varmforsyning og lov om planlægning (j.nr. 2024-7178)

Forsyningspligt og samfundsinteresser

Den kollektive varmforsyning er baseret på langsigtede investeringer i forskellige energikilder for at skabe billig og bæredygtig varme. Forsyningspligten sikrer, at fjernvarmeværkerne har pligt til at (kunne) levere fjernvarme til alle inden for deres forsyningsområde. Som kompensation for forsyningspligten pålægges husstande, virksomheder m.fl. forbrugerbindinger, for at skabe sikkerhed, tryghed og forudsigelighed i varmeværkernes økonomi. Hertil bemærkes, at fjernvarmeværkerne er pålagt krav om udarbejdelse af varmeprojekter jf. Varmeforsyningsloven, hvis de ønsker at udvide eller indsnævre deres forsyningsområde eller ændre på deres produktionsform. En sådan ændring kan kun godkendes, hvis det er påvist, at det er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige. Ved godkendelse af varmeprojekter spiller brugerøkonomi ingen rolle.

Et ophør af forbrugerbindinger vil mindske effektiviteten af den kollektive varmforsyning. Jo flere forbrugere, der melder sig ud, des mindre bliver energitætheden. Samtidigt øges differencen mellem varmeværkernes kapacitet og reelle output, idet de fortsat vil være pligtige til at kunne levere fjernvarme til de forbrugere, der har meldt sig ud. Færre kunder og større reservelast vil gøre det sværere for varmeværkerne at investere i nye teknologier, der ville kunne skabe billigere og mere bæredygtig varme.

Ringkøbing-Skjern Kommune bemærker desuden, at fjernvarmeværkerne spiller en vigtig rolle ift. stabilisering af elnettet, samt at fjernvarmenettet er afgørende for muligheden for udnyttelse af overskudsvarme fra produktionsvirksomheder.

Økonomiske konsekvenser for fjernvarmeværker og forbrugere

Lovforslaget pålægger fjernvarmeværkerne yderligere administrative omkostninger på 8,7 mio. kr. Ringkøbing-Skjern Kommune bemærker, at de fleste fjernvarmeværker er forbrugerejede og drives efter hvile i sig selv-princippet. De faste omkostninger og brændselspriserne ændres ikke med lovforslaget, og der er ikke et overskud i disse selskaber der kan sænkes. Derfor må regningen ende ved forbrugerne. Forbrugergevinsten på 9 mio. kr. årligt må antages at være fra forbrugere, der udmelder sig fra de dyreste varmeværker, da der ikke i lovforslaget er noget der medvirker til en generel sænkning af fjernvarmepriserne.

Lovforslaget vil have særligt store konsekvenser for de små varmeværker, hvor selv få udmeldinger hurtigt vil kunne medføre en stor procentmæssig stigning i varmepriserne for de tilbageværende forbrugere. Disse udmeldinger vil forværre økonomien i fjernvarmeværker, der i forvejen har det svært. Dette kan medføre, at flere fjernvarmeværker går konkurs.

Når fjernvarmeværket lukker vil forbrugerne være overladt til sig selv. Her vil særligt de dårligst stillede stå i en svær situation, hvor de ikke selv har råd til at investere i en individuel varmekilde, og heller ikke kan låne penge hertil. Det kan have katastrofale konsekvenser for den enkelte forbruger lige såvel som for de små lokalsamfund generelt.

Konklusion

Lovforslaget søger at skabe mere konkurrence på varmemarkedet, men forholder sig ikke til de forskellige forudsætninger, der gør sig gældende for fjernvarme og individuel opvarmning, herunder forsyningspligten og kravet om udarbejdelse af varmeprojekter med fokus på samfundsøkonomi fremfor brugerøkonomi. Lovforslaget vil efter Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering underminere fjernvarmen, særligt i de mindre byer og landsbysamfund.

Opsummerende vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at lovforslaget:

- Går i mod de overordnede landdistriktspolitikker
- Vil få betydelige negative konsekvenser for forbrugerne – særligt de svageste, der ikke har mulighed for at finansiere individuelle varmekilder
- Vil underminere udbredelsen af fjernvarme, og udhule eksisterende fjernvarmeforsyningsområder
- Vil mindske fjernvarmeværkernes mulighed for at investere i nye, grønne teknologier

Venlig hilsen

Ole Nyholm Knudsen

Formand i Teknik- og Miljøudvalget i Ringkøbing-Skjern Kommune

Ringsted Forsyning
Bragesvej 18
4100 Ringsted
info@ringstedforsyning.dk

22. august 2024

Side 1/4

Ringsted Fjernvarme A/S høringsvar til lovforslag om ændringer i den økonomiske regulering af fjernvarme

Ringsted Fjernvarme A/S vil indledningsvis starte med at understrege, at Ringsted Fjernvarme A/S bakker op omkring **Dansk Fjernvarmes kommentarer til lovforslaget** jf. nedenstående pkt. 1-4:

1. Det er af afgørende betydning, at der bliver ændret markant på det forslag, som er sendt i høring. Hvis forslaget gennemføres uden ændringer, vil det have betydelige negative virkninger for fjernvarmens bidrag til klimaløsninger og sende betydelige ekstraregninger til varmemeforbrugerne. Derudover vil fjernvarmens image og tilslutningsprocenterne i konverteringsprojekter skades.
2. Forbrugerprisloftet afspejler ikke virkeligheden og det fremgår ikke tilstrækkeligt konkret af lovforslaget, hvordan prisloftet skal fastsættes. Det indeholder ikke en metode for fastsættelsen og det inddrager ikke nødvendige hensyn til forskelle mellem fjernvarme og varmepumper, til forbrugernes skifteomkostninger eller til de ekstraomkostninger fjernvarmen er pålagt.
3. Forbud mod kommunale § 60 selskaber i fjernvarmen vil påføre fjernvarmeforbrugerne meget betydelige og helt unødvendige ekstraomkostninger.
4. De nye regler omkring koncerninterne aftaler alene kommer til at gælde for aftaler mellem fjernvarmeselskaber og direkte koncernforbundne selskaber.

Derudover bakker Ringsted Fjernvarme også op om de "forslag til ændringer" – som Dansk Fjernvarme har i deres høringsvar.

Ringsted Fjernvarme A/S har ud over de 4 ovenstående punkter – yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Prisloft og fjernvarmeværker der ligger over

Da fjernvarmen ikke har monopol på opvarmning, burde der ikke være et prisloft. Hvis der skal indføres et prisloft, så burde det være alle opvarmningsformer der skal overholde prisloftet. Derudover burde prisloftet differentieres så fjernvarmeselskaber med gode forudsætninger for en lav varmepris, får et lavere prisloft, end selskaber med dårligere forudsætninger for lav varmepris.

Lovforslaget lader de svageste varmeværker i stikken og hvis der ønskes et prisloft, så skal det være på et højere niveau eller en differentiering på prisloftet, så det kun er nogle få varmeværker der bliver truet og i sidste instans må være tvunget til at lukke. Hvis det ikke lykkedes for det enkelte selskab at nedbringe varmeprisen, er yderste konsekvens ophævelse af forbrugerlagte bindinger.

Ophævelse af forbrugerlagte bindinger medfører:

- Automatisk øget pris for tilbageblivende kunder i selskabet, som vi i dag ser det for distribution i gasnettet, ved afkobling grundet varmepumper eller fjernvarme
- Yderste konsekvens er konkurs af selskabet

Det stiller spørgsmål til følgende:

- Vil lovgivninger tilgodese med tilskud for udtrædelse til selskabet så nedlukning sker på forsvarlig vis, i og med selskab- og brugerøkonomi ikke kan bære nyinvestering i produktion/ledningsnet
- Vil det fremgå af lovgivningen, ved et selskabs konkurs, at enten lovgiver eller forbruger bærer udgiften ved en konkurs, levering af nøgler.
- Er kurator eller Forsyningstilsynet de forpligtende for opretholdelse varmeforsyning indtil selskabets forbrugere er afkoblet og har fundet nye varmeløsninger

Der mangler nogle konkrete metoder for hvordan fjernvarmeselskaber, som ligger over prisloftet, kan komme ned under prisloftet. Det er ikke en holdbar vej at stoppe reinvesteringer og vedligehold af anlægsaktiverne. Gennemsnitsalderen på fjernvarmenettet skal ikke presses over 35-37 år. Der skal samtidig være mulighed for at reinvestere i billigere produktionsmetoder, som på sigt kan være med til at sænke varmeprisen.

Selskaber med priser over prisloftet vil blive hængt ud som underlagt skærpet tilsyn og det er udover dette svært at udbrede grøn fjernvarme, hvis kunderne opfordres til at søge alternative varmekilder.

Ringsted Fjernvarme oplever, at mange borgere gerne vil betale lidt mere for at kunne være en del af den kollektive varmeforsyning i et fjernvarmeværk, så man ikke tvinges til at finde individuelle løsninger, som ofte er tilfældet i landdistrikterne. Med dette lovforslag vil fjernvarme i landdistrikterne være under afvikling og det er stik imod tidligere intentioner om at udbrede fjernvarmen.

Til sidst er der et behov for gennemsigtighed i, hvordan beregningen for prisloftet ser ud. Beregningen på 18.375 kr. for et standardhus er svært at gennemskue, hvilke forudsætninger der er brugt af Energistyrelsen.

Prisloft sammenholdt med øvrige markedsmekanismer

I dag arbejder Danmark herunder EU på ny model for kapacitetsmekanismer i El-markedet. Som hidtil set har el-marked fulgt gaskmarkedet, hvormed det under invasionen af Ukraine og de afledte sanktioner medførte en himmelflugt af priser. Dermed skal de 2 el/gas markeder ikke nødvendigvis følges ad i fremtiden.

Fjernvarme er i dag sammensat af flere brændsler, og tænkt ind som en kapacitet i ovenstående marked som reserve. En kapacitet som kan mistes, hvis flere vælger at lukke deres selskaber.

Fjernvarme er i dag langt bedre, end individuelle husstandsvarmepumper til at absorberer udsving i markedet, grundet deres mulighed for lagring, batterier, akkumuleringstanke, elkedler mv.

Det anbefales at lovgiver tænker sektorkobling, at et prisloft ikke bremser Statens ønske om et Co2 neutralt Danmark, den grønne omstilling

Fart på den grønne omstilling.

Viljen til at understøtte den grønne omstilling ligger ikke i et prisloft og skal det lykkes, er det nødvendigt at kigge på tværs af værdikæden/forsyningsart.

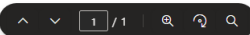
Alt fra leverandør, producent, til kundebehov. Rollen er forandring fra at reducere omkostning til at understøtte fremtidens grønne udvikling. Kobling mellem udvikling/forskning og virkeligheden.

Energieffektivitet opnås mellem forskellige energiformer, sektorkobling. Fokus bør være på fleksibilitet fokus og flaskehalse og effektilstrækkelighed

At vi som det eneste sted bygger på vores forsyningsparters – og interesser.
 For nogle er det vidensdeling/udvikling/adgang til stakeholders - andre har skal have varetaget en policy vinkel

Hvad skal vi gøre mere af	<p>Fremtidens energisystem kræver samarbejde – det skal vi vise er mulig i iEnerg</p> <p>Der skal være flere konkrete output og fælles fodslag/budskaber en gang i mellem – måske en stemme i offentligheden</p> <p>Vores sprogbrug kan være mindre indforstået: Hvad er "fleksibilitet", "sektorkobling", "energieffektivitet"</p> <p>Vi skal turde være nysgerrige og ikke varetage egne snævre interesser</p> <p>Vi skal være substantielle og proaktive, mindre snak mere handling og reel forandring</p> <p>I forhold til vores formål er det afgørende med finansiering af systemforskning i de danske forskningsprogrammer (ikke muligt i dag)</p>
Hvad kan jeg bidrage med	<p>Repræsentere den proaktive og samarbejdende DSO – være bannerfører for at vi kan og vil samarbejde</p> <p>Viden om slutkunderne og deres udvikling/muligheder</p> <p>Der skal være kommercielle muligheder for markedet, hvis det skal lykkes, det skal vi være bedre til at forstå og drøfte</p> <p>Tekniske forskning og viden indenfor området – faktisk mit job at udbrede og få feedback på dette. Dette er en perfekt platform.</p>
Fremtidige fokusområder	<p>Energieffektivitet</p> <p>Systemintegration ml forskellige energiformer (sektorkobling)</p> <p>Data og digitalisering</p> <p>Fleksibilitet (flaskehalse og effekttilstrækkelighed)</p> <p>Sikkerhed – cyber og data</p>
Medlemmer, som vi kan bruge flere af ...	<p>Multiforsyner</p> <p>Myndigheder? Evt bare som gæst engang imellem</p> <p>Software virksomheder</p> <p>Slutbrugere/store industri virksomheder</p>

1

22-08-2024

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

Journalnummer 2024-7178

Rådet for Grøn Omstillings hørings svar til Forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) takker for invitationen til at indgive hørings svar angående "Forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder.)". RGO har desværre ikke haft mulighed for at dykke dybt ned i samtlige nye tiltag, men har bemærkninger i forhold til prisloftets mulige konsekvenser for den grønne omstilling af opvarmningen af de danske boliger og de politiske ambitioner fra Klimaaftalen om Grøn Strøm og Varme fra juni 2022.

Et lavt sat prisloft vil bremse udfasning af gas til rumopvarmning

Fjernvarme har potentiale for at sende 200.000 gasfyr på pension og sikre den grønne omstilling af boligopvarmningen. Efter Klimaaftalen om Grøn Strøm og Varme kom der fart på den kommunale varmeplanlægning og fjernvarmeselskabernes udmøntning med projektforslag for udvidelse af fjernvarme og konvertering af gasfyr. I 2023 erstattede fjernvarmen 25.000 gasfyr til boligopvarmning og seneste måling fra Evida viste, at ca. 80 % af boligejerne udskifter gassen med fjernvarme.

Fjernvarme er et af de vigtigste og mest effektive greb for at sikre de politiske ambitioner fra Klimaftalen fra 2022 om udfasning af gas til rumopvarmning senest i 2035. Den faldende gaspris og forvirring omkring biogas til boligopvarmning efter 2029 har allerede sænket tempoen for gasudfasningen. Ifølge Evida var der i juli måned 290.557 private gaskunder tilbage. En opbremsning af gaskonverteringer vil være lig med en hård opbremsning af den grønne omstilling af den danske rumopvarmning.

Ensartede beregningsforudsætninger

I lovudkastet er der lagt op til, at prisloftet skal gælde alle fjernvarmeområder - også dem der for nyligt er etableret eller skal etableres i nærmeste fremtid. Fjernvarmeudrulning er omkostningstungt men langtidsholdbart for den grønne omstilling, da inputtet på sigt kan bevæge sig væk fra fossile brændsler og træ til overskudsvarme (fra industri, datacentre, PtX-anlæg og rensningsanlæg), industrielle varmepumper (på sol- og vindenergi), geotermi, elkedler, solvarme, saltlagre, stenlagre, damvarmelagre og nye grønne teknologier.

Fjernvarmeinvesteringer er foretaget på baggrund af samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske beregninger med et 20-årigt perspektiv, hvor fjernvarmen skal fremvise positiv rentabilitet jf. Som vi forstår udkastet, vil man udregne prisloft ud fra varmepumpens levetid på 16 år. Dette vil bryde med de beregningsforudsætninger, som Energistyrelsen har opsat i Projektbekendtgørelsens "Vejledning til økonomiske analyser på varmeområdet." Vi opfordrer til, at man tager udgangspunkt i en brugerøkonomi over en periode på 20 år, så forudsætninger bliver ens for fjernvarme og varmepumper.

Fortsat gasudfasning med fjernvarme

For at understøtte fjernvarmens store rolle i udfasning af gas til rumopvarmning bør prisloft ikke omfatte fjernvarmeselskabernes ekstraudgifter til nye fjernvarmeområder udlagt efter 2019. Der bør arbejdes med en prisloftmodel, hvor investeringer og ekstraomkostninger, der har sikret gaskonverteringer efter 2019, ikke medtages. Opgørelse af varmeprisen for de enkelte

Rådet for Grøn Omstilling

Adresse: Kompagnistræde 22, 3. sal, 1208 København

E-mail: info@rgo.dk CVR: 15428376

fjernvarmeselskaber vil afgøre, om selskabet kommer over eller under prisloftet. Her bør diverse afbetalingsordninger og tillæg ikke være med i udregningen. Med det nuværende udkast er der risiko for, at fjernvarmeselskaber dropper at udvide fjernvarmen med nye projektområder af den årsag, at investeringerne i nye områder risikerer, at hele selskabet kommer over prisloftet, selvom selskabets ekstraomkostninger alene dækkes af nye kunder i de nye fjernvarmeområder og ikke de eksisterende fjernvarmekunder.

Overordnet set bør partierne bag Klimaaftalen sikre sig, at aftalen for prisloft ikke modarbejder de politiske målsætninger om udfasning af gas i den danske rumopvarmning senest i 2035.

Man bør i stedet kigge mod tiltag, der kan sikre en fuld udfasning af gasfyr såsom stop for nyinstallation af gasfyr og en slutdato for gasopvarmning. Vi skal ikke til at udhule fjernvarmeområderne - vi skal i stedet sikre bedre forudsætninger for varmepumper de steder, hvor det ikke samfunds- eller brugerøkonomisk vil give mening at udrulle fjernvarmen.

Skulle der være spørgsmål til vores hørings svar, står Rådet for Grøn Omstilling naturligvis til rådighed for en drøftelse.

Energistyrelsen

Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København K.

Hvidbjerg, den 18. august 2024

Vedr.: Høringssvar til lovforslaget om varmeforsyning, og lov om planlægning (gennemsigtighed i varmeforsyningsvirksomheder)

Vi skal på vegne af forbrugerne ved Sdr. Herreds Kraftvarmeværker (SHKV) fremkomme med følgende høringssvar til lovforslaget som er sat i høring med svarfrist den 22. august 2024

Om Sdr. Herreds Kraftvarmeværker Amba

SHKV er, i lighed med mange andre små varmeværker, stiftet i begyndelsen af 1992 som et barmarksværk. Baggrunden for etableringen af værket var et ønske fra Folketinget om at flere forbrugere skulle tilkobles naturgasnettet, for på denne måde at være med til at betale af på den store gæld, som udrulningen af naturgasnettet medførte. SHKV blev af denne grund også pålagt udelukkende at anvende naturgas som brændsel, og der blev idriftsat 6 gasmotorer og 4 gaskedler. Værket er etableret som et fællesskab mellem de 6 landsbyer Hvidbjerg, Redsted, Karby, Ørding, Øster Assels & Frøslev. 4 varmeværker som ikke er ledningsforbundne. Værket havde på det tidspunkt 648 forbrugere, i dag er forbrugertallet ca. 580 forbrugere. Altså har værket mistet ca. 10% af sine forbrugere.

Forbrugerne ved SHKV er IKKE pålagt tilslutningspligt, og dermed findes der ej heller forblivelsespligt. Havde værket haft en tilslutningspligt ville værkets situation have været langt bedre med billigere priser til følge.

Grundet ændringer i afgiftsstrukturen på naturgassen blev værket få år efter opstarten prismæssigt placeret i den dyre ende. Og værket har i hele sin levetid ligget imellem de 25% dyreste værker i Forsyningstilsynets prisstatistik.

Værket blev derfor i 2012 i blandt de 35 mindre værker som af Folketinget fik lov til at udskifte naturgassen med biomasse. Bestyrelsen for varmeværket valgte ved denne lejlighed ved møder i de 6 byer at spørge forbrugerne, om man skulle nedlægge værket, eller om man skulle arbejde på at opbygge et varmeværk baseret udelukkende på grønne brændsler. Ikke én af de ca. 150 fremmødte forbrugere ønskede ved denne lejlighed at lukket værket ned.

Bestyrelsen besluttede derfor, belært af den manglende fleksibilitet ved kun at have et brændsel (naturgassen), at man ville skabe et godt nok lille værk, men et værk med mange muligheder for både at være grønt, men også at være meget fleksibel i forhold til brændsel og varmeleverancer. Man etablerede et samarbejde med et nærliggende biogasværk, som leverede overskudsvarme til ca. 25 % af forbruget. Herefter etablerede man 3 biomasse værker, hvor man ved det ene værk anvender halm (selvfølgelig fra marker lige omkring varmeværket), de 2 andre værker anvender tørt flis (produceret på overskudstræ fra stor lokal virksomhed). På et tidspunkt ændrede Folketinget desværre lovgivningen så der blev givet tilskud til opgradering af biogas til naturgasnettet, hvilket bevirkede at SHKV mistede den overskudsvarme vi tidligere havde modtaget. Vi fandt en lokal virksomhed som havde en del overskudsvarme som vi aftog i stedet for varmen fra biogasselskabet, og samtidig besluttede bestyrelsen at etablere en 1,2 MWh. varmpumpe. Endelig har bestyrelsen indenfor de sidste 6 år erhvervet 2 stk. ældre 225 KWh. Vestas Vindmøller.

Vi har stadig 5 af de oprindelige 6 naturgasmotorer stående, og producerer el, når markedet har behov, og der er høje elpriser.

Resultatet er, at SHKV i dag fremstår som et værk der kan producere den nødvendige varme uden brug af fossile brændsler. Vi har kort sagt gjort, hvad Folketinget igennem tiden har bedt os om, men vi har også betalt for det. Den grønne omstilling er dyr, og det afspejler sig i højere varmepriser.

På trods af de forholdsvis høje priser i værkets levetid er det dog vores opfattelse, at langt den overvejende del af vore forbrugere har været godt tilfredse med fjernvarmen som de betegner som nemt og driftssikkert, og ikke ret meget dyrere end anden opvarmning. De senere år er værket dog blevet ramt af den udsultning, som sker i vore lokalområder mange steder i landet, hvor huse nedrives eller står ubeboet. Endelig er man ramt på bagkant af energikrisen, hvor prisen på biomasse ikke er faldet til det tidligere prisniveau endnu.

Øster Assels, en case fra det virkelige liv

Øster Assels er én af de 6 landsbyer på Sydmons, som har fjernvarme fra SHKV.

Byens boligmasse er af ældre dato, og der bor rigtig mange pensionister i byen eller folk på anden overførselsindkomst, og også socialbelastede personer. Ca. halvdelen af boligerne er i rimelig god stand med handelsværdier mellem 400 – 700.000 kr., hvorimod den anden halvdel er huse som reelt ikke kan sælges eller også har en handelsværdi imellem 50 – 150.000 kr.

Der er endvidere tale om huse, som kun er middelmådigt isoleret, og som har et varmeanlæg med små varmeanlæg, hvilket gør at de kræver en høj indgangstemperatur, og ikke egner sig til en forsyning fra en individuel varmpumpe. Deres eneste alternativ vil være biomasse på én eller anden måde. En meget stor del af beboerne er enten folkepensionister eller folk på anden

overførselsindkomst, der ikke har råd til at investere i et nyt varmeanlæg. Den lave handelsværdi gør at man ikke kan få lån i huset. Leasing af en varmepumpe vil mange heller ikke kunne få, idet man står med en meget dårlig betalingsevne.

På et tidspunkt havde værket 129 forbrugere tilsluttet, i dag er tallet 85. Baggrunden for nedgangen i forbrugertallet er ikke, at forbrugerne har skiftet til biomasse eller individuelle varmepumper, men derimod at huse er nedrevet. Umiddelbart er vi af den opfattelse at kun 2 af de udmeldte ejendomme i dag forsynes med enten varmepumpe eller biomasse, resten er nedrevet. Byens 3 største forbrugere er væk i form af en skole, et plejehjem, og på samme måde nedlægning og nedrivning af en række ældreboliger.

SHKV har opkrævet udtrædelsesgodtgørelse ifølge de gældende regler, hvilket indebærer at der er ryddet op ved, at man har betalt andelen af de ikke afskrevne aktiver.

Problemet er nu, at driftsøkonomien bliver dårligere og dårligere i takt med at forbrugere forsvinder, lige pt. er yderligere 2 ejendomme på vej mod nedrivning. Udtrædelsesgodtgørelsen dækker ikke de faktiske udgifter, som fjernvarmeværket har ved at en forbruger udtræder. Ledningsnettet er udlagt til at kunne forsyne de 129 forbrugere, og der er et næsten lige stort ledningstab om man forsyner 129 eller 85 forbrugere. De 85 forbrugere skal dermed over varmeprisen betale ledningstab, som der før var 129 forbrugere til at betale. På samme måde gør sig gældende med mange af omkostningerne, værket kan jo ikke sætte timetallet på driftslederen, som det meste af tiden er ene om at drive fællesskabet med de 6 landsbyer, ned i takt med forbrugerafgangen, man får ikke en mindre regning på forbrugsafregningssystemet, revisorregningen og forsikringerne bliver ikke mindre osv. I forhold til varmeværkets tariffer betyder det et stadigt stigende fast bidrag.

SHKV består af en organisation med ens varmepris, ligegyldigt hvilken by man bor i, hvilket betyder at de andre værkers driftsøkonomi trækkes med ned af forbruger afgang.

Bestyrelsen skal i september måned have et strategimøde hvor det svære spørgsmål bliver, - skal vi lukke forsyningen i Øster Assels?, og hvordan kan vi i givet fald gøre det? Vi kommer til at tage beslutningen lige meget om lovforslaget gennemføres som det foreliggende, men den gabestok som SHKV formentlig vil have i vil forstærke processen, og kan betyde at også andre af de 5 tilbageværende byer kan stå til lukning.

Der bliver tale om den sværeste beslutning bestyrelsen nogensinde har taget, for det betyder formentlig, at landsbyer mere eller mindre dør, og mange kommer i alvorlige økonomiske problemer.

Bestyrelsen står også overfor at skulle nedbryde den musketer ånd som der har været mellem de 6 landsbyer, - det bliver svært, men er nødvendigt.

Øster Jølby & Erslev, en case fra et igangværende konverteringsprojekt

Bestyrelsen hos SHKV har gjort sig mange tanker om fremtiden, og hvordan man kunne forretningsudvikle for at skabe en god fremtid for varmeværket.

På et tidspunkt fik vi mulighed for at søge EU-midler til at få lavet et forprojekt for konvertering af 2 andre landsbyer på Mors, Erslev og Øster Jølby, som begge er naturgas forsynet. Begge byer er udviklingslandsbyer, og har et potentiale på omkring 400 forbrugere, med 4 skoler, plejehjem mv. Da energikrisen ramte os, og da vi fra Folketinget blev opfordret til at gøre alt for at få nedbragt naturgasforbruget, valgte vi at få udarbejdet et projektforslag, og da samtidig ca. 70 % af forbrugerne gav til kende, at de bakkede op om projektet, har vi om få uger et udbudsmateriale klar til udsendelse.

Projektet er koblet op på henholdsvis overskudsvarme og el. Overskudsvarmen er i form af tørreovn som i første omgang tørrer have/park affald-, med efterfølgende tilbygning af pyrolyse med blandt andet tørring af slam fra rensningsanlæg og fibre fra biogasanlæg til bio kul. Projektet taler direkte ind i både landets, og Morsø Kommunes klimaplaner. Projektet er i øvrigt støttet af det Nordjyske Co2 Vision. Den varme, som der produceres på el sker via en 7 MWh el patron, og vi er med denne produktions kilde også med til at balancere elmarkedet.

Vi håber, at vi snart skal i en salgsproces, men det, at vi nu udstilles i en gabestok, kan gøre det svært, ligesom den manglende udmelding om stop for gasforsyning bremser mange forbrugere. For god ordens skyld skal nævnes, at forslaget er, at projektet skal laves som et såkaldt ø-projekt hvor vi holder økonomien i det nuværende SHKV adskilt fra det nye projekt, og dermed differentieret varmepris. Fordelene, som vil komme alle forbrugere til gode, ligger i samdriften, hvor der vil kunne optimeres på en hel række parametre.

Bemærkninger til lovforslaget

1. SHKV har meget svært ved at se formålet med prisloftet. Umiddelbart tænker vi at prisloftet vil komme enkelte forbrugere tilgode, ikke det store fællesskab. Vores opfattelse er at det kun vil være velbjergede med de gode huse som udmelder sig. Altså et lovforslag, som måske **kan give de få valgfrihed, men som skader de mange.**
2. For SHKV skræmmer sporene fra den gang vi lovgivningsmæssigt havde naturgassen som eneste lovlige brændselskilde. Lovforslaget vil i meget stor grad gøre at de forbrugere som ikke længere ønsker fjernvarme vil erhverve en varmekilde, som udelukkende baserer sig på én brændselskilde, eks.vis en varmepumpe som udelukkende anvender el. Altså bliver forbrugeren sårbar hvis elprisen stiger, eller hvis folkettinget tillader højere tariffer for på den måde at få betalt den store udbygning af transmissionsnettet som er nødvendig. Moderne fjernvarme har en meget større **fleksibilitet** i forhold til brændselskilder, og vil derfor kunne levere en mere stabil varmepris.
3. Det at man udstiller de varmeværker, som har en varmepris, som er højere end individuelle varmepumper eller andet VE anlæg, er en hån mod alle de bestyrelser, og driftsfolk som gør en kæmpe indsats for hele tiden at **arbejde for billigste pris og største grad af**

forsyningsikkerhed. Energipriserne og dermed også fjernvarmepriserne er meget styret af Folketingets lovgivning på området. Vi har hos SHKV gennem alle årene kæmpet med ryggen mod muren for at optimere, og skabe billigst mulige pris. At tro at man over 3 år kan skabe billigere priser hos værkerne er utopi. De bestyrelser der gennem tiderne har repræsenteret SHKV, har bestemt ikke siddet på deres hænder, og afventet hvad der sker omkring dem. Vi har forsøgt at tage skridtene fuld ud, og følge op på de muligheder som der politisk er stillet os i udsigt.

4. Det er grundlæggende en forkert antagelse at de store forskelle i fjernvarmeprisen handler om at varmegærker drives mere eller mindre effektivt. Det drejer sig i stedet om de **lokale forskelle i muligheder, der findes for både varmeproduktion, men også udvikling.** Hos SHKV har vi ikke muligheder for at producere varme på el direkte fra vindenergi fra eksisterende vindmøller som man eksempelvis har gjort i Hvide Sande med stor succes, havde vi i SHKV haft muligheden for at anvende vind til varmeproduktion ville vi have en pris som vil være meget tæt på den pris, man lige nu har i Hvide Sande. For os gør sig gældende, at der i de godt og vel 30 år, værket har eksisteret, er blevet bygget ca. 10 nye boliger i vort forsyningsområde, det har ikke givet plads til megen udvikling af vort varmegærk.
5. Der mangler i lovforslaget, en klar og entydig fastlæggelse af, på **hvilken måde prissammenligningen med varmepumper/VE og fjernvarme skal ske.** Vores erfaring er at det er meget svært at sætte realistiske tal op, både for fjernvarmen men da i særdeleshed også for varmepumper og andre VE muligheder. Det vil være meget svært at lave nogle retfærdige sammenligninger, som giver forbrugeren det optimale valg, idet meget for eksempel handler om, hvordan forbrugeren fysisk ser ud, isoleringsgrad, forbrugsmønstre mv., og ikke mindst fremtidige energipriser. For mange vil der være meromkostninger ved at gå fra fjernvarmen til en individuel varmepumpe idet man har et internt varmeanlæg der er bygget til en højere temperatur end det er optimalt at hente ved en varmepumpe, tager prissammenligningen hensyn til dette? Generelt er varme ikke en standardvare man bare lige kan sammenligne, man kan sagtens sætte en tarif, men hvordan den realiseres hos forbrugerne, er meget svært.
6. Vores case omkring Øster Assels er bestemt ikke retvisende i forhold til hvordan det ser ud ved andre varmegærker, men casen viser nogle konkrete problemstillinger, som vil opstå, hvis dette lovforslag gennemføres. De nuværende regler for udtrædelsesgodtgørelse, som vi mener er i overensstemmelse med, hvad der beskrives i bemærkningerne til lovforslaget, **gør at en fjernvarmekunde som bliver fri for sin forblivelsespligt, marginalt vil koste de tilbageværende forbrugere en prisstigning.** På de små varmegærker, som er uden tilgang af nye forbrugere, vil det hurtigt blive katastrofalt, og skabe en ond spiral hvor det faste bidrag vil være stadig stigende, - det vil være direkte livstruende for værkerne.
7. Den sammensætning med forholdsvis dårlige boliger med **lav handelsværdi beboet af ressourcetsvage personer,** som vi oplever i Øster Assels, fornemmer vi findes hos rigtig mange varmegærker i Nord-, Vest- og Østjylland. Det er vores opfattelse, at en vedtagelse af lovforslaget vil betinge, at Folketinget finder ikke ubetydelige midler til nedlukningen af

varmeværker, og til opsætning af nye varmeanlæg ved de resourcesvage. Dette medmindre man ønsker at sende regningen videre til de implicerede kommuner, som har garanteret for lån, og også har en social pligt til at hjælpe dem, som ikke har råd til anden varme, og som står med et helt usælgeligt hus. Det skal bemærkes, at der er tale om forbrugere som hverken har mulighed for at låne i deres huse, og som for manges vedkommende ej heller kan lease en varmepumpe, da det økonomiske råderum er meget begrænset, og for nogen rent faktisk allerede overtrukket med følge af manglende betalingsevne.

8. Omkring vores case om konverteringen af 2 landsbyer gør sig gældende, at vi selvfølgelig ser det som positivt at lovforslaget åbner op for **en længere afskrivningsperiode**, og dermed også for en forlænget løbetid på de tilhørende lån. Vi havde dog hellere set, at Folketinget kommer med en udmelding om hvor når det er slut med ledningsført gas til individuel opvarmning.
9. Vi er meget bekymrede for at forslaget om et prisloft vil sætte så meget fokus på SHKV som et varmeværk med en dyr pris, at det vil betyde at det bliver mere end svært at sælge projektet i de 2 landsbyer, dette selv om projektforslaget bygger på at de 2 byer har egen økonomi, og forhåbentlig vil holde sig under prisloftet, hvad det nu end bliver. Lovforslaget vil dermed kunne **få direkte indflydelse på den grønne omstilling på Mors**, og ønsket om at få varmemeforbrugere væk fra naturgassen.
10. Ønsker man at opretholde forslagene skal man som minimum give varmeværkerne **5-7 år til at foretage de tiltag**, som der måske vil blive frembragt. SHKV har i forbindelse med den grønne omstilling, vi har foretaget kunne konstatere, at det tager ca. 3 år fra det tidspunkt hvor vi har igangsat eks.vis bygningen af vores varmepumpe til anlægget er kørt ind. Effekten heraf vil derfor først kunne ses i priserne efter der er gået minimum 3 år. Fjernvarmeværkernes anlæg er komplekse, og en reaktionstid på 3 år er ikke realistisk.
11. Det fremgår at resultatet af lovforslaget vil give begrænsede konsekvenser for stat og kommune. Vi er som nævnt ovenfor overbeviste om, at hvis forslaget gennemføres som det er fremlagt, har det **store konsekvenser for de kommuner** som har varmeværker med tilslutnings- og forblivelsespligt. Mange af de kommuner som har varmeværker med høje varmepriser, er kommuner som i forvejen er "udkants" kommuner med store økonomiske udfordringer.
12. Det fremgår at **udgifterne til det ekstra tilsyn** som Forsyningstilsynet skal gennemføre skal betales af varmeværkerne, det betyder marginalt højere priser for noget som kun får betydning for de få, men som betyder højere priser for samtlige landets fjernvarmeforbrugere. I givet fald Folketinget vælger at gennemføre lovforslaget så må man på finansloven finde finansiering af forslaget, det skal landets fjernvarmeforbrugere ikke betale for.

Den teknologiske udvikling kan selvfølgelig ændre sig, og har ændret sig, i forbindelse med at de individuelle varmepumper er blevet stadig bedre, og mere økonomiske. Vi har intet mod individuelle varmeløsninger, blot skal det være det optimale for både samfundet, og for den enkelte forbruger, og så må man også huske på, at det drejer sig om som udvikling mellem land og by. Som nævnt finder vi, at dette forslag rammer ekstremt hårdt i Nord-, Vest- og Østjylland, hvor der efter ønske fra Folketinget er opført mange mindre kraftvarmeværker.

Det er muligt at nogle af de mindre fjernvarmeværker bør lukkes, men vi er af den opfattelse, at det ikke må koste hverken forbrugerne eller de kommuner hvor værkerne er beliggende noget. Lovforslaget vil bevirke, at det bliver dyrt for de tilbageværende fjernvarmebrugere. Vi skal derfor foreslå, at der hensættes store puljer til at nedlukke de værker som man med forslaget vil lukke over en årrække. Puljer som både kan være med til at lukke for fjernvarmeforsyningen, men også kan hjælpe forbrugerne til anden opvarmningsform.

Dette høringsvar giver os også muligheden for at kommentere på andet. Hvis man sidder og tænker, SHKV hvor er jeg stødt på dette navn tidligere? – ja det er korrekt vi er et af de 7 varmeværker som har deltaget i Dansk Kraftvarme Kapacitet, og den efterfølgende sag hvor pressen, og til dels Forsyningstilsynet har kaldt os spekulanter mm. og har skabt et billede af uansvarlighed blandt varmeværkernes bestyrelser. Vi er ikke enige i, at vi har spekuleret med forbrugernes penge, men tager til efterretning at tilsynet har dumpet det produkt som Dansk Kraftvarme Kapacitet har udbudt. Produktet passede godt ind i det setup vi har med flere brændsler, og hvor vi kun indmeldte halvdelen af vores elproduktion til Dansk Kraftvarme Kapacitet. Den eneste grund til at tabet opstod var den globale energikrise. Forbrugerne ved SHKV har ikke tabt penge på energikrisen, for i samme periode som vi generede tabet på ca. 2 mio. kr. fik forbrugerne en ekstraordinær fortjeneste på ca. 1,4 mio. kr. på vore 2 vindmøller, og i begyndelsen af krisen havde vi grundet en god naturgaskontrakt også en stor fortjeneste på vore kraftvarmeanlæg. Krisen gik vore forbrugere nådigt forbi, idet vi dog må erkende, at eftervirkningerne på specielt biomassemarkedet presser os voldsomt på likviditet lige nu. Vi er også af den opfattelse, at vi tager vort bestyrelsesarbejde ekstremt seriøst, og kan nævne, at vi f.eks. kører strategi dage min. hvert andet år, og at vi har en meget god målopfyldes på de visioner, mål og handleplaner som vi i fællesskab opstiller.

Vi håber med dette høringsvar, at et flertal i Folketinget er med på at sætte tankerne om et prisloft på fjernvarmen på pause, og lave nogle ordentlige analyser på om det overhovedet er en god ide. Under alle omstændigheder håber vi, at man vil lave en ordening som ikke får social slagside, og som ikke vil medføre landsby død.

Vi står selvfølgelig til rådighed med yderligere oplysninger hvis dette måtte ønskes, ligesom vi selvfølgelig gerne mødes med Energistyrelsen, og Folketingets medlemmer.

På vegne af Sdr. Herreds Kraftvarmeværkers bestyrelse

Poul Kristensen

Best. formand

Sendt pr. mail til: cte@ens.dk, akm@ens.dk med kopi til varme@ens.dk

J.nr. 2024-7178: Høringssvar til forslag til Lov om ændring af Lov om Varmeforsyning og Lov om Planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)

Silkeborg Forsyning A/S takker for muligheden for at give høringssvar. Vi ser en række alvorlige problematikker for varmfeforbrugerne i Silkeborg med udmøntningen af et kommende forbrugerprisloft på fjernvarme, som det er lagt op til i lovforslaget. Dette uddybes herunder.

Silkeborg Forsyning har leveret højt på politiske ønsker, men kan blive straffet med prisloftet

Silkeborg Forsyning har siden 2015 investeret ca. 1 milliard kr. i nye produktionsenheder, som skal erstatte vores eksisterende decentrale naturgasfyrede kraftvarmeværk som led i den grønne omstilling. Et anlæg som i øvrigt blev etableret på baggrund af et politisk ønske om indfasning af naturgas i Danmark. Vi er derudover i fuld gang med udrulning af fjernvarme i 3 naturgasområder (ca. 1.200 tilslutninger), og starter kampagne op i efteråret med potentiale for yderligere ca. 4.200 tilslutninger af naturgasfyrede ejendomme til fjernvarme. En udrulning som er igangsat på baggrund af politiske ønsker og opfordring til fjernvarmeselskaberne. Samlet set er Silkeborg Forsynings investeringer til ovenstående på omkring 2 mia. kr.

De foretagne investeringer er alle samfunds-, selskabs- og brugerøkonomisk fordelagtige, set over en 20-årig periode.

Investeringer i fjernvarmeanlæg og ledninger tager lang tid at gennemføre, og dermed bindes ressourcer på et tidligt tidspunkt, mens fordelene for varmfeforbrugerne først kommer på et senere tidspunkt. Det foreslåede prisloft tager ikke højde for investeringshorisonten i fjernvarmebranchen.

Såfremt prisloftet gennemføres, som det er lagt op til, og loftet sættes lavt, forventes det at få en række negative konsekvenser for Silkeborg Forsyning, blandt andet:

- Vi får sværere ved at lykkes med konvertering af 4.200 ejendomme i Silkeborg Syd, da forbrugerne bliver "nervøse" og usikre på de mange fordele ved fjernvarme, og/eller
- Silkeborg Forsyning beslutter ikke at tilbyde fjernvarme til flere konverteringsområder - på trods af en god selskabsøkonomi -, da risikoen er for stor ved investeringerne med et kommende prisloft, hvilket vil udfordre en række forbrugere og byer, som efterspørger fjernvarme
- Vi vil blive nødt til at sige nej til udviklingsprojekter om nye innovative løsninger med industrien, da det er udgifter, der lægges på varmeprisen og ikke kan indeholdes i prisloftet. Dette omfatter også deltagelse i f.eks. eksportfremstød for dansk fjernvarmeteknologi og varmeplanlægning
- Målsætningen om 100 % grøn fjernvarme udfordres, da de sidste 10 % af varmeproduktionen er de dyreste at erstatte, da de kun får få driftstimer
- Køb af overskudsvarme fra eksterne parter med lange kontrakter vil ikke være muligt, grundet usikkerheder og potentielle sunk costs.

Silkeborg Forsyning er for fair konkurrence

Den foreslåede model for udregning af prisloftet er desværre ikke retvisende for den samlede økonomiske vurdering mellem fjernvarme og individuelle varmepumper, dette gælder bl.a.:

- Samfundsmæssige fordele ved fjernvarmen prissættes ikke i forbrugerprisloftet
- Alle omkostninger til fjernvarme indregnes i den resulterende varmepris. Dette er ikke tilfældet med varmepumpen, f.eks. indgår nødvendige forstærkninger af elnettet ikke for varmepumpen.

- Sammenligningen mellem faktiske årlige forbrugerpriser for fjernvarmen og en teoretisk beregning for en individuel varmepumpe er ikke en reel sammenligning, da varmegrundlaget varierer fra år til år. I varme år vil indtægten for fjernvarme f.eks. være lavere (der sælges mindre varme), men de faste omkostninger er de samme. For varmepumpen varierer prisloftet ikke år fra år uanset den reelle varmeproduktion. Vi uddyber gerne denne problemstilling, hvis ønsket.
- Den tænkte tidshorisont på 3 år giver ikke mulighed for at handle for fjernvarmeselskaberne. Allerede foretagne investeringer kan have en længere tidshorisont, inden de bidrager positivt til fjernvarmeselskabets økonomi.

Et konkurrencedygtigt produkt handler også om andet end økonomi!

Silkeborg Forsyning er som nævnt i gang med udrulning af fjernvarme i naturgasområder. Senest er der den 15. august 2024 opnået en tilmelding til fjernvarme på 68% i byen Resenbro (ca. 400 ejendomme). Fjernvarme har en række samfundsmæssige og individuelle fordele, som en individuel varmepumpe ikke har. Dette tager det planlagte forbrugerprisloft på ingen måde hensyn til.

Silkeborg Forsyning oplever stor tilfredshed hos vores kunder fordi fjernvarme er nemt, bekvemt, støjsvagt, grønt og til en god pris. Forsyningen lykkes fortsat med udrulning af fjernvarme til flere områder, selvom varmeprisen i Silkeborg ikke er lav. For kunderne er det ikke prisen alene, som definerer det gode, konkurrencedygtige varmeprodukt.

Et prisloft fokuserer udelukkende på økonomi, og overser andre forbrugerfordele, hvilket ikke er i forbrugernes interesse!

Fjernvarme som infrastruktur har desuden en række væsentlige fordele for det sammenhængende energisystem. For el-systemet bidrager fjernvarme med både el-produktion og el-forbrug og dermed balancering og effektbehov. Fjernvarmen kan udnytte overskudsvarme fra industrien, bidrage ved CO₂-fangst osv. Dette gør, at fjernvarme har en række omkostninger, som en individuel varmepumpe ikke har. Såfremt fjernvarmen ikke opnår tilslutning i Silkeborg Syd vil 4.200 ejendomme i en række byer og villakvarterer enten fortsætte på naturgas eller på sigt omstilles til individuelle varmepumper. Det kræver investering i forstærkning af elnettet - omkostninger som forbrugerprisloftet naturligt bør indregne i prisen for en individuel varmepumpe.

Prisloftet skal være reelt for både fjernvarmen og den individuelle varmepumpe inklusiv infrastrukturudgifter. Som det er lagt op til i lovforslaget bliver fjernvarmen straffet for at levere en energiinfrastruktur som kommer samfundet til gode - det er ikke hensigtsmæssigt!

Vi uddyber gerne ovenstående.

Med venlig hilsen

Energichef
Louise Langbak Hansen

lh@silkeborgforsyning.dk, tlf. 21269478

Energistyrelsen – journalnr.: 2024-7178

Høringssvar om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning

Dato

20. august 2024

Indledningsvis skal det påpeges, at Skanderborg Kommune ikke har nogle kommunale varmeværker. Så nedenstående er skrevet med henblik på logisk varmeplanlægning, og et ønske om at få udfaset olie og gasfyr i de mindre byområder, som ikke kan få fjernvarme, og som bor for tæt til, at etablering af luft-vand-varmepumper i hver husstand er hensigtsmæssig ift. støj og udseende.

Plan, Teknik og Miljø

Klima, Veje og Mobilitet

Skanderborg Fælled 1

8660 Skanderborg

Din reference

Susanne Skårup

Tlf: 87947176

Alle projekter under Varmeforsyningsloven skal være over 0,25 MW. Det svarer til varmeforbruget i mindst 35-50 husstande. Dermed er fælles varmforsyning til et større antal boliger normalt omfattet af Varmeforsyningsloven.

I det nye stk. 5 i §2 (" Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger") er termonet med tilhørende brine og varmepumper forsøgt skrevet ud af Varmeforsyningsloven.

OBS: Ordet "termonet" omfatter ifølge Termonetforeningen kun jordvarmerørene imellem husene – ikke de tilhørende varmepumper eller energikilde (f.eks. brine eller lodrette borer).

Fælles jordvarmeanlæg (i det mindste termonettet og energikilden) til et større byområde bør være omfattet af Varmeforsyningsloven.

Det er der flere grunde til:

- Det er ulogisk af fælles jordvarmeslanger med tilhørende energianlæg (f.eks. brine eller lodrette borer) ikke opfattes som kollektiv varmforsyning på linje med fjernvarme og naturgasledninger. Det er trods alt ca. 75% af varmen i jordvarmeanlæg, der kommer fra jorden, og anlægget vil være fælles. (Resten er fra elektricitet til de tilhørende varmepumper).
- Fælles jordvarmeslanger i større byområder bør være en del af kommunens varmeplanlægning, så de bliver registrerede i Plandata.
- Fælles anlæg i fælles selskab med mindre udbetaling, gør det økonomisk muligt for mindrebemidlede at skifte varmforsyning fra olie og gas til varmepumpe. Fællesskabet får samtidig flere med i skiftet fra olie og naturgas til fossilfri varmforsyning.
- Det er svært at få lån i traditionelle pengeinstitutter til investering i brine og jordvarmerør rundt i byen. Det ved vi fra et termonet-projekt i Voerladegård, som Tørring Kraft-varmeverk gerne vil stå for. De kan låne til varmepumperne i husstandene, men ikke til de fælles rør. Ved at rørene og energikilden (f.eks. brine eller lodrette borer) er under Varmeforsyningsloven, kan de opnå kommunegaranti til investeringen.

- Landsbyen Sjelle har stiftet et nyt A.m.b.a. til at stå for fælles jordvarmeanlæg med tilhørende varmepumper. De vil have svært ved at få lån til det uden kommunegaranti. Nabo-landsbyen Skjørring følger Sjelle tæt, og forventer at komme med i samme a.m.b.a., hvis projektet lykkes i Sjelle.
- Ved at være omfattet af Varmeforsyningsloven er projekter omfattet af regler om god samfundsøkonomi og sammenligning med alternativ med individuel opvarmning – typisk luft/vand varmepumper.

Angående kommunal varetagelse:

Teksten i den nye §2f, stk. 7 om kommunal varetagelse eller deltagelse i ”Virksomhed med produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger” omtaler kun varmepumper. Hvad er tankerne omkring de tilhørende jordvarmeslanger og energikilde f.eks. brine?

Fælles jordvarmeslanger med tilhørende brine eller lodrette borerer bør høre under Varmeforsyningsloven, så de kan varetages af et varmeselskab, evt. nyetableret af de lokale som i Sjelle og Skjørring, på almindelig vis med kommunegaranti.

Skanderborg Kommune har ikke planer om at etablere et kommunalt selskab til at stå for varmeforsyning – uanset typen af varmeforsyning.

Venlig hilsen

På vegne af Skanderborg Kommune

Susanne Skårup
Klimamedarbejder
Plan, Teknik og Miljø
Skanderborg Kommune

Susanne.skaarup@skanderborg.dk

Høringssvar - Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmeforsyningsvirksomheder)

Svendborg Kommune takker for muligheden for at indgive høringssvar til lovforslaget. Høringssvaret er indgivet på vegne af varmeplanlægningsafdelingen i Svendborg Kommune og udgør således et høringssvar fra administrationen.

Høringssvaret er fokuseret på sektionen i lovforslaget omhandlende reguleringen af termonet.

Første del af høringssvaret er bemærkninger til de forvaltningsmæssige tvivlsspørgsmål, som kan opstå som følge af lovforslagsteksten og forarbejder hertil.

Anden del af høringssvaret vedrører de forventede afledte konsekvenser som følge af lovforslagets intention om, at varmeløsninger baseret på termonet ikke skal være omfattet af varmeforsyningsloven.

Bemærkninger til regulering af termonet

I lovforslaget foreslås følgende formulering for at præcisere, at varmeløsninger baseret på termonet ikke er omfattet af varmeforsyningsloven.

2. I § 2 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke:

»Stk. 5. Kollektive varmeforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger.«

Efter gennemgang af lovforslagets forarbejder, vurderer Svendborg Kommune, at den benyttede definition og lovtekst vil afføde en række tvivlsspørgsmål for varmeplansmyndigheden, som er forvaltningsmæssig uklare.

1. Hvordan stilles gasforsynede blokvarmecentraler, hvor der konverteres til varmepumper? Her ser Svendborg Kommune forskellige typer løsninger, hvor blokvarmecentralens interne forbundne rørnet forsynes af flere mindre luft/vand varmepumper eller ligeledes af få store luft/vand varmepumper. Fælles for disse løsninger er, at de forsynes af varmepumper i de tilsluttede bygninger, som omfattet af bestemmelserne for en blokvarmecentral, der kræver projektgodkendelse efter varmeforsyningsloven.
2. Hvordan skal fjernvarmesystemer med fremløbstemperaturer på 30-50°C, som vist i projektet hos Hvidovre Fjernvarme, forvaltes efter den nye lovtekst? Ved disse systemer er temperaturen i fjernvarmenettet ikke høj nok til at kunne dække behovet i f.eks. en varmtvandsbeholder og konventionelle radiatoranlæg, og der vil være behov for en mindre varmepumpe hos den enkelte forbruger til at hæve fremløbstemperaturen på hele eller dele af installationen.

3. Hvordan forholder lovforslaget sig til varmeløsninger med mindre fælles varmepumper til forsyning af mindre klynger af huse, uden bygningsmæssig forbindelse til mindst én af de forsynede bygninger, men som kan være forbundet i varmeoptagerkredsen (f.eks. fælles jordvarme).
4. Er den benyttede lovttekst for regulering af termonet og beskrivelse i forarbejderne dækkende for termonet, der er en alsidig varmeløsning? Umiddelbart beskriver lovtæksten ikke selve det uisolerede røret til fremføring af overfladenær geotermisk energi, som i princippet er det centrale element i et termonet.

Udfoldelse af definitionen på termonet

Termonet Danmark definerer et termonet som følgende:

”Et termonet er et forsyningsnet af uisolerede rør, som transporterer termisk energi fra forskellige typer af energikilder på tværs af flere matrikler ved en temperatur relativt tæt på jordtemperatur. I kombination med jordvarmepumper kan et termonet levere varme og varmt brugsvand. Temperaturen i et termonet muliggør også aktiv køling med varmepumpe eller passiv køling uden brug af varmepumpe”.

Termonettet er således det fælles rørsystem, som distribuerer den termiske energi frem til slutforbrugerne, hvor forbrugerne nyttiggør energien gennem en varmepumpe. Termonettet kan således sammenlignes med gasnettet, hvor energien her også nyttiggøres gennem en kedel mv. hos den enkelte forbruger.

Den benyttede lovttekst og beskrevne forarbejder vurderes i mindre grad at rumme løsninger, hvor termonettet er forbundet til mindre ”varmecentraler” i form af fx skure, hvor varmen herefter leveres ud til rækkehuse mv. gennem isolerede rør. Her er varmepumperne ikke placeret i de tilsluttede bygninger.

Som eksempel kan henvises til dette eksempel, hvor en række boliger deler et fælles jordvarmeanlæg. I stedet for egne jordvarmeslanger, vil andre projekter kunne benytte et termonet som varmekilde til det fælles jordvarmeanlæg.

<https://spareenergi.dk/privat/kollektiv-jordvarme-sikrer-mindre-regninger-og-bedre-indeklima-i-boligforening>

Følgende beskrivelse er skrevet i forarbejderne:

”Rørnettet er uisoleret og væsken i nettet har ikke højere temperatur end jorden omkring det.”

Denne beskrivelse vurderes ikke at være dækkende i forhold til termonet, hvor der indføres varmeenergi fra fx afværgeboringer, PVT-paneler eller lavkvalitetsoverskudsvarme via varmekilder med kølebehov. Her vil brinen i termonettet forventes periodisk at have højere temperatur end jorden omkring termonettet frem til en ny termisk ligevægtssposition.

Svendborg Kommune opfordrer således til, at såfremt den politiske intention er, at termonet ikke skal reguleres som kollektiv varmeforsyning på trods af dens kollektive natur, så bør den ønskede

lovtekst og forarbejder rumme de beskrevne tvivlselementer beskrevet i punkt 1-4 af hensyn til fremtidig forvaltning af loven.

Afledte konsekvenser af udskillelse af varmeløsninger baseret på termonet i varmforsyningsloven

Løsninger baseret på termonet er i den internationale litteratur beskrevet som 5. generations fjernvarme og køling. Teknologien rummer derved flere muligheder ift. lavere spidsbelastning i elnettet i kolde perioder, støjforhold og æstetiske hensyn sammenlignet med individuelle luft/vand varmepumper. Varmeløsninger baseret på termonet rummer også mulighed for passiv køling. Dette er til sammen relevante perspektiver i forhold til planlægningen af varme- og energisystemer til fremtidens klimarobuste samfund.

Svendborg Kommune vurderer i praksis, at lovforslagets lovtekst om, at kommunalt ejede forsyningsselskaber kan drive termonet som tilknyttet virksomhed vil have lille betydning for den faktiske realisering af større varmeløsninger baseret på termonet.

Det centrale aspekt er her, at kommunen med lovforslaget ikke vil have hjemmel til at stille kommunegaranti for varmeprojekterne baseret på termonet. Kommunegarantien er central i forhold de forskellige faser i et kollektivt varmeprojekt, hvor der således ikke kan peges på alternativ finansiering til detailprojektering- og licitationsfasen, når der ikke kan stilles kommunal garanti. Denne fase kan afhængigt af det konkrete projekt typisk løbe op i 0,7 – 3 mio. kr. i risikovillig kapital. Med lovforslaget vurderes det tæt på umuligt for de enkelte landsbyer og projektområder at løfte kapitalbyrden til realisering af denne fase.

Svendborg Kommune vurderer varmeløsninger baseret på termonet som relevant i følgende områder:

- Lokalområder og landsbyer, hvor varmedensiteten ikke er tilstrækkelig ift. traditionelle fjernvarmeløsninger.
- Potentielle fjernvarmeområder, hvor potentialet er udvandet gennem installationen af for mange individuelle varmepumper.
- Boligområder med nyudstyknings eller byudviklingsområder.

Med lovforslaget forventes disse områder således i praksis at være prioriteret til fremtidig individuel forsyning. Termonet vil således primært være en teknologi, som kan forventes udbredelse ved nogle enkelte nyudstykede boligområder, hvor projektudviklere løfter finansieringsudfordringen gennem byggemodningsprocessen.

På side 50 i lovforslagets bemærkninger, under ”Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter” fremgår: ”Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlig regionale konsekvenser landdistriktsrelaterede konsekvenser”. Dette vil Svendborg Kommune gerne udfordre, eftersom lovforslaget reelt fratager kommunens mulighed for at understøtte den grønne omstilling af varmforsyningen, vha. lånegarantier til kollektiv forsyning. Dermed skabes en ulighed mellem byområder med potentiale for konventionel fjernvarme, og områder med potentiale for kollektiv varme baseret på termonetsløsninger. Dette er på trods af, at den samfundsøkonomiske fordel kan være sammenlignelig eller endda større i visse termonetsprojekter.

Svendborg Kommune har 2 gasforsynede lokalområder med aktive arbejdsgrupper, som vil blive berørt af lovforslaget. Svendborg Kommune har ligeledes op mod 14 gasforsynede energidistrikter som hver især har mellem 100-1400 husstande, hvor varmeløsninger baseret på termonet kan være relevante på sigt.

Varmeløsninger baseret på termonet i denne størrelse forventes i høj grad at have natur af kollektiv varmforsyning. Svendborg Kommune er således kritisk i forhold til, at der med lovforslaget fravælges en teknologineutral tilgang til varmeplanlægningen i forbindelse med omstillingen til vedvarende energi- og varmeløsninger. Denne tilgang vurderes at være underminerende for formålet med varmforsyningsloven og den kommunale varmeplanlægning, der skal sikre fremmelse af den mest samfundsøkonomiske anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, der skal formindske energiforsyningsafhængigheden af fossile brændsler.

Med venlig hilsen
Svendborg Kommune

Sydstevnns Energifællesskab

Camilla Teilmann
Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg
Energistyrelsen – Varme og Affald
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V.

14. august 2024

Hørings svar vedr. J. nr. 2024-7178 - Varmeforsyningsloven

Områdeafgrænsning:

Nærværende høringssvar **omhandler alene forslaget om ved hjælp af et nyt stk. 5 i Varmeforsyningslovens §2 at undtage fælles termonet fra varmforsyningslovens gyldighedsområde**, uanset at alle *andre* former for geotermiske anlæg iflg. § 2, stk. 1, nr. 2). fortsat anses for kollektive og dermed stadig er omfattet af loven.

Vi bemærker med interesse, at denne ændring åbenbart i aftalepartiernes opfattelse er så ubetydelig, at den end ikke er *nævnt* i brevet til høringssparterne, uanset at den på afgørende vis diskriminerer mod landdistrikternes interesse i at kunne etablere fælles varmeløsninger på basis af VE. Vi håber derfor, at ændringen stadig kan annulleres.

Vor interesse i, at fælles termonet også lovgivningsmæssigt forbliver fælles

Sydstevnns Energifællesskab er stiftet i maj 2023, efter at Elforsyningsloven blev ændret måneden før, netop for at muliggøre Energifællesskaber. Med støtte fra Andel Energi A/S, LAG Sydsjælland og Energistyrelsens Pulje for Energifællesskaber har vi kunnet finansiere rådgiverassistance til i 2023 at gennemføre en forundersøgelse. Den anbefalede at gå videre med at stifte to andelsselskaber med begrænset ansvar: Æt for el-produktion og -deling og ét for varmelevering fra lokale termonet i kvarterer af havnebyen Rødvig Stevnns og i hver af 12 omliggende landsbyer.

Vi påregner at idriftsætte el-selskabet i år, men venter formentlig med varmeselskabet, indtil Varmeforsyningslovens nye indhold er kendt og vedtaget. Det betyder samtidig en udskydelse af muligheden for på el-nettet at tilbyde de fleksibilitetsydelse, som vil følge af varmepumpernes afbrydelighed.

Æt termonet i Havnelev og Skørpinge, omfattende 99 husstande med i øjeblikket 66% tilslutning, er færdigprojekteret, men ikke udbudt pga. usikkerheden. Dør skønner vi, at det foreslåede §2, stk. 5 på grund af den manglende mulighed for kommunegaranti, og dermed manglende mulighed for lavt forrentede lån, samt bortfald af muligheden for støtte fra fjernvarmepuljen med fremtidig 17.000 kr. pr. husstand, vil betyde en merudgift pr. husstand i størrelsesordenen 20.000-25.000 kr. og dermed en forringelse af den "fyrtårnseffekt" over for de øvrige landsbyer i området, som vi i ansøgningen så som en af forudsætningerne for ENS' bevilling.

Bemærkningerne dokumenterer en grundlæggende misforståelse

På side 47-48 i bemærkningerne finder vi – efter en gennemgang af Energistyrelsens tidligere vejledende udtalelser om Termonet – følgende beskrivelse af Termonet:

*”Termonet, der er en jordvarmeløsning, hvor et antal væske/vand-varmepumper, som typisk ikke adskiller sig fra dem, der anvendes til individuel jordvarme, forbindes til jord-slanger via et rørnet i den berørte bebyggelse. Der indgår ikke et centralt varmekværk eller en varmecentral, som forsyner hele nettet. Rørnettet er uisoleret og væsken i nettet har ikke højere temperatur end jorden omkring det. **Varmeforsyningen i et termonet sikres derfor ikke via rørnettet, men decentralt via væske/vand-varmepumper i de til stødende bygninger.**”*

Denne definition og beskrivelse indeholder flere fejl. Den helt afgørende fejl har vi fremhævet med halvfed skrift. Derudover er der flere misforståelser. Alligevel er beskrivelsen tilsyneladende bestemmende for ministeriets vurdering af, at fjernvarme via fælles termonet skal betragtes som ”ikke-kollektive”. Vi er derfor nødt til at pege på:

- At det nødvendige rørnet som oftest er så stort, at det ikke kan rummes alene på arealer ”i den berørte bebyggelse”. I etablerede bebyggelser vil man normalt være hæmmet af telefonledninger, fiberkabler, elforsyningsledninger, naturgasledninger, vandledninger og kloakrør. Man vil derfor snarere finde et frit areal i nærheden, hvor jordvarmerørene kan *pløjes* ned i stedet for at skulle graves ned. For landsbyer vil man typisk nedpløje det kollektive rørnet, som opsamler varmeenergien fra jorden, i en mark nær landsbyen.
- At rørnettet netop er uisoleret, *fordi* det skal opsamle varmeenergien til varmepumperne fra jorden omkring rørene.
- At det derfor er direkte usandt at skrive ”Varmeforsyningen i et termonet sikres derfor ikke via rørnettet”. Det er *rørnettet*, der sikrer tilførslen af langt størstedelen af energien, ca. 70-80% af husenes energiforbrug til varme, gratis fra jorden, når anlægget først er betalt. Varmepumperne hæver blot temperaturen til det niveau, som er nødvendigt for at nyttiggøre energien til rumopvarmning og varmt brugsvand.
- *”væsken i nettet har ikke højere temperatur end jorden omkring det”*. Nej, tværtimod, for varme bevæger sig fra højere til lavere temperatur. Jorden er varmere end den væske, som er nedkølet af varmepumperne i husene
- At rørledningerne er gravet ned til ”frostfri dybde”, ca. 1 meter under terræn. (Bygningsreglementet, BR18, definerer frostfri dybde som 0,9 m for opvarmede bygninger og 1,2 m for uopvarmede bygninger.). Her bevirker geotermien, at jordtemperaturen typisk er 8-10 grader Celsius. I lange frostperioder kan den falde til plus 1-2 grader Celsius, og omvendt kan den i varme sommerperioder – hvor behovet for jordvarme er minimalt - nå op på 15 grader Celsius.
- At væsken i rørledningerne er en frostsikret, ugiftig brine, som ved passage af varmepumperne i de enkelte bygninger afgiver sin varmeenergi til varmepumpens køleside, hvorved brinen typisk får sin temperatur sænket til *minus* 1-2 grader

Celsius og endnu lavere i frostperioder. Ved recirkulationen gennem rørnettet optager brinen på grund af sin lave temperatur på ny varmeenergi fra jorden gennem den uisolerede rørvæg, og temperaturen på typisk 8-10 grader genskabes.

Som det ses, sikres varmforsyningen *netop* gennem det fælles – det kollektive – rørnet, som opvarmer vandet igen efter at det er blevet kølet ned af jordvarmepumperne.

Dermed er den vejledning om de fysiske forhold, som aftalepartierne har fået som grundlag for beslutningen om et nyt §2, stk. 5, direkte forkert.

Jordvarmepumper er de mest økonomiske

Det skal tilføjes, at væske-til-vand varmepumper er mere effektive og derfor bruger mindre elektricitet end luft-til-vand varmepumper for samme varmeydelse. De er derfor i det lange løb både mere klimavenlige og mere økonomiske end individuelle luft-til vand varmepumper.

Dette måles ved den såkaldt SCOP-værdi, Seasonal Coefficient Of Performance. Den er et udtryk for, hvor mange gange **mere** varmeenergi, der over et helt år med svingende temperaturer leveres af varmepumpen, sammenlignet med, at man havde brugt samme el-energi direkte i el-radiatorer i husene.

SCOP for en jordvarmepumpe er bedre end for en luft-til-vand varmepumpe. Som et konkret eksempel kan tages angivelserne fra en fabrikant, der selv leverer begge typer. Her angives SCOP for luft-til-vand varmepumpen til at være 3,8 mod jordvarmepumpens 5,9.

Anvender vi som eksempel disse tal på et eksisterende hus på 168 m² i Rødvig Stevns, hvis luft-til-vand varmepumpe i kalenderåret 2023 brugte 9.600 kWh, ville huset med jordvarme og en væske-til-vand varmepumpe kun skulle have brugt 6.183 kWh – en reduktion med 36% af det nuværende elforbrug til varmepumpe.

Kommunernes rolle

I betænkningens afsnit 2.6.3 om Den foreslåede ordning hedder det:

”Hermed øges kommuners mulighed for at bistå lokalsamfund med den organisatoriske opgave med at etablere og drive anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper, men uden mulighed for kommunal garantistillelse.”

Selvom den manglende forståelse af, at den første og vigtigste opvarmning af væsken sker i rørnettet, her går igen, ligger der i dette punkt en – omend noget bagvendt – erkendelse af, at termonet i deres natur er kollektive og dermed naturligt hører under Varmeforsyningsloven. For hvis rørnettene var individuelle, var der jo intet behov for, at lokalsamfundene organiserer sig for at etablere og drive anlæggene.

Vi finder det positivt, at et kommunalt ejet varmforsyningsselskab vil kunne overtage og drive et termonet, der er oprettet af f.eks. et Energifællesskab formeret som et andelsselskab, som tilknyttet virksomhed. Vi ser det således som en mulig løsning, hvis en – typisk frivillig – bestyrelse må give op på grund af et sammenfald af fratrædelser og fraflytninger fra området, og ingen er parate til at overtage.

Konsekvenser for landdistrikter

Det er overraskende, at hovedafsnit 3, "Regionale konsekvenser, herunder for landdistrikterne", udelukkende beskæftiger sig med konsekvenserne af *prisloftet*.

Som vi påpegede nederst på side 1 i nærværende høringssvar, kan indførelsen af en ny §2, stk. 5, få afgørende, fordyrende og måske forhindrende konsekvenser for ellers økonomisk og klimamæssigt fornuftige termonetprojekter i landsbyer.

Konsekvenser for erhvervslivet

Man gør i bemærkningerne i ét afsnit meget ud af, at kommunernes varmforsyningselskaber kun kan drive termonet som tilknyttet virksomhed og *"på kommercielle vilkår"*, selvom det *"bemærkes dog, at der med løsningen i et vist omfang vil være tale om kommunal opgaveløsning på et kommercielt marked"* (side 49 under midten).

I afsnit 5, "Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.", vurderer man, at lovforslaget ikke vil have *"direkte erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet"*.

Vurderingen begrundes med, *"at varmforsyningsvirksomheder reguleres efter princippet om nødvendige omkostninger og derfor ikke anses for at være en del af det konkurrenceudsatte erhvervsliv. De erhvervsøkonomiske konsekvenser opgøres alene for virksomheder, der berøres og opererer på markedsvilkår. Varmeforsyningsvirksomheder er derfor ikke omfattet af denne virksomhedsafgrænsning"*

I sammenhængen (side 56) er det tydeligt, at betragtningen og hele afsnittet alene angår lovgivningen om et nyt prisloft. Der er slet ikke overvejet erhvervsmæssige konsekvenser af forslaget om et nyt §2, stk. 5, som løfter termonet ud af Varmeforsyningsloven.

Nystartede energifællesskaber, organiseret som andelsselskaber, er indtil nu helt afhængige af, at de kan finansiere etablering af de kollektive jordvarmeanlæg med lån til rimelig rente, og at andelshaverne selv kan betale installationerne i husene eller finansiere dem ved egne lån, jf. Forsyningstilsynets nylige afgørelse.

Hvis den første mulighed stoppes, når det drejer sig om danske lån, åbner det en mulighed for, at kapitalstærke udenlandske leverandører med danske datterselskaber eller filialer selv danner og på markedsvilkår driver små, lokale termonetselskaber, som derved bliver varmforsyningselskaber uden for varmforsyningsloven.

De har kapitalen til at lægge jordvarmeslangerne og tilbyde rene abonnementsordninger for tilslutning, forudsat at der kun anvendes deres egne varmepumpeunits, uden at nogen kan anklage dem for misbrug af dominerende stilling. De har i forvejen samarbejde med danske firmaer i VVS-branchen, de kan hurtigt optræne grave- og pløje-entreprenører, og de vil derved lokalt kunne tilbyde en landsby eller et bykvarter abonnement på "en samlet varmepakke" med ingen eller kun lille udbetaling fra forbrugeren.

Sådanne nye løsninger, hvor dansk produceret materiel udelukkes, er muligvis en fordel for forbrugerne, men den del af den politiske tanke med energifællesskaber, som handler om også at styrke lokalt socialt sammenhold, forskertses.

Vi håber af alle de nævnte grunde, at forslaget om et nyt stk. 5 i § 2 frafaldes. Den afklaring, som partierne i 2022 aftalte at skabe, kan i stedet skabes ved at formulere VFSL §2, nr.2) således:

”Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraft-varme-værker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, geotermiske anlæg, herunder termonet, m.v.”

Så vil man ikke have ladet landsbyerne i stikken.

Med venlig hilsen

Carl Skou, Formand for foreningen Sydstevn's Energifællesskab

22. august 2024

SYNERGI

SYNERGI's hørings svar vedr. ændring af lov om varmforsyning

Att: Camilla Teilmann og Anne Katrine Mikkelsen Nyborg, Energistyrelsen

SYNERGI takker for muligheden for at afgive hørings svar på forslag til lov om ændring af lov om varmforsyning.

Lovforslagets indsættelse af §2, stk. 5, fastslår, at termonet ikke er omfattet reglerne om kollektive varmforsyningsanlæg. SYNERGI kvitterer for, at der med denne bestemmelse nu endelig er afklaring om termonet.

SYNERGI noterer sig, at det med *Opfølgende aftale ifm. klimaaf tale om grøn strøm og varme 2022*, hvor den konkrete udmøntning af lovforslagets tiltag er aftalt, gøres klart, at de enkelte bygningsejere i et termonet kan søge om tilskud til individuelle varmepumper igennem varmepumpepuljen.

SYNERGI bemærker slutteligt, at der er behov for yderligere politiske tiltag til finansiering af grøn varme i landsbyer med dårlig finansierings adgang.

SYNERGI har derudover ingen bemærkninger til høringen, men står til rådighed for eventuelle spørgsmål, som hørings svaret måtte afføde.

Med venlig hilsen,

Katrine Bjerre M. Eriksen

Direktør, SYNERGI

kb@synergiorg.dk

Vesterbrogade 1C, 5. sal, København V

22-08-2024
Tue Gejl Christensen

Høringssvar

Høringssvar i forhold til ” Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning”.

Vi støtter generelt formålet med lovforslaget om at styrke tilliden til varmeforsyningssektoren og sikre et konkurrencedygtigt varmemarked. Dog er vi bekymret over det signal et forbrugerprisloft sender i forhold til usikkerhed omkring fjernvarme generelt som løsning.

Det er Sønderborg Varmes klarer vurdering at fjernvarmen generelt er én hjørnesten i et energieffektivt samfund. Muligheden for at udnytte produceret overskudsenergi fra el produktion og affaldsbehandling er allerede et veletableret faktum og skal vi i mål med den grønne omstilling skal der ske en væsentlig udbygning af overskudsvarme projekter. Skal det give mening er der nødt til at være robuste fjernvarme systemer med mange forbrugere tilsluttet.

Forbrugerprisloft

Det er problematisk, at beregningsmodellen for det fremtidige forbrugerprisloft ikke er endeligt kendt, før Forsyningstilsynet har overtaget rollen. Det udfordrer de fjernvarmeudvidelse projekter, som er under udførelse eller planlægges udført, idet vi ikke ved, hvilken pris vi maksimalt må planlægge med i forhold til de retningslinjer, der er fastlagt i nærværende lovgivning.

Det er urimeligt for de nuværende og fremtidige forbrugere, at rammevilkårene ikke er bedre fastlagt. Vi henstiller derfor til, at der vedtages en model for udregning af forbrugerprisloftet straks, så fjernvarmebranchen og forbrugerne kan arbejde videre mod den politiske ønskede maksimalpris for fjernvarme.

Ligeledes foretages investeringer i fjernvarmeprojekter med en meget lang tidshorisont hvilket den nye mulighed for en lang afskrivningsperiode også indikere. Det virker derfor kontra produktivt at man skal måles på bagkant, op imod et flydende loft, som bevæger sig markant med elprisen over en kort årrække på 3 år. I Sønderborg Varme har vi brugt, og bruger, mange kræfter på at sammensætte et produktions set op som baserer sig på en bred vifte af energikilder. Det betyder at perioder med meget lav elpris ikke nødvendigvis slår igennem på samme måde som det ville for en forbruger med individuel varmepumpe. Men set over en længere årrække vil fjernvarmen, i et godt setup, give billigere og mere stabile priser som ligeledes skærmer forbrugeren i perioder med høje elpriser. Vi mener at have bevist det gennem mange år til glæde for forbrugerne og samfundsøkonomien.

Regulering af koncerninterne aftaler

Sønderborg Varme er et 100% forbrugere ejet, hvile i sig selv, selskab som ejer et Kraftvarme værk med affald som primært brændsel.

Med de krav vi mødes med, hvor der indbygges politisk ønskede prislofter i lovgivningen, ser vi sandsynligvis ind i en fremtid hvor koncernen skal splittes yderligere, specielt hvis affaldsværket skal udstyres med Carbon Capture. Disse lofter, hvor velment de end er, skaber en usikkerhed i selskaber hvor varmemeforbrugerne kontrollere anlæggene 100%.

Vi går selvfølgelig ind for fuld transparens, gennemsigtighed og sporbarhed i de koncern interne aftaler. Men vi oplever en meget omskiftende virkelighed hvor det kan være svært at vurdere om en tolkning, lavet med bedste intentioner om at følge reglerne, i fremtiden kan vise sig at være regelstridig.

Set i det lys mener vi det er vigtigt at eventuelle omkostninger og bod i den forbindelse skal kunne opkræves ved varmekunderne.

Her er det vigtigt at huske bestyrelsen er indvalgt blandt andelshavere uden anden kommerciel interesse. Med den baggrund træffer de beslutninger med udgangspunkt i hvad der er bedst for varmemeforbrugerne og ”Kodeks for godt bestyrelsesarbejde i de forbrugerejede forsyningsselskaber”. Så virker det urimeligt at der kan komme omkostninger som de i værste tilfælde hæfter personligt for eller som selskabet ikke kan opkræve hos alle forbrugere med de store problemer det medfører.

Med Venlig hilsen

Tue Gejl Christensen
Projekt- og udviklingschef
Sønderborg Varme
Mail: tgc@sfjv.dk
tlf: +45 20 16 89 58

Om Sønderborg Varme

Sønderborg Fjernvarme består af 4 selskaber:

- Sønderborg Fjernvarme A.m.b.a. er det forbrugerejede selskab (moderselskabet). Sønderborg Fjernvarme A.m.b.a. ejer aktierne i Sønderborg Varme A/S, som igen ejer alle aktier i Sønderborg Kraftvarme A/S og Sønderborg Lokalvarme A/S.
- Sønderborg Varme A/S er et datterselskab til Sønderborg Fjernvarme. Det er her alle aktiver er placeret, og her alle aktiviteter foregår.
- Sønderborg Kraftvarme A/S er et datterselskab til Sønderborg Varme A/S, og her er aktiviteterne på kraftvarmeværket placeret.
- Sønderborg Lokalvarme A/S er et datterselskab til Sønderborg Varme A/S, der arbejder for lokale varmeløsninger i områder udenfor fjernvarmeområderne.

Der er ca. 16.300 andelshavere i Sønderborg Fjernvarme A.M.B.A. Omsætning Sønderborg Varme A/S 299 mio. kr., Balance på 829 mio. kr., Varmesalg 320 GWh fordelt på 3,7 mio. m²

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Til Energistyrelsen

Sendt til cte@ens.dk og akm@ens.dk med kopi til varme@ens.dk

Journalnummer 2024-7178

Høring af forslag om lov om ændring om lov om varmforsyning og lov om planlægning (gennemsigtighed i varmforsyningen).

Energistyrelsen har med høringsbrev dateret 1. juli 2024 fremsendt forslag om lov om ændring om lov om varmforsyning og lov om planlægning i høring og anmodet om at modtage hørings svar senest 22. august 2024.

Arbejde med installation af fjernvarme og andre former for opvarmning er et betydeligt arbejdsområde for TEKNIQ Arbejdsgivernes medlemmer.

For at sikre en effektiv udnyttelse af ressourcerne og en konvertering væk fra fossil opvarmning i overensstemmelse med de politiske målsætninger, er det vigtigt, at rammevilkårene for er stabile og forudsigelige. I modsat fald er der risiko for at den grønne omstilling bliver dyrere og tager længere tid end nødvendigt.

Det er vigtigt at sikre en fair konkurrence mellem fjernvarme og varmepumper. Det kræver balance mellem regulering, prisfastsættelse og teknologineutrale politikker. Begge teknologier spiller en vigtig rolle i overgangen til en mere bæredygtig energiforsyning, og det er vigtigt at skabe et marked, hvor ingen teknologi favoriseres urimeligt over den anden.

Prisloft

Det fremgår af den foreslåede §22 b i lov om varmforsyning, at Forsyningstilsynet årligt beregner og udmelder omkostninger til køb og anvendelse af individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi. TEKNIQ Arbejdsgiverne mener, at det er nødvendigt med en høj grad af transparens omkring disse beregninger.

Ideelt set baseres beregningerne på data fra Teknologikataloget for individuelle opvarmningsanlæg, som netop er et redskab der skal sikre transparens og ens forudsætninger i beregninger. Spørgsmålet er imidlertid om Teknologikataloget er tilstrækkeligt dynamisk til at kunne levere data til årlige beregninger. Da "individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi" må forstås som individuelle varmepumper, anbefaler TEKNIQ Arbejdsgiverne, at der i stedet tages udgangspunkt i de prisoplysninger der fremgår af de anmodninger om udbetaling om tilskud, som Energistyrelsen løbende modtager i forbindelse med varmepumpepuljen.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 25291932
Email: ris@teknig.dk

Dato: 20. august 2024

Side 1/2

TEKNIQ ARBEJDSGIVERNE

Beregningerne baseres på et gennemsnit af de foregående tre års i forhold midelværdien over 3 år, hvor luft vand varmepumper er referenceteknologi.

Oplysninger baseres på tilskud fra udbetalingsanmodninger for at sikre at midlertidige prisudsving, som vi bl.a. så i 2022, ikke mudrer billedet af de faktiske omkostninger.

Paul Bergsøes Vej 6
2600 Glostrup

Billedskærervej 17
5230 Odense M

Telefon 4343 6000
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Mobil: 25291932
Email: ris@teknig.dk

Dato: 20. august 2024

Side 2/2

19. august 2024

Klima-, Energi- og forsyningsministeriet
Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs gade 43
1577 København V

Mail: ens@ens.dk, cte@ens.dk, akm@ens.dk

Termonet Danmarks høringsvar vedrørende forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (J. nr. 2024 - 7178)

Termonet Danmark er en uafhængig almennyttig forening, der som medlemmer optager offentlige og halvoftentlige myndigheder, forsyningsvirksomheder, private virksomheder, repræsentanter fra forskningsverdenen samt privatpersoner. Formålet med foreningen er på almennyttig vis at fremme udbredelse af termonet, hvor sådanne installationer vil kunne bidrage til omstilling til mere klimavenlige løsninger.

Afgrænsning og opsummering

Foreningens høringsvar omhandler alene de dele af lovforslaget og lovforslagets bemærkninger, der har til formål at regulere termonet.

Overordnet set er det problematisk, at lovforslaget og bemærkningerne bygger på en forkert brug af ordet termonet. Når ordet bruges rigtigt, bliver det klart, at det nye § 2 stk. 5 ikke fjerner usikkerhed og uklarhed om reguleringen af termonet. Den forkerte brug af ordet har været et tilbagevendende problem siden Energistyrelsen udsendte en vejledende udtalelse i 2022, der indeholdt tekniske misforståelser. Det er nødvendigt at skelne mellem selve termonettet, der kun er det uisolerede rørnet, og det samlede forsyningskoncept, fjernvarme baseret på termonet, der også indeholder indvinding af overfladenær geotermisk eller anden termisk energi og decentrale varmepumper af varierende størrelse og placering.

Den nuværende formulering af det nye § 2 stk. 5 vanskeliggør optimering af både 4. og 5. generationsfjernvarme og har dermed konsekvenser, der rækker ud over reguleringen af termonet.

Uagtet at den forkerte brug af ordet termonet ikke fjerner usikkerhed og uklarhed om reguleringen, giver lovforslagets bemærkninger indtryk af, at intentionen med lovforslaget er at skabe dårligere finansieringsvilkår for fremføring af overfladenær geotermisk energi i uisolerede rørnet (termonet) end fremføring af konventionel fjernvarme i isolerede rørnet. Det virker paradoksalt, idet der i EU-regi og internationalt i disse år sættes øget fokus på netop det store oversete og uudnyttede potentiale ved overfladenær geotermi, og også på at udnyttelsen kræver rammevilkår, som understøtter langsigtede investeringer, men kan give store gevinster i form af stabil langsigtet grøn omstilling.

Vi giver i pkt. 2 nedenfor forslag til, hvordan en ændring af få ord i lovforslaget kan bane vej for innovation og energioptimering og skabe lige vilkår for kollektiv varmforsyning for land og by. Det afgørende er eksplicit at sidestille anlæg for indvinding af overfladenær geotermi med andre varmekilder og eksplicit at skabe mulighed for anvendelse af nyt smart-styret udstyr til optimering af fjernvarmesystemer, uanset hvor

sådant udstyr placeres. Den foreslåede ændring til lovforslaget vil samtidig adressere en nylig afgørelse fra Forsyningstilsynet, som betyder at en udbredt og i årtier accepteret praksis for placering af fjernvarmeunits fremover risikerer at være ulovlig.

Oversigt over vores kommentarer til lovforslaget og dets bemærkninger

1. Forkert brug af ordet termonet i lovforslaget og dets bemærkninger
2. Forslag til ændret ordlyd af lovforslaget
3. Det foreslåede § 2 stk. 5 fjerner ikke usikkerhed og uklarhed om termonet
4. Lovforslaget vanskeliggør optimering af fjernvarmesektoren generelt
5. Lovforslaget gør det sværere at etablere fjernvarme baseret på termonet, specielt i landdistrikterne
6. Lovforslaget underminerer varmforsyningslovens formålsparagraf
7. Lovforslaget bygger på et ufuldstændigt hændelsesforløb
8. Lovforslaget bør adressere Forsyningstilsynets nylige afgørelse om fjernvarmeunits

1. Forkert brug af ordet termonet i lovforslaget og dets bemærkninger

Lovforslaget er baseret på en forkert og misvisende brug af ordet termonet. Et termonet er alene et ledningsnet af uisolerede rør, som fremfører termisk energi i form af opvarmet vand. Lovforslaget og dets bemærkninger antager, at et termonet også omfatter de tilsluttede varmepumper, hvilket er forkert.

Et termonet bruges til at sammenkoble anlæg for indvinding af overfladenær geotermisk og eventuelt anden termisk energi med varmepumper. Når der via termonet etableres kollektiv varmforsyning, har man *fjernvarme baseret på termonet* eller i kort form *termonet-fjernvarme*.

Fjernvarmeløsninger, der benytter termonet, hører ind under hvad der kaldes for enten 4. generations eller 5. generations fjernvarme. Det er i Danmark tidligere blevet omtalt som *kold fjernvarme*, det omtales på tysk som *kalte nährvarme* og på engelsk blandt andet som *cold district heating*.

Det fremgår ikke af lovforslaget og dets bemærkning, at der er tale om afgørende regulering af rammevilkår for etablering af kollektive anlæg for indvinding af overfladenær geotermi og dermed af den nyeste og mest innovative form for fjernvarme, som er særligt egnet til brug i lavenergibyggeri og i områder med lav varmetæthed, herunder landdistrikter.

Lovforslaget lægger, uden konsekvensbeskrivelse, hvad der i EU-regi betegnes som en af de mest lovende nye former for kollektiv varmforsyning uden for varmforsyningsloven. Dette skal ses i lyset af, at det er varmforsyningsloven, som historisk set har sikret Danmark en international førerposition i forhold til fjernvarme og har bidraget væsentligt til Danmarks grønne omstilling.

I Europa-Parlamentets nyligt vedtagne resolution om en europæisk strategi for geotermi¹ pointeres, at den teknologiske udviklingen har øget muligheden for etablering af kosteffektive geotermiske projekter, og det understreges som et af de vigtigste punkter, at det største potentiale for geotermisk energi ligger i netværk af overfladenære geotermiske installationer, hvilket er det, som på dansk kaldes fjernvarme baseret på termonet. Resolutionen fremhæver, et en af de største barrierer er manglen på rammevilkår, der understøtter langsigtede investeringer ("de-risking"). Det er sådanne rammevilkår, som Danmark allerede

---

¹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2023-0432_EN.html

for længst har etableret i form af varmeforsyningslovens mulighed for kommunegaranterede lån, men som det fremsatte lovforslag nu vil afskaffe for den nyeste, mest innovative og klimavenlige form for fjernvarme – altså præcis det modsatte af, hvad EU-parlamentets opfordringer til Kommissionen lægger op til.

Lovforslagets forkerte brug af ordet termonet betyder desværre, at det åbner for en række fortolkningsmuligheder og skaber fornyet uklarhed om brug af uisolerede kollektive rørnet til fremføring af termisk energi. Vi anfægter derfor Klima-, Energi og Forsyningsministeriets vurdering på side 48 i bemærkningerne, hvor der står at "... indførelsen af ovennævnte bestemmelser i lov om varmeforsyning endeligt vil fjerne den usikkerhed og uklarhed, der ses opstået i praksis i forhold til reguleringen af denne type anlæg."

Lovforslagets og bemærkningernes ukorrekte brug og forståelse af termonet fremgår tydeligst af bemærkningerne, hvor der på side 47-48 står:

Termonet, der er en jordvarmeløsning, hvor et antal væske/vandvarmepumper, som typisk ikke adskiller sig fra dem, der anvendes til individuel jordvarme, forbindes til jordslanger via et rørnet i den berørte bebyggelse. Der indgår ikke et centralt varmekværk eller en varmecentral, som forsyner hele nettet. Rørnettet er uisolert og væsken i nettet har ikke højere temperatur end jorden omkring det. Varmeforsyningen i et termonet sikres derfor ikke via rørnettet, men decentralt via væske/vandvarmepumper i de tilsluttede bygninger.

Den ovenfor citerede formulering indeholder flere fejl og misforståelser. Den afgørende fejl har vi ovenfor markeret med rød understregning. Modsat det skrevne, er det *netop* det uisolerede rørnet, der sikrer varmeforsyningen i de tilsluttede bygninger. Et termonet fremfører geotermisk og anden termisk energi i form af opvarmet vand også kaldet brine (dvs. vand tilsat frostsikringsmiddel). 75-80 pct. af den leverede energi fremføres via rørnettet, mens de sidste 25 pct. af energien benyttes til drift af decentrale varmepumper, der hæver temperaturen lokalt ved at afkøle det fremførte opvarmede vand, som derefter sendes retur via rørnettet til fornyet geotermisk opvarmning.

Den ovenfor citerede formulering indeholder også en misforståelse om, at brugen af termonet ikke baseres på centrale varmekilder. De nævnte "jordslanger" kan mere præcist beskrives som anlæg til indvinding af overfladenær geotermisk energi. Disse kan, hvis der benyttes vandrette indvindingsanlæg, have størrelser på mange hektar, og hvis der benyttes lodrette lukkede borer, kan de gå flere hundrede meter ned i undergrunden, hvor termisk energi, oprindeligt produceret af solen, indvindes for derpå at blive distribueret via det tilsluttede termonet.

Den forkerte brug af ordet termonet har tilsyneladende været afgørende for ministeriets vurdering af, at fjernvarme via termonet skal betragtes som "ikke-kollektiv" og for at dele af det samlede varmesystem, varmepumperne, betegnes som "individuelle" alene på grund af deres placering, uanset at de indgår i en kollektiv varmeforsyning, og uanset om de ejes og driftes af et forsyningsselskab.

Lovforslaget bør i stedet baseres på en korrekt definition termonet. En sådan har siden 2020 har været at finde på termonet.dk, og den lyder:

Et termonet er et forsyningsnet af uisolerede rør, som transporterer termisk energi fra forskellige typer af energikilder på tværs af flere matrikler ved en temperatur relativt tæt på jordtemperatur.

Sagt med andre ord: Forskellen på konventionel fjernvarme og fjernvarme baseret på termonet er:

(1) Indvunden termisk energi fremføres i et termonet ved temperaturer tæt ved jordtemperatur, og derfor kan rørrøret være uisolaret. Det betyder, at et termonet *bidrager* til indvinding af geotermisk energi. I modsætning hertil har isolerede rør i konventionel fjernvarme et betydeligt varmetab.

(2) Det uisolerede distributions- og produktionsnet gør det muligt at decentralisere temperaturløftet fra jordtemperatur til områder, hvor energitætheden er tilstrækkelig høj, om nødvendigt, helt ud på den enkelte matrikel.

De to beskrevne forhold betyder, at termonet-fjernvarme giver mening, også når der er længere mellem husene. Både i forhold til totaløkonomi og energieffektivitet er termonet-fjernvarme generelt bedre end individuelle luft/vand-varmepumper, og derfor løsningen yderst relevant for den grønne omstilling i landdistrikterne.

2. Forslag til ændret ordlyd af lovforslaget

Termonet Danmark foreslår, at der foretages nogle få, men afgørende ændringer i det fremsatte lovforslag.

Det bør tydeligt fremgå af varmforsyningslovens § 2 stk. 2 (altså præciseres), at den omfatter anlæg til fremføring af opvarmet vand fra både dybe og overfladenære geotermiske anlæg. Dette kan ske med følgende præciserede tilføjelse:

2) Anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp fra kraft-varme-værker, affaldsforbrændingsanlæg, industrivirksomheder, **dybe og overfladenære** geotermiske anlæg m.v.

Det foreslåede nye § 2 stk. 5 omformuleres, så der i stedet åbnes for, at kollektive varmforsyningsanlæg kan optimeres ved brug af decentrale enheder, og at det på linje med fx fibernet og vandforsyning er muligt at have leveringsgrænse inden for husmuren:

Stk. 5. Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 **kan tillige** omfatter ~~ikke~~ anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper **eller -vekslere** i de tilsluttede bygninger.

Med disse simple ændringer vil det fremsatte forslag til ændring af varmforsyningsloven understøtte den udvikling med øget fokus på udnyttelse af geotermisk energi i både land og by, som er undervejs i EU-regi.

3. Det foreslåede § 2 stk. 5 fjerner ikke usikkerhed og uklarhed om termonet

Lovforslagets § 2 stk. 5 lyder således: *"Kollektive varmforsyningsanlæg som nævnt i stk. 1 omfatter ikke anlæg til decentral produktion af opvarmet vand med varmepumper i de tilsluttede bygninger"*

Vedtages denne tilføjelse uden ændringer, vil der være tilfælde, hvor et termonet (det uisolerede rørrøret) alligevel kan være omfattet af varmforsyningsloven, eller hvor der vil opstå usikkerhed og uklarhed om, hvorvidt det er tilfældet. Det er således uklart om for eksempel følgende scenarier vil være omfattet af den foreslåede undtagelse:

- Et termonet med en effekt på over 250 kW ejet af et forsyningselskab med leveringsgrænse ved husmuren, hvorfra forbrugers egen varmepumpe aftager energien fra termonettet.
- Fjernvarme baseret på termonet over 250 kW, hvor varmepumper ejet af forsyningselskabet etableres i skur eller brønd uden for de tilsluttede bygninger.
- Fjernvarme baseret på termonet, hvor flere store varmepumper benyttes af konventionelle fjernvarmeværker energioptimeres ved at blive indbyrdes forbundet med et termonet.

4. Lovforslaget vanskeliggør optimering af fjernvarmesektoren generelt

Lovforslaget lægger hindringer for optimering og innovation i fjernvarmesektoren, da både 4. og 5. generations fjernvarme kan drage fordel af decentrale varmepumper placeret i de tilsluttede ejendomme.

Fjernvarme benævnt som 4. generation kendetegnes ved optimeret ledningsdrift, der tillader bedre integration af vedvarende energikilder.

Internationalt benævnes termonet-fjernvarme i nogle sammenhænge som hørende til 5. generations fjernvarme, kendetegnet ved at der fremføres termisk energi ved temperaturer tæt ved jordvarmetemperatur.

Disse nyeste og potentielt mest energieffektive fjernvarmesystemer etableres ved brug af smart teknologi tæt på forbrugsstedet, herunder smart styrede fjernvarmeunits (varmevekslere) og smart styrede decentrale varmepumper. Decentrale units og varmepumper indgår dermed som integrerede og afgørende dele af det kollektive forsyningsystem. Langt det mest omkostning- og energieffektive er, at sådanne enheder placeres indendørs i de tilsluttede ejendomme.

Decentrale smarte varmepumper benyttes, når fremløbstemperaturen sænkes til under 60-70 grader. Det gælder både ved såkaldt ultra-lavtemperaturfjernvarme (fremløbstemperatur 30-40 grader) og ved termonet-fjernvarme (fremløbstemperatur 5-12 grader). Vedtages lovforslaget, vil smarte enheder placeret i de tilsluttede ejendomme ikke længere indgå i fjernvarmesystemer under varmeforsyningslovens rammevilkår, hvilket komplicerer finansiering og administration. Derved lægger lovforslaget hindringer i vejen for optimering og innovation i forhold til både 4. og 5. generations fjernvarmesystemer.

4. og 5. generations fjernvarme er under udbredelse overalt i verden, og Danmark er et af de førende lande på området. Decentrale smarte units og smarte varmepumper er relevante i både by- og landdistrikter. Lovforslaget vil hæmme denne udvikling og modarbejde, at Danmark fastholder sin rolle som en af verdens førende lande i brug af energieffektiv fjernvarme.

5. Lovforslaget gør det sværere at etablere fjernvarme baseret på termonet, specielt i landdistrikterne

Vi undrer os over, at der i bemærkningerne til lovforslaget (side 50), anføres at "lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige regionale konsekvenser, herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser."

Bemærkningernes belysning af konsekvenser forholder sig slet ikke den del af lovforslaget, der vedrører brugen af termonet-fjernvarme. Hverken regionalt, administrativt eller økonomisk.

Termonet Danmarks vurdering er, at indførelsen af en ny §2, stk. 5 vil få afgørende, fordyrende og formodentlig også forhindrende konsekvenser for ellers økonomisk og klimamæssigt særdeles fornuftige termonet-projekter, specielt i landsbyer.

En række toneangivende danske rådgivere har i mange screeninger og projektforslag i landdistrikterne over hele landet vist, at termonet-fjernvarme ud fra *en totaløkonomisk betragtning* i en lang række tilfælde er både billigere og mere energieffektivt end individuelle luft/vand-varmepumper. Disse tal er desværre ikke blevet formidlet til de politiske beslutningstagere. Ministeriet har alene formidlet tal for *anlægsomkostninger* for individuelle luft/vand-varme pumper og termonet-fjernvarme, uanset at hovedparten af investeringen i termonet-fjernvarme har forventet levetid på 75 år, mens individuelle varmepumper har forventet levetid på blot 15 år². Dette strider mod god praksis for økonomisk analyse.

Der er i Danmark på nuværende tidspunkt etableret cirka 20 kollektive varmforsyningsanlæg, som benytter termonet til fremføring af termisk energi. Termonet Danmark skønner, at yderligere mindst 20 termonet-løsninger er under udvikling rundt omkring i landet, heraf de fleste i landdistrikter eller i områder med mange mindre gas-opvarmede byer. Der ville uden tvivl have været et meget større antal projekter undervejs, hvis der ikke siden 2020 havde været usikkerhed om rammevilkårene.

I et antal landsbyer over hele landet førte energikrisen i forbindelse med Ukraine-krigens udbrud til etablering af borgerdrevne varmegrupper, nogle steder også til etablering af lokale andelselskaber med etablering af fællesvarme som formål. En række kommuner har aktivt understøttet denne udvikling i tiltro til, at anlæg for indvinding og distribution af overfladenær geotermisk energi (termonet-løsninger) var og fortsat vil være omfatte varmforsyningslovens gældende bestemmelse om "anlæg til fremføring af opvarmet vand fra ... geotermiske anlæg m.v."

Kommuner har understøttet borgerinitiativer ved at informere om muligheder for bl.a. termonet-fjernvarme og ved at afsætte midler til et betydeligt antal screeninger af landsbyer jf. varmforsyningslovens bestemmelser. Flertallet af de gennemførte screeninger har vist, at termonet-fjernvarme både samfunds-, selskabs- og brugerøkonomisk vil være bedste løsning. Det p.t. største projekt af denne type findes i Lejre Kommune, hvor et fælles projekt for tre byer har en anslået projektsum på ca. 400 mio. kr.³

Vedtages lovforslaget som fremsat, vil det gøre det generelt sværere at etablere fjernvarme baseret på termonet. Etablerede fjernvarmeselskaber, vil skulle arbejde under andre rammevilkår for den lille del af deres aktiviteter, der måtte blive baseret på termonet-fjernvarme. Det vil jf. den foreslåede § 2 f, stk. 7 følge, at det skal ske på kommercielle vilkår i tilknyttet virksomhed, hvis et forsyningselskab er kommunalt

---

² Fremgår på side 2 i Ministeriets udleveringsnotits 2.7 "Gennemført analysearbejde iftm. termonet", 12. juni 2024.

³ <https://www.sn.dk/art6107470/lejre-kommune/nyhed/frivillige-skaber-danmarks-stoerste-projekt-for-groen-varme/>

ejet og som sideordnet aktivitet, hvis forsyningselskabet er forbrugerejet. Dette vil vanskeliggøre indsatsen administrativt, og det er sandsynligt, at mange etablerede forsyningselskaber derfor vil undlade at involvere sig i termonet-fjernvarme.

Lovforslaget fjerner muligheden for at termonet-fjernvarme kan understøttes ved hjælp af kommunale lånegarantier, selv om screeninger jf. varmforsyningsloven har vist, at det en lang række steder vil være bedste løsning.

Fleere af Termonet Danmarks medlemmer har under indtryk af Energistyrelsens udmeldinger afsøgt markedet for privat finansiering af projekter i nyetablerede forbrugerejede selskaber. Meldingerne fra alle adspurgte banker og realkreditinstitutter har været, at de ikke ønsker at engagere sig i landdistriktsprojekter, medmindre projekterne opnår kommunal lånegaranti.

Samlet set er vores vurdering, at det fremsatte lovforslag i betydelig grad vil hæmme muligheden for etablering af kollektiv varmforsyning i landdistrikterne. I stedet henvises borgere i landdistrikterne til individuelle varmepumper, som forudsætter et privatøkonomisk råderum og/eller pant i egen ejendom, samtidig med at individuelle luft/vand-varmepumper skaber støjgener, har kortere holdbarhed, dårligere totaløkonomi og belaster elnettet hårdere.

Hvis termonet-fjernvarme fremover ikke kan etableres efter hvile-i-sig-selv princippet, men alene på kommercielle vilkår, er vores vurdering, at private aktører vil fokusere på områder i nærheden af de større byer med højere grundpriser og bedre belåningsmuligheder, og hvor individuelle luft/vand-varmepumper vil give for store støjgener. Lovforslaget lægger dermed op til en "Tesla-model", hvor der først udvikles relativt dyre termonet-løsninger i lille skala, hvor de vil være bedste løsning og kan finansieres. Først på et senere tidspunkt vil "den billige model" dukke op i stor skala. Spørgsmålet er, hvor mange af den billige model, der sidenhen vil kunne sælges i landdistrikterne, da mange i landdistrikterne på tidspunkt selv vil have investeret i individuelle løsninger.

Det er paradoksale er, at etablering af termonet-fjernvarme som udgangspunkt vil være nemmere og billigere i landdistrikterne, hvor der ofte relativt billigt eller endog gratis kan opnås adgang til indvinding af overfladenær geotermi i for eksempel marker ved nedpløjning af rør til vandrette geotermiske indvindingsanlæg. I tættere bebyggede områder vil der i langt højere grad vil være brug for dyrere indvindingsløsninger, herunder lodrette jordvarmeboringer, og her vil også etableringen af selve termonettet være dyrere på grund af den tættere bebyggelse.

Det er værd at bemærke, at et termonet har forventet levetid på mindst 75 år, og decentrale varmepumper placeret i de tilsluttede ejendomme har forventet levetid på 20 år og en øvre levetid på op til 40 år. Der er tale om langsigtet investering i infrastruktur, som kan understøtte udviklingen i de landsbyer, hvor borgere med professionel støtte kan løfte opgaven.

Det fremgår af den politiske aftaletekst, der gik forud for lovforslaget, at udskillelsen af termonet-fjernvarme som tilknyttet virksomhed eller sideordnet aktivitet, har til formål at beskytte eksisterende forbrugere mod fejlslagne projekter. Lovforslaget og bemærkningerne forholder sig imidlertid ikke til, at man i forsøget på at beskytte eksisterende forbrugere, samtidig hæmmer etableringen af nye andelselskaber, hvor der ikke er nogen eksisterende forbrugere at beskytte, og hvor de nye forbrugere frivilligt tilslutter sig termonet-fjernvarme.

6. Lovforslaget underminerer varmforsyningslovens formålparagraf

Formålet med varmforsyningsloven: "... er at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand..."

Et kollektivt varmforsyningsprojekt kan i dag ikke godkendes uden at der gennemføres samfunds-, selskabs- og brugerøkonomiske beregninger, der alle er positive.

Gennemføres lovforslaget i sin nuværende ordlyd, vil det være muligt at etablere kollektiv forsyning i form af termonet-fjernvarme i områder, hvor en termonet-løsning ikke er det samfundsøkonomiske bedste valg, men hvor det er selskabsøkonomisk attraktivt. Sådanne kollektive varmforsyningsanlæg, der vil kunne omfatte et ubegrænset antal ejendomme, vil dermed underminere formålet med varmforsyningsloven.

Ligeledes er der risiko for, at områder, hvor termonet-fjernvarme er den samfundsøkonomiske bedste løsning, ikke kan få det etableret, alene grundet udfordringer med at finde finansiering. Dermed undermineres formålparagraffens stk. 2, der lyder: "Tilrettelæggelsen af varmforsyningen skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål ske med henblik på at fremme samproduktionen af varme og elektricitet mest muligt." idet termonet-fjernvarme giver mulighed for at reducere spidsbelastningen på elnettet.⁴

7. Lovforslagets bemærkninger bygger på et ufuldstændigt hændelsesforløb

På side 47 i lovforslagets bemærkninger redegøres for Energistyrelsens tidligere vejledende udtalelser om termonet. Der henvises til, at Energistyrelsen i 2016 udtalte, at termonet var omfattet af varmforsyningsloven, mens styrelsen i 2020 udtalte at termonet ikke var omfattet af varmforsyningsloven. Det skal bemærkes at udtalelsen i 2016 var en vejledende udtalelse, mens udtalelsen i 2020 var en parentetisk bemærkning i et høringsnotat.

I 2022 fremkom Energistyrelsen med en ny vejledende udtalelse, der modsat udtalelsen fra 2016 indeholdt tekniske misforståelser. Dette blev kort efter påpeget på et møde, som Dansk Fjernvarme og Termonet Danmark havde med Energistyrelsen, og styrelsen opfordrede til, at der blev indsendt en teknisk præcisering, der kunne lægges til grund for en ny vejledende udtalelse. Præciseringen blev sendt til Energistyrelsen i oktober 2022, men blev ikke besvaret, og den førte aldrig til en ny vejledende udtalelse. I stedet valgte Energistyrelsen i 2024 uanmodet at supplere sin vejledende udtalelse fra 2022, der indeholdt de tekniske misforståelser. Disse tekniske misforståelser har desværre nu fundet vej til det fremsatte lovforslag, således som vi har redegjort for i pkt. 1 og 3.

En følgevirkning af Energistyrelsens fejlagtige opfattelse af ordet termonet var, at styrelsen lagde vægt på forekomsten af varmepumper inden for husmuren. På mødet med bl.a. Dansk Fjernvarme og Termonet Danmark i 2022 redegjorde Energistyrelsen for, at fjernvarmeselskaber efter styrelsens opfattelse ikke havde hjemmel til at eje enheder inden for husmuren, samt at det ville kræve en ændring af varmforsyningsloven, hvis dette skulle lovliggøres. Vi formoder, at styrelsens uanmodede supplerende vejledende udtalelse i maj 2024 hang sammen med en næsten samtidig afgørelse fra Forsyningstilsynet om, at fjernvarmeselskabernes leveringsgrænse ifølge gældende lov ikke må være på afgangssiden af en fjernvarmeunit placeret i en tilsluttet ejendom (jf. næste punkt).

---

⁴ <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0360544223027767>

8. Lovforslaget bør adressere Forsyningstilsynets nylige afgørelse om fjernvarmeunits

Det fremsatte lovforslag bør tilpasses, så det adresserer Forsyningstilsynets afgørelse fra 30. april 2024 om leveringsgrænsen for fjernvarme.⁵ Forsyningstilsynet offentliggjorde i den forbindelse en vejledende udtalelse, om, at det ikke er tilladt at flytte leveringsgrænsen for fjernvarme til afgangssiden på en fjernvarmeunit. Afgørelsen medfører en indgribende ændring i hidtil gældende praksis og er derfor ikke gældende for eksisterende aftaler og forsyningsområder. Afgørelsen er desuden blevet påklaget.

I forbindelse med den igangværende ændring af varmeforsyningsloven forekommer det hensigtsmæssigt at lovliggøre en årtier gammel praksis, som understøtter mere effektiv drift af fjernvarmesystemer og dermed bilægge sagen i Forsyningstilsynet. Termonet Danmark bemærker, at den ændring, vi ovenfor har foreslået til lovforslagets § 5 stk. 2 (se pkt. 2), efter foreningens opfattelse vil lovliggøre, at fjernvarmeselskaberne flytter forsyningsgrænsen og derved vil sikre forsat innovation og optimering af fjernvarmesektoren som redegjort for i pkt. 4.

Afsluttende kommentar

Vi er klar over at vores høringsvar er langt og detaljeret. Det peger på afgørende tekniske misforståelser i lovforslaget, og hvordan disse kan få vidtrækkende samfundsmæssig betydning, hvis de ikke korrigeres. Vi håber, at vores bemærkninger vil kunne bidrage til en konstruktiv videre proces og til fremsættelse af et revideret lovforslag, som kan understøtte hurtig og effektiv grøn og omstilling af varmesektoren i både byer og landdistrikter.

På vegne af Termonet Danmark

Søren Skjold Andersen, bestyrelsesformand

---

⁵ <https://afg.forsyningstilsynet.dk/h/42c520c9-70bc-4643-93f3-3f63bb755d28/a73124ce73684f06ab02816e98835761>

THISTED KOMMUNE

Plan, Miljø og Industri

22. august 2024

SagsID.: 13.03.00-G01-1-23
Medarbejder: pkfn

Thisted Kommunes hørings svar til lovforslag om ændring af varmforsyningsloven - journalnummer 2024-7178

Thisted Kommune indsender hermed hørings svar til udkast til lovforslag om "Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmforsyningsvirksomheder)".

I udkastet til lovforslaget skrives der: "*Lovforslaget vurderes ikke at have væsentlige regionale konsekvenser, herunder landdistriktsrelaterede konsekvenser*".

Denne vurdering uddybes ikke i forhold til beslutningen om, at termonet, med dette udkast, ikke inkluderes i varmforsyningsloven. Konsekvenserne af denne beslutning for Thisted Kommune beskrives i dette hørings svar.

Udrulning af termonet besværliggøres uden varmforsyningsloven

Mens det var forventningen, at termonet ville blive inkluderet i varmforsyningsloven afsøgte Thisted Kommune 5 byers termonetpotentiale. Byerne blev udvalgt, da udrulning af fjernvarme ikke var en mulighed og formentlig heller ikke bliver det i den nærmere fremtid. Byerne blev screenet og resultatet var, at to af byerne var oplagte områder for termonet, en af byerne var måske en mulighed mens de sidste to byer med tiden muligvis kunne få termonet. Thisted Kommune har samarbejdet med en af byerne om den videre proces og erfaringerne herfra er, at termonetprojekter får tre væsentlige udfordringer, hvis de ikke medtages i varmforsyningsloven:

- Finansiering
- Kompliceret drift
- Kompliceret proces

Ekskluderes termonet fra varmforsyningsloven skal projekterne finansieres uden kommunekredit eller lånegarantier. Det arbejde er stort og tidskrævende, hvorfor der er risiko for, at projektet i mellemtiden vil miste momentum og i sidste ende stoppes, fordi borgerne mister tålmodigheden og i stedet kigger mod andre investeringer, fx varmepumper – eller helt dropper konverteringen til en grønnere varmeform.

Hvis ikke termonet inkluderes i varmforsyningsloven vil borgergrupperne selv skulle danne et selskab til driften af et termonet. En proces som borgerne og borgergrupperne giver udtryk for er uoverskuelig. Her giver lovforslaget kommunerne mulighed for at danne et sidestillet selskab, som kan etablere og drifte termonet. Her er Thisted Kommune sidestillet med borgerne og borgergrupperne, da der ikke er ressourcer til først at danne et selskab for derefter at løfte den meget komplicerede proces, det er at etablere og drifte termonet udenom varmforsyningsloven. Det er derfor ikke en opgave, som Thisted Kommune har mulighed for at løfte, primært på grund af manglende ressourcer

Inkluderes termonet derimod i varmforsyningsloven vil det løse de tre udfordringer. Der vil være adgang til kommunekredit, lånegarantier og fjernvarmepuljen, og retningslinjer for driften af varmforsyningssselskaber er tydeligt beskrevet. De eksisterende varmekilder ville også være mere villige til at indgå i samarbejde om driften af termonet under disse forudsætninger. Dette ville gøre etablering af termonet mere simpel og let tilgængelig, da der fra borgernes side blot skal findes tilslutninger og finansiering af screening og projektforslag.

Etablering og drift af termonet er i øvrigt en opgave, som varmekilderne allerede vil og er forberedt på at løfte, såfremt termonet var inkluderet i varmforsyningsloven. Det vil gøre processen for borgerne endnu simplere, og give en større sikkerhed til vores borgere, da det vil stille vores varmekilder – og dermed de tilsluttede borgere – stærkere. Varmekilderne vil kunne forhandle bedre priser på anlægget og strømmen, hvilket vil gøre termonet billigere.

Inkluderes termonet i varmforsyningsloven bliver det en del af et eksisterende og stærkt system, som er bygget til, at man skal vælge de varmeløsninger, der giver den største samfundsøkonomiske gevinst og de bedste priser, fordi selskaberne skal drives efter hvile-i-sig-selv princippet.

Hvis termonet ikke inkluderes i varmforsyningsloven, vil der ikke blive arbejdet videre med termonet i byerne her i kommunen. Thisted Kommune og borgerne har ganske enkelt ikke ressourcerne til at håndtere de udfordringer, der ville være ved etablering og drift af termonet, når vi fratages de muligheder, som inklusion af termonet i varmforsyningsloven ellers kunne give.

Hvis termonet ikke inkluderes i varmforsyningsloven, vil det med al forventning have den konsekvens for Thisted Kommune, at der ikke etableres termonet i kommunen. Dette har i sig selv nogle følgevirkninger for Thisted Kommune som et geografisk stort område, hvor fjernvarme, som vi kender det, kan være svært at realisere.

Forventede risici og konsekvenser ved ikke at inkludere termonet i varmforsyningsloven: Landdistrikter, grøn omstilling, klima og miljø påvirkes negativt

Hvis termonet ikke inkluderes i varmforsyningsloven, vil det forsinke den grønne omstilling især i de områder, hvor den er mest udfordret. Uden termonet som et værktøj bliver det sværere at lave effektiv varmeplanlægning. En konsekvens heraf vil være, at flere områder kommer til at beholde naturgas og oliefyr længere end nødvendigt, mens andre områder ikke kan få den bedste varmeløsning. Det vil forårsage en skævvridning, hvor ressourcestærke områder vil kunne omstille til de bedste løsninger for opvarmning med den højeste samfundsøkonomiske gevinst, mens andre dele af kommunen vil være tvunget til at benytte suboptimale løsninger med lavere samfundsøkonomiske gevinst end det som reelt er muligt at opnå. Vi risikerer tilmed, at virksomheder, der ikke drives efter hvile-i-sig-selv-princippet, etablerer ringe termonet, tvangsbinde borgerne i dem og kan skrue op for

priserne, som de vil.

Hvor der i klimaaftalerne bliver lagt op til, at man gerne vil give borgerne flere valg ift. varmforsyning, vil en udeladelse af termonet i varmforsyningsloven forventeligt have den modsatte effekt og de facto fratage mange borgere at have et valg, når det kommer til varmforsyning. Mange vil stå tilbage og kun have varmepumper som eneste alternativ til deres nuværende varmforsyning. Hvis borgeren tilmed bor i et lokalplanlagt område, hvor man ikke må have udvendige varmepumpe dele, efterlader vi borgerne helt uden alternativer.

Vores erfaringer med varmepumper er tilmed, at de ofte opsættes forkert og dermed overskrider støjgrænser ved skel. Der er dertil en større risiko forbundet med at have sin egen varmepumpe, fordi man selv hæfter for de problemer, der opstår, og når en varmepumpe på et hus på op til 150 kvm kan koste mellem 100.000-155.000 kr., så er det ikke en betryggende investering – ej heller en investering, som mange har mulighed for at lave.

Hvordan et hus varmes op er en vigtig markør, når man vil købe bolig, særligt i lyset af de sidste par års stigende priser og usikkerhed omkring forsyning pga. krig. Derfor vil områder, som ikke har en moderne og sikker forsyning, blive mindre attraktive at bosætte sig i, og vil blot forstærke tendensen med affolkningen af yderområderne i landets kommuner. Hvis der til gengæld er mulighed for termonet etableret og drevet af eksisterende varmegærker, kan det gøre flere områder af vores kommune mere attraktive at bosætte sig i.

Lovforslaget som fremsat vil også være en hindring for den grønne omstilling, og dermed presse vores klima og Danmarks forhåbning om at være CO₂-neutrale inden 2045. Dette lovforslag kan dermed risikere at modvirke Danmarks klimamålsætninger.

På baggrund af det beskrevne anbefaler Thisted Kommune derfor, at termonet inkluderes i varmforsyningsloven.

Med venlig hilsen

Peder Kristian Friis Nielsen
Miljøsagsbehandler

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

TREFOR
Kokbjerg 30
6000 Kolding
Danmark
Tlf. 79 33 34 35

trefor.dk

20. august 2024

TREFOR høringsvar på udkast til forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

TREFOR takker for muligheden for at afgive høringsvar på forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder) – J.nr. 2024-7178.

Lovforslaget indeholder følgende punkter:

1. Prisloft for fjernvarme
2. Tilsyn med markedsmæssighed af aftaler mellem koncern- og interesseforbundne virksomheder på varmeområdet
3. Selskabsgørelse af kommunale fjernvarmeselskaber
4. Krav til ledelsessammensætningen i kommunalt ejede fjernvarmeselskaber
5. Termonet

TREFOR har nedenfor følgende kommentarer til lovforslaget og dets punkter.

1. Opsummering

TREFOR mener ikke, at prisloftsreguleringen vil skabe det nødvendige incitament til konsolidering og omkostningseffektivisering, som reguleringen af fjernvarmesektoren ellers mangler.

Vi havde i stedet gerne set et større deregulering af området, der kunne skabe de rette incitamenter til at udvikle området mod en mere samlet konkurrencedygtig fjernvarmesektor.

Prisloftsreguleringen vil ikke i nævneværdig grad påvirke selskaber, herunder TREFOR, der i forvejen arbejder aktivt med omkostningseffektivitet og samtidig ikke opretholder tilslutnings-/forsyningspligter over for kunderne.

TREFOR anbefaler derfor, at selskaber uden forbrugerbindinger fritages helt for prisloftsreguleringen, da den blot vil være en administrativ øvelse uden yderligere effekt. I forhold til implementeringen af dokumentation af markedsmæssighed på fjernvarmeområdet, opfordre TREFOR til, at dette bliver ensrettet i forhold til dokumentation på el-net området.

2. Øget behov for deregulering af fjernvarmesektoren

TREFOR mener grundlæggende, at der er for få incitamenter til konsolidering og omkostningseffektivisering i den nuværende regulering af fjernvarmesektoren. Lovforslagets prisloftsregulering hjælper ikke på dette, da det kun er et symbolsk prisloft og samtidig ændres der ikke i de grundlæggende elementer i reguleringen. TREFOR ønsker en deregulering af sektoren med fjernelse af krav i forhold til prisreguleringen, indregning af nødvendige omkostninger og hvile-i-sig-selv-princippet. Dette vil være med til at øge incitamenterne til omkostningsregulering. Erfaringerne fra elsektoren viser, at der har været øget konsolidering, som følge af konkurrenceudsættelse og overgang til indtægtsrammeregulering. Alternativt ønskes en indtægtsrammeregulering på lige fod med el-net-reguleringen.

3. Transmissionsselskaber begrænser mulighederne

Kunder af transmissionsselskaber, såsom TREFOR, har begrænsede muligheder for at reducere varmeprisen, da TREFOR er forpligtet til at aftage varmen fra transmissionsselskabet til den pris, som transmissionsselskabet udmelder årligt i kr./MWh. TREFOR's varmeaftag fra transmissionsselskabet udgør omkring 99% af TREFOR's samlede varmebehov.

Da transmissionsprisen udgør en væsentlig del af TREFOR's variable omkostning og dermed også variable varmepris, er det begrænset hvilke muligheder TREFOR har for at reducere de variable omkostninger.

Prisloftsmodellen tager ikke højde for dette forhold, hvor TREFOR ikke på egen hånd kan investere i billigere produktionsteknologier med henblik på at reducere de variable omkostninger.

Dette burde indgå i myndighedernes overvejelser i forhold til krav om udarbejdelse af plan for reduktion af omkostningerne for at komme under prisloftet, når fjernvarmeselskabet er underlagt forhold, der begrænser dets muligheder for at omkostningsreducere.

Dette taler igen for, at fjernvarmesektoren burde dereguleres i forhold til prisforholdene mv. med henblik på at øge incitamenterne til omkostningseffektiviseringer og konsolideringer igennem hele forsyningskæden.

4. Prisloft for fjernvarme

Formålet med prisloftet er jf. lovforslaget at fremme gennemsigtighed i forbrugernes varmepriser samt at give forbrugerne bedre muligheder for at vælge anden varmekilde.

Prisloftet indeholder tre mekanismer:

1. Prisloft ud fra individuel varmforsyning baseret på VE, med liste af selskaber med en gennemsnitlig varmepris over prisloftet i de 3 foregående år.
2. Efterfølgende skal fjernvarmeselskabet indberette en plan til Forsyningstilsynet for nedbringelse af varmeprisen til implementering over 3 år.
3. Afgørelse om ophævelse af eventuelle tilslutnings- forblivelsespligter, når selskabet i 3 år ikke formår at komme under prisloftet.

4.1. Selskaber uden forbrugerbindinger vil være upåvirkede

Selskaber, som TREFOR, der ikke i praksis håndhæver tilslutnings- eller forblivelsespligter eller selskaber, der slet ikke har disse i forsyningsområdet, vil efter vores vurdering ikke være påvirkede af prisloftsreguleringen, da den ikke giver incitamenter til omkostningseffektivisering eller konsolidering, når ophævelse af (manglende) forbrugerbindinger ikke udgør en trussel/incitament for selskabet.

Prisloftet giver i disse tilfælde ikke yderligere incitament til at omkostningseffektivisere end det konkurrenceforhold, der allerede eksisterer på markedet mellem fjernvarme og individuelle løsninger, såsom varmepumper, træpillekedler og til dels naturgas.

Pålægget om at selskabet skal udarbejde og offentliggøre en plan for nedbringelse af varmeprisen udgør heller ikke et yderligere incitament til den samlede regulering for at omkostningseffektivisere for selskaber, som TREFOR, der i forvejen løbende udarbejder sådanne planer.

4.2. Ophævelse af tilslutnings- og forblivelsespligter

TREFOR notere sig, at lovforslagets formål er at stille varmekunderne bedre i forhold til information og muligheden for frit valgt af varmekilde.

Lovforslaget lægger op til at for fjernvarmekunderne i områder med tilslutnings- og forblivelsespligt, hvor fjernvarmeprisen fortsat efter 3 år stadig er over prisloftet, skal fritstilles med ophævelse af tilslutningspligt-/forblivelsespligt.

Lovforslaget nævner dog intet om, hvad der skal ske for fjernvarmeselskaber, hvor

1. der hverken er tilslutningspligt eller forblivelsespligt i forsyningsområdet.
2. eller hvad der sker efterfølgende, når tilslutningspligt eller forblivelsespligt er ophævet som følge af processen omkring prisloftsreguleringen.

TREFOR vil derfor indstille til,

1. at fjernvarmeselskaber, hvis forsyningsområder der ved lovens vedtagelse ikke indeholder tilslutningspligt og/eller forblivelsespligt, fritages for prisloftsreguleringen. Dette begrundet i at prisloftsreguleringen ikke tjener noget formål, når fjernvarmekunderne i forsyningsområderne allerede er fritstillet. Med hensyn til information til kunderne om prisniveauer mellem fjernvarme og individuelle VE løsninger, står det efter TREFOR's vurdering allerede Forsyningstilsynet frit for at lave en sådan sammenligning og offentliggøre den.
2. at fjernvarmeselskaber, der frivilligt i samarbejde med kommunen ophæver alle tilslutningspligter og forblivelsespligter i forsyningsområdet, ligeledes fritages for prisloftsreguleringen. Dette igen begrundet med at prisloftsreguleringen ikke tjener noget formål, når kunderne er fritstillede.
3. at fjernvarmeselskaber, der efter 3 år under en prisloftsregulering får ophævet forsyningsområdernes tilslutnings- og forblivelsespligt, fritages for yderligere prisloftsregulering.

TREFOR ser ingen grund til unødigt administrativt arbejde fra hverken fjernvarmeselskabernes eller Forsyningstilsynets side, når lovforslagets overordnede formål omkring fritstilling af fjernvarmekunderne er opfyldt.

4.3. Prisloft baseret på individuel varmeforsyning

TREFOR finder det beklageligt, at høringsudkastet ikke fremviser en model for beregning af prisloftet. En konkret model for beregning af prisloftet vil gøre det gennemskueligt, hvilke fjernvarmeselskaber, der vil blive omfattet af prisloftet. Ligeledes vil der være mulighed for

at sikre sig, at prisloftet bliver beregnet på et gennemskueligt grundlag, der sikrer et tilstrækkeligt sammenligningsgrundlag mellem fjernvarmeselskabernes priser og prisloftet. I henhold til det skrevne i stemmeaftalen af 28. juni 2024 tager prisloftet udgangspunkt i omkostningerne i en luft til vand varmepumpe. I og med at selskabernes varmepriser tager udgangspunkt i faktiske priser forventes det også, at prisloftet beregnes ud fra faktiske priser/omkostninger ved en luft-vand varmepumpe i det samme år, som den varmepris der anvendes. Sammenligningsgrundlaget mellem varmeprisen og den individuelle varmepumpe skal være så korrekt som muligt, dette gælder i forhold til investeringer i net.

Men det er også problematisk at prisloftet med en individuel varmepumpe ikke tager højde for de skifteomkostninger, som en kunde vil opleve med at skifte varmeforsyning. Det kan være omkostninger for at få nedlagt stikledning til fjernvarme, udtrædelse af fjernvarme og omkostninger til interne installationer, der kræves opgraderes ved skift til individuel varmepumpe. Når disse omkostninger ikke indregnes i prisloftet, giver det kunder en falsk forventning om, at de kan opnå en billigere varmepris ved at skifte fra fjernvarme til en individuel varmepumpe.

I den forbindelse skal man også huske på, at både prisloftet og fjernvarmeprisen er en beregnet størrelse ud fra et standardhus. Den konkrete prisforskel for den enkelte husejer kan være meget forskellig (til både fjernvarmens eller individuel forsynings fordel) afhængig af husets størrelse, forbrug, energiklasse mv.

4.4. Plan for nedbringelse af varmeprisen

TREFOR mener, at for fjernvarmeselskaber, der ikke arbejder aktivt med omkostningseffektivisering, vil det at skulle udarbejde og indsende en plan over hvilke muligheder de har for at nedbringe varmeprisen til Forsyningstilsynet være et positivt tiltag. Udarbejdelsen af planen kan være med til at sætte forskellige overvejelser i gang ude i selskaberne omkring investeringer, muligheder for samarbejde og eventuelle fusioner. 3 år er dog meget kort tid til at implementere en plan for nedbringelse af varmeprisen. På grund af fjernvarmens sammensætning vil det ofte være investeringer i billigere produktionsteknologier, der skal sænke varmeprisen, hvilket, grundet de høje investeringsomkostninger i starten, kan tage op til 5 år før dette viser sig i varmeprisen. Derfor opfordre TREFOR til at denne tilpasningsperiode bliver udvidet til mere end blot 3 år. Dette er specielt tilfældet, når de fjernvarmeselskaber, der bliver omfattet af Forsyningstilsynets liste allerede i 2025, vil have en meget kort periode til at tilpasse sig denne nye regulering.

4.5. Udtrædelsesgodtgørelse

I den opfølgende politisk aftale af 28. juni 2024 lægges der op til, at udtrædelsesgodtgørelsen i højere grad skal ensrettes, hvilket lovforslaget nu giver ministeren bemyndigelse til.

Det er dog ikke hensigtsmæssigt at lovforslaget ikke indeholder en specifik beskrivelse af, hvad der er formålet med ensretningen. Er det hvilke omkostninger, der skal indregnes i udtrædelsesgodtgørelsen, der skal ensrettes, eller er det selve prisen for udtrædelse, der skal ensrettes?

TREFOR vil gøre opmærksom på, at udtrædelsesgodtgørelsen er et princip om, at den enkelte kunde er med til at betale sin andel af den restgæld, der er blevet etableret under kundeforholdet med fjernvarmeselskabet. Restgældens størrelse vil naturligvis være

forskellig fra fjernvarmeselskab til fjernvarmeselskab i forhold til de investeringer der er foretaget i selskabet til bl.a. grøn omstilling af produktionsanlæg.

Myndighederne skal derfor være meget påpasselige med at ensrette udtrædelsesgodtgørelsen og principperne herom for meget, da det kan resultere i en ond økonomisk spiral for selskaberne, hvor de tilbageværende kunder sidder inde med en forholdsmæssig større andel af gælden, end de selv har været med til at etablere.

4.6. Øvrige kommentarer til prisloftet for fjernvarme

I stemmeaftalen af 28. juni 2024 omkring gennemsigtighed i varmeforsyningsselskaber fremgår det, at reglerne for afskrivninger af ledningsnettet i fjernvarme skal forlænges fra 30 år til 45 år.

TREFOR finder dette rigtigt, da det i flere år har været kendt, at ledningsnettet holder i 45+ år. Men samtidig skal TREFOR indstille at det, som det fremgår af stemmeaftalen, er lige så vigtigt, at mulighederne for at lånefinansiere også bliver udvidet til 45 år.

Ligeledes er det også vigtigt, at fleksibilitet i afskrivningsperioderne fastholdes, så der stadigvæk er mulighed for at afskrive over kortere perioder, da dette er med til at skabe et bedre investeringsgrundlag i fjernvarmeselskaberne.

5. Tilsyn med markedsmæssighed af aftaler mellem koncern- og interesseforbundne virksomheder på varmeområdet

TREFOR notere sig, at myndighederne påtænker at indføre det samme tilsyn med koncern- og interesseforbundne aftaler, der i dag eksisterer på elnet- og vandområdet.

Som multiforsyningsselskab med både elnet, vand og fjernvarme er det administrativt en lettelse, når tilsynet foregår efter de samme principper, og det er den samme administrative opgave at indberette til myndighederne uanset forsyningsarten.

Derfor indstiller TREFOR til, at reglerne og tilsynet af markedsmæssighed for varme i størst mulig grad bliver ensrettet med elnet og vand.

6. Selskabsgørelse af kommunale fjernvarmeselskaber

TREFOR mener, at det er godt, at kommunale varmeselskaber udskilles fra kommunerne til A/S ejerformer, da det er med til at skabe mere transparens.

Vi noterer os, at dette også kommer til at gælde for transmissionsselskaberne, herunder TVIS, der bl.a. leverer største delen af varmen til TREFOR. Dette er vi tilfredse med, da vi anser transmissionsselskabet, som et fordyrende mellemlid, der burde nedlægges.

Udskilningen af selskaberne er et godt skridt på vejen.

Ved at selskaberne overgår fra I/S til A/S bliver beslutningsprocesserne i transmissionsselskaberne transparente. Dette vil give transmissionsselskabernes kunder bedre muligheder for at udøve indflydelse på selskaberne i forhold til den økonomiske drift.

7. Krav til ledelsessammensætningen i kommunalt ejede fjernvarmeselskaber

TREFOR har ingen kommentarer til dette.

8. Termonet

TREFOR har ingen kommentarer til dette.

Med venlig hilsen

Johannes Dalegaard Guldbæk
Direktør

TREFOR Varme A/S
Kokbjerg 30
6000 Kolding
Danmark
CVR: 17010131

Mobil: 30525038
Web: www.trefor.dk

Tænketanken Demokratisk Erhvervs hørings svar vedr. ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder)

Kort om Tænketanken Demokratisk Erhverv

Tænketanken Demokratisk Erhverv arbejder for at styrke og udbrede den demokratiske virksomhedsform og kendskabet til erhvervsdemokrati i Danmark. Vi er stiftet af en række af Danmarks store og små demokratiske virksomheder. Vores medlemmer afspejler bredden i den erhvervsdemokratiske sektor, der i dag samlet set står for over 10 pct. af danske virksomheders omsætning.

Tænketanken Demokratisk Erhverv har siden stiftelsen i 2018 fokuseret på at skabe solid viden om demokratiske virksomheder og demokratisk ejerskab.

Baggrund for hørings svar

I Danmark har vi 150 års erfaring med at organisere os lokalt. Det gælder ikke mindst inden for energi- og forsyningsområdet, hvor store dele af vores vand, varme og energiforsyning i dag er andels- og forbrugerejet.

Fjernvarmen i Danmark er demokratisk ejet via indirekte og direkte forbrugereje af fjernvarmeselskaberne. 35 procent af fjernvarmen er direkte forbrugerejet alt imens nyere varmforsyningsteknologier såsom termonet også baserer sig på et lokalt forankret andelsejerskab.

Forskning og rapporter mere end indikerer, at ejerskabet har haft betydning for udbredelsen af bære- og prisdygtig varmforsyning i Danmark, og at det særligt har haft betydning for bysamfund i landdistrikternes muligheder for tilkobling til kollektiv, prisdygtig varmforsyning.

Set i lyset af de politiske målsætninger for dansk erhvervsudvikling, klimaomstilling, forsyningssikkerhed og udvikling af landdistrikter er det vores klare anbefaling, at der også fremadrettet hersker bedst mulige vilkår for demokratisk (forbruger- og andelsejet) varmforsyning til gavn for hele Danmark.

Der er imidlertid en række negative elementer i nærværende forslag til ændring af varmforsyningsloven, der på forskellig vis kan få alvorlige konsekvenser for antallet af danskere, der konverterer fra gas og olie til fjernvarme og for driften og ejerskabet af fremtidens varmforsyning.

Det gælder følgende tre områder, som dette høringsforslag behandler nedenfor.

- 1: Prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme
- 2: Forbud mod § 60 selskaber
- 3: Termonet og sikkerhed for nuværende projekter

1: Prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme

Med lovforslaget indføres et prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme, som medfører, at eventuelle forbrugerbindinger kan blive ophævet, hvis et fjernvarmeselskab ikke holder sig under prisloftet gennem en treårig periode.

Et prisloft, skruet sammen på den i lovforslagets skitserede måde, vil kunne få betydelige konsekvenser for udbredelse af fjernvarme og vil i praksis modarbejde de politiske ambitioner om at konvertere danske husstande til grøn fjernvarme både for at nå vores klimamålsætninger, men også for at gøre Danmark uafhængig af gas fra Rusland og ikke mindst for at sikre attraktive levevilkår i landdistrikterne.

De (i landdistrikterne ofte) andelsejede fjernvarmeselskaber baserer sig på økonomisk forpligtende fællesskaber, igennem hvilke borgere går sammen om at løse en konkret udfordring. Der er tale om grøn, kollektiv varmeforsyning til gavn for den enkelte, lokalsamfundet og for opfyldelse af vores nationale klima- og geopolitiske målsætninger. I praksis er økonomien i kollektive systemer afhængig af, at der er stor tilslutning, så omkostninger deles ud på så mange som muligt. Dansk Fjernvarmes udregninger og gængs viden på området tilsiger, at det typisk vil være nødvendigt med til slutning fra **75 pct.** af et områdes husstande for at opnå en god økonomi i konverteringsprojekter. Det foreslåede prisloft kan imidlertid udøve alvorlige negative virkninger for fjernvarmens image blandt forbrugere og således også for tilslutningsprocenterne i konverteringsprojekter og afledt for fjernvarmeselskabernes investeringer i klimavenlige løsninger. Hvilket i sidste ende betyder færre konverteringer fra sort til grøn varmeforsyning.

Det foreslåede prisloft vil særligt kunne have konsekvenser for fjernvarmekunder, der ikke har økonomisk mulighed for at skifte til andre alternativer. Disse borgere vil risikere at stå tilbage med endnu højere varmepriser og en restgæld, som der er færre om at betale, mens fjernvarmeværket måske er på vej mod konkurs. Med andre ord risikerer man, at de svageste kunder ender med regningen.

Vi anbefaler, at prisloftet genovervejes, og at der som minimum tages forbehold for de bekymringer som vi og en række andre organisationer har i forhold til forslaget til et prisloft.

2. Forbud mod § 60 selskaber

Det demokratiske ejerskab af fjernvarmen i Danmark er som tidligere nævnt en succeshistorie. Fjernvarmeselskaber er (direkte eller indirekte) forbrugerejede. De er etableret for forbrugernes skyld, og de har mål om grøn varme til lave priser. Den løbende demokratiske kontrol i selskaberne har hovedfokus på at sikre dette. Selskaberne drives efter non-profit-modellen.

Det kan være svært at tolke et forbud mod § 60 selskaber som andet end et angreb på den demokratiske model for fjernvarmedrift og -ejerskab i Danmark. Et forbud begrænser helt konkret kommunernes mulighed for at anvende selskabsformer reguleret under lov om visse erhvervsdrivende virksomheder, såsom interessentselskaber. Det er vores klare holdning, at denne begrænsning både er utilsigtet, uhensigtsmæssig og uflexibel.

Et forbud vil ydermere stride mod andre politiske målsætninger og hensyn på selskabsområdet: I 2022 fremlagde Ekspertarbejdsgruppen om Demokratiske Virksomheder en rapport, hvis anbefalinger senere blev realiseret af regeringen i samarbejde med samtlige af folketingets øvrige partier i aftalen om demokratiske virksomheder i december 2023. Rapporten og aftalen søsætter en række initiativer med henblik på at sikre en reel ligestilling ejerskabsformer i Danmark. Det sker

via initiativer, der skal øge kendskab til diversiteten af virksomhedsformer. Samtidig styrker aftalen på lovgivningssiden mulighederne for, at enhver kan vælge den ejerskabsform, der bedst passer til den pågældendes erhvervsmæssige virke og formål.

Det er med andre ord en politisk prioritet at sikre en ligestilling af virksomhedsformer i Danmark. Herunder for de virksomhedsformer, der findes i LEV-lovgivning.

I stedet for et forbud foreslår vi i stedet en mulighed for, at et hvert fjernvarmeselskab frit kan vælge mellem selskabsformer inden LEV-loven (Lov om visse erhvervsdrivende virksomheder)

3: Termonet og sikkerhed for nuværende projekter

I Tænketanken Demokratisk Erhverv ønsker vi gode vilkår for termonet-projekter, og vi nærer håb for, at termonet fremadrettet kan være en del af løsningen på en række varmforsynings- og konverteringsudfordringer i landdistrikterne.

Uagtet om termonet placeres inden- eller udenfor varmforsyningsloven, opfordrer vi til, at der for såvel kommuner som for forbrugerejede selskaber (amba'er), der allerede har foretaget investeringer i termonet, så vidt muligt skabes sikkerhed for deres økonomi.

En række borgerdrevne andelsselskaber, kommuner og aktører har lagt store kræfter i at få igangsat projekter med henblik på at konvertere i områder, hvor det ellers har været svært at anlægge fjernvarme. Det er i alles interesse, at så mange som muligt af disse projekter realiseres ud fra de forudsætninger, de blev stillet i vente. Ikke mindst med henblik på at blive klogere på prisudvikling i praksis, og således for på et endnu mere oplyst grundlag at sikre de bedst mulige vilkår for udrulning af termonet i Danmark fremadrettet.

Afslutningsvist

I Tænketanken Demokratisk Erhverv stiller vi os altid til rådighed for uddybning af både nærværende høringssvar, samt stiller vores ekspertise om demokratiske virksomheder til rådighed for relevante myndigheder.

Med venlig hilsen

Simon Egebæk Eliasson

Chef for politik og kommunikation

23969804

simon@demokratiskerhverv.dk

Camilla Teilmann

Fra: Lars Abel <lars.abel@varmepumpeindustrien.dk>
Sendt: 21. august 2024 12:03
Til: Camilla Teilmann; Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg
Cc: varme@ens.dk; kam@varmepumpeindustrien.dk; 'Lars Abel'
Emne: VPI Høringssvar - prisloft på fjernvarme - øget forbrugerbeskyttelse (j.nr. 2024-7178) --- Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (ENS Id nr.: 3636649)

Prioritet: Høj

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede dokumenter, som ikke er sikre, medmindre du stoler på afsenderen.

Til Energistyrelsen

Høringssvar fra Varmepumpeindustrien (VPI) (j.nr. 2024-7178)

Hermed fremsendes høringssvar indeholdende overordnede synspunkter ifm. opfølgningen på delaftalen af 1. juli 2024 om opfølgning på klimaaftale for grøn varme 2022.

VPI lægger principielt afgørende vægt på, at formålet med den opfølgende aftale også er et ønske om **at sikre øget forbrugerbeskyttelse**.

Både for at nedbringe fjernvarmeprisen for forbrugerne, men – set fra vores side – især også for at fjerne de forbrugerbindinger, som igennem mange år har præget – og fortsat præger - fjernvarmesektoren, og som fortsat udgør alvorlige barrierer, når den enkelte forbruger skal træffe sin beslutning.

VPI har tidligere opfordret Energistyrelsen til at forestå en indsats for at skabe prisgennemsigtighed for forbrugerne ifm. deres valg af fremtidige opvarmningsmuligheder. Det skal – for at sikre en hurtig grøn omstilling – være muligt for hver enkelt forbruger/husejer direkte at sammenligne, hvad man skal betale, uanset om vi taler om fjernvarme eller individuel opvarmning. Datagrundlaget skal være klart og tydeligt, og må derfor nødvendigvis basere sig på entydige aktuelle myndighedsoplysninger.

Kompleksiteten i opgaven, som især skyldes lovgivning mv. omkring fjernvarmen, har tillige gjort, at vi tidligere har opfordret Forsyningstilsynet til at medvirke. Dansk Fjernvarme / fjernvarmeværkerne er underlagt en relativ stram lovgivning angående anmeldelse af priser, priseftersvisning, regler om afskrivningsperioder, låneforhold osv. Der er tale om få frihedsgrader som følge af stærk myndighedsregulering. Hertil kommer, at fjernvarmesektoren er underlagt Projektbekendtgørelsens investeringsregler med Finansministeriets beregningsforudsætninger. Der er regler for renteniveau, afskrivning, geninvestering osv., hvilket betyder at der ikke er frihed til at afvige fra disse data.

Forslaget/aftalen om at indføre et prisloft på fjernvarme øger imidlertid også kompleksiteten. Som vi forstår det, indebærer prisloftet, at fjernvarmebrugerne skal have mulighed for at vælge et grønt alternativ til opvarmning, hvis den gennemsnitlige pris for deres varme over en treårige periode ligger over, hvad det vil koste at opvarme med en varmepumpe. Det giver ikke alene forbrugerne frihed til at vælge, men skaber også en nødvendig konkurrence, der kan drive priserne ned og kvaliteten op. Imidlertid indebærer det ifølge aftalen, at der kan gå ca. 6 år fra det første prisloft bliver udmeldt, til de første forbrugerbindinger ophæves. Der bør findes en model, som fremmer en afvikling af forbrugerbindingerne hurtigere. Forsyningstilsynet indsamler data fra alle fjernvarmeselskaber to gange årligt, hvorfor mere aktuelle data kan lægges til grund for en tidligere prisloftberetning.

For nykonverterede fjernvarmeområder præciseres det i aftalen, at forbrugerne ikke kan være pålagt forbrugerbindinger. Imidlertid opleves de facto fortsat forbrugerbindinger, når en kommunalbestyrelse har besluttet at udlægge et nyt fjernvarmeområde, men ikke opnår tilstrækkelig tilslutning fra borgerne. Kommunalbestyrelsen kan ifølge eksisterende lovgivning fastholde et projekt i op til 5 år uden at tilbagerulle beslutningen (tilbagekonvertere) og således vente på "bedre tider", eller "omberegne" projektgrundlaget i forsøg på at opnå øget fremtidig tilslutning. Ved beslutning om et fjernvarmeområde bør overvejes at indbygge en tidsfrist for påbegyndelsen af anlægsarbejdet. Samtidig opfordrer vi til at lægge en begrænsning i lovgivningen for, hvor lang tid kommunalbestyrelsen kan undgå at tilbagerulle et projektforslag, som ikke kan samle den nødvendige borgertilslutning. Måske skal der være tale om en pligt for kommunalbestyrelsen til at beslutte en tilbagekonvertering efter en bestemt, kort periode. Varmeforsyningselskabet eller kommunen skal i de tilfælde, hvor tilslutningspligten ophører, pålægges at tilsikre optimale betingelser for boligejernes mulighed for valg af en ny grøn varmekilde. Samtidig skal borgere i områder, hvor fjernvarmeudrulningen reelt ikke kan gennemføres umiddelbart, tilsikres adgang til at kunne ansøge om / opnå tilskud fra Varmepumpepuljen. I dag fastlåses borgeren fra at ansøge om tilskud indtil fjernvarmeprojektet udgår helt af varmeplanen. Det bør i det hele taget tilsikres, at mulighederne for borgeren for reelt at skifte varmforsyning ikke blokeres f.eks. af et uholdbart højt gebyr for afkobling fra økonomisk ikke-konkurrencedygtige fjernvarmeselskaber.

Generelt mangler der således retningslinjer for håndtering af godkendte fjernvarmeprojekter, der ikke opnår den nødvendige tilslutning for udrulning. Der bør ske en løbende kommunal opfølgning på varmeplaner og projektforslag, som skal drives af forbrugerhensyn samt ønsket om at fremme den grønne omstilling. Den nuværende situation medfører unødvendigt mange ressourcer for at genberegne/omorganisere fjernvarmeprojekter, som alligevel ikke gennemføres, men som udsætter den grønne omstilling, ja sågar fremmer geninstallation af gasfyr, som ellers ønskes udfaset helt af energiforsyningen.

Prisen for en varmepumpe er (i baggrundsdokument) fastsat til kr. 27.000 pr. år. Hvordan når man frem til dette tal? Der fremgår tillige en varmeomkostning for varmepumper på kr. 17.000-18.000 pr. år – hvordan når man frem til dette tal? VPI har 26. juli 2024 henvendt sig til Energistyrelsen for at få oplyst, hvordan man når frem til de anførte tal, idet det står os uklart, hvilket grundlag de bygger på. Varmepumpeteknologien er ofte særdeles konkurrencedygtig med fjernvarmeprisen, men forbrugerne er desværre ofte afskåret fra på et oplyst grundlag at vælge den billigste og grønneste varmeløsning. VPI henstiller til, at der ved udregningen af prisen for individuelle varmepumper tages udgangspunkt i Teknologikataloget og de ændrede drifts- og vedligeholdelsesregler samt de reelle/faktiske priser på varmepumper fra ansøgninger til varmepumpepuljen.

Vi ser et behov for at sikre transparente priser for hhv. fjernvarme og varmepumper for den enkelte forbruger. I den forbindelse oplever vi som branche, at der i konkrete fjernvarmeprojekter i forskellige sammenhænge fremkommer data, hvor man tillægger varmepumper udgifter, forringede virkningsgrader, reducerede levetider og andre misvisende parametre. Disse oplysninger/påstande fremkommer ofte for at forringe varmepumpens konkurrenceevne bl.a. i forhold til fjernvarme og er som oftest udokumenterede. Efter vores opfattelse er det Energistyrelsens Teknologikatalog, der – som et myndighedsbaseret dokument – skal være basis for de samfundsmæssige beregningssammenligninger bl.a. i fjernvarmeprojekter. Vi taler i den forbindelse for en revision af Teknologikataloget, så der altid bliver tale om objektive data med baggrund i reel dokumentation. Det kan kun være i alles interesse, at grundlaget for arbejdet bygger på data, som Energistyrelsen nationalt kan stå inde for, og hvor alle deltagere anerkender det fælles udgangspunkt. Det bør fremgå af lovforslaget/BEK, at Forsyningstilsynet og Energistyrelsen skal offentliggøre grundlaget for deres beregning af forbrugerpris for varmforsyningsvirksomheder og omkostning til køb og anvendelse af individuel varmforsyning baseret på vedvarende energi.

VPI ser frem til, at analysearbejdet af forsyningssektorens finansieringsvilkår afsluttes, så der umiddelbart opnås total gennemsigtighed ift. forskellige opvarmningsformer.

VPI tvivler i den forbindelse stærkt på det realistiske i at hæve rørledningers afskrivningsperiode fra 30 år til 45 år. Beregningsmæssigt øger det lønsomheden af investeringen og medfører på kort sigt en lavere pris, men det er ikke i overensstemmelse med den virkelighed, vi anser for den reelle levetid. Når det af aftalen fremgår, at prisloftet skal være et "retvisende og sammenligneligt" grundlag for varmeprisen, betragter vi den forlængede tidsperiode som ikke-retvisende. Hvilke data beror valget af 45 år på? Hvis dette indhold implementeres i BEK, bør der være et

dokumentationskrav for materialekvaliteten, som svarer til 45 år. Hvis denne øgede levetid ikke står mål med virkeligheden, må det forventes at medføre en stigning i antallet af fjernvarmeselskaber over prisloftet.

Forbrugerne oplever generelt stor usikkerhed og manglende information. Energistyrelsen opfordres til løbende at sikre opdaterede data via Spar Energi portalen og Byggeri & Energi videntrets hjemmeside. Kommunerne bør opfordres til at offentliggøre sammenlignelige data for de forskellige varmekilder i de lokale/regionale områder på deres hjemmesider, samt i øvrigt information om, hvor man kan få yderligere troværdige data til brug for sin beslutning om valg af varmekilde. VPI opfordrer til, at det økonomiske niveau for den nuværende offentlige informationsindsats / energispareindsats bl.a. i forhold til energibesparelser i bygninger som minimum opretholdes – også fra 2025 og frem. I den aktuelle sikkerhedspolitiske og energipolitiske situation har borgerne et ekstra behov for at få incitament til at vælge en grøn og bæredygtig varmekilde.

Hvad angår termonet er VPI enig i, at modellen hvor termonet kan udnyttes på lige vilkår med anlæg af individuelle varmepumper, er at foretrække, dvs. markedsvilkår. Det er vigtigt at være opmærksom på, at ved at inddrage termonet under varmforsyningsloven øges risikoen for forbrugere og kommuner unødigt.

VPI ønsker, at

- den enkelte forbruger sikres størst mulig valgfrihed ifm. valget af grøn varmekilde
- alle formelle og reelle forbrugerbindinger ifm. den enkelte forbrugers valg af grøn varmekilde afvikles
- man tilsikrer optimale betingelser for boligejernes mulighed for valg af en ny grøn varmekilde
- den enkelte forbruger sikres størst mulig prisgennemsigtighed som grundlag for en beslutning om varmekilde
- forbrugerens mulighed for at kunne træffe beslutning fremmes mest muligt, dvs. med forpligtelse til at vurdere de samfundsøkonomiske omkostninger på et realistisk og ajourført datagrundlag
- myndighederne giver aktuelle informationer om konsekvenserne ved at vælge de forskellige varmekilder på en teknologineutral måde.
- opretholde nuværende offentlige informationsindsats / energispareindsats også fra 2025.

Venlig hilsen
Lars Abel

Lars Abel
Varmepumpeindustrien I Danmark
Tel: +45 4030 3075
Email:
lars.abel@varmepumpeindustrien.dk
Avenue 7, 1. tv.
DK-1635 Copenhagen V
www.varmepumpeindustrien.dk

Fra: Camilla Teilmann <cte@ens.dk>

Sendt: 1. juli 2024 14:52

Til: Camilla Teilmann <cte@ens.dk>

Emne: Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (ENS Id nr.: 3636649)

Kære høringsparter,

Energistyrelsen sender hermed vedlagte udkast til lovforslag om Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (Gennemsigthed i varmforsyningsvirksomheder) i høring. Vedhæftet er høringsbrev, høringsliste samt udkast til lovforslag. Materialet kan også tilgås på [Høringsportalen](#).

Høringsvaret bedes sendt til cte@ens.dk og akmn@ens.dk med kopi til varme@ens.dk samt angivelse af journalnummer 2024-7178. Energistyrelsen skal venligst anmode om at modtage eventuelle høringsvar senest d. 22. august 2024.

Med venlig hilsen / Best regards

Camilla Teilmann

Fuldmægtig

Center for Forsyning / Centre for Supply

Mobil / Cell +45 33 95 58 07

E-mail cte@ens.dk

Danish Energy Agency - www.ens.dk

- part of The Ministry of Climate, Energy and Utilities

Energistyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://ens.dk/om-os/energistyrelsens-behandling-af-personoplysninger>

Kommentarer og forslag til den foreslåede ændring af varmeforsyningsloven

22.august 2024

VedvarendeEnergi arbejder for en omstilling af Danmark til vedvarende energi, som giver alle adgang til energi til rimelige priser, giver en hurtig omstilling væk fra fossil energi og styrker lokal deltagelse, forståelse og engagement i omstillingen.

Vi finder at de foreslåede ændringer i varmeforsyningsloven ikke understøtter disse formål, som vi håber at regeringen også deler. Vi finder at forslagene reducerer mulighederne for energiforbrugere udenfor de nuværende fjernvarmesystemer og dermed gør det sværere og dyrere for mange af disse forbrugere at dække deres varmebehov i fremtiden. Da forbrugere udenfor fjernvarmeforsyningen allerede i dag generelt har de dyreste og mest krævende opvarmningsformer, bør deres muligheder ikke begrænses, hvilket vil være konsekvensen af dette lovforslag. Konkret er problemerne i lovforslaget dels forslaget om et nyt prisloft for fjernvarmen, dels det reelle forbud mod at give kommunal garanti til fjernvarme med koldt varmemedie (benævnt termonet i lovforslaget).

Klosterport 4 F, 1.sal
DK - 8000 Aarhus C
Tel: +45 86 76 04 44
www.ve.dk

R Gunnar Boye Olesen
E gbo@ve.dk
Tel.: +4586227000
Mob. +4524269933

Det foreslåede prisloft giver en unødvendig begrænsning af etablering af nye fjernvarmenet. Varmeforsyningsloven regulerer allerede fjernvarme med krav om ikke at foretage investeringer, som gør fjernvarme dyrere for eksisterende forbrugere mens der for nye forbrugere er et frit valg om man vil indgå i et foreslået fjernvarmeprojekt.

For forbrugere udenfor nuværende fjernvarme er det derfor op til den enkelte forbruger at vælge fjernvarme eller en individuel løsning. Og vores erfaring viser at det er kun når et fjernvarmeprojekt har en attraktiv pris, at forbrugerne i praksis vælger fjernvarmen til. Ved at indføre et prisloft, som med **forslaget er baseret på urealistisk lave priser for varmepumpe-alternativet**, vil det i mange tilfælde ikke være muligt at tilbyde fjernvarme, selvom det er det mest attraktive tilbud for forbrugerne sammenlignet med de reelle alternativer, der eksisterer lokalt.

Selv hvis der vedtages et prisloft baseret på realistiske gennemsnitspriser for varmepumper, vil det betyde at i alle de områder, hvor varmepumpe-priserne er over et beregnet landsgennemsnit, vil forbrugerne risikere ikke at have lov til at tilslutte sig det billigste alternativ. Det gælder de tilfælde hvor et fjernvarmealternativ er billigere end det reelle varmepumpealternativ. Og det kan der være mange grunde til, bl.a. regionale prisforskelle og lokale forhold, der gør det uhensigtsmæssigt med varmepumper i en tæt landsby.

Ved at undlade at indføre prisloftet, vil den enkelte forbruger fortsat have et mere frit valg og man begrænser ikke lovmæssigt omstillingen til vedvarende energi udenfor fjernvarmeområderne. **Derfor opfordrer vi til at forslaget om prisloft udgår.**

Forslaget om at der ikke kan gives kommunal garanti til fjernvarme med koldt medie (kold fjernvarme, i lovforslaget benævnt termonet) begrænser denne nye form for varmeforsyning, som er attraktiv i en række landsbyer udenfor nuværende fjernvarmeområder. Beregninger for en række landsbyer viser at kold fjernvarme i mange tilfælde er den mest attraktive varmeforsyningsløsning, hvis etableringen kan finansieres med kommunegaranterede lån. Ligesom andre fjernvarmeløsninger har kold fjernvarme den udfordring at der ikke kan opnås belåning på vilkår som infrastruktur og byggeri uden en garantistillelse. Kreditinstitutioner finder ikke at der er tilstrækkelig sikkerhedsstillelse i et nedgravet rørnet. **Ved lovgivningsmæssigt at forhindre kommunale garantier til kold fjernvarme, stiller man borgere udenfor de nuværende fjernvarmesystemer ringere og bidrager yderligere til den forskelsbehandling, der er mellem land og by mht. varmeforsyning.** Derfor opfordrer vi til at forslaget ændres så kold fjernvarme medtages blandt de varmeløsninger, der kan opnå kommunale garantier til investeringer baseret på et hvile-i-sig selv princip.

Endelig skal vi påpege en uklarhed, som vi mener bør afklares med ændring af varmeforsyningsloven. Der er i dag uklarhed om en kollektiv varmeforsyning kan eje installationer i de enkelte forbrugeres huse. Det mener vi ikke skal begrænses med lovgivning, da det begrænser forbrugernes frie valg og dermed forbrugernes mulighed for at vælge den billigste og bedste løsning for den enkelte. Vi opfordrer derfor til at det med ændring af varmeforsyningsloven klargøres at den enkelte forbruger frit kan vælge om installationer i form af varmeveksler m.m. og om evt. varmepumpe skal ejes af fjernvarmeselskabet eller af forbrugeren, samt at et fjernvarmeselskabs omkostninger til installationer i boliger skal deles mellem de forbrugere, der gør brug af dette tilbud.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående kommentarer og forslag eller ønskes uddybning, kontakt politisk koordinator Gunnar Boye Olesen ved email gbo@ve.dk eller ovenstående tlf.

Dir.: +45 43 30 26 76
E-mail: tsm@veks.dk

Dato: 15. august 2024
Sag/Dok.nr.: 513 / D24-837610-5.0
Ref.: tsm

Høringssvar om lovforslag om gennemsigtighed i fjernvarmeselskaber

VEKS takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om ændring af lov om varmeforsyning og lov om planlægning (Gennemsigtighed i varmeforsyningsvirksomheder).

Selskabsgørelse af I/S-selskaber

Det bemærkes overordnet hertil, at selskabsgørelse af I/S ikke er nødvendigt for at sikre en klar adskillelse af myndighed og drift og at VEKS' varmepris som følge heraf forventes at stige. Det foreslås derfor, at selskabsgørelsen af §60 selskaber fjernes i lovforslaget.

Lovforslaget indeholder et krav om, at kommunale varmeforsyninger skal udøves i aktie- eller anpartsselskaber. Det vil således ikke længere være muligt at drive varmeforsyningsvirksomhed i interessentskabsform.

VEKS er i dag organiseret som et interessentskab, og er derfor omfattet af lovforslagets krav om selskabsudskillelse.

Det fremgår af lovforslaget, at kravet om selskabsudskillelse har til formål at implementere en politisk aftale om, at der i de kommunale fjernvarmeforsyninger skal være en klar adskillelse af myndighed og drift.

Ifølge lovforslaget er det Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets vurdering, at et krav om selskabsgørelse vil bidrage til at skabe et klarere skel mellem kommunernes myndighedsbehandling og driften af varmeforsyningsvirksomheder, hvilket vil bidrage til at fremme fokus på driften af varmeforsyningsvirksomheder.

I varmeforsyninger, der er organiseret som kommunale fællesskaber i interessentskabsform (herunder VEKS), er der i forvejen sikret en adskillelse mellem kommunernes myndighedsbehandling og driften. Dette er sikret ved, at driftsopgaverne er udskilt til et interessentskab, mens myndighedsopgaverne fortsat varetages af de enkelte kommuner.

Det er derfor ikke nødvendigt for at sikre en klar adskillelse mellem myndighed og drift, at der i lovforslaget stilles krav om, at kommunale varmeforsyninger, som i forvejen er selskabsudskilt til et interessentskab, skal omdannes til et aktie- eller anpartsselskab.

Kravet om selskabsudskillelse vil påføre den omfattede varmforsyning omkostninger til juridisk og økonomisk bistand samt internt tidsforbrug til at analysere, planlægge og gennemføre en selskabsudskillelse.

Eftersom VEKS i dag er organiseret som et interessentskab, hvor ejerkommunerne hæfter ubegrænset for VEKS, har det ikke været nødvendigt for VEKS at opnå kommunegarantier i forbindelse med optagelse af lån.

Hvis VEKS udskilles til aktie- eller anpartsselskabsform, vil det være nødvendigt at opnå kommunegarantier fra ejerkommunerne for at kunne opretholde de nuværende kreditfaciliteter. Som betaling for garantierne, skal ejerkommunerne opkræve garantiprovision på markeds-mæssige vilkår. Kravet om selskabsudskillelse vil således påføre VEKS og i sidste ende varmemeforbrugerne væsentlige omkostninger til betaling af garantiprovision.

VEKS er ikke skattepligtig, da interessentskabsformen er skattemæssigt transparent. Ejerkommunerne beskattes ikke af VEKS' aktiviteter, da kommuner ikke er skattepligtige.

Hvis VEKS udskilles til aktie- eller anpartsselskabsform, vil selskabet blive skattepligtigt. Dette vil medføre omkostninger til administration og beskatning.

Kravet om selskabsudskillelse vil således mindst medføre følgende omkostninger for VEKS:

- Engangsomkostninger til selskabsudskillelsen – ca. 10-15 mio. kr. (baseret på erfaringer fra selskabsudskillelse af affaldsselskaber)
- Omkostninger til betaling af garantiprovision – i dag skønnes dette at udgøre ca. 15 mio. kr. Med et forventet højere fremtidigt gælds-niveau forventes dette at stige til ca. 25 mio. kr. årligt, svarende til ca. 1,5 pct. årligt.
- Omkostninger som følge af skattepligt og efterlevelse af selskabsloven, som ikke kan opgøres pt.

Omkostningerne vil blive indregnet i varmepriserne, der må forventes at stige uden at der opnås en gevinst i form af adskillelse mellem myndighed og drift.

En selskabsgørelse vil endvidere få betydning for ejerkommunernes indflydelse. VEKS' 12 ejerkommuner har i dag instruktionsbeføjelse over kommunernes repræsentanter i VEKS' bestyrelse. Ejerkommunerne har derved en direkte indflydelse på VEKS' forhold.

Hvis VEKS omdannes til et aktie- eller anpartsselskab, er det ikke muligt for ejerkommunerne at have instruktionsbeføjelse over de enkelte bestyrelsesmedlemmer, da bestyrelsen i aktie- og anpartsselskaber udelukkende skal varetage selskabets interesser. Dermed vil ejerkommunerne ikke have samme direkte indflydelse på selskabets overordnede og strategiske ledelse, som de har i dag.

Prisloft for fjernvarmedistributionselskaber

Det foreslåede prisloft for distributionselskaberne tager ikke hensyn til, at der er en række positive eksternaliteter ved fjernvarmen, fx mindre støjgener, komfort for forbrugerne, prisstabilitet via reguleringen, samspil med elmarkedet (sektorkobling) mv. VEKS er af den opfattelse, at et forbrugerprisloft bør indeholde et tillæg for disse for samfundet positive effekter ved fjernvarmen.

Set fra et politisk synspunkt kan man undre sig over behovet for at indføre en model, hvor man risikerer, at forbrugerne fravælger en grøn opvarmningsløsning. Dette gælder særligt, hvis ikke modellen medregner de reelle fordele for forbrugeren. Man kan endvidere undre sig over, at man kun udstiller prisforskellene på fjernvarmen, men ikke på de individuelle varmepumper.

Samtidig understreges vigtigheden af den langsigtede investeringssikkerhed for fjernvarmeselskaberne. Denne afhænger bl.a. af fortsat forblivelsespligt og udtrædelsesgodtgørelse. Det er derfor VEKS' vurdering, at den foreslåede hjemmel til at fastsætte regler om udtrædelsesgodtgørelse bør bidrage til at sikre denne investeringssikkerhed, ligesom VEKS er af den opfattelse, at en ophævelse af den nuværende forblivelsespligt i områder, hvor man allerede har udlagt fjernvarme kan risikere at underminere allerede foretagne investeringer og kan risikere at virke som lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Med venlig hilsen

Trine Sannem Mønsted
Vicedirektør

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København

Att.:
Camilla Teilmann (cte@ens.dk)
Anne Kathrine Mikkelsen Nyborg (akmn@ens.dk)

Cc: varme@ens.dk

Smedeholm 13A, 1. tv.
2730 Herlev
Tlf. +45 33 32 14 00
veltek@veltek.dk
www.veltek.dk
CVR-nr. 65 39 14 14
Bankkonto 3001 - 3015 114 347

Herlev, 22. august 2024

Journalnr. 2024-7178

Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning (ENS Id nr.: 3636649)

VELTEK vil gerne sige tak for det tilsendte høringsmateriale, som vi er glade for at få lov til at kommentere.

VELTEK støtter forslaget med baggrund i følgende:

VELTEK finder, at et prisloft på fjernvarme vil bidrage til at beskytte forbrugerne, øge gennemsigtigheden og fremme en effektiv drift i sektoren.

Den kommende model for beregningen af prisloftet bør sikre, at der tages udgangspunkt i forbrugerens aktuelle situation, således at alle typer af ejendomme, uanset størrelse, forbrug, energimærke m.m. vurderes ud for de samme forudsætninger. Disse tiltag er afgørende for at sikre, at fjernvarme forbliver en økonomisk og miljømæssigt bæredygtig opvarmningsløsning i fremtiden.

Forbrugerbeskyttelse

Et prisloft vil kunne medvirke til at sikre, at fjernvarmeselskaberne ikke kan opkræve urimeligt høje priser. Ved at fastsætte et loft, der tager udgangspunkt i omkostningerne ved en individuel varmepumpe, vil forbrugerne have en mere retfærdig og gennemsigtig prisstruktur, som kan konkurrere med alternative opvarmningsformer.

Øget Gennemsigtighed

Prisloftet vil også kunne medvirke til at fremme gennemsigtighed i fjernvarmesektoren. Forsyningstilsynets liste over selskaber der overskrider prisloftet, giver forbrugerne mulighed for at sammenligne priser og træffe informerede valg.

Effektiv Drift

VELTEK finder, at et prisloft også vil kunne medvirke til at fungere som et incitament for fjernvarmeværker til at optimere deres drift og reducere omkostningerne, hvilket kan føre til mere effektiv og bæredygtig drift af fjernvarmesystemerne. Dette vil ikke kun gavne forbrugerne, men også understøtte den overordnede grønne omstilling ved at gøre fjernvarme mere attraktivt i forhold til andre teknologier.

Med venlig hilsen

VELTEK

Kai Borggreen, Sektionschef VELTEK Varme
(kbo@veltek.dk)/mobil: 61 37 27 33

[VELTEK](#) er Danmarks største tekniske brancheforening og repræsenterer 131 producenter og leverandører med en samlet omsætning på mere end 30 milliarder kroner.

Foreningens medlemmer består af producenter og leverandører af komponenter til installationer inden for individuel boligopvarmning, el-, vand- og varme- og ventilationsløsninger.

VELTEK dækker som samlet forening de tekniske installationer fra væg-til-væg i byggeriet samt flere fagområder i infrastrukturen.

Aalborg Forsyning
Norbis Park 100, 9310 Vodskov

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Dato: 22.08.2024
Telefon: 9982 8299
Initialer: CAKJ

J.nr. 2024-7178 - Høring over forslag til Lov om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning

Energistyrelsen har den 1. juli 2024 sendt lovforslag om ændring af lov om varmforsyning og lov om planlægning i høring.

Lovændringerne forventes at træde i kraft den 1. januar 2025.

Aalborg Varme A/S (herefter "Aalborg Varme") skal først og fremmest pointere, at vi er enige i indholdet i aftaleteksten i klimaaftalen fra 2022. Aalborg Varme stiller sig dog uforstående overfor udmøntningen af aftalen i lovforslaget, da den ikke er i overensstemmelse med aftaleteksten i klimaaftalen. Helt overordnet set er det Aalborg Varmes opfattelse, at det kræver ændringer i lovforslaget, såfremt den skal afspejle den politiske ambition i klimaaftalen i forhold til lavere forbrugerpriser og bedre vilkår for grønne investeringer for varmforsyningsselskaberne.

I overordnede træk ser Aalborg Varme følgende hovedproblemer i lovforslaget:

- Forbrugerprisloftet afspejler ikke virkeligheden
- Der skabes ikke gennemsigtighed for forbrugerne, når der ikke er gennemsigtighed i priserne på alternativerne til fjernvarme
- Varmeforsyningsselskaber bliver udskammet ved at blive underlagt skærpet tilsyn, hvis deres priser ligger over prisloftet, hvilket giver en utilsigtet konkurrenceforvridning i forhold til alternative varmekilder
- Der mangler retssikkerhed for varmforsyningsselskaberne, da klageadgangen afskæres
- Varmeforsyningsselskaberne pålægges yderligere administrative byrder og ekstraomkostninger, som i sidste ende vil skulle betales af varmemedbrugerne, i forhold til dokumentation af markedsmæssighed for koncerninterne aftaler og aftaler mellem interesseforbundne selskaber

Aalborg Varme har følgende bemærkninger til lovforslaget:

Forbrugerprisloft

Med det fremsatte lovforslag er der lagt op til at indføre et prisloft for forbrugerpriser på fjernvarme. Helt overordnet er det Aalborg Varmes opfattelse, at såfremt forbrugerprisloftet bliver indført som foreslået, vil det få negative konsekvenser for den grønne omstilling, idet det vil skabe usikkerhed for varmforsyningsselskaberne i forhold til at foretage grønne investeringer for at udfase fossile brændsler.

Derudover vil det foreslåede lovforslag få negative konsekvenser for varmforsyningsselskabernes image og varmeprisen for varmemedbrugerne. Ved indirekte at opfordre varmemedbrugerne til at skifte fra fjernvarme til en varmepumpe vil der være færre kunder til at betale for omkostningerne til fjernvarmen, hvilket i sidste ende vil betyde højere priser for tilbageværende varmemedbrugere.

Derudover undrer Aalborg Varme sig over, at der er et behov for yderligere regulering gennem et prisloft, da branchen allerede er strengt reguleret, og endda strengere reguleret end det konkurrerende produkt, der vælges

at sammenligne med. Aalborg Varme har ikke kendskab til, at der indenfor andre produkttyper er behov for at matche et produkt op mod hinanden på et kommercielt område, samtidig med at det ene produkt bliver udskammet, hvis det ligger prismæssigt over det andet. Der ses ikke initiativ til på samme måde at vurdere de enkelte varmepumpeleverandører tilsvarende op mod prisloftet.

Formål og gennemsigthed

Det er Aalborg Varmes opfattelse, at lovforslagets formål er ændret i forhold til aftaleteksten i klimaaftalen fra 2022. Af klimaftalen fremgik det, at der skulle indføres et prisloft af hensyn til forbrugerbeskyttelse, for at give forbrugerne bedre mulighed for at vælge en anden varmekilde, såfremt et varmeforsyningsselskab ikke kan holde sig under prisloftet inden for en rimelig periode.

Det fremsatte lovforslag synes dog at fokusere mere på at sætte varmeforsyningsselskaberne under et skærpet tilsyn frem for at fokusere på de varmeforbrugere, der vil have varige fordele ved at skifte væk fra fjernvarmen.

Aalborg Varme støtter som udgangspunkt forslaget om, at stille varmebrugerne, der kan få varige fordele ved at skifte fra fjernvarme til varmepumper, bedre. Dog kan Aalborg Varme ikke støtte, at denne forbrugerbeskyttelse sker ved at hænge varmeforsyningsselskaberne ud.

I formålet for lovforslaget beskrives det, at prisloftet har til hensigt at fremme gennemsigthed i varmeforbrugernes varmepriser og give varmeforbrugere bedre mulighed for at vælge en anden varmekilde. Aalborg Varme er enige i, at der skal være gennemsigthed i priserne, således varmeforbrugere på et oplyst grundlag kan træffe beslutning om, hvilken varmeløsning, som passer til dem, hvorfor Aalborg Varme kan bakke op om forslaget om, at varmeforsyningsselskabernes halvårslige opgørelser i kr. pr. standardhus skal suppleres med en årlig opgørelse både i kr. for et standardhus og i kr. pr. GJ for et standardhus. Det er dog væsentligt, at der ligeledes er gennemsigthed i priserne på alternativerne til fjernvarme, således varmeforbrugere kan træffe beslutning om valg af varmeløsning på et oplyst grundlag. For at sikre gennemsigthed for forbrugerne, er det væsentligt, at varmebrugerne præsenteres for retvisende oplysninger og realistiske og faktiske omkostninger til opvarmning med en varmepumpe.

Aalborg Varme finder det på den baggrund problematisk, at formålet med prisloftet er blevet ændret til, at fjernvarmeselskaberne hænges ud ved, at der skal offentliggøres lister for, hvilke varmeforsyningsselskaber, der sættes under skærpet tilsyn. Det vil unægtelig have den effekt, at forbrugerne får et indtryk af, at deres varmeløsning er for dyr, uden det bliver taget med i betragtningen, hvorvidt et skift væk fra fjernvarme vil give varmeforbrugere varige fordele.

Beregning af prisloft

Aalborg Varme finder det særdeles problematisk, at lovforslaget ikke konkret angiver, hvordan prisloftet skal fastsættes.

Det fremgår alene, at det foreslås, at ministeren gives hjemmel til at fastsætte regler om fastsættelse af prisloftet, hvor det er forventningen, at Forsyningstilsynet skal fastsætte et prisloft på baggrund af beregninger af omkostninger til køb og anvendelse af individuel varmeforsyning, som i første omgang baseres på Energistyrelsens teknologikatalog for individuelle opvarmningsanlæg eller varmepumpepuljedata. Det vil sige, at prisloftet ifølge lovforslaget bliver opgjort på et teoretisk grundlag. Det er Aalborg Varmes vurdering, at prisloftet bør fastsættes således, at omkostningerne, der medtages heri, afspejler virkeligheden. Hertil skal det bemærkes, at Energistyrelsens teknologikatalog ikke er opdateret siden 2020 for så vidt angår anskaffelsespriser for individuelle varmepumper og dermed ikke er retvisende, hvorfor teknologikataloget ikke anses for at være et tilstrækkeligt grundlag at anvende til formålet. Teknologikataloget har ikke tidligere været tiltænkt til brug for indgribende regulering.

For at beregningsforudsætningerne af prisloftet kan afspejle virkeligheden, bør det fastsættes på baggrund af data, der opdateres årligt. Dette betyder, at alle omkostninger til anskaffelse, installation, vedligeholdelse og

driftsomkostninger af en varmepumpe, der kan opvarme et standardhus, skal medregnes i prisloftet. Derudover bør prisloftet indeholde et element, hvor forskellene mellem fjernvarme og varmepumper samt stiftelsesomkostninger afspejles, herunder at varmepumper med tiden skal udskiftes. Aalborg Varme læser lovforslaget som, at der ikke tages hensyn til de forskelle, der er mellem fjernvarme og individuelle varmepumper ud i tid.

Aalborg Varme bemærker, at det ikke fremgår af lovbemærkningerne, hvilke retningslinjer, som Forsyningstilsynet skal fastsætte prisloftet ud fra. Det bør således fremgå, hvilket forbrugsstørrelse, som varmepumpen skal kunne levere, således prisloftet ikke baseres på en lille varmepumpe, som kun kan opvarme et enkelt rum.

Aalborg Varme skal desuden bemærke, at det findes problematisk, at der ikke er fastsat retningslinjer for, hvordan Energistyrelsen skal fastsætte prisloftet for 2025. Særligt når det af lovforslaget fremgår, at baggrunden for, at Energistyrelsen skal fastsætte prisloftet er, at Forsyningstilsynet ikke kan nå at beregne og udmelde et prisloft inden lovens ikrafttræden. Det er væsentligt, at der anvendes et retvisende beregningsgrundlag.

Tidshorisont

Det fremgår af lovforslaget, at varmeforsyningsselskaberne har tre år til at få prisen ned under prisloftet, alt afhængig af, hvad der er årsag til, at prisen ligger over prisloftet. Hertil skal Aalborg Varme bemærke, at en periode på tre år er meget kort henset til den investeringshorisont, som varmeforsyningsselskaberne har.

Aalborg Varme køber størstedelen af den varme, der blev sendt ud i fjernvarmenettet, af Nordjyllandsværket. Eftersom planen er at brugen af kul skal udfases på Nordjyllandsværket med udgangen af 2028, er Aalborg Forsyning i gang med store projekter for at bygge nye grønne teknologier, som skal tage over, når Nordjyllandsværket lukker. Disse investeringer er nødvendige for at sikre omstillingen fra kulbaseret fjernvarme til grøn og klimavenlig fjernvarme. Ved at indføre lovforslaget som fremsat vil det konkret betyde, at Aalborg Varme kan risikere at ligge over prisloftet som følge af den langsigtede strategi for fossilfri varmeproduktion.

Det kan på den baggrund frygtes, at varmeforsyningsselskaber vil være tilbageholdende med at investere i fremtidige effektive og klimavenlige løsninger, såfremt prisloftet bliver indført som foreslået, da varmeforsyningsselskaberne risikerer at blive udskammet samt blive påført økonomiske konsekvenser for at investere i den grønne omstilling.

Klagemuligheder

Det fremgår af lovforslaget, at der hverken kan klages over fastsættelsen af prisloftet eller den beregnede varmepris, som der skal sammenlignes med. Aalborg Varme finder det meget indgribende, at varmeforsyningsselskaberne afskæres klagemulighederne. Klageadgangen er vigtig af hensyn til retssikkerheden. For varmeforsyningsselskaberne vil det være afgørende ikke at blive underlagt et skærpet tilsyn, da dette vil blive opfattet som, at varmeforbrugerne bør finde alternative varmeforsyningmuligheder.

For at skabe sikkerhed for at Forsyningstilsynet har fastsat den beregnede varmepris samt prisloftet korrekt, bør varmeforsyningsselskaberne have klageadgang.

Tilsvarende bør der gives klageadgang i forhold til Forsyningstilsynets afgørelser om ophævelse af forblivelsespligt. For varmeforsyningsselskaber, hvor der er mange varmeforbrugere, der er pålagt en forblivelsespligt, vil det potentielt kunne føre til, at varmeforsyningsselskabet må lukke, såfremt varmeforbrugerne udnytter muligheden for at udtræde af leveringsforholdet som følge af en ophævelse af forblivelsespligten.

Klager over såvel den beregnede varmepris, fastsættelsen af prisloftet og afgørelse om ophævelse af forblivelsespligten bør kunne tillægges opsættende virkning, således varmeforsyningsselskaber ikke uretmæssigt sættes under skærpet tilsyn eller får ophævet forblivelsespligten.

Samfundsøkonomi projektforslag

I klimaaftalen 2022 fastlagde regeringen en række justeringer for at fremme udrulningen af grøn fjernvarme. Et af tiltagene var, at godkendelsesprocessen for fjernvarmeprojektet skulle forenkles således, at konkrete projektforslag, der indfrier den samlede varmeplan undtages fra projektbekendtgørelsens samfundsøkonomikrav, hvis den samlede varmeplan er samfundsøkonomisk fordelagtig. Det fremgår konkret af klimaftalen, at *"Aftalepartierne er derudover enige om at afskaffe samfundsøkonomikravet i forbindelse med indførelse af et prisloft, jf. afsnit 4."*

Det foreslås på den baggrund, at projektbekendtgørelsens krav om samfundsøkonomi ophæves med virkning fra 1. januar 2025.

Tilslutningspligt og udtrædelsesgodtgørelse

Det fremgår af lovforslaget, at såfremt Forsyningstilsynet træffer afgørelse om, at varmforsyningsvirksomhedens gennemsnitlige beregnede forbrugerpris over en treårig periode overstiger den af Forsyningstilsynets udmeldte beregnede omkostning for en individuel varmforsyning gennemsnitligt for samme periode vil det medføre, at en eksisterende tilslutnings- og forblivelsespligt til kollektiv varmforsyning, som er bestemt af kommunalbestyrelsen, vil være uden virkning fire måneder efter tidspunktet for en afgørelse. Dette vil for Aalborg Varme potentielt være indgribende, idet der i Aalborg Varmes forsyningsområde er en del områder, der er pålagt tilslutnings- og forblivelsespligt. Det vil potentielt få stor økonomisk betydning for Aalborg Varme, såfremt varmforsyningens brugere kan udtræde af leveringsforholdet grundet en afgørelse truffet af Forsyningstilsynet.

Det bemærkes i den forbindelse, at såfremt varmforsyningens brugeres forblivelsespligt ophæves, bør varmforsynings-selskabets forsyningspligt ligeledes ophæves.

Lovforslaget henviser til, at den udtrædende grundejer kan blive mødt med et krav om udtrædelsesgodtgørelse, hvis betingelserne herfor er opfyldte. Det er Aalborg Varmes vurdering, at der allerede i forbindelse med ikrafttrædelsen af bekendtgørelsen bør fastsættes regler om varmforsyningsselskabets beregning og opkrævning af udtrædelsesgodtgørelsen, således der ikke blot gives ministeren bemyndigelse til at fastsætte en bekendtgørelse herom. Dette særligt at hensyn til, at det i lovforslaget fremgår, at ministerens bemyndigelse ikke ville kunne anvendes til helt at afskære varmforsyningsselskabernes mulighed for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse. Det er derfor uklart, hvorvidt ministeren delvist kan afskære varmforsyningsselskabernes mulighed for at opkræve udtrædelsesgodtgørelse.

Markedsmæssighed

Med lovforslaget indføres der nye regler omhandlende markedsmæssighed for koncerninterne aftaler samt aftaler mellem interesseforbundne selskaber.

Aalborg Varme er enig i, at aftaler der indgås mellem koncerninterne selskaber, skal ske på markedsmæssige vilkår, men stiller sig uforstående over for, hvordan det foreslås implementeret. Som lovforslaget er udformet, vil implementeringen medføre yderligere administrative byrder og ekstraomkostninger til varmforsyningsselskaberne, som i sidste ende vil skulle betales af varmforsyningens brugere.

Det fremgår af lovforslaget, at varmforsyningsselskaberne skal udarbejde skriftligt dokumentation i forbindelse med indgåelse af aftaler, hvori det beskrives, hvilken metode der er anvendt til sikring af markedsmæssigheden af prisfastsættelsen. Det vil for varmforsyningsselskaberne være en stor administrativ byrde. Det må antages, at Forsyningstilsynet allerede efter de nuværende regler, har mulighed for at indhente alle nødvendige oplysninger til kontrol af, hvorvidt koncerninterne og interesseforbundne aftaler påfører varmforsyningens brugere unødvendige omkostninger.

Der er lagt op til, at Forsyningstilsynet skal vurdere, hvorvidt aftalerne er indgået på markedsmæssige vilkår. Det fremgår midlertidig ikke, hvordan Forsyningstilsynet skal foretage denne vurdering, da der alene lægges op til at give ministeren en bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler herom. Det bør præciseres, hvordan Forsy-

ningstilsynet skal foretage denne vurdering. Denne præcisering er nødvendig, da varmforsyningsselskaberne vil kunne pålægges bøde ved overtrædelse af reglerne. En eventuel bøde vil skulle betales af indtægter fra varmforsyningsselskabets kommercielle aktiviteter, hvis varmforsyningsselskabet har sådanne aktiviteter. Såfremt det ikke er tilfældet, vil Forsyningstilsynets nuværende praksis indebære, at varmforsyningsselskaber, der ikke har kommercielle aktiviteter, ikke kan betale bøden, da en bøde ikke er en nødvendig omkostning i varmforsyningslovens forstand, og derfor ikke kan indregnes i varmeprisen.

Dette vil potentielt betyde, at varmforsyningsselskaberne ikke kan betale bøden, hvorved det kan føre til, at varmforsyningsselskabet må lukke. Det bør på den baggrund tilføjes i lovforslaget, at hvile-i-sig-selv selskaber skal have mulighed for at betale bøden ved at indregne denne i varmeprisen, såfremt dette er den for varmemeforbrugerne mest rentable løsning.

Det fremgår af lovforslaget, at såfremt Forsyningstilsynet vurderer, at en aftale ikke er indgået på markedsmæssige vilkår, skal varmforsyningsselskabet sørge for, at forholdet lovliggøres ved enten at opsiges eller genforhandle aftalen. Derudover fremgår det, at såfremt varmforsyningsselskabet har indregnet et beløb i varmeprisen, skal varmforsyningsselskabet afvikle den del af opkrævningen, der overstiger den af Forsyningstilsynets fastsatte markedspris ved indregning i den fremadrettede varmepris. Dette vil for varmforsyningsselskabet få økonomiske konsekvenser, som enten vil kunne ses i en underdækning som senere vil, hvis muligt blive opkrævet ved varmemeforbrugerne eller påvirke varmforsyningsselskabets egenkapital negativt og i værste fald føre til en konkurs for varmforsyningsselskaberne, såfremt at varmforsyningsselskabet ikke kan opkræve den del, som overstiger den af Forsyningstilsynet fastsatte markedspris.

oo0oo

Såfremt der er behov for uddybning af ovenstående, stiller Aalborg Varme sig gerne til rådighed.

Venlig hilsen

Jesper Høstgaard-Jensen
Teknisk direktør

Camilla Kjeldsen-Fladkjær
Advokat